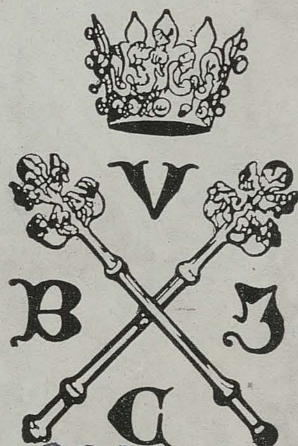
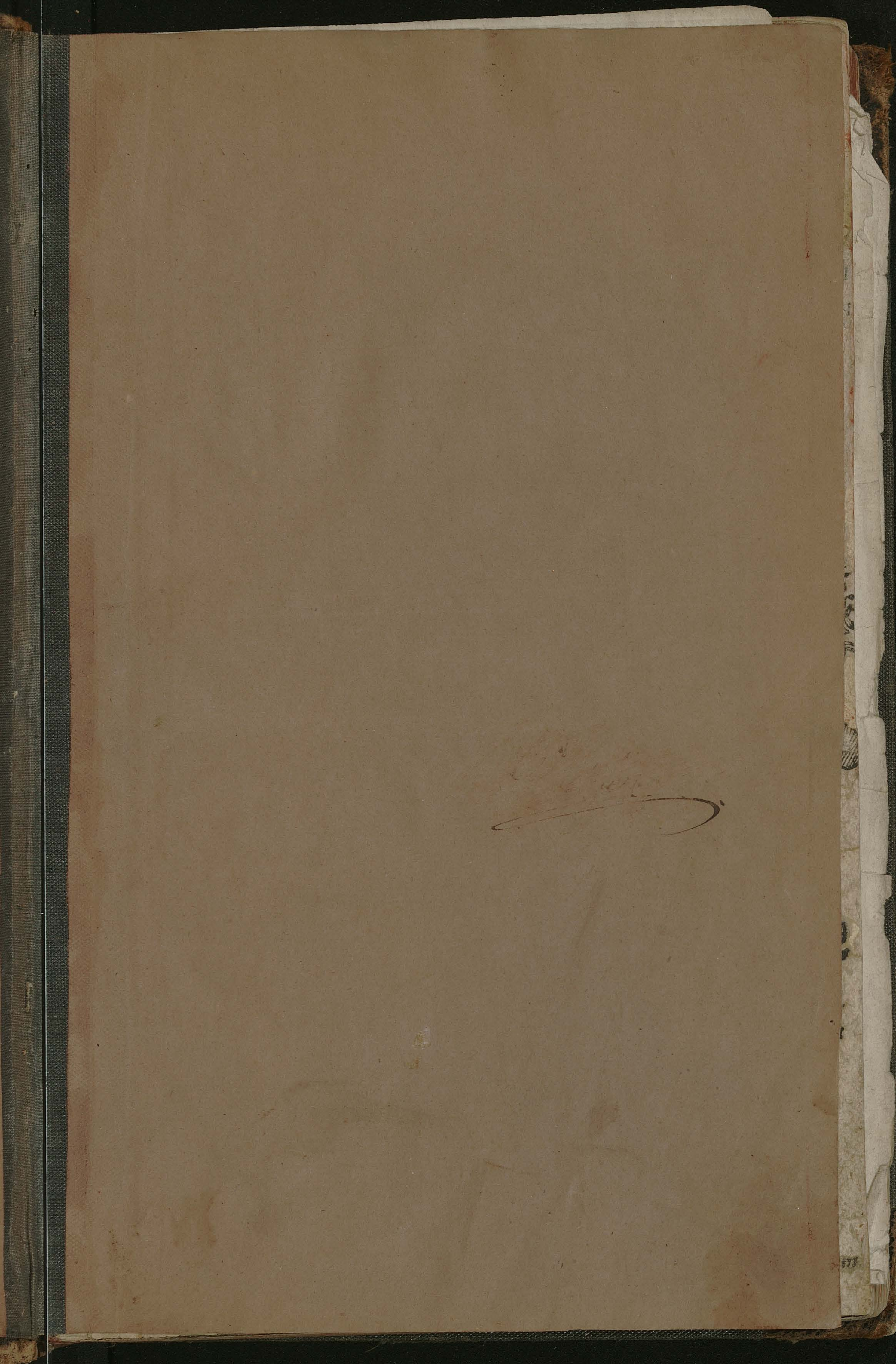
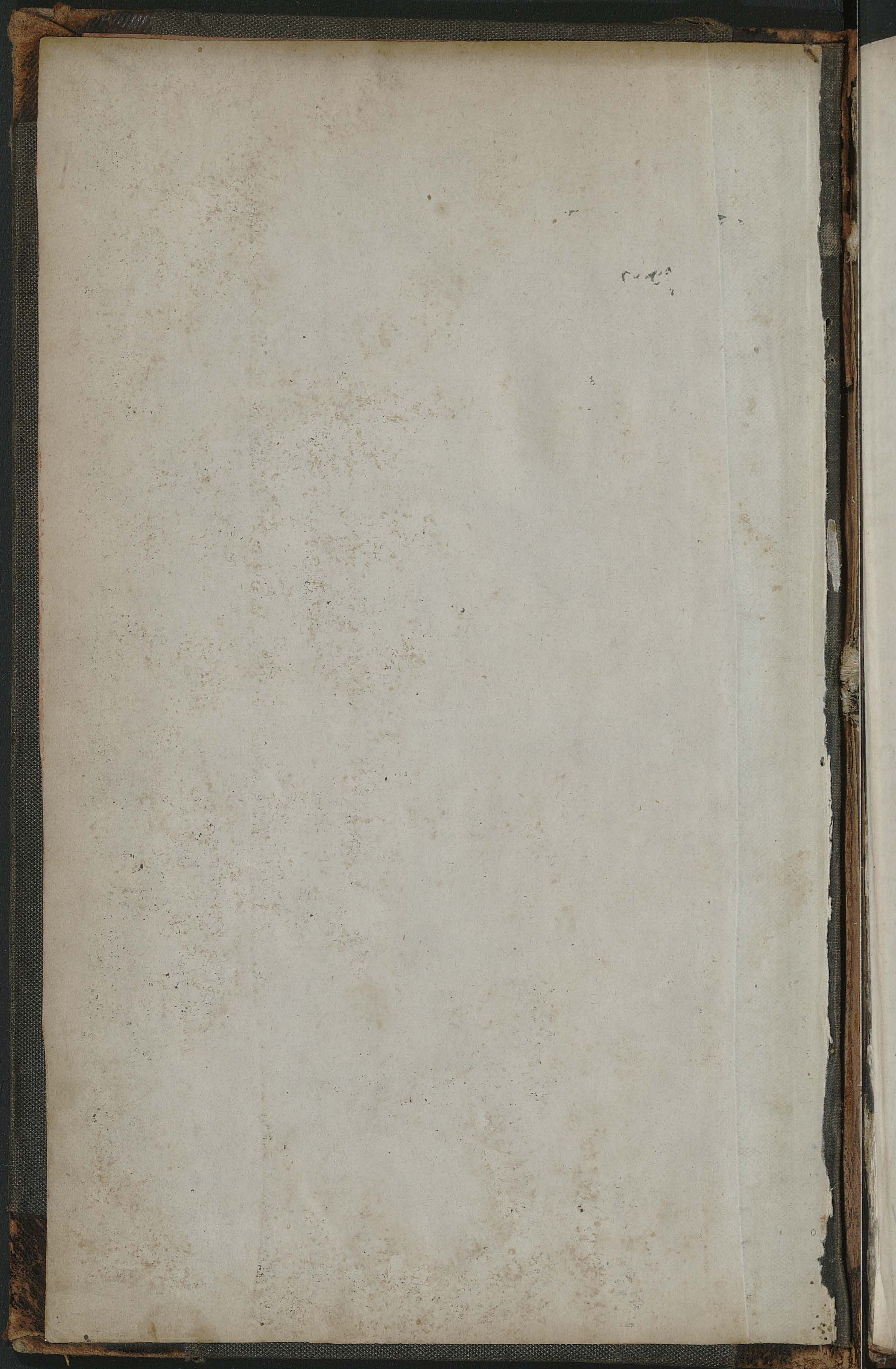

PRZYWILEIE
Y
KONSTYTUCYE SEYMOWE
Za Panowania Jego Krolewskiey Mći
STANISŁAWA AUGUSTA
Roku Pańskiego MDCCLXIV.
Dnia 3. Grudnia.

w WARSZAWIE
w Drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey u XX. *Scholarum Piarum.*

4

Pag: 14. Verſu 7. Lniwſki *lege* Lniſki.

pag: 15. verſu 20. & 21. Przewielebnego *lege* Nayprzewielebnieyſzego.

pag: 24. verſu 15. Kommiſſarzow *lege* Kommiſſ rzom. Eadem, verſu 22. y grzywien, *lege* iako też y grzywien.

pag: 28. verſu 27. na Protekcyą *lege* na protellacyą.

pag: 31. ver: 32. Jmieniem Krolewſkim *lege* Jmieniem Naſzym Krolewſkim.

pag: eadem ver: 37. odebrać ma, *lege* odebrać maią.

pag: 34. ver: 25. *& ac ſub reſponſione refuſione, lege, & ſub reſponſione ac refuſione.*

pag: 41. ver: 11. Żeremitę *lege* Zeremiſę.

pag: 49. ver: 5. *numerus* 32. *lege* 33.

eadem, ver: 18, *numerus* 33. *lege* 34.

pag: 51. ver: 10. ſkroconym *lege* ſtraconym.

pag: 54. ver: 16. z opiſu Alternaty, *lege* w opiſaniu Alternaty.

eadem, ver: 21. w Konſtytucyi wyrażono, *lege* w Konſt. Konwokacyi wyrażono.

pag: 58. ver: 12. Kyczowſki *lege* Kiowſki.

Na karcie drugiey pod literą a. verſu 3. Regimentu Koronnego *czytay* Konnego.

na kar: drugiey pod lit: b ver: 39. one znoſząc, *czytay* On znoſząc.

na kar: drugiey pod lit: d ver: 16. *ſimili*, *czytay ſimiliter*.

na teyże ſamey na drugiey ſtronie ver: 3. Sądu y ſprawiedliwości, *czytay* Sądu y ſprawiedliwości wygrywali.

na karcie drugiey pod lit: e ver: 19. *Trunum czytay Turnum*.

na karcie drugiey pod lit: f ver: 21. *rigorſe czytay rigoroſe*.

na karcie pierwſzey pod lit: h ver: 24. niedomienną *czytay* nieodmienną.

na teyże ſamey ver: 26. *in actumque ſui officioſum præmiſſis*, *czytay actumque ſui officioſum in præmiſſis*.

na karcie pierwſzey pod lit: i ver: 37. Rypuana, *czytay* Rypucina.

na teyże ſamey ver: 38. Dobra Rypuan, *czytay* Dobra Rypucin.

na karcie pierwſzey pod lit: k ver: 8. w Grodzie *czytay* w Grodnie.

na teyże na drugiey ſtronie, ver: 23. Manina *czytay* Marcina.

PRZYWILEIE
y
KONSTYTUCYE SEYMOWE
Za Panowania Jego Krolewſkiey Mci
STANISŁAWA AUGUSTA
Roku Pańſkiego M. D. CC. LXIV.
d. III. Mieſiąca Grudnia.

DENUNTIATIO
REGIS CORONATI
STANISLAI AUGUSTI

STANISLAUS AUGUSTUS DEI Gratiâ REX Poloniæ, Magnus DUX Lithvaniæ, Ruſſiæ, Pruſſiæ, Maſoviæ, Samogitiæ, Kioviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smolenſciæ, Severiæ, & Czerniechoviæ.

Omnibus in Univerſum Regni Noſtri Ducibus, Principibus, Comitibus, Baronibus, Spiritualibus & Sæcularibus, Archi-Epiſcopis, Epiſcopis, Palatinis, Caſtellanis, Capitaneis, Dignitariis, Officialibus, Judicibus, ac Eorum Vices-Gerentibus, tum Pro-Conſulibus, Conſulibus, ac quibusvis aliis Regni Noſtri & Magni Ducatus

tûs Lithvaniæ Magiſtratibus, aut eorum locum tenentibus, cæterisque cujuscunque Conditionis hominibus, ad quorum notitiam hæ Noſtræ pervenerint Literæ, ſincerè & fideliter Nobis Dilectis, Gratiam Noſtram Regiam. Sincere & fideliter Nobis Dilecti. Cum præter ſpem, & ultra ſtudia Noſtra de Patria ita merendi, DEO per quem Reges regnant ſic volente, ſtudiis ampliſſimorum Regni Ordinum unanimiter in Perſonam Noſtram concurrentibus ad capeſſenda Regni hujus Sceptra vocati, & liberis Electoris Populi Suffragiis in Comitiis Electionis Varſaviæ in diem vigeſimam ſeptimam Auguſti deſignatis, ſub die ſeptima Septembris è Cive Patriæ in Regem renuntiati eſsemus, & præſtito à Nobis in Eccleſia Inſigni Collegiata Varſavienſi Divi Joannis Baptiſtæ, ſolenni in Pacta-Conventa jurejurando, publicum Electionis Decretum ac Diploma accepiſsemus, reliquum Nobis erat ut præfixum per Comitia Electionis hic Varſaviæ Inaugurationis Noſtræ tempus, diem ſcilicet vigeſimam quintam Novembris expectaremus, quo ipſomet die in ſupra nominata Inſigni Collegiata Varſavienſi præmiſso & præſtito prius ante Altare majus in manibus Reverendiſſimi Domini Vladiſlai Łubieńſki Archi-Epiſcopi Gneſnenſis, Primatis Primique Principis Regni & Magni Ducatûs Lithvaniæ, ex concepta formula Actis Electionis Noſtræ inſerta de ſervandis & manutenendis Juribus, Privilegijs, Libertatibus Eccleſiaſticis & Sæcularibus, privatis & publicis Regni, & Magni Ducatûs Lithvaniæ juramento, Sacrô Oleô uncti, & Regio Diademate quo Reges Poloniæ ab antiquiſſimo tempore coronari ſolent, Ritu Catholico-Romano, Aſſiſtente Nuntio Apoſtolico, adſtante & inſpectante Senatu, Terrarumque Nuntiis ac plurimis Dignitariis, Officialibus, & Incolis Regni, inſigniti & Coronati ſumus. Qua quidem Coronatione & Inauguratione Noſtra ritè ac legitimè peracta, jam quod Nobis & Reipublicæ, Univerſoque Orbi Chriſtiano fauſtum ac ſalutare ſit, DEO auſpice Gubernacula Regni capeſſimus, & Nos Regimini Populorum Divinitùs traditi accinximus, recepto jam à præſentibus Dominis Senatoribus, aliisque Dignitariis & Officialibus Regni ac Magni Ducatûs Lithvaniæ, tum à Civitatibus Cracovienſi, Poſnanienſi, Vilnenſi, Leopolienſi, Varſavienſi, Petricovienſi, Lublinenſi, Vſchovenſi, Compluribusque aliis fidelitatis juramento. Quod ad notitiam omnium & ſingulorum deducendo, Sinceritates & Fidelitates Veſtras quarum intereſt hortamur, Jllisque mandamus ut hanc inaugurationem Noſtram, Libertatumque ac Jurium factam à Nobis confirmationem, publicè in Civitatibus, Oppidis, Parochiis, & Villis diebûs forenſibûs, aut ſolennioribûs per Præcones, Literarumque harum in locis publicis affixionem denunciari ac publicari, & in Acta publica referri curent & faciant. Quod autem reliquum eſt, Sinceritates & Fideli-

Fidelitates Veſtræ intermiſsa tempore Interregni officia, aut munera ſua (præſtito priùs quam primum Juramento) reaſsumant. Judicia tam Terreſtria quam Caſtrenſia, Cauſarum tam Judicialium quam Officiorum, Tribunalis itidem Regni ordinaria, ac etiam Civilia, & alia quælibet, authoritate & ſub Nomine Noſtro aut Titulo exerceant, omniaque ea quæ vel ex Legum præſcripto, vel de more ac conſvetudine ad illarum officia pertinent, jam facere incipiant, & Jura tam antiqua quam noviter ſancita exequantur, dentque operam ne Jus & Juſtitia, quæ Regnorum ſumma præſidia ſunt, & firmamenta diutiùs intermiſsa jaceant aut negligantur, pro Gratia Noſtra, officiorumque ſuorum debito. Datum Varſaviæ in Comitiis felicis Coronationis Noſtræ. Die IV. Menſis Xbris Anno Domini MDCCLXIV. Regni vero Noſtri Primo.

Ad Mandatum Sacræ Regiæ Majeſtatis proprium.

Andreas Zamoyſki
Supremus Regni Cancellarius.

LITERÆ JURAMENTI PRÆSTITI
Juxta Formulam in Actu Electionis deſcriptam.

STANISLAUS AUGUSTUS DEI Gratia REX Poloniæ, Magnus DUX Lithvaniæ, Ruſſiæ, Pruſſiæ, Maſoviæ, Samogitiæ, Kioviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smolenſciæ, Severiæ, & Czerniechoviæ.

Significamus præſentibus Literis Noſtris quorum intereſt univerſis & ſingulis. Quia in frequentia magna hominum, in Inſigni Eccleſia Collegiata Sancti Joannis Baptiſtæ Varſavienſi, Die Vigeſima quinta Menſis Novembris Anni præſentis, verbis conceptis ad Sacro-ſancta DEI Evangelia, tale Juramentum Ordinibus Regni & Magni Ducatûs Lithvaniæ præſtitimus.

Ego Staniſlaus Auguſtus Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithvaniæ, Ruſſiæ, Pruſſiæ, Maſoviæ, Samogitiæ, Kioviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smolenſciæ, Severiæ, Czerniechoviæque per Omnes Regni Ordines Utriusque Gentis, tam Poloniæ, quam Lithuaniæ cæterarumque Provinciarum Regno Poloniæ, Magnoque Ducatui Lithvaniæ annexarum & incorporatarum, communi conſenſu liberè Electus, Spondeo ac Sanctè juro DEO Omnipotenti ad hæc Sancta JESU Chriſti Evangelia, quod omnia Jura, Libertates, Immunitates, Privilegia publica & privata Juri Communi Utriusque Gentis & libertatibus non contraria, Eccleſiaſticas & Sæculares Eccleſi-

clesijs Catholicis, Romanis, Principibus, Baronibus, Nobilibus, Civibus, Incolis & quibuslibet Personis, cujuscunque Statûs & Conditionis existentibus, per Divos Prædecessores meos Reges, & quoscunque Principes Regni Poloniæ, & Magni Ducatûs Lithvaniæ, præsertim vero Casimirum Antiquum, Ludovicum Loiz nuncupatum, Vladislaum I. Jagellonem dictum, Fratremque Ejus Vitoldum M. D. Litt: Ducem, Vladislaum II. Jagellonis Filium, Casimirum III. Jagellonidem, Joannem Albertum, Alexandrum, Sigismundum I. Sigismundum II. Augustum, Henricum, Stephanum, Sigismundum III. Vladislaum IV. Joannem Casimirum, Michaëlem, Joannem III. Augustum II. & Augustum III. Reges Poloniæ, & Magnos Duces Lithvaniæ, justè & legitimè datas, quæ congruunt cum Pactis Conventis, à Nobismet juratis, tum Pacta per Ordines Regni & M. D. Litt: mihi tradita manutenebo, observabo, custodiam & adimplebo, in Omnibus Conditionibus, Articulis & punctis in iisdem expressis. Pacem quoque & tranquillitatem inter Dissidentes in Religione Christiana tuebor, manutenebo, nec ullo modo vel jurisdictione Nostra vel Officiorum Nostrorum & Statuum quorumvis Authoritate quemquam affici opprimique causâ Religionis permittam, nec Ipse afficiam vel opprimam, ac ea quæ in Electione Nostra Varsaviensi constituta sunt, & quæ in conventione Coronationis constituentur, manutenebo, iisque satisfaciam. Omnia illicitè à Regno Magnoque Ducatu Lithvaniæ, & Dominiis Eorundem quocunque modo alienata, vel bello, vel quovis alio modo distracta ad proprietatem ejusdem Regni Poloniæ, & Magni Ducatûs Lithvaniæ pro posse ad mentem Pactorum Conventorum aggregabo, terminosque Regni & Magni Ducatûs Lithvaniæ non minuam, sed defendam, & potius favente DEO dilatare curabo. Justitiam omnibus Incolis Regni juxta Jura publica in omnibus Dominiis constitutam absque omnibus dilationibus & prorogationibus administrabo, nullo etiam Sangvinis Nostri respectu habito. In dispensatione quoque distributivæ Justitiæ non me alligabo solummodo ad affectum & propensionem naturalem sangvinis, sed ipsam bene meritorum rationem præ oculis & corde habebo, in disponendis occurrentibus Officijs & beneficiis Reipublicæ; Et si (quod absit) in aliquo Juramentum meum hocce violavero, tunc in eo casu ad mentem Constitutionis 1609, Incolæ Regni & M. D. Litt: à fide & obedientia Nobis præstanda dispensantur. Sic me DEUS adjuvet, & hæc Sancta Christi Evangelia.

De quo quidem Juramento Nostro à Nobis præstito ut omnibus quorum interest, constaret, Literas hasce Nostras manu Nostra subscripsimus, Sigillumque Regni Nostri appendi jussimus. Actum & Datum Varsaviæ in Conventu felicis Coronationis Nostræ, Die

3tia Decembris, Annô Domini, Millesimô, Septingentesimô, Sexagesimô, Quartô.

STANISLAUS AUGUSTUS REX.

Confirmatio Generalis Jurium.

In Nomine Domini Amen.

NOS STANISLAUS AUGUSTUS DEI Gratiâ REX Poloniæ, Magnus DUX Lithvaniæ, Russiæ, Prussiæ Masoviæ, Samogitiæ, Kioviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smolensciæ, Severiæ, & Czerniechoviæ. *Significamus testatumque facimus hisce Literis Nostris, quorum interest, Universis & Singulis, tam præsentibus, quam futuris, horum notitiam habituris. Cum omnipotentis DEI Gratiâ, ac liberrimarum Gentium Regni Poloniæ, & M. Ducatûs Lithvaniæ, spontaneis suffragijs, ad Thronum hujus Regni elevati, & sacro Diademate insigniti sumus: primam ac præcipuam imponi Nobis necessitatem conspicimus, ut studia Statuum Serenissimæ hujus Reipublicæ hactenus in Nos collata, favoribûs gratissimi animi Nostri palam etiam profiteamur, testificemusque. Et licet nullis Literarum monumentis tanta inest fides, quantam Pectori Nostro Regio virtus & innatus erga communem hanc Patriam insculpsit amor; tamen, ne quid à veteri instituto, laudabilique Serenissimorum Antecessorum Nostrorum exemplo in Nobis desiderari videatur, scriptô id cavemus, quod re ipsa sanctissimè observare, tueri, & manutenere spopondimus, tum Sacramento Jurisjurandi à Nobis solenniter præstitô promisimus; ac propterea sponte Nostra, ac animô deliberatô morem & consvetudinem, Divorum Antecessorum Nostrorum & Regum Poloniæ & Magnorum Ducum Lithvaniæ insequentes, omnia Privilegia, Donationes, Inscriptiones, Advitalitates, Libertates, Prærogativas, & Immunitates Regni Poloniæ, & Magni Ducatûs Lithvaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæ, Kioviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smolensciæ, Severiæ, Czerniechoviæque, ut & in specie Ducalis Prussiæ, Lemburgi & Bitoviæ, juxta Jura sua, (quo Nomine confirmationem Nostram ad normam à Divis Antecessoribus editam, ex Cancellaria Nostra extradere, & Constitutionibus moderni Conventûs inserere jussimus) ac aliarum Provinciarum ijs annexarum, conjunctim aut separatim Ipsis concessas, Ecclesiasticas, & Sæculares, Publicarumque, ac Privatarum Personarum cujuscunque Statûs, conditionis aut sexûs existentium, Civitatum ac locorum quorumcumque per Antecessores Nostros Reges Poloniæ & Magnos Duces Lithvaniæ, ac Terrarum ijs conjunctarum, Principes, Duces, ac Dominos, tam in toto, quam in parte, præsertim verò Casimirum Magnum, Ludovicum*

 Loiz

Loiz nuncupatum, Vladislaum Secundum Jagiellonem dictum, Fratresque Ejus Vittoldum & Sigismundum, Magnos Duces Lithvaniæ, Vladislaum Tertium, Casimirum Tertium, Jagiellonis Filios, Joannem Albertum, Alexandrum, Sigismundum Primum, Sigismundum Secundum Augustum, Henricum, Stephanum, ac Sigismundum Tertium & Vladislaum Quartum, Joannem Casimirum, Michaëlem, Joannem Tertium, Augustum Secundum, ac Augustum Tertium, Reges Poloniæ & Magnos Duces Lithvaniæ; ac etiam per Magistratus Prussiæ, atque Archi-Episcopos, Episcopos, Magistros, & Præceptores antiquos Livoniæ, necnon Duces Principes ac Dominos Terrarum Russiæ & Masoviæ, justè & legitimè concessas & emanatas, ac Juri Communi Utriusque Gentis non contrarias; Item Jura, Leges, & Statuta, Constitutiones, Judicia Tribunalis, & alia ultimæ instantiæ, ac Decreta, Libertates ac immunitates in Conventibus Generalibus quibuslibet ordinationes lectas atque sancitas, nominatim autem Libertates ac Leges in Conventu Electionis Henrici Regis, ac in Conventu Andrejoviensi, & Coronatione Regis Stephani, Constitutionesque in Coronatione Sigismundi Tertij laudatas; ac denique Leges in Comitijs Convocationis ultimariæ sub Confœderatione, & quæ in præsentibus Comitijs Coronationis sancientur, & Nobis exhibebuntur; ita tamen, ut nec specialitas generalitati, nec generalitas specialitati deroget, ratificandas, & firmiter manutenendas; tum etiam conditiones, seu Pacta Nostra cum Ordinibus stipulata, in omnibus eorum punctis, articulis, clausulis, conditionibus, approbanda, roboranda, & confirmanda esse duximus, prout præsentibus Literis Nostris ratificamus, manutenemus, approbamus, roboramus, & confirmamus. Decernentes illas, & illa omnia, quæ superiùs commemorata sunt, perpetuæ, indubiæ, ac inviolabilis firmitatis robur obtinere debere. Insuper verbo Regio spondemus & pollicemur, illas in prædictis earum punctis, Articulis, Clausulis, Conditionibus firmiter, inconcussè, inviolabiliter, tenere, observare, implere, & exequi, ac omnibus & singulis ex ijs satisfacere, cum effectu teneri & exequi facere. Pariter promittimus, assecuramus, ac in Nosque recipimus, quod omnia per hostes finitimos injustè à Regno ac Magno Ducatu Lithvaniæ, ac Dominijs eorundem, quocunque modo occupata, vel bellô, vel quovis alio modô distracta, ad proprietatem & unitatem ejusdem Regni Poloniæ & Magni Ducatûs Lithvaniæ, tum Provinciarum ijs annexarum aggregabimus, neque fines Regni & Dominiorum Nostrorum minuemus, sed pro viribus Nostris proferemus, & dilatabimus. Quodsi aliquid contra Libertates & Immunitates, Jura & Privilegia prælibatorum Regni Poloniæ & Magni Ducatûs Lithvaniæ, ac cæterarum Provinciarum ijs annexarum faceremus non servantes (quod absit) in toto vel in parte, id totum irritum ac inane, nulliusque momenti fore ac esse decernimus

mus

mus & pronunciamus. Quod verò supra hisce Literis, Privilegia, Libertates Ecclesiasticas, cum cæteris confirmavimus, in Juramento Nostro Catholicas Romanas nominavimus, id nihil omnibus Ecclesijs Græcis, & Privilegijs earundem obesse debet, imo eadem in suo robore conservamus, tum & Articulo Juramenti huic nequaquam derogare volumus, quod videlicet Pacem & tranquillitatem inter Dissidentes de Religione tuebimur & manutenebimus inconcussè, firmiter, inviolabiliter, & cum effectu Nos observaturos promittimus ac spondemus juxta Constitutiones & Statuta Regni; Jura quoque Terrarum Prussiæ in omnibus manutenebimus, & in suo robore conservabimus. Vacantiasque omnes in Terris prædictis juxta tenorem Articuli in Pactis Nostris cum Republica inserti, ac de distribuendis vacantijs conclusi conferemus; Dantes insuper potestatem Cancellario & Vice-Cancellario Regni & Magni Ducatûs Lithvaniæ, ut has Literas confirmationis Generalis Jurium, Privilegiorum & Libertatum Regni & Magni Ducatûs Lithvaniæ, ac Terrarum ijs annexarum authenticè sub Regni Sigillo, Ordinibus, Terris, ac Subditis Nostris, qui eas requirent, non expectatô aliô mandatô Nostrô, uter vel alter eorum extradat. In cujus rei fidem Literas hasce manu Nostra subscripsimus, Sigillumque Regni eis appendi jussimus. Datum Varsaviæ in Conventu felicis Coronationis Nostræ die IV. Mensis Decembris Anno Domini MDCC. LXIV. Regni verò Nostri Anno Primo.

Præsentibus Reverendissimo, Admodum Reverendis, Reverendis in Christo Patribus, Magnificis & Generosis, Reverendis, Venerabilibus, Generosis ac Nobilibus. Vladislao *Pomian* Łubieński Archi-Episcopo Gnesn: Legato Nato, Regni Nostri Poloniæ ac Magni Ducatûs Lithvaniæ Primate Primoque Principe: Venceslao Sierakowski Archi-Episcopo Leopoliensi, Cajetano Sołtyk Cracoviensi, Duce Severiæ, Antonio Ostrowski Cujaviensi & Pomeraniæ, Jgnatio Massalski Vilnensi, Theodoro Duce Czartoryski Posnaniensi & Varsaviensi, Hieronymo Szeptycki Plocensi, Antonio Wołłowicz Luceoriensi & Brestensi Lithvaniæ, Joanne Łopacinski Samogitiæ, Andrea Bajer Culmensi & Pomesaniæ, Josepho Załuski Kioviensi & Czerniechoviæ, Gabriele Wodziński Smolensciæ, *Episcopis*; Antonio Jabłonowski Posnaniensi, Joanne Wielopolski Sendomiriensi, Palatinis; Michaële Massalski Castellano Vilnensi Supremo Exercituum Magni Ducatûs Lithvaniæ Duce; Jgnatio Twardowski Calissiensi, Casimiro Dąmbski Siradiensi, Palatinis; Thaddæo Ogiński Castellano Trocensi, Thoma Sołtyk Lanciciensi, Antonio Dąmbski Brestensi Cujaviæ, Andrea Zamoyski Junivladislaviensi, Augusto Duce Czartoryski Terrarum Russiæ, Exercituum Regni Supremo Regimentario & Confœderationis Generalis Mareschalco, Josepho Ossoliński Volhyniæ, Michaële Rzewuski Podoliæ, Petro Sapieha Smolen-

lenſciæ, Alexandro Sapieha Połocenſi Campeſtri Exercituum Magni Ducatûs Lithvaniæ Duce, Jgnatio Cetner Bełzenſi, Joſepho Podoſki Plocenſi, Joſepho Dewoyna Sołłohub Witebſcenſi, Bernardo Gozdzki Podlachiæ, Caſimiro Granowſki Ravenſi, Conſtantino Plater Mściſſavienſi, Michaële Czapſki Mariæburgenſi, Paulo Moſtowſki Pomeraniæ, Joanne Auguſto Hilzen Minſcenſi, Franciſco Szembek Livoniæ, Petro Miączyńſki Czerniechovienſi, *Palatinis*; Joſepho Mielżyńſki Poſnanienſi, Mathia Sołtyk Sendomirienſi, Rocho Zbijewſki Caliſſienſi, Joſepho Starzeńſki Gneſnenſi, Joanne Mączyńſki Siradienſi, Thaddæo Lipſki Lancicienſi, Paulo Dąmbſki Breſtenſi Cujaviæ, Andrea Moſzczeńſki Junivladiſlavienſi, Michaële Ledochowſki Vołhyniæ, Thaddæo Burzyńſki Smolenſciæ, Staniſlao Sługocki Lublinenſi, Adamo Brzoſtowſki Połocenſi, Jgnatio Zboinſki Plocenſi, Michaële Suffczyńſki Cernenſi, Antonio Miączyńſki Podlachiæ, Franciſco Czapſki Culmenſi, Joanne Czarnecki Bracłavienſi, Joſepho Hilzen Livoniæ; tum Staniſlao Chłapowſki Mederecenſi, Rocho Jabłonowſki Viſlicenſi, Joſepho Potkańſki Radomienſi, Alexandro Romer Zavichoſtenſi, Antonio Morſki Præmyslienſi, Stephano Kunicki Chełmenſi, Xaverio Kochanowſki Czechovienſi, Antonio Gajewſki Naclenſi, Edvardo Garczyńſki Roſpirienſi, Antonio Zakrzewſki Biechovienſi, Joſepho Głębocki Kruſvicienſi, Joſepho Jaklińſki Osviecimenſi, Adalberto Dąmbſki Kovalienſi, Mathia Malczewſki Santocenſi, Baſilio Walicki Sochaczovienſi, Mathia Sołtyk Varſavienſi, Jacobo Zielińſki Raciąznenſi, Joanne Roſtworowſki Zakroczymenſi, Joanne Nowosielſki Ciechanovienſi, Jgnatio Cieſzkowſki Livenſi, *Caſtellanis Regni & Magni Ducatûs Lithvaniæ* Senatoribus, Jgnatio Ogińſki Mareſchalco, Michaële Duce Czartoryſki Cancellario, Supremis Magni Ducatûs Lithvaniæ; Theodoro Weſsel Regni, Georgio Fleming Magni Ducatûs Lithvaniæ Supremis Theſaurarijs; Joſepho Duce Sanguſzko Curiæ Magni Ducatûs Lithvaniæ Mareſchalco, *Statûs Miniſtris*; Joſepho Kierſki Supremo Regni Secretario, Epiſcopo Bolinenſi Suffraganeo Poſnanienſi, Gabriele Junoſza Podoſki Spirituali Regni, Eccleſiæ Cathedralis Cracovienſis Præpoſito, Antonio Przezdziecki Magni Ducatûs Lithvaniæ Sæculari, Referendarijs; Caſimiro Poniatowſki Regni, & *ex Palatinatu Bełzenſi*, Staniſlao Duce Radziwiłł Magni Ducatûs Lithvaniæ, Supremis Succamerarijs; Rocho Koſsowſki Curiæ Regni Theſaurario, *ex Palatinatu Lancicienſi*, Franciſco Lubomirſki Regni, Andrea Ogińſki Magni Ducatûs Lithvaniæ, Enſiferis, altero *ex Terra Sochaczovienſi*, Hieronymo Wielopolſki Regni, Michaële Brzoſtowſki Magni Ducatûs Litt: Stabulorum Præfectis, ac altero Eorum Confœderationis ejusdem Ducatûs Litt: Mareſchalco, Adamo *Łodzia* Ponińſki Culinæ Præfecto, Auguſto Moſzyńſki Dapifero, Felice Czacki

cki Pocillatore Regni, Gervasio Oskierka Pincerna M. Ducatûs Litt *ex Ducatu Livoniæ*, Stanislao Duce Czartoryski Regni, Antonio Zabiełło Magni Ducatûs Lithvaniæ Venatoribus; Michàéle Lipski Spirituali Regni, Abbate Lubensi, Antonio Pac, Josepho Sosnowski, Antonio Tyzenhauz, Sæcularibus Magni Ducatûs Lirhvaniæ, Supremis Notariis; intermedio Eorum *ex Palatinatu Brestensi Lithvaniæ*; & ultimo *ex Districtu Grodnensi*; Michàéle Ogiński Magni Ducatûs Lithvaniæ Campestri Notario; Stanislao Lubomirski Excubiarum Regni Præfecto, *ex Palatinatu Sandomiriensi*, Casimiro Krasiński Regni, Leonardo Pociey, Magni Ducatûs Lithvaniæ Castrorum Metatoribus; Friderico Comite Brühl Regni, Eustachio Potocki M. Ducatûs Litt. Rei Armamentariæ Præfectis; Philippo Wołodkiewicz Archi-Episcopo Metropolitâ Kiov: Haliciensi, & totius Russiæ, Protothroni Episcopo Vlodimiriensi Prestensi, Silvestro Rudnicki Episcopo Luceoriensi & Ostrogiensi Exarcha totius Russiæ, Smogorzewski ArchiEpiscopo Połocensi; tum Leone Szeptycki Leopoliensi & Haliciensi Metropolitæ Kioviensis Coadjutore; Georgio Bułhak Pinscensi, Maximiliano Ryłło Chełmensi & Bełzensi, Ritûs Græci Latino - Uniti *Episcopis*, Hilzen, Anteacto Episcopo Smolensciæ, Joanne Dembowski Cujaviensi, Casimiro Rokitnicki Plocensi, Stephano Giedroyc Białorussiensi *Suffraganeis*; Adamo Rzewuski Wągroviensi, Ecclesiæ Archi-Cathedralis Leopoliensis Cancellario; Vladislao Walknowski Trzemeszynensi, Ecclesiæ Cathedralis Posnaniensis Canonico, Adamo Przerębski Jędrzejoviensi, Ecclesiæ Cathedralis Cracoviensis Canonico, *Abbatibus*; Francisco Czerny Coronarum Regni Custode; Adamo Mniszek Curiæ Regni Vexillifero, ex *Palatinatu Russiæ*; Antonio Ważyński Magni Ducatûs Lithvaniæ Tribuno, ex *Palatinatu Trocensi*; Jgnatio Comite Krasicki Premisliensis Cathedralis Ecclesiæ Præposito; Mathia Łubieński Archi-Cathedralis Gnesnensis Decano, & Cathedralis Cracoviensis; Christophoro Szembek Principe Præposito Sielunensi, & Insignis Collegiatæ Varsaviensis; Cypriano Wolicki Officiali Gedanensi, Pomeraniæ, *Archi-Diaconis*; Andrea Młodziejowski, Abbatiarum, Hebdoviensis Coadjutore, Czervinensis Administratore, Archi-Cathedralis Gnesnensis, Josepho Gorzeński Præposito & Officiali Pilecensi, Cathedralis Cracoviensis, Ferdinando Kicki Canonico Leopoliensi, Cathedralis Cujaviensis, *Cancellariis, Ecclesiarum*; Felice Turski Canonico Gnesnensi, Officiali Generali Varsaviensi, Præpositi, Michàéle Poniatowski Canonico Cracoviensi, Decani *Archi-Cathedralium Gnesnensium Coadjutoribus*; Joanne Chrisostomo Krajewski Instigatore Regni, ex *Palatinatu Plocensi*, Stanislao Grodzicki Regni, Adamo Chmara Magni Ducatûs Lithvaniæ Vice-Instigatoribus, altero Eorum ex *Palatinatu Minscensi*; Josepho Dunin Karwicki Regente Cancellariæ Regni, ex *Palatinatu Sandomiriensi*; Alexandro

Sku-

Skumin Tyſzkiewicz Vilnenſi, Antonio Giełgud Twerenſi, *Cywonibus*, alterô Eorum ex *Ducatu Samogitiæ*; Caſimiro Narbutt Lidenſis, Caſimiro Wołłowicz Słonimenſis, Stephano Olendski Vołkoviſcenſis, Antonio Orzeſzko Pinſcenſis, Raphàéle Oſkierka Mozyrienſis, *Diſtrictuum Mareſchalcis*, poſtremô Eorum ex *eodem Diſtrictu*; Nicolao Skurzewſki Poſnanienſi, ex *Palatinatu Caliſſienſi*, Joanne Horain Vilnenſi, Georgio Jodko Lidenſi, *Diſtrictu ex eodem*, Antonio Potkańſki Sandomirienſi, Xaverio Sokolnicki Caliſſienſi, Joſepho Łącki Breſtenſi Cujaviæ *Palatinatu ex eodem*, Antonio Wolſki Junivladiſlavienſi, *Palatinatu ex eodem*, Joſepho Podoſki Dobrinenſi, Thaddæo Jundziłł Grodnenſi, Antonio Dziedoſzycki Halicienſi, *Terra ex eadem*, Carolo Saryuſz Gomolińſki Lancicienſi, Stephano Slizen Słonimenſi *Diſtrictu ex eodem*, Thoma Dembowſki Plocenſi, Joſepho Hurko Vitebſcenſi, Joſepho Karczewſki Cernenſi, Staniſlao Sobolewſki Varſavienſi, Joſepho Wilczewſki Viznenſi *Terra ex eadem*, Joſepho Wągrodzki Zakroczymenſi, Jacobo Narzymſki Ciechanovienſi, *Terra ex eadem*, Antonio Glinka Łomzenſi, *Terra ex eadem*, Michàéle Krasińſki Rozanenſi, Staniſlao Gadomſki Sochaczovienſi, *Terra ex eadem*, Joanne Czapſki Culmenſi, Venceſlao Byſtram Pomeraniæ, Antonio Chalecki Rzeczycenſi, Joanne Borh Livoniæ, *Ducatu ex eodem*, Petro Goſtyńſki Czerniechoviæ, *Succamerariis*; Staniſlao Małachowſki Sandecenſi *Palatinatu ex Cracovienſi*, Jgnatio Scypion Lidenſi, Joſepho Oſsolińſki Sandomirienſi, Friderico Joſepho Moſzyńſki Neokorczynenſi, Michàéle Swidzińſki Radomienſi *Terra ex Ravenſi*, Nicolao Małachowſki Opocznenſi, Jgnatio Załuſki Chęcinenſi, *Palatinatu ex Sandomirienſi*, Gaſparo Rogalińſki Naklenſi, *Palatinatu ex Poſnanienſi*, Franciſco Kwilecki Vſchovenſi, *Palatinatu ex Poſnanienſi*, Staniſlao Koſsowſki Siradienſi, Hyacintho Małachowſki Petricovienſi, utrisque *Palatinatu ex Siradienſi*, Adalberto Męcińſki Vielunenſi, Prozor Kovnenſi *Diſtrictu ex eodem*, Mathia Łuſzczewſki Lancicienſi, Thodoro Moſzczeńſki Breſtenſi Cujaviæ, Joanne Cajetano Jlińſki Zytomirienſi, *ex Palatinatu Kioviæ*, Ludovico Dąmbſki Junivladiſlavienſi, Joſepho Mielzyńſki Radziejovienſi, Adamo Duce Czartoryſki Generali Podoliæ, *ex Palatinatu Ruſſiæ*, Xaverio Branicki Halicienſi, *Terra ex Zakroczymenſi*, Franciſco Ledochowſki Vlodimirienſi, Joanne Zamoyſki Lublinenſi, Stephano Dembowſki Plocenſi, Joanne Hlebicki Jozefowicz Orſzanenſi, Bielińſki Cernenſi *Terra ex eadem*, Joanne Roſtkowſki Viznenſi, *Terra ex eadem*, Mathia Szymanowſki Viſsogrodienſi, Joſepho Młocki Zakroczymenſi, *Terra ex eadem*, Adamo Krasińſki Ciechanovienſi, Staniſlao Młodzianowſki Rożanenſi, Joſepho Karczewſki Livenſi, *Terra ex eadem*, Thoma Oſsolińſki Nurenſi, Alexandro Oſſolińſki Drohicienſi, Alexandro Butler Mielnicenſi, Franciſco Lanckoroń-

ckorońſki Ravenſi, *Terra ex eadem*, Valeriano Łuſzczewſki Sochaczovienſi, Antonio Laſocki Goſtinenſi *Terra ex eadem*, Nicolao Łopaciński Mściſſavienſi, *ex Palatinatu Smolenſciæ*, Albrichto Duce Radziwiłł Rzeczycenſi, Franciſco Czacki Novogrodenſi, *Capitaneis Jurisdictionalibus*, ultimo *ex Palatinatu Czerniechoviæ*; Jgnatio Dąmbrowſki Vilkomirienſi, *Diſtrictu ex eodem*, Antonio Gorzeńſki Caliſſienſi, Martino Trojanowſki Stężycenſi, Andrea Swięcicki Opocznenſi, Simone Dzierzbicki Łancicienſi, Adamo Bielſki Leopolienſi, Alexandro Morſki Premiſlienſi, Antonio Boryſſawſki Halicienſi, Jacobo Trembińſki Urzędovienſi, *Palatinatu ex Lublinenſi*, Nicolao Stadnicki Podoliæ, *Palatinatu ex eodem*, Staniſlao Dzierżek Buſcenſi, Theodoro Szydłowſki Varſavienſi, Staniſlao Pruſs Opacki Viznenſi, Jgnatio Zambrzycki Łomzenſi, Valeriano Piwnicki Culmenſi, *Palatinatu ex eodem*, Antonio Lewald Gorſki Rzeczycenſi, *ex Palatinatu Mariæburgenſi*, Joſepho Przebendowſki Palatinatûs Pomeraniæ *ex eodemque Vexilliferis*; Romer Trocenſi, *Palatinatu ex eodem*, Mathia Szydłowſki Zawſkrzynenſi, *ex Palatinatu Plocenſi*, Sigismundo Staniſzewſki Varſavienſi, *Terra ex Cernenſi*, Antonio Noſarzewſki, Ciechanovienſi, *Terra ex eadem*, Franciſco Slaſki Nurenſi, *Terra ex eadem*, Georgio Podczaſki Goſtinenſi, *Terra ex eadem*, Joſepho Rutkowſki Dobrinenſi, Antonio Bagniewſki Culmenſi, Staniſlao Jasińſki Dirſchavienſi, *Judicibus Terreſtribus*, penultimis *ex Palatinatu Culmenſi*; proſtremo ex *Pomeraniæ*; Wołkowycki Grodnenſi, *Diſtrictu ex eodem*, Staniſlao Walewſki Siradienſi, *Palatinatu ex eodem*, Brochocki Brzeſinenſi, *ex Palatinatu Lancicienſi*, Joanne Pauſza Kiovienſi, *Palatinatu ex eodem*, Michàéle Zielonka Leopolienſi, *ex Palatinatu Ruſſiæ*, Michàéle Bukowſki Sanocenſi, *ex Palatinatu prædicto*, Macario Kurdwanowſki Lubaczovienſi, *ex Palatinatu Bełzenſi*, Joachimo Litawor Chreptowicz Novogrodenſi, *Palatinatu ex eodem*, Antonio Strzemboſz Zawſkrzynenſi, *ex Palatinatu Plocenſi*, Joſepho Rogowſki Varſavienſi, Leone Kuczyńſki Mielnicenſi, *ex Palatinatu Podlachiæ*, Adamo Laſocki Sochaczovienſi, *ex Palatinatu Pomeraniæ*, Ludovico Orzeſzko Pinſcenſi, *Diſtrictu, ex eodem, Dapiferis*; Staniſlao Dembińſki Cracovienſi, Cæleſtino Czaplicz Kiovienſi, *Palatinatu ex eodem*, Antonio Białobłocki Łucovienſi, *ex Palatinatu Culmenſi*, Pio Boreyko Podoliæ, *Palatinatu ex eodem*, Adalberto Rakowſki Terræ Viznenſis, Mariano Grzybowſki Livenſi, *Terra ex eadem*, Sebaſtiano Sienicki Mielnicenſi, *Terra ex eadem*, Cajetano Hryniewiecki *Diſtrictûs* Laticzovienſis, *ex Ducatu* Livoniæ, *Pocillatoribus*; Gvidone Siedliſki Premiſlienſi, *ex Palatinatu Ruſſiæ*, Alexandro Duce Czetwertyńſki Bracławienſi, ex *Palatinatu* eodem, *Subjudicibus Terreſtribus*; Adamo Łącki Opocznenſi, Joanne Kobierzycki Siradienſi, Georgio Leparſki Upitenſi, *Diſtrictu* ex eodem, Wyſogierd

 Smo-

Smolenſciæ, *Palatinatu* ex eodem, Caſimiro Łuſkina Vitebſcenſi, *Palatinatu* ex eodem, Victorino Kuczyńſki Drohicienſi, ex *Palatinatu* Podlachiæ, Joſepho Turſki Mielnicenſi, *Palatinatu* ex eodem, Adamo Lenkiewicz Mozyrienſi, *Diſtrictu* ex eodem, *Subdapiferis*; Nicolao Rudomina Braſſavienſi, *Diſtrictu* ex eodem, Michàële Miſzewſki Viſsogrodienſi, *Terra* ex eadem, Andrea Dobiecki *Diſtrictûs* Chęcinenſis, ex *Ducatu* Livoniæ, *Pincernis*; Alexandro Łętowſki Cracovienſi, *Palatinatu* ex eodem, Alexandro Taczanowſki Siradienſi, ex *Terra* Vielunenſi, Vincentio Zawiſza Lancicienſi, Bartoſzewicz Orſzanenſi, *Diſtrictu* ex eodem, Melchiore Szymanowſki Varſavienſi, Thoma Nowowieſki Viſsogrodienſi, *Terra* ex eadem, Martino Łopuſki Drohicienſi, *Terra* ex eadem, Valentino Sienicki Bielſcenſi *Terra* ex eadem, Thoma Dłuſki Lublinenſi, ex *Palatinatu* Culmenſi, Caſimiro Jezierſki Vendenſi, ex *Palatinatu* Pomeraniæ, *Venatoribus*; Morſztyn Skotnicenſi, Dembińſki Volbromenſi, Siemieńſki Noſsovienſi, ex *Palatinatu* Cracovienſi, Friderico Dunin Zatorienſi, Przebendowſki Mirachovienſi, ex *Ducatibus* Osviecimenſi & Zatorienſi, Chodkiewicz Vielonenſi, & Colonello Confœderationis Ducatûs Lithvaniæ ex *Palatinatu* Vilnenſi, Oſkierka Miadziolenſi, Kocioł Markovienſi, ex *Diſtrictu* Oſzmianenſi, Billewicz Loycievienſi ex *Diſtrictu* Vilkomirienſi, Strutyńſki Szakinovienſi, ex *Diſtrictu* Braſſavienſi, Romer Tyravienſi, ex *Palatinatu* Sandomirienſi, Mycielſki Oſinenſi, Ponińſki Kopanicenſi ex *Palatinatu* Caliſſienſi, Michàële Radoſzewſki Schadkovienſi ex *Palatinatu* Sieradienſi, Billewicz Woyniucenſi, ex *Ducatu* Samogitiæ, Borzęcki Dołhanenſi, Łoś Wyſinenſi, ex *Palatinatu* Ruſſiæ, Skarbek Sołotvinenſi, Kurdwanowſki Baranovienſi, ex *Terra* Halicienſi, Komorowſki Ochoznenſi, *Terra* ex Chełmenſi, Olizar Siennicenſi, ex *Palatinatu* Volhyniæ, Kicki Okninenſi, ex *Palatinatu* Podoliæ, Szumlańſki Rakovecenſi, *Palatinatu* ex eodem, Moſzyńſki Jnowlodenſi ex *Palatinatu* Lublinenſi, Korſak Snitovienſi, ex Palatinatu Połocenſi, Granowſki Tarnogurenſi, Mir Vilkovienſi & Generali, ex *Palatinatu* Bełzenſi, Nieſiołowſki Cyrynenſi, ex *Palatinatu* Novogrodenſi, Tyſzkiewicz Strzałkovienſi ex *Diſtrictu* Volkoviſcenſi, Antonio Małachowſki Oſtrołecenſi, ex *Terra* Łomzenſi, Caſimiro Korytowſki Grabovienſi, Joanne Dąmbſki Kłodavienſi, ex *Palatinatu* Culmenſi, Ciechanowiecki Choſſavienſi, Poniatowſki Uſzpolienſi, ex *Palatinatu* Mściſſavienſi, Antonio Kczewſki Straſzevienſi, ex *Palatinatu* Mariæburgenſi, Czoſnowſki Ułanovienſi, Comite Krasicki, *Duce* Januſſio Czetwertyńſki Daniczevienſi, ex *Palatinatu* Bracławienſi, Simone Kicki Subovidzenſi, Conſtantino Nowowieſki, Bernenſi, Jacobo Tuchołka Jaſinecenſi, ex *Palatinatu* Pomeraniæ, Kłokocki Kołaczevienſi, ex *Palatinatu* Minſcenſi, Zyberg Rakacinenſi, ex *Ducatu* Livoniæ, Principe Woronie-

niecki, Mycielſki Lubiatovienſi, *ex Palatinatu* Czerniechoviæ, Caſimiro Łubieńſki Lelovienſi, Elia Wodzicki Stopnicenſi, Franciſco Wodzicki Grybovienſi, Miaſkowſki Gneſnenſi, Caſimiro Raczyńſki Czerwonogrodenſi *ex Palatinatu* Poſnanienſi, Felice Sołtyk Zwinogrodenſi, Ignatio Potocki Glinianenſi, Philippo Nereo Szaniawſki Kąkolovnicenſi, Potocki Leżayſcenſi, Ogińſki Przecialenſi, Auguſto Sułkowſki Neoforienſi, Joſepho Wielopolſki Lanckoronenſi, Alexandro Sułkowſki Odolanovienſi, Franciſco Sułkowſki Cudnovienſi, Hieronymo *Duce* Sanguſzko Czerkaſſienſi, Potocki Kaniovienſi, Joanne Pac Ziołovienſi, Jabłonowſki Kovlenſi, Severino Rzewuſki Dolinenſi, *Capitaneis*; *Duce* Radziwiłł Ordinato Klecenſi, Franciſco Wielopolſki Margrabio Pinczovienſi, Caſimiro Tymowſki Siradienſi Judice Caſtrenſi Petricovienſi, Caſimiro Ilińſki Kiovienſi, *Palatinatu ex eodem*, Sumińſki Dobrinenſi, *Terra* ex eadem, Nicolao Piaſkowſki Vlodimirienſi, ex *Palatinatu* Vołhyniæ, Stravińſki Starodubovienſi, *Diſtrictu* ex eodem, Franciſco Zienowicz Połocenſi, *Palatinatu* ex eodem, Joſepho Kaczanowſki Vołkoviſcenſi, *Diſtrictu* ex eodem, Adalberto Chądzyńſki Rożanenſi, ex *Terra* Nurenſi, Ignatio Pruſzanowſki Rzeczycenſi, *Diſtrictu* ex eodem, *Tribunis*; Mathia Sobolewſki, Varſavienſi, Victorino Karniewſki Rożanenſi, *Terra* ex eadem, Laurentio Działowſki Culmenſi, *Palatinatu* ex eodem, *Notariis Terreſtribus & Caſtrenſibus*; Alexandro Kotkowſki Cracovienſi, *Palatinatu* ex eodem, Demetrio Szumlańſki Kołomyſcenſi, *Terra* ex Halicienſi, Zagurſki Vlodimirienſi, ex *Palatinatu* Vołhyniæ, Antonio Niewodowſki Viznenſi, Zielińſki Łomzenſi, *Terra* ex Rozanenſi, *Enſiferis*; Antonio Sarnacki Theſaurario Bielſcenſi, ex *Palatinatu* Pomeraniæ, Staſzkiewicz Theſaurario Livoniæ, ex *Diſtrictu* Upitenſi, Horain Arcium Plantatore Vilnenſi, *Palatinatu* ex eodem, Narbutt Lidenſi, *Diſtrictu* ex eodem, Antonio Buchowiecki Breſtenſi Lithvaniæ *Palatinatu* ex eodem, *Stabulorum Præfectis*; Joanne Hurko Caſtrorum Metatore Vitebſcenſi, *Palatinatu* ex eodem, Deodato Szukiewicz Excubiarum Præfecto Słonimenſi, *Diſtrictu* ex eodem, Worcell Halicienſi, *Terra* ex eadem, Chrapowicki Starodubovienſi, *Diſtrictu* ex eodem, Leone Swieykowſki Vinnicenſi ex *Palatinatu* Bracławienſi, *Vice-Capitaneis Caſtrenſibus*; Koziebrodzki Judice Caſtrenſi Halicienſi, *Terra* ex eadem, Leone Stecki Ovrucenſi, ex *Palatinatu* Kioviæ, Joſepho Stecki Luceorienſi, ex *Palatinatu* Vołhyniæ, Caſimiro Lipińſki Camenecenſi, ex *Palatinatu* Podoliæ, Alexandro Wybicki Chriſtburgenſi, ex *Palatinatu* Mariæburgenſi, *Notariis Caſtrenſibus*; Skurzewſki, Garczyńſki ex *Palatinatu* Caliſſienſi, Antonio Koſſowſki Regiminis Lanealis ex *Palatinatu* Breſtenſi Cujaviæ, Gaſparo Lubomirſki, ex *Palatinatu* Vołhyniæ, Starzeńſki, ex *Palatinatu* Podoliæ, Paulo Czapſki, ex *Palatinatu* Pomeraniæ, *Generalibus*; Wiktor ex *Palatinatu* Cracovienſi,

ensi, Kalinowski ex *Palatinatu* Sandomiriensi, Węgliński ex *Terra* Chełmensi *Colonellis*; Poniatowski Rothmagistro ex *Palatinatu* Braclaviensi, Dłuski Capitano ex *Palatinatu* Lublinensi, *Exercituum* Regni; Kietliński ex *Palatinatu* Sandomiriensi, Sobolewski ex *Terra* Varsaviensi, *Succamerariis Nostris*; Chrisostomo Browiński Culmensi, *Palatinatu* ex eodem, Joanne Trembecki Dirschaviensi, Francisco Cieleski Sviecensi, Michàéle Lniski Dirschaviensi, Stanislao Czarliński Sviecensi, Joanne Jezierski Mirachoviensi, Georgio Prądzyński Tucholiensi, *Assessoribus Terrestribus ex Palatinatu* Pomeraniæ, Joanne Mazowiecki Dobrinensi, ex *Palatinatu* Culmensi, Antonio Tokarski Culmensi, *Palatinatu* ex eodem *Regentibus Terrestribus*, Modliński Zuppario Cujaviensi, ex *Palatinatu* Junivladislaviensi, Francisco Zaremba Siradiensi, Nicolao Godlewski Nurensi, *Camerariis Terrestribus*; Ignatio Konarski Culmensi, ex *Palatinatu* Pomeraniæ, Walewski Lanciciensi, *Palatinatu* ex eodem, Bniński Szremensi ex *Palatinatu* Calissiensi, Michèéle Trzciński Dobrinensi, ex *Palatinatu* Culmensi, Niszczycki Raciąznensi ex *Palatinatu* Plocensi, Cieszkowski Livensi ex *Palatinatu* Czerniechoviæ *Castellanidis*; Joachimo & Raphàéle Comitibus Tarnowskich, Michàéle Przezdziecki Referendarida Magni Ducatûs Lithvaniæ, ex *Ducatu* Livoniæ, Josepho Wielopolski Vexilliferida Regni, Duce Czartoryski Regni, ex *Terra* Varsaviensi, Zabiełło Magni Ducatûs Lithvaniæ ex *Districtu* Covensi, *Venatoridis*; Ożarowski Castrorum Regni Metatorida ex *Palatinatu* Cracoviensi, Radoliński Calissiensi, *Palatinatu* ex eodem, Niemierzycz Kioviensi, *Palatinatu* ex eodem, Carolo Wodziński Livensi, Chalecki Rzeczycensi, *Districtu* ex eodem *Succamereridis*; Męciński Capitaneida Vielunensi, *Terra* ex eadem, Georgio Kalckstein Vexilliferida Culmensi, ex *Palatinatu* Mariæburgensi, Dunin Pocillatorida Brzezinensi ex *Palatinatu* Lanciciensi, Galimski Tribunida Orszanensi, *Districtu* ex eodem, Ośmiałowski Ensiferida Dobrinensi, *Terra* ex eadem, Ignatio Piwnicki, Thoma Wyczechowski, Antonio Kleszczyński, *Assessoribus Terrestribus Culmensibus* ex *Palatinatu* Mariæburgensi, Theodoro Działowski Notarida Terrestri Culmensi, ex eodem *Palatinatu*, ut & aliis numerosissimè pro Generali felicis Coronationis Nostræ Conventu congregatis, Dignitariis, Nuntiis Terrestribus, Prælatis, Canonicis, Officialibus, ac Nobilibus; necnon Civitatum Cracoviensis, Posnaniensis, Vilnensis, Sandomiriensis, Leopoliensis, Petricoviensis, Lublinensis, Vschovensis, & Varsaviensis Delegatis; Civitatum Terrarum Prussiæ, Gedanensis, Elbingensis, Thorunensis, & Mariæburgensis, Residentibus, ad Curiam Nostram Secretariis, Cæterisque quam plurimis Personis, Secretariis & Aulicis Nostris.

STANISLAUS AUGUSTUS REX.

KONSTYTUCYE
Seymu Walnego Koronacyi K. IMci
Dnia 3. Miesiąca Grudnia Roku Pańskiego 1764.

W IMIĘ PANSKIE Amen.

STANISŁAW AUGUST

Z BOZEY Łaski Krol Polski, Wielki Xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Zmuydzki, Kiowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflantski, Smoleński, Siewierski, y Czerniechowski.

1mo. WSzem w obec y każdemu z osobna komu o tym wiedzieć należy, oznaymuiemy. Jż gdy osobliwszą Opatrznością łaskawey Woli Boskiey, ktora wszechmocnością swoią ku wybraniu Naszemu na Tron Polski, iednomyślność w całym Narodzie Naszym sprawiła, y za błogosławieństwem swoim widocznym, iednostaynym zezwoleniem Stanow to zrządziła, abyśmy w Warszawie niezieżdżaiąc na ten raz do Krakowa, obrządkiem Kościoła Swiętego Katolickiego na Krola namaszczeni, y zwyczayną Koroną tegoż Krolestwa Ukoronowani byli; co dnia 25. Listopada przez Nayprzewielebnieyszego w Bogu Władysława Łubieńskiego Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, Xiążęcia Prymasa Korony Polskiey, y Wielkiego Xięstwa Litewskiego, w przytomności Senatu, Ministrow, Dygnitarzow, Urzędnikow, y Obywatelow Oboyga Narodow licznie Zgromadzonych, iest wykonano; Zaczym My także dopełniaiąc z Osoby naszey to wszystko, cośmy na Seymie *Electionis* przez *Pacta Conventa* tey Rzeczypospolitey przyrzekli, y obowiązkiem Przysięgi ztwierdzili, za zgodą wszech Stanow Rzeczypospolitey w związku trwaiącey, na ten Seym Koronacyi Naszey zgromadzonych, stanowiemy.

Acta Interregni.

2do. UStawy Rzeczypospolitey w Bezkrolewiu na Seymach Konwokacyinym pierwszym, y Elekcyinym drugim

ponieważ tey ſą zupełney ważności y mocy, co y inne uſtawy w czaſie Seymow wſzyſtkich *in plenis Ordinibus* przez Stany Zgromadzone zdziałane, przeto one w ſwey nieporuſzoney natury ſwoiey iſtocie zachowuiemy, y na zawſze mieć chcemy; Tudzież *Pacta Conventa* między Nami, a Stanami Oboyga Narodow umowione,y przez Nas poprzyſiężone,nienaruſzone ztrzymać przyrzekamy. *Acta ſub Interregno* Konfederacyi Generalnych Koronney y Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego, *in toto* potwierdzamy. Sądow Kapturowych Dekreta Prawu nieprzeciwne, lecz w granicach Opiſu dawnieyſzych Konfederacyi y obmowie Konſtytucyi Seymu Konwokacyinego 1764. Tit: *o Kapturach* poczynione, approbuiemy. A te ſprawy, ktore Proceſſem Kapturowym zakończone, dla uſtania tey Juryzdykcyi exekucyi ſwych Dekretow niedoſzły,aby w Grodzie Onego Woiewodztwa, Ziemi, lub Powiatu *indilatè* exekwowane były, ſtanowiemy. Rozpoczętych zaś, a niedokończonych tamże ſpraw, *in foro Cauſis Lege præſcripto*, rozſądzenie z oſobnego Regeſtru przed innemi ſprawami, zoſtawuiemy.

Złączenie Konfederacyi Oboyga Narodow.

3*tio*. GDy Konfederacye Generalne Oboyga Narodow przy Doſtoieńſtwie Naſzym, celem iedynym ugruntowania Religii Rzymſkiey Katolickiey, Praw, wolności, ſwobod Oyczyſtych, z ſobą złączone y zprzymierzone,do ubeſpieczenia *præmiſſorum* naygruntownieyſzą ſą twierdzą; Zaczym na utrzymanie tego wſzyſtkiego, *Actum* koniunkcyi Konfederacyi Litt: z Koronną, y oświadczone w niey chwalebne dla Dobra Publicznego przedſięwzięcia potwierdzaiąc, onę w teraźnieyſzą Konſtytucyą inſerować zlecamy.A ponieważ *Actus* Konfederacyi Generalney W. X. Lit: mocą y powagą *Convocationis*, y teraźnieyſzego *Coronationis*, Seymow, weſpoł z Koronnemi doſtatecznie ſą utwierdzone, zatym wſzyſtkie tychże Konfederacyi Generalnych, tak Koronney, iako y W. X. Lit: *ſancita* y Dekreta, za mocne y nieporuſzone, *Lege præſenti cenſendo*, ażeby *ſuum inviolabile robur*, y należyte *Judicatorum* miały dopełnienie, *authoritate Omnium Ordinum*, mieć chcemy.

Odeſłane Dekretem teyże Konfederacyi Generalney W. X. Litt: *ad reſolutionem & deciſionem Omnium Ordinum* pretenſye, iako to: o przebierane *per tractum* Poſſeſsyi Xiążąt Radziwiłłow z Ekonomii Szawelſkiey Podymne; o Akcyzę w Mieście Słucku y Kopylu, do czaſu tylko *ſtante hoſtico* na Garnizon Słucki pozwoloną, od Roku Tyſiąc Siedmſet Siedmnaſtego *ad privatos uſus* perceptowaną, a teraz za Dekretem Generalney Konfe-

Konfederacyi W.X Litt: przez naznaczonych *ad id opus* Urzędnikow Sądowych zweryfikowaną; o Reprodukcyą Oryginalnych cyrkumſkrypcyi Ordynacyi Nieświżkiey, y Ołyckiey, *in anonimitate* w Konſtytucyą *Anni* 1589. wprowadzoney, dla uwiadomienia, ieżeli w niey zgodne z Prawami Oyczyſtemi zawieraią ſię poſtanowienia; Oraz dalſze względem Xcia Karola Radziwiłła wyroki Dekretu Konfederacyi Generalney W. X. Litt: na dniu ſzeſnaſtym Auguſta w Roku teraźnieyſzym 1764. w Grodnie ferowanego, takoż *ad reſolutionem* zupełnych Stanow zoſtawione, że dla ſzczupłości czaſu *&* *ob ingruentiam* innych Intereſſow na teraźnieyſzym Seymie decydowane y ułatwione bydź niemogły, do przyſzłego Seymu odkładamy.

A że odzyſkanie *Archivi & mobilium* Xiążąt Radziwiłłow z Nieświża, Słucka, y innych Dobr przez Xcia Karola Radziwiłła wywiezionych, rownie *pro ſorte Minorennis* Xcia Hieronima Radziwiłła Woiewodzica Wileńſkiego należących, Wielmożnym y Urodzonym Tutorom y Kuratorom tychże Xiążąt, Dekretami Konfederacyi Generalnych Koronney y W. X. Litt: ieſt zalecone, *eo magis*, że *in hocce Archivo Documenta Authentica unionis* Xięſtwa Litt: z Koroną Polſką y inne Prawa y Przywileie Prowincyi W. X. Litt: ſłużące znayduią ſię; *Exinde* za dowiedzeniem ſię gdzieby były zawiezione y złożone; *ad recuperationem* onych *omni meliori modo* dopomoc, y Powagę Naſzą Krolewſką *interponere* deklaruiemy.

A ponieważ Ciż WW. y UU. *Tutores & Curatores* niemaiąc żadnych dotąd *ad manus* dokumentow *Creditoribus & Prætenſoribus Radzivilianis* w Sądach Konfederacyi Generalney W. X. Litt: odpowiadać y Dobr onych bronić nie mogli; z tych przyczyn za wſzelkie wypadłe w tychże Sądach *judicata* nie maią bydź Dziedzicom *reſponſibiles*: Owſzem wolno będzie tak WW. y UU, Tutorom y Kuratorom Xiążąt Radziwiłłow, iako też y ſamym Dziedzicom, ieżeliby na ktory dług lub pretenſyą w Konfederackich Sądach iuż rozſądzoną kwit wynalazł ſię, lub ſłuſzna reprobacya Pretenſyi *deduci* mogła, z takowemi o zły przewod Prawa *in foro competenti* rozprawić ſię; co iednak Dekretom w tychże Sądach za ſprawiedliwemi *cujuſcunque tituli* dokumentami y opiſami, oraz w ſłuſznych Pretenſyach otrzymanym, *ullo prætextu præjudicare* nie ma. Akta Konfederacyi Generalnych Koronney y W. X. Litt: iako to: Dekretow y *Sancitorum* Protokuły, oraz wſzyſtkie tychże Konfederacyi *Actus* iak ſię rozwiążą y zakończą, do Archiwow; Koronne do Koronnego, a Litewſkie do Litewſkiego Urodze-

ni Sekretarze y Regenci Konfederacyi Generalnych Koronney y W. X. Litt: *in ſpatio* Roku, *prævia* z odebrania *ſibi danda a Cuſtodibus Archivorum quietatione*, oddać maią. Maiąc oraz wzgląd, żeby zaſługuiący ſię Oyczyźnie, ſprawiedliwą *meritorum* odbierali nadgrodę, *in recompenſam* prac *in publico obſequio* Urodzonego Ignacego Strawińſkiego Staroſty Naſzego Słonimſkiego Sekretarza Generalney Konfederacyi W. X. Litt: Dwadzieścia Tyſięcy Złotych ze Skarbu Litewſkiego naznaczamy, ktore ażeby Kommiſſya Skarbowa w Roku bliſko naſtępuiącym z Importancyi do ſiebie wchodzących, wypłaciła, zalecamy.

Akt Przyſtąpienia Stanow zkonfederowanych W. X. Litt. do zkonfederowanych Stanow Koronnych.

Actum in Curia Regia Varſavienſi ſub tempus moderni Interregni Feria tertia poſt Feſtum S. Franciſci Confeſſoris proxima, Anno Domini Milleſimo Septingenteſimo ſexageſimo quarto.

Ad Officium Actaque præſentia Caſtrenſia Capitanealia Varſavienſia, perſonaliter veniens Magnificus Jacobus Klembowſki Tribunus Terræ Łucovienſis, Judexque Capturalis Terræ præſentis Varſavienſis, eidem Officio Actiſque præſentibus Confœderationem Statuum Regni & Magni Ducatûs Lithvaniæ in unum Coadulatæ obtulit & ad ingroſſandum porrexit, tenoris talis.

4to. WIękſze daleko nad powſzechny udział wyznać winniśmy Naywyżſzey Opatrzności dla nas Dobrodzieyſtwa, że uſpionym y tak długo na właſne przypadki bezczułym umyſłom, poſtawiła nayprzod przed oczy żywy obraz wſzyſtkich, ktore nam bliſkością upadku groziły, niebeſpieczeńſtw; ſprawiła chwalebną owę w ſynach Oyczyzny o całość iey ducha troſkliwość, wznieciła w ſercach Obywatelow przygaſzoną o Dobro publiczne gorliwość, a tak do przedſięwzięcia y wykonania zbawiennego dla Rzeczy-Poſpolitey Dzieła przyſpoſobionym, ukazała cel, do ktorego dążyć, zawady ktore miiać, pobudki, ktoremi biegu przyſpieſzać, utorowaną przez Przodkow naſzych mieliśmy drogę.

Tę właściwą Opatrzności dzielność uznaliśmy w początkowych

kowych Konfederacyi tak Koronney, iako y Prowincyi W. X. Litewſkiego związkach, ktore w rożności czaſow y przyczyn zaczęte, rożnością ſrzodkow prowadzone, do iednego iednak publiczney ſzczęśliwości y ubeſpieczenia powſzechnego zmierzały kreſu.

Snował ſię w myslach każdego, obraz powſzechnego Oyczyzny w dawnieyſzych Interregnach ſpuſtoſzenia, pola odłogiem puſzczone, Wſie y Miaſta z Mieſzkańcow wyzute, a częſtokroć w popioł obrocone, ſprzęt domowy iuż to ku wygodzie, iuż ku roſkoſzy, troſkliwego Goſpodarza ſtaraniem przyſpoſobiony, albo gdzie za Granicą chowany, albo w wnętrznościach ziemi utaiony, życia naoſtatek Obywatelow w niepewności iutra zoſtaiące, Prawa w Kſięgach zamknięte, Sądy milczące y inne tyſiączne z bez-krolewiem ſtowarzyſzone nieſzczęśliwości.

Powiękſzały tę boiazń zaiątrzone między Obywatelami umyſły, z ktorych iedni do utrzymania zamyſłow ambicyi, drudzy do wykonania zemſty, inni do nabycia podłych zyſkow, takowych czaſow oczekiwać zwykli.

Tak okropne bez-krolewia ſkutki, iuż iuż przed oczy zbliżone, przerażały zatrwożone mieſzkańcow umyſły; aliści gorliwe dobrze życzących przedſięwzięcia ściſłym Konfederacyi ſkrępowawſzy ſię węzłem, oddaliły w ſamych początkach te z doświadczenia przewidziane dla Oyczyzny przypadki, y natychmiaſt ſłodkiey używać z roſkoſzą pozwoliły ſpokoyności.

Podobnali uważać bez wnętrznego naſycenia powſzechne Kraiu obſzernego rownie y ludnego uſpokoienie? przywrocone Prawom dawnym ſiły, zaſzczepione z nadzieią nowe, założone przyſzłych narodu porządkow fundamenta, a co większa ułatwioną drogę do ſzczęśliwey Krola Elekcyi, dzieła Oyczyzny naſzey nayſzlachetnieyſzego.

Wſzyſtkie iednak iakie ſą naypomyślnieyſze, czynienia naſzego ſkutki przewyżſza ten, żeśmy obrali Krolem tego, ktorego naywyżſza opatrzność zbiorem cnot y przymiotow, nad wyſokość Majaſtatu wynieſionych, do uznania bardziey niżeli do wybrania podała.

Z tych y innych pobudek, My Stany zkonfederowane Duchowne y Swieckie Korony Polſkiey y W. X. Litt: dotąd w ſzczegulnych tylko Prowincyi związkach zoſtaiące, łączemy ſię przy doſtoieńſtwie Nayiaśnieyſzego Majeſtatu J. K. M. P. N. M. w iedno zgromadzenie, powſzechną całego Narodu Konfederacyą ſprawuiące, ażebyśmy ściśleyſzym związkiem ſkrępowani,

wani, im iednomyślniey tym zdolniey opatrzyli to, cokolwiek wolną Nayiaśnieyszego Pana Elekcyą od szkodliwych machinacyi ubespieczyć, Jego szczęśliwe do uporządzenia Praw y porządkow Oyczystych wspolne z Stanami Rzeczy-Pospolitey zamysły wspierać, wzaiemne Oboyga Narodow wewnętrzne y zewnętrzne bespieczeństwo y spokoyność powszechną gruntować y utwierdzać może. A w tey nierozdzielności teraźnieyszego związku naszego, aż do zupełnego we wszystkim uspokoienia, że we wszystkich Aktach publicznych, nieprzerywaiąc alternaty Laski Seymowey dla Prowincyi Wielko-Polskiey na Seymie *Coronationis* przypadaiącey, trwać będziemy, ninieyszym ziednoczenia się naszego Instrumentem iak naysolennicy wzaiemnie sobie pod zaprzysiężonemi przez Nas obowiązkami przyrzekamy. O ktorym Stanow zkonfederowanych Koronnych z Litewskiemi ziednoczeniu, aby Krol IMć uwiadomiony został, oraz upewniony był o szczerych intencyach naszych, że ten uspolony obydwoch Konfederacyi węzeł, ma cel *tuendæ Majestatis & libertatis*, iako też inne dla Dobra powszechnego, wyżey założone, Ich PP. Posłow J. W. W. Zamoyskiego Inowrocł: Gozdzkiego Podlaskiego, Plattera Mściławskiego Woiewodow, Raczyńskiego, Poznańskiego, y Kaliskiego, Małachowskiego Sieradzkiego, Łętowskiego Krakowskiego, Komorowskiego Chełm: Sosnowskiego Pisarza W. X. Lit: Brześciańskiego, Tyzenhauza Pisarza W. W. X. Litt: Grodzieńskiego, Woiewodztw Ziemi y Powiatu Konfederacyi Marszałkow, z pomiędzy siebie do J.K. Mci wyznaczamy; ktorym Instrukcyą Rękami J.O. y J.W. Marszałkow Generalnych Konfederacyi naszych podpisaną, dać przyrzekaiąc, to nasze oświadczenie ziednoczenia Konfederacyi Oboyga Narodow iednomyślnie *in publica facie* Rzeczy-Pospolitey uczynionego, podpisami Rąk własnych stwierdzamy. *Datum* w Warszawie Roku 1764. Miesiąca *7bra* 15. Dnia.

August Xiążę Czartoryski Marszałek Generalney Konfederacyi. Michał Brzostowski Koniuszy y Marszałek Generalney Konfederacyi Prowincyi W. X. Lit: Jan Wielopolski Woiewoda Sandomirski Konsyliarz Konfederacyi Generalney. Ignacy Twardowski Woiewoda Kaliski, Konsyliarz Konfederacyi Generalney. Kazimierz Dąbski Woiewoda Sieradzki. Andrzey Zamoyski Woiewoda Inowrocławski. Ignacy Cetner Woiewoda Bełzki. Jozef Antoni Junosza Podoski Woiewoda Płocki Konsyliarz przysięgły Konfederacyi. Stanisław Bernard Gozdzki Woiewoda Generał Ziem Podlaskich. Paweł Hr: Mostowski Woiewoda Pomorski, Starosta Skarszewski, Marszałek Konfederacyi Woiewodztw y Ziem Pruskich. Roch Rola

Zbiiew-

Zbijewſki Kaſztelan Kaliſki. Andrzey Moſzczeńſki Kaſztelan Inowrocławſki. Konſyliarz Konfederacyi. Staniſław Sługocki Kaſztelan Lubelſki Konſyliarz Konfederacyi. Antoni z Morſka Morſki Kaſztelan Ziemi Przem: Konſyliarz Konfederacyi. Xawery Korwin Kochanowſki Kaſztelan Czechowſki, Konſyliarz Konfederacyi. Alexander z Łętowa Łętowſki Łowczy y Marſzałek Konfederacyi Woiewodztwa Krakowſkiego. Jgnacy Przebendowſki, Pucki, Mirachowſki Staroſta, Marſzałek Konfederacyi Xięſtw Oświecim: y Zatorſkiego. Franciſzek Czyż, Krayczy y Marſzałek Konfederacyi Woiewodztwa Wileńſkiego. Jan Antoni Horain Podkomorzy Wileńſki Staroſta Jałow: y Konſyliarz Konfederacyi W. Wileń: Jan Chodkiewicz Pułk: W. K. Konſyliarz Konfederac: Marcin Teodor Oſkierka Sta Miadziolski Marſzałek Konfederacyi Powiatu Oſzmiańſkiego. Tadeuſz Kocieł Sta Markowſki Konſyliarz Generalny Powiatu Oſzm: Jan Eperyeſzy Mar: Star: Marſzałek Konfederacyi y Sądow Kapturowych Powiatu Wiłkomirſkiego. Teodor Billewicz Sta Łoyciewſki Konſyliarz Generalny Wiłkomirſki. Jan Zyberg Sta Bolnicki Konſyliarz Generalny Wiłkomirſki. Alex: z Skrzetuſzewa Wawrzecki Marſ: Konf: Powiatu Braſł: Sędzia Woyſk W. X. Litt: *circa Regem, legem & libertatem* podpiſuię ſię. Franciſzek Bielikowicz Cześnik y Konſyliarz Generalny Powiatu Braſławskiego Sta Mikſztański. Kajetan Smigielski Krayczy y Konſyliarz Generalny Konfederacyi Powiatu Braſławskiego. Staniſław Lubomirski Strażnik Wielki Koronny Marſzałek Konfederacyi Woiewodztwa Sandomirskiego. Antoni Ważyński Skarbny W. X. Lit: Konſyliarz z Woiewodztwa Trockiego na Generalną Konfederacyą W. X. Litt. Antoni Zabiełło Łowczy W. W. X Litt: Marſzałek Konfederacyi Powiatu Kowieńskiego. Antoni Tyzenhauz Piſarz W. W. X. Litt: Marſzałek Konfederacyi Powiatu Grodzieńskiego. Jan Wołkowicki Stolnik y Konſyliarz Powiatu Grodzieńskiego. Jozef Jelski Podczaſzy Powiatu Grodzieńskiego y Konſyliarz. Franciſzek Bouffał, Konſyliarz z Powiatu Grodz: do Generalney Konfederacyi W. X: Litt. Antoni Dołęga Koziorowski Staroſta Brzoſzkowski Konſyliarz z tegoż Powiatu obrany. Benedykt Karpp, Sta Płongiański Konſyliarz Powiatu Upitskiego. Tadeuſz Puzyna Sta Filipowski Konſyliarz Powiatu Upitskiego. Hiacynt Nałęcz Małachowski Staroſta Piotrkowski Marſzałek Konfederacyi Woiewodztwa Sieradzkiego. Woyciech Męciński Staroſta y Marſzałek Konfederacyi Wieluńskiey. Roch z Głogowy Koſſowski Podskarbi Nadworny Koronny Marſzałek Konfederacyi Woiewodztwa Łęczyckiego. Staniſław Odachowski

Marſzałek Konfederacyi Xięſtwa Zmuydzkiego. Antoni zGłogowy Koſſowski G. W. K. Marſzałek Konfederacyi Woiewodztw Kujawskich. Celeſtyn Czaplic Podczaſzy y Konſyliarz Woiewodztwa Kiowskiego. Szymon zGoſciſzki ZielińskiChorążyZiemi Nurſkiey Konſyliarz Ziemi Dobrzyńſkiey. Piotr Sumińſki Konſyliarz Ziemi Dobrzyńſkiey. Adam na Klewaniu y Zukowie Xiążę Czartoryſki Marſzałek Konfederacyi Generału Woiewodztwa Ziem Ruſkich. Jozef Joachim Hrabia na Liptowie y Orawie Komorowſki Sta Ochozki Marſzałek Konfederacyi Ziemi Chełmſkiey y Powiatu Kraſnoſtawſkiego. Mikołay Junoſza Piaſkowſki Woyſki Włodzimirſki Marſzałek Konfederacyi Woiewodztwa Wołyńſkiego. Jan Kicki Miecznik y Konſyliarz Woiewodztwa Podolſkiego, Staroſta Okninſki. Xawery Kaczkowſki Skarbnik y Konſyliarz Woiewodztwa Podolſkiego, Sędzia Grodzki Kamieniecki y Pograniczny. Adam Wiſogierd Pułkownik y Konſyliarz Woiewodztwa Smoleńſkiego. Jgnacy de Campo Scipion Sądowy Powiatu Lidzkiego Sta y Konſyliarz Powiatu Starodubowſkiego. Jgnacy Strawińſki Woyſki y Konſyliarz Powiatu Star: Sekretarz Konfederacyi Generalney W. X. Litt. Euſtachiuſz Potocki Generał Artylleryi W. X. Litt. Lwowſki,Urzędowſki Staroſta, Marſzałek Konfederacyi Woiewodztwa Lubelſkiego. Jan Siellicki Regent W. W. X. Litt. Marſzałek Konfederacyi Woiewodztwa Połockiego. Jan Mier Staroſta Wilchowſki Konſyliarz do Generalney Konfederacyi Woiewodztwa Bełzkiego. Joachim Chreptowicz Marſzałek Konfederacyi y StolnikWdztwa Nowogr: Jozef Nieſiołowſki Staroſta Cyryńſki Pułkownik y Konſyliarz Generalney Konfederacyi z Woiewodztwa Nowogrodzkiego. Antoni Tulanowſki Łowczy y Rot: Wdztwa Nowogr: Konſyl: do Generalney Konfederacyi Prowincyi W. X. Lit. z tegoż Woiewodztwa, Chorąży Petyhorſki. Kazimierz Wołłowicz Marſzałek Powiatowy y Konfederacki oraz Pułkownik Powiatu Słonimſkiego. Antoni Leon Czechowicz Oboźny, Sędzia Kapturowy y Konſyliarz z Powiatu Słonimſkiego. Boguſław Szukiewicz Strażnik y Konſyliarz Powiatu Słonimſkiego. Stefan Olendſki Marſzałek Powiatowy y Konfederacki oraz Pułkownik Powiatu Wołkowyſkiego. Jozef Antoni Kaczanowſki Woyſki Powiatu Wołkowyſkiego Konſyliarz do General: Konfederacyi W. X.L. Stefan Dembowſki Staroſta y Marſzałek Konfederacyi Woiewodztwa Płockiego. Hieronim Pieyzgałło Szemioth Obozny Marſzałek Konfederacki Powiatu Orſzańſkiego. Adam Bartoſzewicz Rottm: Vice-Marſzałek Sądow Kapturowych y Konſyliarz do Generalney Konfederacyi Powiatu Orſzańſkiego. Tadeuſz na Wołczkach Deynarowſkich Wołczek Cześnik Rotmiſt: Powiatu Orſzań-

skiego

ſkiego Konſyliarz Konfederacki W. X. Litt. Antoni Maxymilian Dłuſki Rottm: y Konſyliarz Konfederacki z Powiatu Orſzańſkiego. Jzydor Hrabia Oſtrorog Stolnik y Marſzałek Konfederacki Ziemi Czerſkiey. Stanisław Sobolewſki Podkomor: y Marſzałek Konfederacyi Ziemi Warſzawſkiey. Jan Michał Roſtkowſki Staroſta Wizki, Wąſoſki, Marſzałek Ziemi Wizkiey zkonfederowaney. Maciey Szymanowſki Staroſta y Marſzałek Konfederacyi Ziemi Wyzogrodz: Jozef Młocki Staroſta Zakroczymſki y Syrocki Marſzałek Ziemi zkonfederowaney. Antoni Kicki Podczaſzy Ziemi Zakroczymſkiey Delegowany z Ziemi Ciechanowſkiey Konſyliarz. Stanisław z Suchego y Łazow Młodzianowſki Rożańſki y Makowſki Staroſta, Marſzałek Konfederacyi Ziemi Rożańſkiey. Baltazar Kolumna Oborſki Chorąży Ziemi Liwſkiey Marſzałek Konfederacyi teyże Ziemi Woiewodztwa Mazowieckiego. Woyciech Kazimierz Chądzyńſki Woyſki Rożańſki Marſzałek Konfederacyi Ziemi Nurſkiey Woiewodztwa Mazowieckiego. Stanisław Gadomſki Podkomorzy y Marſzałek Konfederacyi Ziemi Sochaczewſkiey. Jozef Mikorſki Cześnik y Marſzałek Konfederacyi Ziemi Goſtyńſkiey. Jozef Soſnowſki Piſarz W. W. X. Litt. Marſzałek Konfederacyi Woiewodztwa Brześciańſk: Antoni Buchowiecki Koniuſzy y Konſyliarz Woiewodztwa Brzeſci: Ludwik Orzeſzko Stolnik y Marſzałek Konfederacyi Powiatu Pińſkiego. Ludwik Kurzeniecki Konſyliarz do Konfederacyi z Powiatu Pińſkiego. Kajetan Korzeniowſki Marſzałek Kapturowy, Cześnik y Konſyliarz Powiatu Pińſkiego. Jan Orzeſzko Straznik y Konſyliarz Konfederacyi Powiatu Pińſkiego. Jozef Antoni Hotyńſki W. P. W. Powiatu P. W. K. W. M. Franciſzek Xawery Stachowſki Skarbnik Woiewodztwa Nowogrodzkiego Konſyliarz z Woiewodztwa Mściſławſkiego. Stanisław Emeryk Oſtrowſki Horodniczy Bracławſki, Sędzia Grodzki Winnicki, Konſyliarz zkonfederowanego Woiewodztwa Bracławſkiego. Gabryel Porczyńſki Woyſki Winnicki Konſyliarz Konfederacyi Woiewodztwa Bracławſkiego. Antoni Swiątorzecki Podczaſzy y Konſyliarz Woiewodztwa Mińſkiego. Franciſzek Wniechoroſki Koniuſzy y Konſyliarz Woiewodztwa Mińſkiego. Rafał Aloizy Oſkierka Marſzałek Powiatowy y Konfederacki tegoż Powiatu Mozyrſkiego. Antoni Oſkierka Staroſta Bachrymowſki Konſyliarz Konfederacyi Generalney Prow: W. X. L. z Powiatu Mozyrſkiego. Michał Weyſenhoff Piſarz Woiewodztwa Inflan: Konſyliarz do Generalney Konfederacyi W. X. Litt. Alexander Gurowſki Kaſztelan Poznańſki Konſyliarz Konfederacyi Woiewodztwa Wielkopolſkiego. Ludwik Chyłkowſki Konſyliarz Konfederacyi Woiewodztwa Wielkopolſkiego. Tomaſz z Długiego Dłuſki Łowczy Woiewodz:

Sędzia Grodu Lubelſkiego, Sekretarz Konfederacyi Koronney. Jgnacy Strawińſki Woyſki Star: Sekretarz Konfederacyi Generalney W. X. Litt.

Poſt cujus quidem Confœderationis ad Acta præſentia ingroſſationem, Originale ejuſdem Idem offerens, prævia officii ſui quietatione, rurſus ad ſe recipit.

Objaśnienie władzy Kommiſſyi Skarbowey.

5to. JAko na Seymie *Convocationis* wſzyſtkie rządy y dyſpozycye Skarbu Koronnego na ułożoną radę Ekonomiczną władzę Kommiſſyi maiącą zdane ſą, tak aby ta Kommiſſya, co do Ekonomicznych intereſſow zawſze moc miała czynić wſzelkie rozrządzenie, ſtanowiemy w liczbie Oſob piąciu. Co ſię zaś Juryzdycznych okoliczności y kwartalnych rachunkow, y wydatkow pieniędzy tycze, te maią bydź ſzczegulnie na Kadencyach opiſanych expedyowane. A że penſye Kommiſſarzow y Inſtygatorowi Koronnemu tylko na Kadencye ſą naznaczone; więc tym, ktorży w czaſie *extra Cadentiam* będą w Warſzawie pilnować Skarbowych Intereſſow, nadgroda bydź ma dzielona *juxta præſentiam* zaſiadania na Seſſyach, z pozoſtaiących w Kaſſie Pieniędzy nieprzytomnych Kommiſſarzow, procz Wielmożnego Podſkarbiego Wielkiego Koronnego teraźnieyſzego, na Kadencyach, y grzywien do Kaſſy pod czas Jurydyki wchodzących. A Protokoły bydź maią oſobne Juryzdyczne, y oſobne Ekonomiczne.

Approbacya Ordynacyi Kommiſſyi Skarbowey.

6to. POnieważ Kommiſſya Skarbu Koronnego, dla powſzechney wiadomości rozſądzania Juryzdycznych y Skarbowych Intereſſow Ordynacyą napiſała, y wydrukować kazała, y do approbacyi Seymu teraźnieyſzego podała, przeto My niektore punkta *pro exigentia & neceſſitate rei* melioruiąc, one mocą teraźnieyſzego Seymu approbuiemy, y aby według opiſu teraz poprawionego, y w Konſtytucyą weſzłego dla uniwerſalney wſzyſtkich wiadomości y obſerwancyi przedrukowana była, teyże Kommiſſyi Skarbowey zlecamy.

Ordynacya Kommiſſyi Rzeczypoſpolitey Skarbu Koronnego pod prezydencyą J. W. JMci Pana Teodora Weſsla Podſkarbiego Wielkiego Koronnego, Kawalera Orderu Orła

Bia-

Białego, dnia pierwszego Miesiąca Sierpnia Roku Pańskiego 1764. z Opisu Prawa zaczętey, w przeciągu Kommissyi niniey-szey ułożona y podpisana.

Pragnąc Kommissya Rzeczypospolitey Skarbu Koron-nego, aby do wiadomości wszystkich Obywatelow Koronnych y innych,tak przez wniosek spraw swoich, iako y wszelkich żądań do Kommissyi naszey interessowanych, nietylko inchoacya Ka-dencyi z Opisu Prawa przypaść zawsze regularnie powinnych, była wiadoma, ale y sposoby tak do wydziału potrzebuiącym sprawiedliwości, iako też rezolucyi y uradzenia pożytkuiących Oyczyznie Projektow, niebyły tayne; przeto takowy, stosuiąc się do Prawa świeżo przez Stany Rzeczypospolitey uformowane-go, ustanawia odprawowania porządek. A nayprzod dla admi-nistrowania upragnionym sprawiedliwości nienieyszą postanawia Ordynacyą: iż w wszystkich Kwartalnych Kadencyach Prawem opisanych, w każdym Tygodniu, Dni: Poniedziałkowy, Wtorko-wy, Srzodowy y Czwartkowy, w rannych y poobiednich zasia-daniach, iedynie do odbywania spraw przypadłych (wedle niżey opisanego Regestrow porządku) wyznacza. W Piątki zaś y Soboty około Rady y pomnożenia dochodow Skarbu Koronnego, y tych układania Projektow, tudzież rezolucyi, oprocz niżey wy-rażonych Regestrow: *Directi mandati, & pœnalium*, zabawiać się ma; Niezagradzaiąc iednak pod czas mnostwa spraw, a niedo-statku nagłey potrzebuiących rezolucyi Interessow Ekonomi-cznych, ten czas ku odbywaniu świętey obrocić sprawiedliwości, co przy odwołaniu Sessyi obwieszczono będzie. Żeby zaś w Są-dzie swoim mnostwo Regestrow niezatrudniało, dwa tylko ordy-naryine *sine beneficio aresti*; Trzeci *Directi mandati*, a Czwarty *pœnalium*, ustanawia; to iest: w Poniedziałek y Wtorek każdego Tygodnia, ieden *ex delatione Thesauri*: w ktorym iedynie te mieścić się powinny sprawy prawne y uczynkowe, w ktorych urodzony Instygator z doniesienia Skarbowego, lub Officyalista Skarbowy Aktorat przeciwko komu, *& è converso* kto przeciwko Skarbowi uformuie; Drugi we Srzodę y Czwartek Regestr *injuriatorum*: w ktorym sprawy o handle, manufaktury, miary, Podatki Pogłownego y Podymnego, także *ad ærarium publicum* należące, depaktacye, długi za Towary, y Wexle Kupcow, y inne z przyczyny *commerciorum* krzywdy, pretensye, y wiolencye wy-nikaiące mieścić się maią, z tą prekustodycyą: że gdyby w Re-gestrze spraw do sądzenia niestało, drugi Regestr wzięty będzie; a kiedy w obydwoch nie stanie, tedy około Interessow Skarbo-wych (iako wyżey iest wyrażono) Radę y ułożenia czynić powin-

 na.

na; Trzeci *directi mandati*, każdego dnia o godzinie ſzoſtey po południu brać miany, w ktorym ſprawy nawet z propozycyi za daniem Roku, albo z wydanego *in vim Termini tacti* Pozwu, *reſpectu læſæ Authoritatis Commiſſorialis*, także o wiolencye na Oſobach Sądowych y Ich ſługących, oraz Officyaliſtow Skarbowych, tu pod bokiem Sądowym poczynione, tudzież przyieżdżaiących do Sądu ſwego y odieżdżaiących, *ad normam* Kommiſſyi Radomſkiey mieścić ſię maią: A czwarty *Pœnalium* w ſobotę o godzinie ſzoſtey po południu, co do otrzymania Dekretow *executionis cum Capitaneis*. Wpiſy właſnym domyſłem przeciwko Prawu przedzwoniane *per non ſunt*, bydź niepowinny, a z przywołanego zaczęta Sprawa kontynuować ſię ma poty (choćby naznaczony innemu Regeſtrowi czas zabrała) poki zupełnie nie odſądzi ſię, tak dalece, że zaczętey Sprawy nieſkończywſzy, inſzey brać nie będzie ſię godziło. Konnexye tylko takowe w Sprawach, ktore albo przez intercepcyą Aktoratu, albo rzetelną ewikcyą, lub z iedneyże Sprawy, wynikać będą, ſcisle Konſtytucyą 1726. zachowuiąc, mieścić ſię mogą; a nieſprawiedliwe *abrogantur* pod karą Sądową na ſtronę y Patronow promowuiących y broniących wſkazać mianą. W ktorych to Regeſtrach Pan Regent Kommiſſyi Skarbowey wpiſy rekwiruiącym zaraz według Rekwizycyi każdego nie na kartki, ale w Regeſtra na to *in folio* oprawne, właſną Ręką wpiſywać powinien, z wyrażeniem Imion, Przezwiſk, y Urzędow, Aktora y Pozwanego, y o co; y tych wpiſow do ſądzenia przypadaiących wokandę na Drzwiach Izby Sądowey dla powſzechney wiadomości y pewności pod animadwerſyą Sądową przybiiać każe. Protokuły Sentencyonarzow Ekonomicznego, y Juryzdycznego Kommiſſarz ieden, a gdy ten doſtarczyć nie będzie mogł, tedy dwoch, każdy oſobliwie trzymać będzie, w ktory Sentencye w Sprawach, także rezolucye względem Intereſſow Skarbowych do naradzenia przypadaiących, zaſzłe, z wyrażeniem zdań, kiedyby rożne naſtąpić miały, *ſine ſolario* wpiſywać będzie, ktore według opiſu świeżo naſtąpionego Prawa, każdy Kommiſſarz podpiſać ma. A po kadencyi każdey, tylko Sentencyonarz Ekonomiczny przy iednym będzie. Protokuły Dekretowy y Ekonomiczny, przy Panu Piſarzu Kommiſſyi Skarbowey zoſtawać maią, w ktorych na końcu każdey Kadencyi Seryarz *tranſactorum* ſpiſany bydź powinien; a *in caſu* choroby, lub zatrudnienia onego innemi Skarbowemi Intereſſami, Pan Regent *vices ſupplebit*, do ktorego *extradita*, Pieczęć, y Korrekta należeć będzie; ktore Protokuły prezyduiący na Seſſyi z dwoma Kommiſſarzami podpiſywać ma. Re-

geſtra

gestra zaś Kommissarz drugi trzymać ma dla wpisywania krotkiego Sentencyi y Kondemnat także *sine solario*; nie tylko zaś wpisy y Pozwy pod Intytulacyą w Prawie tymże wypisaną wychodzić miane, ale y Sentencye, Dekreta, y rezolucye Kommissarskie Polskim rodowitym ięzykiem dla zupełnieyszego wszystkich obiaśnienia, pisane bydź zawsze powinny. Te zaś czynione wpisy, Dekreta, Korrekty, Pieczęci y blankiety na Pozwy stronom rekwiruiącym, według wypełnionych przez tychże wzwyż wspomnionych PP. Pisarza y Regenta, iako od Skarbu pensyonalnych, przysiąg, bez żadney pod iakimkolwiek pretextem zapłaty, *etiam ab ultro offerentibus*, wydawane bydź powinny, oprocz Extraktow, od ktorych Arkusza *strictiori charactere* po dwadzieścia wierszy na iedney facyacie pisać maiących, podług Konstytucyi 1726. nie więcey, iak po Złotemu iednemu, nawet choćby kto *ultro* więcey dawał, Kancellarya brać y depaktować nie ma, a to pod oddaleniem biorących y depaktuiących od Urzędow y Kancellaryi, y winami osobnemi przez Sąd Kommissarski skazać mianemi. Ktobykolwiek do Skarbu Koronnego miał pretensyą, ten Officyalistom Skarbowym pod Tytułem: My Kommissarze &c. iako w Prawie iest opisano, ma wydać Pozew, z położeniem na Komorze Skarbowey, y zeznaniem Relacyi w tym Grodzie, gdzie ta Komora leży. W Palestrze w tym Sądzie stawać maiącey, chcąc widzieć zawsze chwalebną w Młodzi edukacyą y szczycący onę porządek, przykładem Sądow Zadwornych Mecenasow nie więcey iak pietnastu mieć chce, ktorzy przystępuiąc w tenże komput z Dependentami, ktorych Regestr Sądowi podać maią, Rotę Juramentu wykonać powinni będą w te słowa: *Ja N.N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy Swiętey iedynemu, iż stronie, ktora mnie do sprawy swoiey wokować będzie, wiernie służyć będę, zbytecznego* solarium *czyli pensyi wyciągać nie będę, a onęż wziąwszy od sprawy nie tylko nie odstąpię, ale y Rady, y Papierow Stronie przeciwney ani przez siebie, ani subordynowane Osoby nie wydam, y Stronę przeciwną informować nie będę; także Rady na zwłokę Swiętey Sprawiedliwości przeciwko Prawu, na wyniszczenie Stron pozywaiących się, Pryncypałom moim żadnym pretextem lub kolorem dawać nie będę, Dokumentow, ktore mi powierzone będą, na uniknienie lub przytłumienie sprawiedliwości taić nie będę, ale Spraw przypaść maiących* in longo *wypisane* merita *Sądowi rzetelnie bez uszczerbienia cudzey sławy podawać będę; tak mi Panie Boże dopomoż, y niewinna męka Chrystusa Pana.* A takowe wypełnione Juramenta maią bydź nieodwłocznie w Protokule Dekretowym

wym zapiſane ; ci oraz Panowie Mecenaſi ſkromności ſwych Dependentow przeſtrzegać maią, ażeby ſię bez Ich wiadomości y pozwolenia Sądowego, w ſprawach nie odzywali, y żadnych haſaſow, także inkonweniencyi nie czynili *ſub amotione* od Paleſtry *& pœnis arbitrariis.* A gdy uſtąpi ktory Mecenas, za wiadomością Sądu inny *ſubſtitui* ma. Sprawy zaś nie tylko z uſzanowaniem Sądu, ale y bez naymnieyſzego Stron promowowane bydź maią urażenia, *ſub animadverſione* na to Sądu. Spraw wſzyſtkich wypiſane *merita* do Sądu z konkluzyą, także Summaryuſze do Patronizacyi podpiſane każdemu Kommiſſarzowi y drugiey ſtronie w tey ſprawie dawane bydź maią, w czym żadna pod przypadły w ſprawie wpis, exkuza uchodzić nie może. Po odbytych replikach żadne nowe Spraw rekapitulacye czynione w tymże bydź nie mogą Sądzie, a illacye iedynie *ad omiſſa, non vero deciſa* wnieſione bywać mogą, pod winami na wnoſzącego takową ninieyſzey uſtawie przeciwną illacyą. Do Sprawy dwoch, a do więkſzey trzech tylko Patronow należeć może. Wpiſy iakimże porządkiem wpiſane, takimże wołane bydź zawſze maią, ani *reſtitutio* lub *continuatio Cauſarum*, lub inne wynalazki y wybiegi formowane bydź mogą ; a wpiſy , ktore pod czas iedney kadencyi oſądzone nie będą, druga kadencya od przewołanych zaczynać ma.

A iako ta Kommiſſya ieſt Juryzdykcyą *ultimæ Inſtantiæ*, w Intereſſach Skarbowych pod iednemi Oſobami od Seymu do Seymu Ordynaryinego zaſiadaiąca, tak *pro ſecuritate & certitudine* pragnących prętkiey ſprawiedliwości, Exekucyi y ſatysfakcyi, żadnych dylacyi y wybiegow Prawnych na Protekcyą *admittere* nie powinna, *noviter* iednak *reperta documenta rem evincentia ad relevationem* Dekretow Sądu ſwego ninieyſzego raz ieden w ſprawie ſtronom wolne będą. Seſſye ani przywołane, ani odwołane przez nikogo bydź nie mogą przed czaſem y godzinami w Prawie wypiſanemi, ale za nadeyſciem godziny byle komplet był, nie czekaiąc na nikogo Sądy ſię zacząć, y kontynuować maią. Zaden oraz z Oſob zaſiadaiących darmo o uſtępy *in extenuationem* czaſu proſić nie powinien, ale uproſiwſzy, ſłuſzność ſwey proźby Sądowi na uſtępie opowiedzieć powinien, tudzież żaden Kommiſſarz od zaczętey ſprawy odchodzić, y kompletu zrywać, a podczas ſentencyi z mieyſca wſtawać nie ma, pod animadwerſyą ſądową.

Zaden także z Oſob Kommiſſarſkich na Kondeſcenſye, Rewizye, Luſtracye, lub iakimkolwiek ſpoſobem Skarbu tyczące ſię funkcye, *ex effatis* Sądu ſwego wypadaiące wpraſzać ſię, lub

onych

onych nawet pretendować, albo akceptować, pod podobnąż animadwersyą Sądową, nie ma śię ważyć.

Na uſtępie Oſoby choćby naydyſtyngwowańſze, oprocz Oſob Sądu Kommiſsyi Skarbowey, zatrzymywać, czyli do zatrzymowania śię proſić, mocy Kommiſſya mieć niema. Inkwizycye w ſprawach na tey Kommiſſyi mieśćić śię powinnych, nie *ſuo coram Judicio*, lecz przed Ziemſkiemi lub Grodzkiemi naznaczonemi oſobami, zawſze expedyowane bydź maią; komportacye zaś, że tykać będą całości Skarbu, inne naſtępować niemogą, tylko w dłużności Skarbowi od Officyaliſtow lub Kupcow, tedy te przed Sądem Kommiſſyi ſwoiey naznaczone będą *ſine quovis* od tego *Salario.* Kaſſaty, Sublewacyi od Proceſſow bez przypadnienia właſnego wpiſu, nikt u Sądu dopraſzać śię pod winami Sądowemi, ani Sąd onych dozwalać *ſub nullitate* onych, a *cognitio Proceſſûs circa negotium reſolvi* ma.

Ponieważ wſzelkie libertacye, paſzporty, ſerwitoraty y protekcye przez wzwyż wſpomnione Prawo Konfederacyi Seymu *Convocationis* ſą znieśione, zaczym Kommiſſya Skarbowa onych bądź dla śiebie używać, bądź dla kogokolwiek dawać *ullo prætextu in detrimentum* Skarbu nie będzie, ale Cło Generalne, od czego będzie należało, według Inſtruktarza Roku 1764. każdy z zaśiadaiących na Kommiſſyi bez wſzelkiey excepcyi rowno z innemi ponośić y płaćić powinien.

Jako zaś dawne mieć chcą Prawa, tak to śię oſtrzega, iż w obſtawaniu przy wyraźnym Prawie, *& circa Regeſtra & latam ſententiam*, także przy ninieyſzey naſzey Ordynacyi, *etiam unius oppoſitio valere* ma.

Paleſtra Sądu Kommiſſyi Skarbowey.

7mo. PRzychylaiąc śię do Konſtytucyi R. 1726. ninieyſzym obowarowanie...

Wyznaczenie mieyſca Juryzdykcyom *ultimæ Inſtantiæ* J. K. Mci y Rzeczypoſpolitey.

8vo. LUbo Seymem *Convocationis* w Zamku tuteyſzym Warſzawſkim dla Kommiſſyi Skarbu Koron: ieſt wyzna-

szone, zważaiąc iednak ſzczupłość onego, upatruiąc oraz nieuchronną potrzebę tak dla powagi Naſzey, aby *ultimæ inſtantiæ* Juryzdykcye Rzeczypoſpolitey w przyzwoitych odprawowały ſię mieyſcach, iako też aby pracuiącym *in illis ſubſelliis* wſzelka była wygoda, y *Archiva* też w należyte beſpieczeńſtwo opatrzone bydź mogły; uſtanawiamy ninieyſzym Prawem, y Kommiſſyi Skarbowey Rzeczypoſpolitey zalecamy, aby z dochodow Rzeczypoſpolitey y ſumptem oney, ſtarali ſię naiąć, kupić, a na reście wynalazſzy przyzwoite mieyſce z fundamentow wymurować Dom, w ktorymby mieyſce obſzerne było dla Sądow Kaſſy *Archivorum*, Archiwiſtow Kommiſſyi Skarbu Koron: y Woyſkowey, niemniey dla Juryzdykcyi Marſzałkow, y Sądow Aſſeſſorſkich, także rewizyi y expedycyi Celnych.

Aſſekuracya konſerwacyi Papierow publicznych.

9*no*. POniewaź Papiery publiczne iedne w Krakowie, a drugie tu w Warſzawie *in Archivo Regni* znayduią ſię; zaczym aby toż *Archivum* porządnieyſze napotym zoſtawało, y w iednym na to opatrzonym przez Kommiſſyą Skarbową mieyſcu ułożone było, Kommiſſyą na przenieſienie z Krakowa do Warſzawy ſamych tylko Papierow Rzeczypoſpolitey publicznych, My Krol wyznaczemy. A ſkoro tu przenieſione będą, zregeſtrowanie y ułożenie przenieſionych, wraz y z temi co ſię w Warſzawſkim *Archivum* znayduią, Wielebnym Sekretarzom y Referendarzom Oboyga Narodow przy Urodzonych Metrykantach pod dozorem WW. Kanclerzow, lub Pod-Kanclerzych, takoż Oboyga Narodow zlecamy. Aże wiele Papierow publicznych y expedycyi rozmaitych w prywatnych Archiwach rożnych familii znayduie ſię; więc *pro repetitione* Jchże z tamtąd *&* *comportatione ad Generale Archivum Regni* Urodzonym Inſtygatorom Koronnym w Koronie, a Litewſkim w Litwie, *in foro competenti* czynić teraz y zawſze rozkazuiemy. Do otwarcia to ktorego w Krakowie *Archivum* Wielmożni Senatorowie Klucza negować nie maią, ktorego to Regeſtr wiernie przepiſany *ad Acta Caſtrenſia Cracovienſia* ma bydź *per oblatam* podany.

Deklaracya Cła Generalnego.

10*mo*. LUbo Konſtytucyą Seymu *Convocationis* naznaczone Cło Generalne, tak w Koronie Polſkiey, iako w Wiel-

kim Xięſtwie Litewſkim,iednak gdy Woiewodztwa Pruſkie przez Senatorow y Poſſow ſwych uwolnienia ſiebie od tego Podatku dopraſzały ſię, My Stany Rzeczypoſpolitey na fundamencie zaſzłey iuż w tym Generalney Seymu *Convocationis* uſtawy, *contra jus æqualitatis* takowey excepcyi nieprzypuſzczaiąc, *circa decisionem Statuum forma Judiciaria, pluralitate votorum* iako *in Cathegoria œconomica latam*, w tym Prawo Seymu *Convocationis in toto* reaſſumuiemy, y Cło Generalne na wſzyſtkie *in genere*, tak w Koronie iako y Wielkim Xięſtwie Litewſkim rozciągamy, *nemine excepto*, Woiewodztwa, Ziemie, y Powiaty.

Oboſtrzenie Prawa o Dupli Kwarty.

11*mo*. Lubo dawne Prawa,oſobliwie Konſtytucya Roku 1658. *Tit: Auctio Proventu Rzeczypoſpolitey*, y inne, doſyć wyraźnie opiſały,aby *Novi Donatarii & Ceſſionarii*,y *jus communicativum*, albo *in ſolidum* maiący, *à tempore realis ſuæ Poſſeſſionis*, za pierwſzy Rok takowey ſwoiey Poſſeſſyi do Skarbu Rzeczypoſpolitey Duplę z Staroſtw, Dzierżaw, y innych Krolewſzczyzn *ſub amiſſione jurium* wypłacali, a po wypłaceniu dopiero Dobra za Liſtami tylko podawczemi od Wielmożnego Podſkarbiego Wielkiego Koronnego *propter intromittendum* wydanemi odbierali; że iednak *ſucceſſu temporis abuſivè* tego Prawa zażywaiąc, częſtokroć bez Liſtow podawczych, tylko włáſnym domyſłem rożne Staroſtwa, Dzierżawy y Krolewſzczyzny w Poſſeſſyą brali, y Dupli Prawem oſtrzeżoney do Skarbu Koronnego nie opłacali, przeto zabiegaiąc *his abuſibus*, reaſſumuiąc dawnieyſze o tym napiſane Prawa, y one iak naymocniey oboſtrzaiąc, aby damnifikacyi Skarbu Rzeczypoſpolitey niebyło, *Novi Donatarii & Ceſſionarii*, albo *in ſolidum jus* maiący,każdy ſkoro tylko otrzyma Przywiley, albo *vigore conſenſûs Regii* ceſſyą, a wdowy po śmierci mężow, czyli mężowie po śmierci Zon *in jure communicativo* pozoſtali, *abhinc*, zaraz, & *ad ſummum intra ſpatium* niedziel dwunaſtu z Kancellaryi Koronney Liſt Jmieniem Naſzym Krolewſkim, donoſzący Wielmożnemu Podſkarbiemu Wielkiemu,y Kommiſſyi Skarbowey, Koronnym, o wyſzłym Przywileiu lub konſenſie *ad cedendum*, otrzymać powinni, y za oddaniem iego do teyże Kommiſſyi, y pokazaniem Kwitu na Duplę wypłaconą, Liſt podawczy na Dworzanina zwyczaiem Litewſkiego Skarbu odebrać maią, y przez tego tylko Dworzanina podanie w Przywileiu wyrażonego Staroſtwa,Dzierżawy, lub iakieykolwiek Krolewſzczyzny, intromiſſyą prawną znaczyć będzie. Ten zaś Dworzanin dwa In-

wentarze *in fundo* ſpiſać powinien, żeby ieden przy tym, komu Przywiley ſłuży, zoſtawił, a drugi do *Archivum* Kommiſſyi oddał. Co wſzyſtko pod utraceniem niżey opiſanym Prawa, *in caſu* niewypełnienia *præmiſſorum* oſtrzegamy. Gdyby zaś Kancellarya Koronna bez przyczyny takowego na podanie Liſtu negowała, tedy *idem Privilegiatus prævia Manifeſtatione contra Cancellariam*, ma ſię proſto o Liſt podawczy do Skarbu udać. Waruiemy oraz że przeciwko zaniedbywaiącemu tego oſtrzeżenia, *extunc* taż Kommiſſya Ekonomiczna *poſt elapſum ſpatium* niedziel dwunaſtu, te Staroſtwa, Dzierżawy y wſzelkie Krolewſzczyzny przez Duplę nieopłacone, y za Liſtem podawczym nieintromittowane, zapozwawſzy *ad inſtantiam* Skarbu do Sądu ſwego, za pierwſzym Dekretem lub Kondemnatą, ſekweſtrować będzie, y *pro vacanti* poda według opiſu Prawa tego rocznego Seymu *Convocationis*, a My Krol innego *ex Statu Nobilitari* na takowe Wakanſe, *tanquam per commiſſum hujus legis abuſum* zdarzone, uprzywileiować mamy. Gdyby zaś Kancellarya Skarbowa trudniąc niepotrzebnie, Dupli od płacącego odebrać niechciała, albo Kommiſſya za oddaniem ſobie Liſtu Jmieniem Krolewſkim z Kancellaryi Koronney, y pokazaniem Kwitu z wypłaconey Dupli, Liſtu podawczego do obięcia Dobr rekwiruiącemu dać rekuzowała; na ten czas rekwiruiący *prævia manifeſtatione* tu w Warſzawſkim, lub *in caſu vacantiæ* onego, w pobliżſzym Grodzie, *in elapſu* tych niedziel dwunaſtu *facta*, ma prezentować y reponować *officiosè* Liſt wſpomniony Kancellaryi Koronney, y Duplę dla uczynienia Skarbowi ſatysfakcyi; a po takowey repozycyi wolno będzie wziąć ſię do Dobr uprzywileiowanych, albo cedowanych, lub *juri communicativo* podległych *per officioſam intromiſſionem* przez Woźnego y dwoch Szlachty, y one beſpiecznie trzymać bez inkwietacyi aż do expiracyi *quatenus* dobrego Prawa ſwego.

Uſtanowienie Miary Generalney.

12mo. POnieważ Kommiſſya Skarbu Koronnego z mocy y władzy przez Konſtytucyą Seymu Konwokacyinego Warſzawſkiego niedawno w Roku teraźnieyſzym 1764. zaſzłą, na ſiebie włożoney uſtanowienie Generalney wſzędzie miary zlecaiącą, aby rożność miar, wagi, łokci &c. w Miaſtach, Miaſteczkach y innych mieyſcach dotąd *abuſivè* praktykowanych, ſprzeczki lub zakłocenia przyczyną niebyła, y kwitnącego niewſtrzymywała handlu, na podobieńſtwo Konſtytucyi *Anni* 1565. Tit: *Uſtawa Wagi y*

Mia-

Miary, iednakowość onych wſzędzie po Miaſtach, Miaſteczkach oſtrzegaiącey, znoſząc wſzelkie *abuſus* Miar dotąd rożnie nazywanych praktykowane y z ich nazwiſkami, Miarę generalną, Wagi, Łokcie, Garce, Pułgarca, Kwarty &c. iednakowe na wſzyſtkie gatunki ſzynkow y kupna bez wſzelkiey excepcyi Rațuſzną Warſzawſką, także Beczki, Pułbeczki, rowne po całey Koronie *cum Provinciis annexis*, to ieſt: aby Korzec Warſzawſki Garcy takowychże 32. w ſobie miał, a Gdańſkich Korczykow dwa po Garcy 16.; Cwierci zaś cztery, każdą po Garcy ośm rachuiąc, w ſobie zawierał. Łokieć calow 24. nie wzruſzaiąc miary Prętowey ſtarodawney co do Włok. Kamień funtow 32. każdy zaś funt łotow 32. Wrocławſkich. Cetnar Kamieni pięć, a Szafunt Kamieni 13. a Grzywna Łotow 16. w ſobie aby zamykały; w Garniec zaś dwa Pułgarca, a Kwart cztery, w kwartę zaś cztery kwaterki, a w Konew Garcy takowychże pięć; tudzież w Beczkę 72. Garcy, a w Pułbeczkę garcy 36. aby wchodziło, na zawſze uſtanowiła, y takowe wymierzenie Cechą Skarbu Koronnego z okowaniem iednak Korca, także Korczyka y Cwierci (ktory Korzec wſzędzie iednakowo Warſzawſki nazywać ſię ma) poznaczone, do każdego Głownego Miaſta, Ziem y Powiatow po Woiewodztwach, dla złożenia po Ratuſzach, rozeſłać ma, a dla więkſzey wiary iedne *ad Archivum OEcônomicum*, a drugie na Ratuſz Warſzawſki dla wolnego każdemu wymierzenia bez płacy oddać każe. Ta zaś uſtawa, aby po wſzyſtkich Miaſtach, Miaſteczkach, Jarmarkach, Targach, Dobrach Krolewſkich, Ziemſkich, Duchownych, Juryzdykcyach y Karczmach obſerwowana była, nakazała; Aby zaś Wielmożni Woiewodowie, każdy ſwemu przyſięgłemu Podwoiewodzemu, a Staroſta każdy Grodowy ſwoiemu Urzędowi; Na Wołyniu zaś y Ziemi Pruſkiey Prawo do tego maiący wypełnić zalecili, *ſub rigore Legis* na teyże Kommiſſyi *in caſu contraventionis ad inſtantiam cujusvis* nawet y Skarbu Koronnego, *extendendo*, oſtrzegła; Tudzież aby Urodzeni Podwoiewodzowie z Urzędem Grodzkim, lub iedną Oſobą, czyli *in caſu legalis eorum impedimenti*, ſami z Magiſtratem Mieyſkim; w Woiewodztwie zaś Wołyńſkim y Ziemiach Pruſkich ci, ktorzy gdzie iakowe do ſtanowienia *præmiſſorum* Prawo maią, według rozeſłanych Miar pocechowanych, wſzędzie iednakowe Miary, Łokcie, Garce, Wagi, Beczki *&c.* pod Cechą Woiewodzyńſką y okowaniem u gory, dołu, y żelaznym poprzecznym przez środek prętem Korca, Korczyka, y Cwierci, po wſzyſtkich Miaſtach, Miaſteczkach ſwego Woiewodztwa, z oſtrzeniem każdego zboża Ozimnego y Jarego w ſtrych bez kołnierza zwyczaynym ſzerokim

kim drewnianym ſtrychulcem, a nie wałkiem, przez przedaiącego mierzenia, tak dalece, żeby pręt żelazny poprzeczny widać było, aby na zawſze uſtanowili, y na Ratuſz każdego Miaſta y Miaſteczka, a gdzie go nie maſz, do Burmiſtrza czyli Woyta przyſięgłego, dla większey wiary pocechowane y okowane, co do Korca, Korczyka, y Cwierci, według modelu wſzędzie rozeſłanego, aby oddali, y tak te, iako y Kłody *in circulo* Miaſt, Miaſteczek Juryzdykcyi wſzelkich, koſztem onych porobić, nie odwłocznie, aby nakazali, a dawne miary pokaſſowali, wolność każdemu rekwiruiącemu przemierzyć na miarę Ratuſzną y Kłodową zoſtawuiąc, wſpomniona Kommiſſya zaleciła; y aby według takowych Miar, Łokci, Wagi &c. wſzędzie Woiewodzyńſką *ſine depactatione* Cechą (iako wyżey ieſt wyrażono) cechowanych, Dwory, Arendarze, Kaczmarze, Szynkarze, Kupcy y wſzyſcy Obywatele, gdzie komu należy, wſzędzie po Miaſtach większych y mnieyſzych, Miaſteczkach, Juryzdykcyach, Wſiach, y Karczmach wſzelakich bez żadney excepcyi ſzynkować, mierzyć, przedawać y kupować maią, pod winą Sądu teyże Kommiſſyi, lub Ziemſtwa albo Grodu właſnego na Inſtancyą czyiąkolwiek albo y Skarbową naſtąpić mianą; Czego aby żaden Dziedzic, albo Poſſeſſor bądź Duchowny, bądź Swiecki, *cujuſcunque Statûs & Conditionis* aktualny Poſſeſſor *ullo prætextu*, nie tylko nie bronił, ale owſzem o zupełną exekucyą *præmiſſorum* w Dobrach ſwoich ſtarał ſię, y ſprawiedliwość nieodwłoczną rekwiruiącemu czynił, a to *ſub pœnis Legibus deſcriptis, & ſub reſponſione ac refuſione prætenſionis in caſu Contraventionis* na Inſtancyą każdego, lub Skarbu Koronnego w właſnym Grodzie, lub Ziemſtwie, *ſalva Appellatione irrogandis*; Fałſzuiący zaś miarę, albo Cechy na miarach, Łokciach &c, że *gravioribus pœnis* tamże karany bydź ma, oſtrzegła; y aby też uſtawę zacząwſzy *a die 1ma Januarii* w Roku przyſzłym 1765. *ad diem 1mam Octobris Anni ejuſdem* nie przeciągaiąc nic czaſu, Urodz: Podwoiewodzowie z Urzędnikami Grodzkiemi, lub *in caſu legalitatis*, ſami z Magiſtratem Mieyſkim, także na Wołyniu y Ziemiach Pruſkich maiący do tego Prawo, każdy w ſwoim Woiewodztwie, Ziemi lub Powiecie *ſub diſtinctis pœnis & refuſione itidem per occaſionem negligentiæ injuriatis damnorum*, tamże w przypadku ſprzeciwiania ſię na Inſtancyą wyżey rzeczoną *decernendis*, wypełnili, obwarowała; Aże niektore Fundacye Duchowne, Staroſtwa y inne Dobra Spy, *alias* Oſepy czyli Meſzne, Tace, *&c.* według dawnych Praw y zwyczaiow ſtarą miarą odbierać powinny, przeto aby rożności w Miarach, y

ſprzeczki

ſprzeczki ztąd w odbieraniu nie było, też ſame ſtare Miary z teraźnieyſzą nową uſtanowioną wymierzywſzy, *ad proportionem* ſtarych Miar, należytość Oſepow, Meſznego y Tac, nową aby odbierali, wſpomniona Kommiſſya Skarbu Koron: poſtanowiła; Przeto wyżey wyrażone uſtanowienie za iednoſtayną zgodą wſzech Stanow *Lege præſenti* we wſzyſtkich punktach y obowiązkach approbuiemy, y za wieczne, y w niczym niewzruſzane Prawo mieć chcemy, y aby temuż poſtanowieniu wyżey wſpomnieni Wielmożni Woiewodowie, tudzież Urodzeni Podwoiewodzowie, y Staroſtowie y Miaſta, iako też wſzelkiey Kondycyi y Stanu ludzie, zadoſyć we wſzyſtkim nieodwłocznie, nie tylko pod winą dawnemi Prawami opiſaną, ale y pod popadnieniem Tyſiąca Grzywien, a w Miaſtach *abjudicatione à Magiſtratu*, a na podleyſzey Kondycyi Ludzi pod więzieniem w Turmie przez Cwierć Roku, czynili, przykazuiemy.

Znieſienie Pogłownego, Podymnego, tak w Koronie iako y w W. X. Litewſkim.

13 LUbo Konſtytucya Seymu *Convocationis* z nowych podatkow ktore uſtanowiła, znieſienie Pogłownego y Podymnego podług wyſtarczaiącey proweniencyi, Kommiſſyom Skarbowym zaleciła; Gdyby iednak bądź trudności w dyſpartymencie y wybieraniu przerzeczonych nowych proweniencyi (ktore dłużſzego czaſu wyciągaią) bądź inne nieuchronne expenſa, ktore w tych czaſach Skarby Oboyga Narodow uczynić muſiały, przeſzkodą bydź miały do przyſpieſzenia y dopełnienia tey Dobrom Ziemſkim, Krolewſkim, y Duchownym ulgi; Tedy dla żądania wſzech Stanow Oboyga Narodow poſtanawiamy, iż znieſieniu tych uciążliwych Pogłownego y Podymnego Podatkow, daley iść w odwłokę nie dopuściemy, iak tylko do przyſzłego Seymu Ordynaryinego 1766. na ktorym po wyſłuchanych Skarbow Oboyga Narodow rachunkach, ſkoroby z nich nie pokazał ſię doſtarczaiący ſpoſob znieſienia tych ciężarow, inne nayſkutecznieyſze dla zapłaty Woyſka ſpoſoby obmyśleć y uſtanowić będą ſię powinny z obwarowaniem, aby temuż Woyſku należący żołd nieodwłocznie odtąd nie w Woyſkowych ale Skarbowych Kommiſſyi Sądach *ad inſtantiam cujuſvis injuriati* pod winami w Prawach wyrażonemi decydowane były. Same nawet *deſideria* co do tychto zapłat y onychże regularności, na każdym Seymie ſpoſobem y ſkutkiem w Intereſſach Skarbowych w Prawie opiſanym, nieodwłocznie rezolwowane y decydowane bydź maią.

 Inſi-

Insistendo oraz uchwale Seymu *Convocationis*, Woiewodztwom, Ziemiom y Powiatom Oboyga Narodow przyrzekamy, iż na tymże następuiącym ordynaryinym Seymie w Roku 1766. Kommissye Skarbowe importowane wszystkie z tych to nowo ustanowionych podatkow, mianowicie Cła Generalnego, Kwarty sprawiedliwey, Pogłownego Zydowskiego, dochody na zniesienie podatkow Pogłownego y Podymnego, Stanom Rzpltey likwidować y komportować *methodo* rezolucyom w Interessach Skarbowych *præscripta* powinne, co ma służyć Xięstwom Zmuydzkiemu y Inflantskiemu.

Zniesienie *Foraliorum*.

14. DOznawaiąc skutkiem, iako dawnieyszemi dozwalany Prawami sposob Podatku nazywany *Foralia* czyli Targowe Kupczącym krzywdę, a mieszkaiącym w Miastach Krolewskich drogość czyni nieznośną; Przeto pragnąc pomnożyć handle, Miastom okazałość, a przybywaiącym na ziazdy Publiczne w nabywaniu *Victualiorum* wygodę przywrocić; *extunc* wszelakim Juryzdykcyom, Osobom nadawane do wybierania tegoż Targowego Prawa y Przywileie, uchylamy, y żadnym wynalazkiem komużkolwiek pod winą w Grodzie, Ziemstwie, lub też Sądzie Kommissyi Skarbu Koronnego *ad cujusvis Instantiam* na extorkwuiącego, lub extorkwować nakazuiącego, dwoch Tysięcy Grzywien nieodwłocznie wskazać mianą, mocą ninieyszego zabraniamy Prawa.

Most na Wiśle pod Warszawą.

15. POnieważ naznaczona na Seymie *Convocationis* exakcya Mostowa na Wisle pod Warszawą, pokazała się z doświadczenia niedostarczaiącą, tak na utrzymanie Mostu, iako też wypłacenie *Contingentis* teraźnieyszey Possessorce Przewozu Przywileiem łaszczyconey, ktore przerzeczonym Seymem *Convocationis* z teyże exakcyi bydź miało; więc postanawiamy Tryplikacyą Mostowego, oprocz płacy od podniesienia Mostu Statkom przechodzącym, tak, aby co po trzy grosze było, po dziewięć płacono, a co po groszu, po trzy grosze, było wypłacane. Aże Most teraźnieyszy na czas tylko Elekcyi zrobiony, nie może bydź na zawsze utrzymany, więc widząc potrzebę inszego Mostu wystawienia gruntownie na mieyscu, ktore się zdać będzie naylepiey, do ktorego Brzegi od Dziedzicow ich zabraniane bydź nie

maią

maią, a dla wygodnego zaś do Mostu przyiazdu zastępuiących Domow, *prævia* przez Kommissyą Skarbową *taxatione & bonificatione*, demolicyi, moc y staranie polecamy Kommissyi Skarbu Koronnego, a *in casum* zepsucia Mostu, zapłata od Przewozu rownaż iak od Mostowego bydź ma. A Starostowie y Dzierżawcy Dobr Naszych według dawnych Praw 1632, 1648, 1668, 1674. nie maią bronić Drzewa z Lasow na budowlę Mostu dla powszechney wygody, pod winą Tysiąca Grzywien w Sądzie Kommissyi Skarbowey na Instancyą Skarbu wskazać mianą.

Kwit Sukcessorom W. niegdyś Ossolińskiego Podskarbiego W: Koronnego.

16. POnieważ Wielmożny Jozef Woiew: Wołyński y Tomasz Starosta Nurski z Tęczyna Ossolińscy iako Sukcessorowie Wielmożnego Franciszka Maxymiliana Ossolińskiego Podskarbiego Wielkiego Koronnego Oyca swego za lat cztery y kwartał ieden od obięcia Podskarbstwa *usque ad voluntariam* przez Tegoż Oyca *Ejusdem Ministerii Resignationem*, to iest *à Quartuali Aprilis pro Annis* 1729*no*, 1730*mo*, 1731*mo*, 1732*do*, *ad ultimam Junii* 1733*tii* przed Delegowanemi od Rzeczy-Pospolitey na Seymie *Anno* 1738*vo*, agitowanym, że wszystkich generalnie Teyże Rzeczy-Pospolitey Prowentow y Dochodow, iako też z Dobr Stołowych *sub tempus Interregni* w Roku 1733cim administrowanych, *sufficientem* uczynili *Calculationem*, y z tegoż Rachunku przewyższaiącą nad wszelkie Prowenta Summę Sześćdziesiąt Sześć Tysięcy, Sto Trzynaście Złotych Polskich *de proprio* wyłożoną, *ex amore boni publici donô gratuitô* Teyże Rzeczy-Pospolitey ustąpili, tęż samą Kalkulacyą przed Kommissarzami przez Seym *Convocationis* Roku teraźnieyszego 1764go delegowanemi, *mediante etiam comprobatione Juratoria* komportowali, y przerzeczeni Kommissarze produkowaną przed sobą y zrewidowaną podpisali, iako tychże Dekret świadczy: A tak *de plenô & integro* we wszystkim Rzeczy-Pospolitey zadosyć uczynili, zaczym za zgodą Trzech Stanow, *insistendo* pomienioney Kalkulacyi Seymowey, *uti legaliter & realiter* uczynioney, pomienionego Wielmożnego Ossolińskiego y Jego Sukcessorow *plenè*, *integrè* y generalnie kwituiemy, z samey nawet Księgi rachunkowey oddaney y od wszelkich *quocunqae titulo & prætextu* impetycyi *perpetuis temporibus* uwalniamy.

Kwit Sukcessorom W. Jana Kantego Moszyńskiego Podskarbiego W. Koronnego.

17. CZyniąc zadosyć Prawu ustanowionemu przez Seym Konwokacyiny 1764*ti* Urodzeni August Stolnik Koronny, y Fryderyk Starosta Nowomieyski Moszyńscy Sukcessorowie W. Jana Kantego Moszyńskiego Podskarbiego W. Koronnego, poniewaź przed Deputowanemi na to od Rzeczypospolitey Kommissarzami, podług obowiązku Konstytucyi 1736ti *Titulo* Skarb Koronny: Rachunki zupełne z Prowieniencyi Skarbu Koronnego za lata wszystkie, tak Administracyi iako y przez czas Urzędu Podskarbstwa Wielkiego Koronnego, *evincendo* iuż zmarłego przerzeczonego W. Moszyńskiego, względem Rzeczypospolitey *in suo Ministerio* szczerą przysługę, wiernie oddali y wyrachowali się, zaczym za zgodą Stanow zgromadzonych z pomienionych Rachunkow y oddaney nad expensa Summy Złotem a flor: 18. każdy Czerwony Złoty rachuiąc, Złotych Polskich Dwa kroć Dwadzieścia y Sześć Tysięcy, Trzysta Ośmnaście, groszy Dwadzieścia y ieden, pieniążkow dwa, Superaty, *una cum provisione assignata* od Seymu *Convocationis* Złotych Polskich Cztery Tysiące pięćset, Dwadzieścia y Sześć, groszy dziesięć, Szelągow dwa, onychże zupełnie kwituiemy, & *ab omni impetitione* wiecznemi czasy uwalniamy; Owszem za tak przykładną Rzeczypospolitey wierność y staranie, dla tychże pozostałych Sukcessorow wdzięczną pamięć zachowamy.

Ciż iednak Sukcessorowie Papiery Skarbowe pod czas Urzędu wzwyż wzmiankowanego W. niegdyś Podskarbiego W. Koronnego, a przez wyznaczonych z Seymu Kommissarzow zapieczętowane, *ad Archivum* Skarbu Koronnego *prævia* od Kommissyi Skarbowey *Quietatione* nieodwłocznie oddać maią.

Kwit Sukcessorom zmarłych Podskarbich Czapskiego y Grabowskiego.

18. PO uczynioney relacyi przez Wielebnego Xiędza Andrzeia Ignacego Baiera Biskupa Chełmińskiego wraz z Delegowanemi na Seymie Konwokacyi do wysłuchania rachunkow Sukcessorow zmarłych Podskarbich, między innemi W. Jana Anzgarego Czapskiego y Macieia Grabowskiego Podskarbich Wiel: Koron. Poniewaź ciż Sukcessorowie według przeznaczenia na dawnieyszych Seymach kalkulacyą *coram Delegatis* expedyowali,

wali, y onę w Xięgach przez siebie komportowanych z podpisami na ow czas Delegowanych pokazali, y te Księgi komportowane zaprzysięgli, z ktorych gdy się pokazało, że Wielmożny Czapski Podskarbi Wielki Korn: Summę ogolną przy ostatniey kalkulacyi w Roku 1744. w Grodnie expedyowaney, Delegowani *ex Senatorio & Equestri Ordine* Summę ogolną Dziewięćdziesiąt dziewięć Tysięcy, Czterysta Czterdzieści Cztery Złotych Polskich, groszy iedenaście, pieniążkow cztery y puł, *pro remanenti* dla Rzeczy-Pospolitey do oddania uznali y podpisali, ktorą kalkulacyą wyznaczonym z Seymu Konwokacyinego *ex Senatorio & Equestri Ordine* Delegatom examinować y weryfikować kazano, z ktorey to weryfikacyi gdy się nie większa Summa iak tylko wyżey zmiankowana do oddania, to iest 99444. Złotych Polskich, groszy 11. pieniążkow 4. y puł, Rzeczypospolitey należy, y z tey Summy maiąc u siebie *in deposito* Wielmożny Francziszek Bieliński Marszałek W. Koronny Summę 62550. Złotych Polskich, też Summę *mediante Decreto* Kommissyi Skarbowey *cum provisione* oddał, y Kwit od teyże Kommissyi otrzymał, a zaś resztuiącą Summę 36894. Złotych Polskich groszy 11. Pieniążkow cztery y puł, Sukcessorki przerzeczonego niegdyś Wielmożnego Czapskiego Podskarbiego Wielkiego Koronnego wypłacić są powinne, iakoż UU. Czapscy Starostowie Knyszyńscy gdy połowę z tey resztuiącey Summy *ex interesse sui exnunc cum provisione* wypłacaią, więc z wypłaconey wraz złączoney z Summą od Wielmożnego Marszałka W. Koron: odebraną, mocą Seymu teraźnieyszego kwituiemy. A zaś że Urodzeni Nieborscy Generałowie Woysk Koronnych drugą część *ex restanti summa* Trzydzieści Sześć Tysięcy, Ośmset Dziewięćdziesiąt y cztery Złotych Polskich, groszy iedenaście, pieniążkow cztery y puł, płacić maiący, teraz iey nie komportuią y nie oddaią, zlecamy więc Kommissyi Skarbowey, ażeby przez Urodzonego Instygatora Koronnego o oddanie oney prawnie dopomnieć się nie omieszkała, a odebrawszy, zakwitowania wszelką moc będzie miała. Urodzonych zaś Sukcessorow Wielmożnego niegdy Grabowskiego Podskarbiego y Administratora Generalnego Skarbu Koronnego, gdy się on *stante vitâ* ieszcze *sui* dostatecznie z Prowentow wszelkich y Dochodow Rzeczypospolitey wyrachował, y wykalkulował, do ktorego iako też y do Urodzonych Czapskich żadney nie zostawuiąc pretensyi *ex re* rzetelnych kalkulacyi kwituiemy.

Co się zaś tycze Ksiąg y Papierow wszelkich do kalkulacyi

lacyi reguluiących się,zlecamy Kommissyi Skarbowey, ażeby one *ad Archivum* Skarbu odebrała.

Agdy Sukcessorowie niegdy W. Przependowskiego *ex restanti* po zaszłym od Stanow Rzeczypospolitey *in rem* W. niegdyś Podskarbiego W. Koron: kwicie, y Siedlnickiego Podskarbiego W. Koron: *ex totali* Rachunkow przed Delegowanemi z Seymu konwokacyinego nie komportowali, y kalkulacyi nie czynili, przeto nakazuiemy Urodzonemu Instygatorowi Koron: ażeby onych *indilatè* na Komissyą Skarbową *ex munere Officij sui* zapozwał,ktorzy to Sukcessorowie tak niegdy W.Przependowskiego iako y Siedlnickiego na Kommissyi Rzeczy-Pospolitey Skarbowey będąc zapozwani, stawić się *præcisis omnibus dilationibus sub rigore Pœnæ peculatûs*, maią,y tamże stanąwszy, Kalkulacyą *ad præscriptam Regulam* na Seymie Konwokacyi, uczynić maią, a cokolwiek się pokaże pozostałych Summ z kalkulacyi u Sukcessorow W.Siedlnickiego, daiemy moc Kommissyi Skarbowey, ażeby odebrała y zakwitowała, ktory kwit gdy nastąpi, mocą Seymu teraźnieyszego za ważny na potym mieć chcemy.

Kwit W. Teodorowi Wesslowi Podskarbiemu Wielkiemu Koronnemu.

19. LUbo *Sancito* Stanow Oboyga Narodow na Seymie *Convocationis* W. Teodorowi Wesslowi Podskarbiemu W. Koron: zlecono, ażeby z Prowentow Dobr Ekonomicznych Stołowych y Zupp Solnych na Seymie teraźnieyszym kalkulacyą uczynił, y *Titt: Warunek Dobr y Intrat Stołowych Krolewskich* iest *cautum:* Ażeby WW. Podskarbiowie Wielcy Oboyga Narodow Prowentow wszelkich do Stołu Naszego Krolewskiego należących całości przestrzegali, y do siebie dla dochowania y oddania Ich Nam Krolowi odbierali, a gdyby co z nich użyto było na Expensa bez-krolewia, żeby Nam to z Skarbu Rzpltey kompensowane y powrocone było. Z tym wszystkim że WW. UU. Delegatom Naszym do słuchania wspomnionego W. Teodora Wessla Podskarbiego W. K. tak rzeczonych Rachunkow, iako y z Kwartału iednego *a 1ma Aprilis, ad ultimam Junii* w tym Roku *de proventibus* z Ceł y Składow winnych Rzeczy-Pospolitey wyznaczonym, czas krotki Seymu tego wystarczyć nie może do uczynienia doskonałey kalkulacyi z Dobr Stołowych y Zupp Solnych,ale tylko z kwartału *a die 1ma Aprilis ad ultimam Junii* z dochodow Rzeczy-Pospolitey Ceł y Składow winnych odebrać mogli, y nam o tym dostateczną relacyą uczynili. Więc *Authoritate* Seymu teraźnieyszego W. Teodora Wessla Podskarbiego W. Ko-

W. Koron: z Rachunkow *de Proventibus* Rzeczy-Pospolitey Ceł y Składow winnych za kwartał pomieniony *de plano & integro* oddanych kwituiemy, y kwit Generalny *de integro Proventu Reipublicæ* z Ceł y Składow winnych Jemu *cum Officio & Successoribus* od wszelkich impetycyi *ex hoc capite* Jchże zaspokoiaiąc daiemy. Rachunki zaś z Prowentow Ekonomicznych y Zupp Solnych *consulendo angustiæ* czasu teraźnieyszego Nam samym zdaiemy y zostawuiemy, to ostrzegaiąc, aby W. Podskarbi W. Koron: kalkulacyą z dochodow *Mensæ Nostræ Regiæ* uczyniwszy, kwit z uczynioney odebrawszy (ktory *ejusdem valoris* mieć chcemy, iak gdyby *à plenis Ordinibus* był dany) *quantum* to ktore na potrzebę y konto Rzeczy-Pospolitey *erogatum*, w Rachunkach Nam *deducendum apparebit*, a w Rachunkach kwartału z dochodow Rzeczy-Pospolitey teraz oddanych, iako w nie weszło *deductum est*. Tenże W. Podskarbi y Kommissya Skarbowa, Koronni, z przyszłych teyże Rzeczy-Pospolitey dochodow, do Skarbu Naszego powrocić y oddać powinni będą. A że Rachunki W. Podskarbiego z Prowentow Rzeczy-Pospolitey, tak teraz kwartałowe, iako y dawniey na Seymie *Convocationis* oddane, zawsze potrzebne Kommissyi Skarbowey, więc te wszystkie generalnie Rachunki z należącemi do nich dokumentami y kwitami, W. Podskarbi Koron: do *Archivum* Kommissyi Skarbowey *prævia* Jeyże *quietatione* z odebranych oddać obligowany iest, y to mu zalecamy.

Przywrocenie kosztow W. Xiążęciu Augustowi Czartoryskiemu.

20. POnieważ W. Xiążę August Czartoryski Woiewoda, Generał Ziem Ruskich, Marszałek Stanow zkonfederowanych Rzeczy-Pospolitey, y Generalny Regimentarz Woysk Koronnych, przy wielkich dowodach przykładney miłości Oyczyzny, ktore pracą y doskonałym Regimentarstwa użyciem w utrzymaniu niepraktykowaney dotąd pod czas bez-krolewia publiczney spokoyności y bespieczeństwa dla każdego, y tey nie opuścił Oyczyźnie przysługi, że zastępuiąc wydatki Rzeczy-Pospolitey, ze swego Summy niżey wyrażone: Nayprzod Urodzonemu Alexandrowiczowi od Xiążęcia IMci Prymasa y przytomney Jemu w czasie bez-krolewia Rady do Porty wysłanemu, do Summy ktorą wziął z Skarbu dodaiąc dla wyciągaiącey potrzeby Czerwonych Złotych Tysiąc Dwieście, potym Urodzonemu Sługockiemu do Krymu wyprawionemu inkluduiąc w to

w to prezent dla Hana IMci Siedmſet Czerwonych Złotych, nakoniec Tłumaczowi Anton: Sadet dla Rzeczy-Poſpolitey ſprowadzonemu, y na ſprowadzenie Jego Czerwonych Złotych Trzyſta Dwadzieścia Siedm wypłacił, przeto czynom Jego wyżey wyrażonym wdzięczną teraz y w potomności zoſtawiwſzy pamięć, aby mu przerzeczone Summy Skarb Koronny nieodwłocznie zapłacił, zalecamy.

Rekompenſa Urodz: Darowſkiemu.

21. NA Inſtancyą Urodzonych Poſłow Ziemſkich, Urodzonemu Adamowi Weryſze Darowſkiemu Podſędkowi Ziemſkiemu Podolſkiemu, Porucznikowi Pancernemu w nadgrodę dokładnych fatyg y ſtarania, w intereſſie Rzeczy-Poſpolitey z Dworem Tatarſkim przez Kommiſſye w Jozefgrodzie y Kamieńcu odprawione, ſkutecznie zakończonym podiętych, Summę Dwanaście Tyſięcy Złotych Polſkich naznaczamy, ktorą Skarb Koronny wypłacić będzie powinien.

Subſidium Miaſtu Elblągowi.

22 OBmyslone Konſtytucyą Seymu *Pacificationis* 1736. Miaſtu Elblągowi w Podatku publicznym przez Skarb Koronny coroczne Summą Ośmiu Tyſięcy Złotych Polſkich zaſtępowanie z przyczyny, że *Territorium* własne wſpomnionego Miaſta na intereſs Rzeczy-Poſpolitey w zaſtawę odeſzło, teraźnieyſzą Stanow uchwałą ponawiamy, y aby dotąd kontynuowane było, dokąd toż Miaſto do zupełney Poſſeſsyi ſwego Dziedzictwa powrocone nie będzie, mieć chcemy. Miaſtu też Malborkowi ſkarżącemu ſię o aggrawacyą podatkami Summy Ośm Tyſięcy Złotych Polſkich na Rok naſtępuiący wypłacenie Kommiſſyi Skarbu Koronnego zalecamy, na naſtępuiące zaś lata ſtoſuiąc ſię *ad Reſultatum Senatûs Conſilii Anni* 1748. obmyslenie defalki na Generale Ziem Pruſkich naypierwſze temuż Miaſtu *præcommittimus*.

Gratitudo Urodzonemu Marſzałkowi Seymu *Electionis*, tudzież UU. Sekretarzom.

23 CHwalebne y uſilne ſtarania y prace Urodzonego Jozefa Sosnowſkiego, Piſarza Polnego W.X. Litt: Marſzałka Seymu *Electionis* zaſłużyły u Nas y Rzeczy-Poſpolitey na ſprawiedliwą

dliwą wdzięczność, ktorą chcąc mu oświadczyć, Summę Sześćdziesiąt Tysięcy Złotych Polskich ze Skarbu W. X. Litt: oraz Urodzonym Sekretarzom, *idque* Janowi Szadurskiemu Stolnikowi Xięstwa Inflantskiego Sekretarzowi Seymu Elekcyi, Szesnaście Tysięcy Złotych Polskich ze Skarbu Litewskiego, y Urodzonemu Wincentemu Zawiszy Łowczemu Łęczyckiemu, Sekretarzowi Seymu ninieyszego, Szesnaście Tysięcy Złotych Polskich ze Skarbu Koronnego, naznaczamy, ktore wyznaczone Summy przez Kommissye Skarbowe, aby nieodkładnie wypłacone były mieć chcemy, y że *in rationibus* Expensow przyięte będą, ubespieczamy, oraz na dalszy czas, iż Summy nie większe nad dawniey w rekompensę Marszałkom Seymowym y Sekretarzom naznaczane, assygnowane bydź maią, waruiemy.

Zważaiąc rownież czynne wysługi ninieyszego Seymu Marszałka Urodzonego Hiacynta Małachowskiego Podstolego Koronnego Starosty Piotrkowskiego, podobnąż mu ofiarowaną od Stanow 60. Tysięcy Summę teraz nieprzyimuiącego, w przyszłych Rzeczy-Pospolitey, a niewątpliwych mieć chcemy względach.

Wypłacenie Summy Sukcessorom U. Kazimierza Karwowskiego Marszałka Seymowego.

24. POnieważ *per Senatûs Consilium, Millesimo, Septingentesimo, Quinquagesimo Octavo Anno*, na Seymie Warszawskim, Summa Dwadzieścia Tysięcy Złotych Polskich Sukcessorom niegdy U. Kazimierza Karwowskiego Stolnika Ziemi Bielskiey, za Laskę Seymową Marszałkowską była naznaczona, przeto zlecamy Kommissyi Skarbu Koronnego zapłacić rzeczonego Marszałka Sukcessorom, ieżeli ta Summa czyli *in toto*, czyli *in parte* nie iest wypłacona.

Nadgroda Fournierowi.

25. W Nadgrodę zasług Fournierowi Pułkownikowi w Woysku Koron: Rotmistrzowi Chorą: Węgierskiey Summę Ośm Tysięcy Złotych Polskich za zgodą wszech Stanow naznaczamy, y ażeby ta Summa z Skarbu Koronnego temuż wypłacona była, Kommissyi Skarbu Koronnego zalecamy.

Lustratorowie Woiewodztwa Kiowskiego.

26 POnieważ w Konstytucyi Seymu *Convocationis* do Lustracyi Starostw, y wynalezienia Kwarty Sprawiedliwych w Woiewodz-

wodztwie Kiowſkim do Powiatu Owruckiego, Urodzony Staniſław Ochocki, a za Kommiſſarzow do Pogłownego Zydowſkiego, w tymże Powiecie Urodzeni Piotr Dybowſki, y Antoni Waſilkowſki, Poſſeſsyi żadney w Woiewodztwie y Powiecie tym nie maiący, ſą podani, a Skarb Rzeczy-Poſpolitey w pokrzywdzeniu ſwoim beſpiecznego upomnienia ſię mieć nie mogłby, przeto za prożbą Urodzonych Posłow tegoż Woiewodztwa, na mieyſce Urodzonego Ochockiego do Luſtracyi Staroſtw, Urodzonego Jana Steckiego Stolnika Zytomirſkiego. Do Pogłownego zaś Zydowſkiego, Urodzonych Jozefa Niezwoiewſkiego, y Ignacego Zeremiłę za Kommiſſarzow, mocą ninieyſzey uſtawy naznaczamy.

Przywrocenie Juryzdykcyi Marſzałkowſkiey Wielmożnemu Franciſzkowi Bielińſkiemu.

27. POniewaź Wielmożny Marſzałek Wielki Koron: przyſtąpił do Rzeczy-Poſpolitey, przeto Temuż Wielmożnemu Marſzałkowi Wielkiemu Koronnemu Juryzdykcyą Marſzałkowſką, ze wſzyſtkim Iey Prawem y uprzywilejowaną mocą na tych miaſt reaſſumować y kontynuować pozwalamy. Też oraz Juryzdykcyą Marſzałkowſką, na ktorey dobry porządek, y powſzechne przy Boku Naſzym, y pod czas Publicznych Obrad funduie ſię bezpieczeńſtwo, przy wſzelkich Prawach o niey ſtanowionych, Prerogatywy Jey waruiących nienaruſzenie, nie tylko przy Boku Naſzym, y podczas Obrad Publicznych, ale y przez cały czas *Interregnorum*, na zwykłym obrad publicznych mieyſcu, albo gdzieby ſię też Obrady odprawowały podług Artykułow Marſzałkowſkich za zgodą wſzech Stanow zachowuiemy.

Wyznaczenie Aſſeſsorow do Sądow Naſzych.

28 LUbo w Konſtytucyi 1764. Regenci Kancellaryi Koronnych y W. X. Litt: położeni ſą pomiędzy Aſſeſſorami, *vota decisiva* w Sądzie Naſzym Aſſeſsorſkim maiącemi, gdy iednak ciż nie za Przywileiem Naſzym, lecz *ad beneplacitum* WW. Kanclerzow y Podkanclerzych ſwoie maią Urzędy, tak iak inni Officyaliſtowie wſpomnionych Kancellaryi, zaczym onych *circa vota* tylko *Conſultiva*, Miaſta zaś Naſze tak Koronne, iako y Litewſkie & *annexarum Provinciarum* przy oſtrzeżeniu względem Inflant w przerzeczoney Konſtytucyi wyrażonym zachowu-

chowuiemy, y czyniąc zadosyć wzmiankowaney Konstytucyi *ad Natos Assessores*, wyznaczamy z Korony, z *Senatu:* WW. Jana Wielopolskiego Sandomirskiego, Pawła Mostowskiego Pomorskiego, Woiewodow, Franciszka Czapskiego Chełminskiego, Urodzonego Franciszka Xawerego Kochanowskiego Czechowskiego Kasztelanow, *ex Ordine Equestri:* Urodzonych Xiążęcia Adama Czartoryskiego Generała Ziem Podolskich, Stanisława Małachowskiego Sandeckiego, Jozefa Ossolińskiego Sandomirskiego, Franciszka Bielińskiego Czerskiego, Fryderyka Dunina Zatorskiego, Starostow, Jana Czapskiego Podkomorzego Chełmińskiego, Teodora Szydłowskiego Chorążego Warszawskiego, Andrzeia Gostomskiego Miecznika Ziem Pruskich; a z Prowincy W.X.Lit: *ex Ordine Senatorio:* Wielmożnych Antoniego Sołłohuba Witebskiego, Konstantego Plattera Mściławskiego Woiewodow, *ex Ordine Equestri:* Urodzonych Andrzeia Ogińskiego Miecznika W.X. Litt: Jerzego Jodkę Podkomorzego Lidzkiego, Tadeusza Jundziłłę Podkomorzego Grodzińskiego, Jgnacego Strawińskiego Starostę Słonimskiego, Jozefa Plattera Starostę Duneburskiego, Jana Zyberka Starostę Ławaryskiego, Leopolda Orzeszkę Sędziego Ziemskiego Pińskiego, Niesiołowskiego Starostę Cyryńskiego, Jana Zaiarskiego Cześnika Upitskiego, Alexego Wiesczczyckiego Podczaszego Witebskiego. Urodzonych zaś Podskarbich Nadwornych Koronnego y W. X. Litt: iako zatrudnionych *ex munere Officii* w Kommissyi Skarbowey Rzeczy-Pospolitey, oraz Naszey Krolewskiey, od zasiadania w Sądach Assessorskich uwalniamy. A Pisarzow do Spraw w Sądach Referendarskich naznaczonych abroguiemy. Tudzież na żądanie Wojewodztw Biało-Ruskich do wyznaczonych mieysc na Sądzenie Assessoryi Litewskiey w Konstytucyi Seymu *Convocationis* Miasto Mińsko przydaiemy. A gdyby przed Seymem przyszłym Ordynaryinym, ktory z wyznaczonych Assessorow umarł, albo *ad Ministerium* czyli do Senatu był przeniesiony, tedy na mieysce Jego My Krol za Radą *Residentium ad latus* innego uprzywilejowanego do czasu expiracyi Funkcyi innych Assessorow naznaczyć mamy.

Compositio inter Status.

29. POnieważ na Seymie *Convocat:* w Roku teraźnieyszym umowiły między sobą zkonfederowane Stany Rzeczy-Pospolitey *Compositionem inter Status Spiritualem & Secularem* y *in Pactis Conventis* obiecaliśmy na ten koniec wyznaczyć Kommissarzow,

ſzow, więc pragnąc tego, żeby tak dawno od Rzeczy-Poſpolitey pożądane przez Nayiaśnieyſzych Predeceſſorow Naſzych na kilku Seymach zlecane, y dotąd nie ziſzczone dzieło do ſkutku przyprowadzić. Termin tey kompozycyi tu w Warſzawie agitować ſię maiącey *pro* 28. *7bris* w Roku przyſzłym 1765. naznaczamy, y za Kommiſſarzow z Rad Naſzych mianuiemy z Senatu: *Duchownych*, Wielebnych Antoniego Oſtrowſkiego Kujawſkiego, Hieronima Szeptyckiego Płockiego, Jana Łopacinſkiego Zmuydzkiego, Stefana Giedroyca Nominata Inflantſkiego, Biſkupow; *Swieckich*, Wiemożnych Antoniego Jabłonowſkiego Poznańſkiego, Xcia Auguſta Czartoryſkiego Ruſkiego, Jozefa Podoſkiego Płockiego, Kazimierza Granowſkiego Rawſkiego Woiewodow. *Ex Equeſtri Ordine* Urodzonych Antoniego Koſſowſkiego Referendarza Koronnego, Olędzkiego Czeſnika Litewſkiego, Chryzoſtoma Kraiewſkiego Inſtygatora Koronnego, Jerzego Jodkę Lidzkiego, Tadeuſza Jundziłłę Grodzieńſkiego, Karola Gomolińſkiego Łęczyckiego, Antoniego Dziedużyckiego Halickiego, Jana P[illegible]cha Inflantſkiego, Podkomorzych; Teodora Szydłowſkiego Chorążego Warſzawſkiego, Jozefa Łuſzczewſkiego Sędziego Ziem: Sochaczew: Joachima Chreptowicza Nowogrodz: Leona Swieykowſkiego Winnick: Stolnikow. Tomaſza Dłuſkiego Łowczego Lubelſkiego, Sobolewſkiego Łowczego Warſzawſkiego, Andrzeia Goſtomſkiego Miecznika Ziem Pruſkich, Szypowſkiego Piſarza Bydgoſkiego, Nieſiołowſkiego Staroſtę Cyrynſkiego, Bielewicza Staroſtę Woynołowſkiego. Panowie Duchowni także z ſtrony ſwoiey na tenże czas tyle zeſłać maią Oſob pewnych do Warſzawy, ile od Nas ieſt z Stanu Rycerſkiego wyznaczonych, y z IMcią Xiędzem Nuncyuſzem Apoſtolſkim, w czym przyłożenie ſię Stolicy Apoſtolſkiey do zamierzonego końca potrzebne oſądzą, znoſić ſię zechcą. A ta kompozycya *abſentiâ nonnullorum non obſtante, dummodo* tak z Duchownych iako y Swieckich z Senatu po dwoch, a *ex Equeſtri Ordine*, & *ex Deputatis a Collegio Epiſcopali* po ſześciu *adſint*, niezawodnie w dzień wyżey wyznaczony zacząć ſię, y trwać do umowienia zachodzących Materyi ma, *etiam cum facultate prorogandi* onę *ad tempus Delegatis benè viſum*, za zgodą iednak na to *pluralitate Votorum*, gdyby tego była potrzeba, y tak żeby przed Seymem przyſzłym Ordynaryinym dokonana była, o ktorey kompozycyi naprawieniu y ſpiſaniu, na przyſzłym Seymie Ordynaryinym Relacyą uczynią, y onę przeczytaią; Zeby tamże Exekucyą Jey obmyślić y ubeſpieczyć. A ieżeliby z tych Oſob od Nas mianowa-

nych

nych przed zaczęciem lub dokończeniem zleconego dzieła, kto umarł, lub *infirmitate verâ, vel legali impedimento detineretur*; O czym Kancellaryi Naszey oznaymić będzie powinien, tedy Nam wolno będzie na mieyscé takiego, innego deputować, co samo z tychże przyczyn *respectivè* do delegowanych *ex Clero à Collegio Episcopali* uczynić Nayprzewielebnieyszemu Xiążęciu JMci Arcy-Biskupowi Gnieźnińskiemu Prymasowi Korony Polskiey y W. X. Litt: *Nomine Ejusdem Collegii Episcopalis* pozwalamy.

Alternata Prowincyi.

30. SKoro Naywyższy Stanu Rycerskiego zaszczyt *æqualitas*, ktora gdy między Osobami dotąd *Sacro-sanctè* zachowywana, tym bardziey między Prowincyami *observari* powinna; Przeto znosząc praktykowane częstokroć (nie bez straty naydroższego Seymowania czasu,) między Pierwszych Wielkiey, a Małey Polski, tudzież W. X. Litt: Wojewodztw Posłami o pierszeństwo głosu y alternaty dysceptacye,raz na zawsze postanawiamy: Iż iako Alternata Lasek rownie na Ordynaryinych iak Extra-Ordynaryinych Seymach *sine ullo discrimine* wciąż odtąd zachowana bydź powinna, tak pierwszeństwo głosu za rozdaiącą też głosy Laską chodzić ma, to iest Marszałek Starey Laski lub podnoszący Laskę pierwszy Poseł *in Ordine* Wotowania na Nowego Marszałka, pierwszemu swoiey Prowincyi Woiewodztwu, podobnież nowo obrany Marszałek, iuż *in Materia* Rugow albo Seymowania także pierwszemu swoiey Prowincyi Woiewodztwu głosy dawać powinni będą, to iest na następuiącym naypierwszym Seymie, pierwszy głos *in Ordine* wotowania na Nowego Marszałka, ma bydź dany Prowincyi Wielko-Polskiey, na drugim *inpost* Seymie Prowincya Mało-Polska,na trzecim zaś Seymie Prowincya W. X. Litt: wotować nayprzod będzie, po głosach zaś pierwszych Woiewodztw czyli Generałow wedle Alternaty, głos drugi dawany będzie Posłom *ex Turno* następuiącey *ex alternata* do Laski *immediatè* Prowincyi, dalsze zaś głosy Woiewodztw innych *secundum Turnum omnino* kontynuowane bydź maią, *Salvâ per omnia lege* o Alternacie kadencyi każdego trzeciego Seymu Ordynaryinego dla Prowincyi Wielkiego Xięstwa Litewskiego *in toto manente*.

Obiaśnienie Konſtytucyi dawnieyſzych o trwaniu Seſſyi Seymowych.

31. LUbo Konſtytucye Roku 1678. *Titulo o Seymach Deklaracya*, a druga Roku 1690. *Titulo Obiaśnienie Konſtytucyi dawnieyſzych o porządku Seymowania* niedozwalały przy świecach Seymowania, iednak My uważaiąc okoliczność czaſu, iż kadencye Seymowe ordynaryinie w tey części Roku przypadaią, kiedy dni krotkość potrzebnym Radom nie wyſtarcza, zaczym za powſzechną Stanow zgodą odtąd chcemy mieć y poſtanawiamy, ażeby wſzyſtkie tak Ordynaryinych iako Extraordynaryinych Seymow Seſſye, *etiam* przy Swiecach trwać mogły, poty, poki potrzeba zachodzących Projektow wyciągać będzie.

Korrektura Trybunału.

32. NA Seymie przeſzłym *Convocationis* zdało ſię Stanom Rzeczy-Poſpolitey do ułożenia Korrektury y uregulowania iak nayściśleyſzego *in Majoribus & Minoribus Subſelliis* Sprawiedliwości y opiſania Prawa o Sukceſſyach wyznaczyć *ex Senatorio & Equeſtri Ordine* Kommiſſarzow, ktorzy lubo około tego wielce potrzebnego dzieła, na ktorym ſzczęśliwość Panowania Naſzego y ſpływaiące na cały Kray Błogoſławieńſtwo Boſkie zakładamy, z wſzelką uſilnością chwalebnie pracuiąc, na Seymie teraźnieyſzym ułożone Projekta pokazać Nam byli gotowi; Ze iednak ta tak ważna, iak naydoſkonalſzego ſprawiedliwości uſtanowienia y opiſania Materya nie małego czaſu y rozmyślney potrzebuie deliberacyi, więc onę do przyſzłego y naſtępuiących wſzelkich odkładamy Seymow, tak aby zaraz po złączeniu ſię Izby Poſelſkiey przy powitaniu Nas, gdy Kommiſſye Skarbowa y Woyſkowa Stanom Rzeczy-Poſpolitey, *de tranſactis ſuis* ſprawią ſię, y relacyą ſwoię uczynią, naypierwey, w żadne inne nie wchodząc Materye, ta Korrektury Trybunału, y uſtanowienia iako naydoſkonalſzego ſprawiedliwości Swiętey bywała zawſze zaczęta y *formâ Judiciariâ* konkludowana Materya, do ktorey ułożenia tymże delegowanym z Seymu *Convocationis*, Projekta rozważać y ſkombinować zlecamy y moc nadaiemy zupełną. Y ci to Wielmożni y Urodzeni Kommiſſarze na Niedziel cztery przed Seymem, Wielmożnym Pieczętarzom poukładane Projekta *ad concertandum cum præſentibus ex Deputatis*, podać maią. Trybunały zaś tak Prowincyi Wielko-Polſkiey, iako y Mało-Polſkiey

wedle

wedle dawnych Praw, y obserwuiąc *novellam* na Seymie *Convocationis Legem, in toto* zachować się maią, *salvis exceptis Ducatûs Masoviæ, & Correcturâ Jurium Prussiæ.*

Objaśnienie Prezydencyi Lwowskiey.

33. POnieważ przez ustawę Seymu *Convocationis* Kapituła Lwowska iest obowiązana prezydować Trybunałowi, Prowincyi Mało-Polskiey, a niewyrażono *explicitè*, czyli ma mieć także swoiego Vice-Prezydenta, objaśniamy tedy teraźnieyszą Konstytucyą, że Prezydencyą Lwowską *parem & ad normam* Kapituły Gnieźnieńskiey mieć chcemy, a przeto dwoch Deputatow, *alias* Prezydenta y Vice-Prezydenta Kapituła Lwowska obierać ma. Dla ktorych to Prezydenta y Vice-Prezydenta Subsystencyi na Trybunalskiey funkcyi, Probostwo Trembowelskie *salvo moderno Possessore* Kapitule Lwowskiey *in perpetuum relicta quarta parte Proventuum pro Commendario perpetuo* inkorporuiemy.

Deklaracya Ziemstw Woiewodztwa Sandomirskiego Powiatow Radomskich.

34. ZIemstwa Sandormirskiego, a Powiatow Radomskich Elekcyą (ponieważ z przepisu Seymu Konwokacyi na same dni Swiąt Narodzenia Bożego następuiących przypada) do Poniedziałku po Swięcie *Purificationis B. V. Mariæ* w Roku blisko przyszłym 1765. odkładamy, ktore to Ziemstwo Sądy swe przyszłe podług Kadencyi postanowionych sobie *non immiscendo* spraw iednego Powiatu do drugiego sądzić będzie.

A w Trybunale Pisarze Dekretowi Ziemstw Woiewodztwa Sandomirskiego *Turnum* po między sobą corocznie przez czas Regestru swego w trzymaniu Piora, to iest na pierwszy Rok Ziemstwo Sandomirskie, na drugi Radomskie, na trzeci Stężyckie zachowaią. Ze zaś sądzenia Grodzkich Sądow Nowokorczyńskich Alternata w Pilznie, gwoli wygodzie Powiatu tamecznego, tegoż to Seymu *Convocationis* Konstytucyą iest pozwolona, przeto na wygodne wspomnionych Sądow, tudzież y Ziemskiey Kadencyi sądzenie Dom przyzwoity, y sklep na Ksiąg chowanie Ziemskich y Grodzkich Urodzony Starosta Nasz Pilznieński opatrzyć y postawić będzie powinien, a to *sub responsione*, w tychże to samych Sądach.

Upewnienie mieyſca ſądzenia ſię w Trybunale Ziemi Dobrzyńſkiey.

35. ZIemia Dobrzyńſka do ſądzenia ſię w Trybunale, lubo przez Konſtytucyą Seymu Konwokacyinego *in Anno præſenti* 1764. zapadłą w Poznaniu y w Bydgoſzczy ma wyznaczone mieyſce, ale kiedy Urodzeni Pcſłowie teyże Ziemi Dobrzyńſkiey na fundamencie Inſtrukcyi ſwoiey *expoſcunt;* Ażeby nie w Poznaniu dla odległości mieyſca, y innych przyczyn, ale w Bydgoſzczy podług przypadaiącey tylko Alternaty była ſądzona; Więc za powſzechną wſzech Stanow zgodą, teyże Ziemi Dobrzyńſkiey w Bydgoſzczy podług przypadaiącey Alternaty w czaſie przez Ordynacyą Trybunału ułożonym mieyſce wyznaczamy do ſądzenia,

Sądy Ziemſkie Warſzawſkie.

36. PRzychylaiąc ſię do żądzy Urodzonych Poſłow Ziemi Warſzawſkiey, też Sądy Ziemſkie po Powiatach teyże Ziemi do tych czas z wielką ciężkością ſądzące ſię, aby odtąd, w ſamey Warſzawie odprawiały ſię, mocą Seymu teraźnieyſzego poſtanawiamy.

Sądy Ziemſkie Czerſkie.

37. ABy ſprawiedliwość tym łatwiey y dogodniey była adminiſtrowana, dogadzaiąc żądaniom Poſłow Ziemi Czerſkiey, oraz za powſzechną Stanow Rzeczypoſpolitey zgodą, na zawſze uſtanawiamy, aby Sądy Ziemſkie dotąd z wielkim utrudzeniem po Powiatach ſądzone,, odtąd w Czerſku na iednym mieyſcu Powiatami ſądzone były w ten ſpoſob: pierwſzego Tygodnia Sądy Czerſkie, drugiego Sądy Powiatu Groieckiego, trzeciego Pow: Wareckiego, czwartego zaś Pow: Garwolińſkiego. Gdyby zaś ktorego Powiatu ſprawy prędzey odſądzone były, tedy naſtępuiącego Powiatu ſprawy brane bydź maią, za obwołaniem iednak przez Woźnego, iakowy Powiat ſądzony będzie, a dla takowego rozporządzenia, Regeſtra oſobne dla każdego Powiatu zrobić rozkazuiemy.

Kommiſſya *ad Reviſionem Archivi* Ziemi Ciechanowſkiey.

38. LUbo przez uchwałę Seymu Konwokacyinego 1764. Roku Kommiſſya *ad Reviſionem Archivi* Ziemi Ciechanowſkiey

ſkiey ieſt naznaczona, gdy iednak do tych czas taż Kommiſſya żadnego niewzięła ſkutku, więc maiąc wzgląd na ſłuſzne żądania Posłow Ziemi Ciechanowſkiey, tęż Kommiſſyą, *in toto* reaſſumuiemy, y aby ſwoy ſkutek wzięła mieć chcemy, taż oraz Ziemia z podatku Prawem pozwolonego tychże ſalaryować ma Kommiſſarzow.

Przydanie Surrogata Urodzonemu Brzozowſkiemu Piſarzowi Ziemſkiemu y Grodzkiemu Ciechanowſkiemu.

39. POnieważ Urodzony Kazimierz Brzozowſki Piſarz Ziemſki y Grodzki Ciechanowſki wieloletnością ſtraconym wzrokiem przyciśniony, niemoże doſyć czynić funkcyi ſwoiey, więc aby ſprawiedliwość w Ziemſtwie y Grodzie w biegu ſwoim niebyła przytamowana, Urodzonego Mchowieckiego Komornika Ciechanowſkiego *Laudo* na Seymiku Antę koronacyonalnym obranego za Surrogata *ad ſubſequenda* tegoż Urodzonego Piſarza *fata* naznaczamy, tak iednak, iż tenże Surrogat po wykonanym juramencie, dochodami z tegoż Urzędu ma ſię połową dzielić z rzeczonym Urodzonym Brzozowſkim, ktory na Piſarſtwie tymże wzrok y lata utracił.

Uſtawa Rokow Ziemſkich Woiewodztwa Podlaſkiego Ziemi Drohickiey.

40. LUbo Roki Ziemſkie Drohickie względem czaſu y mieyſca Konſtytucyami *Annorum* 1569. 1588. 1611. 1631. & 1678. ſą oznaczone y determinowane, gdy iednak Urodzeni Poſłowie teyże Ziemi, w części *reaſſumptionem*, w części zaś pomnożenia Kadencyi, y odmienienia czaſu onychże ku lepſzey wygodzie Ziomkow ſwoich dopraſzaią ſię, więc *deſideriis* onychże dogadzaiąc, co do mieyſca Drohiczyna, wſzyſtkie reaſſumaiąc Konſtytucye, trzy Kadencye w Roku każdym, teyże Ziemi Drohickiey w Drohiczynie według dawnego Prawa naznaczamy. Co zaś do czaſu Kadencyi też Prawa uchylamy; A tak ktora była Kadencya *Feria ſecundâ poſt Michaëlis*, *pro Feria ſecunda poſt Trium Regum proximâ*, ktora była w Poniedziałek po Nowym Lecie, *pro Feria ſecunda intra octavas Feſti Sacratiſſimi Corporis Chriſti Domini*, ktora zaś była *Feriâ ſecundâ poſt Feſtum Sanctiſſimæ Trinitatis*, *pro Feriâ ſecundâ, poſt Feſtum Sancti Lucæ Evangeliſtæ* przekładamy. A każdey takiey Kadencyi przeciąg czaſu do ſądzenia na tamtey ſtronie Buga Mieſzkańcom Niedziel dwie wyznaczamy. A ponieważ Konſtytucyami *Annorū* 1631. & 1678. tak dla odlegleyſzych od Miaſta Drohiczyna Parafii, iako też dla rozlewaiącey Rzeki Buga, a ztąd złych przepraw mieyſce

ſce Miaſteczko Miedzna do ſądzenia ſpraw Obywatelſkich z tey tu ſtrony Buga mięſzkaiących, ieſt wyznaczone, więc reaſſumuiąc też ſame Prawa, co do mieyſca Miaſteczka *adpræſens* Miedzny Urodzonego Butlera Staroſty Preńſkiego Dziedzicznego, Kadencyą iednę w Roku niżey wyrażoną temuż mieyſcu waruiemy, w czaſie iednak zaczęcia oneyże y Kſiąg otwarcia, też mianowane Konſtytucye uchylamy. Gdy iednak dla rozlicznych a od ſiebie odległych na tey tu ſtronie Rzeki Buga Parafii będących zręcznością y bliſkością Miaſteczko Miedzna dla wſzyſtkich Obywatelow bydź nie może, przeto *itidem* dwie Kadencye ku lepſzey wygodzie tychżeObywatelow, aby rownie iak Zabużanie trzema zaſzczyceni byli Kadencyami, to ieſt: w Sokołowie Miaſteczku Dziedzicznym Wielmożnego Ogińſkiego Marſzałka Wielkiego, Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego, y w Mokobodach Miaſteczku Dziedzicznym Urodzonego Oſſolińſkiego Staroſty Drohickiego, *lege perpetua* ſtanowiemy, y na zawſze te mieyſca do Kadencyow obſerwowane mieć chcemy. Czas zaś w Sądzeniu tych trzechKadencyi w exekucyi ſwoiey takowy zachowuiemy: To ieſt po odſądzoney pierwſzey w Drohiczynie Kadencyi, a potym ſkończonym pauzy Dwu Niedzielney czaſie, do Sokołowa na tę ſtronę Sędziowie Ziemſcy ziechać będą powinni, y tamże poki ſpraw ſtanie nieprzeciągaiąc iednak czaſu więcey nad Niedziel trzy, wſzyſtkich tey ſtrony Obywatelow ſądzić będą. Po reaſſumowaney zaś y ſkończoney drugiey w Drohiczynie Dwu Niedzielney Kadencyi, ktora *ut ſupra* przypadać będzie, podobnież w Niedziel dwie do Miedzny ziechać maią, gdzie przez Niedziel dwie *itidem* wſzyſtkie Parafie ſądzić będą. Po reaſſumowaney zaś y ſkończoney trzeciey w Drohiczynie Kadencyi ciż Sędziowie w wyiściu podobnegoż *interſtitii* czaſu do Mokobod ziechać obligowani będą, gdzie reaſſumowawſzy ſwoię Juryzdykcyą, *itidem* wſzyſtkich tey ſtrony Obywatelow przez Niedziel dwie ſądzić będą *&* *omni in loco cunctos Judiciarios actus exercere* powinni, *ſine impedimento* tamecznych Dziedzicow y Poſſeſſorow. A te wſzyſtkie na każdym mieyſcu Kadencye, *Feriâ ſecundâ proxima* zaczynać y reaſſumować ſię maią, a gdyby *quo caſu* Kadencya ktora, na oboiey ſtronie upaść miała, Alternacie *præjudicare* niema, y owſzem gdzie ſię ſądzić miała, tam ſię zaczynać powinna, ſtanowiemy y naznaczamy. To iednak *præcâvendo* ażeby żaden Obywatel nikogo mimo tychKadencyi y mieyſc to ieſt za Bugiem mięſzkaiących do Sokołowa, Miedzny y Mokobodow *& è converſo* z tey ſtrony Buga mięſzkaiących do Drohiczyna *ſub pœnis arbitrariis evocatoriè* niepociągał, *ac ſub nullitate Decretorum* waruiemy. Przed zaczęciem zaś Rokow bądź w Drohiczynie, bądź w Sokołowie, Miedzny y Moko-

bo-

bodach podług Kadencyi wyżey opisanych przed każdą Kadencyą *posita*, z otwarciem Ksiąg Ziemskich przez Pisarza, lub Regenta, y Komornikow *ad suscipiendas quasvis Transactiones & Relationes* dwoma Niedzielami każde Roki poprzedzać ma, a po tych skończonych, drugie Dwie Niedziele dla wyięcia onychże trwać powinne. Suscepta zaś strony Zabuskiey w Drohiczynie, a z tey strony Buga, w mieyscu swoich Kadencyi ostrzega się. Pozwom czas wedle Konstytucyi 1670. *præfigitur.* Konserwacya zaś *omnium actorum* w samym Mieście Drohiczynie *cavetur.* Zeznanie Relacyow, y zapisowanie onychże na Sądy Ziemskie *in proprio territorio* w Ziemstwie albo Grodzie, oprocz Parafii Knychowskiey, ktora do Kadencyi Drohickiey należeć ma, *sub nullitate terminorum ordinatur.* Od Relacyi każdey Groszy Piętnaście od Suscepty płacić należeć będzie. Regestra do sądzenia spraw, pierwszy ordynaryiny *prævio aresto*, drugi Taktowy *sine beneficio aresti*, a trzeci *Pænalium* oznaczaią się. Pod czas Rokow Ziemskich Sądy Grodzkie sądzone bydź niemaią. Sędziowie zaś Ziemscy stron depaktować niepowinni, *lege perpetua* waruiemy y stanowiemy.

Pozwolenie Sądow Grodzkich w Goniądzu.

41. STosuiąc się do Konstytucyi Roku 1667. ktorą pozwolony iest Grod w Mieście Goniądzu do Starostwa Knyszyńskiego należącym dla przyimowania tranzakcyi z racyi odległości Grodu Brańskiego y złych przepraw przez Rzeki Obywatelow Ziemie Bielskiey traktu Zatykockiego, pozwalamy y postanawiamy, aby Urodzeni Podstarości y Pisarz Grodzcy Brańscy teraźnieysi y na potym będący, odprawiwszy pierwszą Kadencyą *Feriâ secundâ post Festum Sanctorum Trium Regum* w Brańsku, do Miasta Goniądza na iednę Kadencyą, to iest *pro Feriâ secundâ post Dominicam Reminiscere Quadragesimalem* zieżdżali, y tam wszystkie sprawy Grodowi należące Obywatelow traktu Zatykockiego w Domu wygodnym sądzili, inne zaś Kadencye w Brańsku kontynuowali, pod winami w Prawie opisanemi.

Przeniesienie Xiąg Ziemskich Ziemi Rawskiey do Miasta Białły.

42. POnieważ w Mieście naszym Rawie, dla znacznego tegoż Miasta upadku Xięgi Ziemskie bespieczney dla siebie niemaią konserwacyi, na czym niemało należy y zawisło ucalenie Fortun Szlacheckich, aże Urodzony Andrzey Leszczyński Pisarz Ziemski Raw-

Rawſki Miaſta Białły Dziedzic, gdzie *poſitio actorum* w tymże Mieście dawnym Prawem ieſt oſtrzeżona, ku pomnożeniu ſwych w Oyczyznie y w Woiewodztwie zasług Dom wymurowac ſklępiony na konſerwacyą tychże Xiąg obliguie ſię; więc przychylaiąc ſię do prozby Urodzonych Posłow Ziemi Rawſkiey, na przenieſienie Xiąg Ziemſkich do Miaſta Białły pozwalamy, ale niewprzod, aż wſpomniony Dom będzie wymurowany, y ze wſzyſtkim zakończony.

Alternata Piſarza Ziemſkiego Płockiego z Piſarzem Ziemſkim Ziemi Zawſkrzeńſkiey.

43. POnieważ w Konſtytucyi Seymu *Convocationis* w opiſaniu Alternaty między Piſarzami Woiewodztwa Mazowieckiego, y innych opuſzczona ieſt Alternata zieżdżania do Trybunału y piſania tamże Dekretow na Regeſtrze Woiewodztwa Płockiego, między Piſarzem Ziemſkim Płockim, y Ziemſkim Zawſkrzeńſkim, ktorą teraz na prozbę Urodzonych Posłow chcąc aby była, poſtanawiamy: Ze iednego Roku zaczynaiąc od pierwſzego Trybunału Piſarz Ziemſki Płocki, a drugiego Roku Piſarz Ziemſki Zawſkrzeńſki Dekreta piſywać maią

Przenieſienie Suſcepty Grodzkiey Płockiey z Srzeńſka do Mławy.

44. LUbo w Konſtyt: Konwok: wyrażono ieſt, aby Suſcepta uſtawiczna w Mieście Srzeńſku pod Juryzdykcyą Staroſty Płockiego była, żądanie zaś Urodzonych Posłow, na teraźnieyſzym Seymie, podług Inſtrukcyi ieſt, aby taż Suſcepta nie w Mieście Srzeńſku, ale w Mławie Mieście Krolewſkim *in meditullio* Ziemi Zawſkrzeńſkiey, dla wygody publiczney teyże Ziemi Zawſkrzeńſkiey *continuò* bywała, ktorą to Suſceptę tamże w Mławie pod Juryzdykcyą Staroſty Płockiego odtąd na zawſze mieć chcemy, y żeby Suſceptant przyſięgły y uſtawiczny *circa acta & ſine depactatione* tranzakcye przyimował, mocą ninieyſzego Seymu nakazuiemy. Suſcepta Ziemſka pod czas Sądow przy Regencie Ziemſkim tylko bydź ma, y Komornikowſkie Xięgi przy nim bydź maią.

Rewizya Xiąg Ziemi Liwſkiey.

45. NA żądanie Urodzonych Posłow Ziemi Liwſkiey, za powſzechną wſzech ſtanow zgodą, Konſtytucye Lat 1601. 1609. 1613. 1616. 1647. 1678. o Rewizyi Xiąg Ziemi Liwſkiey naſtą-

pio-

pione, a dotąd nie ziſzczone reaſſumuiemy, y mieć chcemy, aby taż Ziemia Liwſka na przyſzłym Relacyinym Seymiku Kommiſſarzow do ułożenia *Archivi*, przepiſania Xiąg y wiecznego w nich ułożenia porządku z pomiędzy ſiebie wybrała, y onych przy Urodzonych Staroście y Piſarzu Ziemſkim Liwſkim, dla większego warunku *etiam* przyſięgą, gdyby potrzeba było obowiązawſzy, *condignè* rekompenſowac ſtarała ſię,

Deklaracya Konſtytucyi Seymu *Convocationis* uchwaloney o Kommiſſyi Woyſkowey.

46. KOnſtytucyą o Kommiſſyi Woyſkowey *quò ad tenorem legis* w Punktach Exekucyi podpadaiących od wſzelkiey wyimuiąc wątpliwości, opuſzczamy chętnie aſſumptu Jey ſłowa wſzelkie, ktoreby tłumaczone bydź mogły na dotkliwość Wielmożnych Hetmanow Koronnych, gdyż w tym ieſteśmy przeświadczeniu, że tak znaczni nietylko z Urzędu, ale y z Urodzenia, y cnoti w Oyczyznie Ludzie, niechybnie poznaią, iż cokolwiek w ninieyſzym zawiera ſię Prawie, nie żadnym Jch umartwienia powodem, ale iedynie z rozważenia większego *in poſterum* publicznego Dobra poſtanowiono ieſt.

Tę zaś pomienioną Konſtytucyą przez iedyny wzgląd Dobra Publicznego przenoſzącą na Kommiſſyą Woyſkową to, co ſamowładności Hetmanow Koronnych należało, tak deklaruiemy: Jż ta Kommiſſya zacząć ſię ma w Warſzawie dnia pierwſzego Mieſiąca Marca w Roku przyſzłym 1765. pod Prezydencyą Hetmana Wielkiego, czyli Polnego Koronnych, lub pierwſzey *in ordine* znayduiącey ſię pod ten czas Oſoby *Senatorii* czyli *EqueſtrisOrdinis*, y agitować ſię w każdym potrzeby czaſie bez zachowania Kadencyi, dla czego, aby na niey kompletu uſtawicznego brakować niemogło, zaraz po reaſſumpcyi opiſaną umową wyznaczeni Kommiſſarze obowiązać ſię maią, ktory z nich przez iak długi czas pilnować Kompletu *dummodo quinque adſint* obligowany będzie, y dla tego wyznaczone y ze Skarbu płacy wyliczenie, nie Kadencye, lecz ſamo *Atteſtatum* czterech z gory Woyſkowych Kommiſſarzow *quantum* należące dla każdego z nich determinować będzie, Penſye Piſarzowi, Regentowi teyże Kommiſſyi y inne potrzebne expenſa z largicyi, taż Kommiſſya wyznaczy. Ten iednak względem Kompletu warunek nieodbiera mocy, aby taż Kommiſſya limitowana *ad tempus benè viſum* była, ſkoroby Woyſkowe intereſſa *interſtitium* czaſu pozwalały. Pozwy y Ordynanſe od tey Kommiſſyi pod Pieczęcią Jey wydawane bydź

maią, oraz wſzelkie expedycye z Kancellaryi Kommiſſyi Woyſkowey wychodzić powinny pod Pieczęcią teyże Kommiſſyi, ktora ma bydź Orzeł Polſki Miecz y Armaturę w Szponach maiący. Inſkrypcya zaś do tey Pieczęci: *Pieczęć Kommiſſyi Woyſkowey Kor*: Poſłannictwa wſzelkie od Oryentalnych Potencyi przez Hetmanow, czyli w niebytności tychże, od prezyduiącego na ow czas *Conſilio Bellico* przyimowane bydź maią, ktory *cum Conſilio Bellico* Nam ſamym y przytomney Nam Radzie *in intervallo* Seymow, a pod czas Seymu całą Rzeczpoſpolitą o rzeczonym Poſłannictwie informować ma. Inne zaś Punkta podług przerzeczoney Konſtytucyi Konwokacyiney, aby *in toto* przez Kommiſſyą Woyſkową zachowane były, mieć chcemy. Generałowie Artylleryi Koronney rachunki *perceptorum, expenſorum*, ktore przedtym na Seymie czynione były, odtąd na Kommiſſyi Woyſkowey expedyować maią, a Kommiſſya, Stany Rzeczypoſpolitey informować będzie, oraz aby Projekta od tey Kommiſſyi Woyſkowey Rzeczypoſpolitey podawane, zaraz po ułatwieniu Ekonomicznych, tymże ſamym porządkiem, *eadem methodo & formâ* iak Proiekta Kommiſſyi Skarbowey rezolwowane y decydowane były, poſtanawiamy.

Deklaracya Sądowey Juryzdykcyi nad Gwardyami naſzemi.

47. LUbo Rzeczpoſpolita z ſprawiedliwych wyrażonych powodow przez *Pacta Conventa*, oddała iedyney a zupełney władzy y dyſpozycyi Naſzey cztery Regimenta Gwardyi konne y pieſze, My iednak przekładaiąc nad wſzelkie inne względy iak nayzupełnieyſze zachowanie ſpokoyności wewnętrzney y ſprawiedliwości rowney dla każdego tychże Gwardyi żołnierſkie poſłuſzeńſtwo w nienaruſzoney zupełności Nam ſamym zoſtawiwſzy, względem Likwidacyi y zachowania *diſciplinæ militaris* do Kommiſſyi Woyſkowych, aby należeli, mieć chcemy. Ktore to Woyſkowe Kommiſſye żeby niewątpliwe Sądow ſwoich prawidło miały, *codicem diſciplinæ militaris* na przyſzły Seym Ordynaryiny do examinu y approbacyi Rzeczypoſpolitey wygotować maią, niżeli zaś to naſtąpi według dawnieyſzych Artykułow Woyſkowych każdy *delinquens* ſądzony bydź ma.

Kwit Urodzonemu Fryderykowi Brühlowi,

48. POnieważ Urodzony Fryderyk Aloyzy Brühl ſprawuiący dotąd Urząd Generała Artylleryi Koronney, na teraźnieyſzym

ſzym Seymie *Coronationis*, przed Wielmożnemi y Urodzonemi *ex Senatorio & Equeſtri Ordine* do odebrania y expedyowania rachunkow, Artylleryi Koronney delegowanemi Kommiſſarzami, tak z Summ, pierwſzey, Stu ſześnaſtu Tyſięcy ſześciu ſet ośmdzieſiąt y ſiedmiu Złotych Polſkich, groſza iednego, corocznie na tęż Artylleryą *ab Anno* 1748. *die 1ma Junii ad Annum præſentem* 1764*tum*, *ultimam diem Maij*, z Kancellaryi Skarbu Koronnego kwarciancy, braney, iako też z drugiey Summy, Siedmiudzieſiąt y ieden Tyſięcy Złotych Polſkich *per Reſultata Senatûs Conſilii* z Skarbu Koronnego odebraney, tak na reparacye Ceughauzow, Warſzawſkiego, Krakowſkiego, y Malborſkiego, iako też na kupno dwunaſtu ſztuk Armat od Urodzonego Potockiego przeſzłego Staroſty Błońſkiego, y na inne teyże Artylleryi Koronney potrzeby wydaney y obroconey, dowodny przy dokumentach rachunek uczynił, y z tychże Summ wyżey wyrażonych do Skarbu Rzeczypoſpolitey nic winien niepozoſtał ſię, więc onegoż *cum Succeſſoribus ejus* kwituiemy.

O obieraniu Poſłow na Seym y Deputatow na Trybunał w Woiewodztwach Poznańſkim, Kaliſkim, y Ziemi Wſchowſkiey.

49. PONieważ Woiewodztwa Poznańſkie y Kaliſkie, iak świadczy Konſtytucya Roku 1685. Poſłow na Seym, y Deputatow na Trybunał zwykły *pluralitate votorum* obieracz zaczym przy tym obyczaiu też Woiewodztwa przychylaiąc ſię do proźby Urodzonych Poſłow Woiewodztwa Poznańſkiego y Kaliſkiego, na zawſze zachowuiemy. Y żeby *ad pluralitatem votorum* czyli *ad activitatem* na Seymikach ſami tylko w tych Woiewodztwach Poſſeſſyonaci, to ieſt Poſſeſſyą Dziedziczną lub zaſtawną, albo arendowną maiący należeli, y dla tego przez Aſſeſſorow przyſiężnych Marſzałkowſkich maią bydź *in tractu* Seymikowania zregeſtrowani przez Powiaty y Parochie, dozwalamy.

Dla porządnego zaś wotowania też Woiewodztwa Ławki na Cmentarzu Sredzkim zrobić dla każdego Powiatu każą, aby nikt z innego mieyſca, tylko z ſwey Powiatowey Ławki wotował *ſub non acceptatione voti*, a Marſzałek tychże Seymikow z Aſſeſſorami *ſuper realem annotationem votorum & Laudi* przyſięgłſzy, każdego y na kogo wotuiącego imię y przezwiſko niech notuie, y *ad acta* Woiewodztw razem z *Laudum* poda, *præſenti lege cavemus*.

O Posłach Woiewodztwa Lubelskiego.

50. POnieważ Woiewodztwo Lubelskie w obszerności swoiey y liczbie Obywatelow między innemi nienayszczupleysze, a z dwoch Ziem y Powiatu, tylko trzech Posłow na Seym wysyła, przeto na instancyą Posłow tegoż Woiewodztwa przerzeczoną liczbę *ad alterum tantum* podwyższamy, y aby odtąd sześciu Posłow z tegoż Woiewodztwa na każdy Seym wysyłano, mieć chcemy.

Ustawa Podkomorzych y Ziemstwa w Powiatach, Zytomierskim y Owruckim Woiewodztwa Kiowskiego.

51. POnieważ Woiewodztwo Kiowskie trzy Powiaty, to iest Kiowski, Zytomierski y Owrucki w sobie zamykaiące iednego tylko Podkomorzego y Ziemstwo Kiowskie dotąd miało, a przeto Obywatele w dochodzeniu prędkiey sprawiedliwości częstokroć przewłokę miewali, a nawet dla nacisku do Kandydacyi wielu osob w Woiewodztwie zasłużonych, y do tych Urzędow sposobnych, trudność w dochodzeniu Seymikow Podkomorskich y Ziemskich zachodziła, zaczym na żądanie Posłow tegoż Woiewodztwa dla prędszego czynienia sprawiedliwości (zachowuiąc nienaruszenie w swoiey dostoyności Urząd Podkomorzego y Ziemstwa Powiatu Kiowskiego dawnieyszym Prawem obwarowany) w Powiatach Zytomierskim y Owruckim Urząd Podkomorzego, tudzież Sędziego, Podsędka y Pisarza Ziemskich z Juryzdykcyą y wszystkiemi tym Urzędom Prerogatywami z Prawa pozwolonemi na zawsze postanawiamy, y mieysce sądzenia się Sądow Ziemskich Kiowskich y Zytomierskich w Zytomierzu, a Owruckich w Owruczu wyznaczamy. A że Ziemstwo Kiowskie czas Kadencyi dawnieyszym Prawem ma sobie naznaczony, tedy Ziemstwo Zytomierskie w Niedziel trzy po Kadencyi Kiowskiey, a Owruckie także w Niedziel trzy, po Zytomierskich Ziemskich Sądach zakończonych (nieprzeszkadzaiąc iednak Kadencyom Grodzkim Powiatowym Woiewodztwa tego) Kadencye swoie reassumować y na zawsze sądzić będą. Oraz na Seymikach y innych Ziazdach Woiewodztwa Stalla swoie Podkomorzowie po Kiowskim Podkomorzym, a Sędziowie, Podsędkowie, y Pisarze Ziemscy Zytomierscy y Owruccy po Kiowskich zasiadać maią, y wszelkich Prerogatyw Urzędowi swemu z Prawa należących zażywać będą. Że zaś Podkomorski, tudzież Sędziego, Podsędka y Pisarza Ziemskich Kiowskich Urzędy, teraz aktualnie wakuią, tedy

na

na obranie tychUrzędnikowKiowſkich y Zytomierſkich w Zytomierzu, a Owruckich w Owruczu Wiel: Woiewoda lub *in ejus renitentia* Kaſztelan, Innoteſcencye wyda, a na reſzcie na SeymikuGoſpodarſkim w Roku przyſzłym 1765. naznaczamy. Na ktory termin y czas Seymikom naznaczony, Obywatele ziechawſzy ſię, *pluralitate votorum* Marſzałkow Seymikowych do wſzyſtkich trzech Powiatow obiorą, y pod temiż Marſzałkami, & *eadem pluralitate votorum* do każdego Urzędu po czterech Kandydatow obieraiąc, Oſoby ſpoſobne, Prawa wiadome, y Poſſeſſye w tym Woiewodztwie maiące wedle uſtawy Seymu *Convocationis* 1764. wybiorą, y nam *ad confirmandum Privilegio* z każdego Powiatu *attenta majori pluralitate votorum* prezentować będą. Przyſięgi zaś na Urzędy ſwoie Podkomorzowie, na Kadencyi Ziemſkiey lub Grodzkiey *proprii Diſtrictûs*, a Sędziowie, Podſędkowie, y Piſarze Ziemſcy zawſze na Leżeniu, *alias* na otwarciu XiągZiemſkich według dawnego Prawa, przed Woiewodą lub Kaſztelanem, albo Staroſtą Grodowym, a w niebytności onych przed naſtępuiącym Urzędnikiem, w przytomności innych Urzędnikow y Szlachty Obywatelow, Rotą Prawem opiſaną wypełniać maią. Ułatwiaiąc oraz wcześnie kłotnie między Piſarzami Ziemſkiemi, z okazyi piſania Dekretow Trybunalſkich urość mogące, poſtanawiamy, aby w piſaniu Dekretow Trybunalſkich, y zieżdżaniu na Kadencyą Woiewodztwa, Alternata między niemi zachowana była, a gdyby ktoremu *Legalitas*, lub *fata pro Turno ſui* ziechania na Kadencyą Woiewodztwa do Trybunału niepozwoliły, na ten czas żyiący Piſarz według Alternaty powinność tę zaſtąpić ma.

Uſtanowienie Seymikow Goſpodarſkich w Woiewodztwie Mazowieckim.

52. ZE przez Konſtytucyą Seymu *Convocationis* w Roku teraznieyſzym naſtąpioną, Seymiki Goſpodarſkie dla wſzyſtkich Woiewodztw, Ziem y Powiatow nazaiutrz po Seymikach Deputackich, ſą naznaczone, w Woiewodztwie zaś Mazowieckim dzieſięć Ziem w ſobie zawieraiącym, nieprędzey iak w pięć lat Alternata obierania Deputatow podług dawnego zwyczaiu przypada, więc aby nie tak przedłużone, owſzem częſtſze Kadencye y czaſy do decydowania intereſſow ſwoich pomienione Woiewodztwo Mazowieckie mieć mogło, Seymiki dla niegoż Goſpodarſkie, iuż nie po Deputackich, ale po każdych Poſelſkich Seymikach nazajutrz, naznaczamy.

O Obieraniu Posłow Pruskich.

53. DLa Woiewodztw Ziem Pruskich Konstytucyą Roku 1613. o Obieraniu Posłow y Deputatow nastąpioną, teraz y przez Woiewodztwo Chełmińskie z Ziemią Michałowską przyiętą reassumuiemy, oraz aby podobnym sposobem Marszałkowie y Posłowie, tak na Seymikach iako y Generale byli obierani, stanowiemy, co ma służyć Woiewodztwu Wołyńskiemu y Podolskiemu,

Postanowienie Płaty Smolakom Ziemi Halickiey.

54. POnieważ Ziemia Halicka na zapłatę Smolakom ku ubespieczeniu Podgorza od Opryszkow podatek podymnego, drugie tyle iak teraz Woysku wypłacać zwykła, mieć chce; Przeto przychylaiąc się do prozby Posłow teyże Ziemi, na tenże Podatek podymnego zezwalamy, *hoc præcauto*, ażeby *ad privatos usus*, ciż Smolacy zażywani nie byli, y procz Kommend przez Ziemie naznaczonych Kommissyą Woyskową za naywyższą władzę znali.

Lustracya Podatku Czopowego y Szelężnego w Ziemi Chełmskiey.

55. NA instancyą Urodzonych Posłow Ziemi Chełmskiey, y Powiatu Krasnostawskiego, Lustracyą nową Podatku Czopowego y Szelężnego w wszystkich Miastach y Miasteczkach teyże Ziemi Chełmskiey y Powiatu Krasnostawskiego *authoritate* Seymu tego naznaczamy, do ktorey Kommissarzow na naypierwszym Seymiku Gospodarskim, Obywatelom wspomnioney Ziemi y Powiatu obrać pozwalamy, a ktoby się czuł *aggravatus* przez tychże Lustratorow, temu zostawuiemy *viam agendi* w Trybunale *ex Regestro fisci*, lub z Regestru Ziemi Chełmskiey podług opisu Seymu *Convocationis Anni præsentis.*

Przedłużenie Seymu.

56. GDy nam w rozmaitych tak publicznych iako prywatnych Woiewodztw, Ziem y Powiatow Oboyga Narodow żądzach w czasie dwu Niedzielnym Aktem Elekcyi do Seymowania naznaczonym *effectuari* dotąd nieprzyszło; Przeto za powszechną Stanow zgodą, tenże seymowania czas do kilku dni, to iest do dnia dwudziestego Miesiąca teraźnieyszego *inclusivè* przedłużamy y przeciągamy.

Przy-

Przyſięga Urodzonego Seymowego Sekretarza.

57. POnieważ dotąd Przyſięga dla Sekretarza Prawem nie ieſt oſtrzeżona, a nie mało na niey Stanom Naſzym należy, więc za powſzechną zgodą aby Urodzony Sekretarz zaraz po wypełnioney Przyſiędze Urodzonego Izby Poſelſkiey obranego Marſzałka, od niegoż nominowany, na każdym Seymie *in facie* Stanu Rycerſkiego w te ſłowa przyſięgał, raz na zawſze ſtanowiemy.

JA NN. przyſięgam Panu BOGU w Troycy Swiętey Jedynemu, iż podane mi od Laſki Projekta do czytania, tak iak będą napiſane, nic nieprzydaiąc, ani umnieyſzaiąc, one czytać będę, a Projekta przez Marſzałka Seymowego y Deputatow do Konſtytucyi podpiſane mnie do przepiſania dane, do Druku nic nie uymuiąc ani przydaiąc podam, y onegoż wiernie dopilnuię. Tak mi Panie Boże dopomoż, y niewinna Męka Syna Jego.

Xięſtwo Kurlandzkie y Semigalſkie.

58. POnieważ Konſtytucya Seymu *Convocationis* Roku teraźnieyſzego J. W. Xiążęcia Erneſta Jana de Biron y Potomkow Jego Płci Męſkiey przy Xięſtwach Kurlandzkim y Semigalſkim, nie mniey też Szlachtę Kurlandzką y Semigalſką przy Ich Prawach zachowała, przeto ſtoſuiąc ſię do oney, *in fundamento* Konſtytucyi 1736. Roku, y *vigore* teyże, uſtanowionych Paktow przez Kommiſſyą Gdańſką w Roku 1737. oraz Inweſtytury pomienionych Xięſtw Kurlandyi y Semigallii Onemu daney, Tegoż J. W. Xcia Erneſta Jana, *circa Poſſeſſionem Feudi legitimè obtenti*, y przy Prawach wſzyſtkich zdawna Xiążętom Kurlandzkim ſłużących, bez żadnego onych umnieyſzenia *in toto* zachowuiemy y utwierdzamy. Zaſzłe zaś bez dozwolenia Seymowego *ex Reſultatis* tylko *Senatûs Conſiliorum* do tychże Xięſtw Dyſpozycye, y wydane *Diplomata*, oraz wſzyſtkie z tego wynikłe *Actus*, rownie, iako y naſtąpione w nieſzczęśliwych tegoż J. W. Xcia Erneſta Jana czaſach Reſkrypta, Prawom Rzeczy-Poſpolitey, Xiążęcym *Juribus Feudi*, y pomienionych Xięſtw przeciwne, za nieważne uznaiemy, y że bynaymniey wſpomnionemu nie raz Xiążęciu, y Jego Naſtępcom Męſkiego rodzaiu *obſtare & præjudicare* nie mogą y niepowinny, *declaramus*. Przytym Szlachcie, Obywatelom Xięſtw Kurlandzkich, ktorzy dotąd *Homagium* Xiążęciu ſwemu nie złożyli, ażeby w

czaſie od Tegoż J. W. Xcia Erneſta Jana zamierzonym y wyznaczonym, takowe *Homagium* powinnie oddali, y we wſzyſtkim wiernemi, oraz podług Praw poſłuſznemi byli, Zwierzchnością władzy Naſzey pod obowiązkami *ex rigore Legum* ſciągaiącemi ſię nakazuiemy. A że Syn Starſzy J. W. Xcia Erneſta Jana, Xiążę Piotr na Seym teraźnieyſzy *Coronationis* przybył, dla oddania *Homagium vigore* Konſtytucyi Seymu *Convocationis* Nam y Rzeczy-Poſpolitey za Oyca ſwego y za ſiebie; przeto po uſatwionych Rzeczy-Poſpolitey na teraźnieyſzym Seymie potrzebach, y zakończeniu onych, pomienionego Xcia Piotra do oddania *Homagium* w czaſie ſpoſobnym łaſkawie przypuścić obiecuiemy, oraz Inweſtyować tak J. W. Xcia Oyca Jego *renovando Eiuſdem Jura Feudi*, iako też *ſimultaneè* ſamego Xcia Piotra, tegoż Xięſtwa Feudalnego Dziedzica (*ſalvis Conditionibus in Pactis Gedanenſibus expreſſis*, y przez J. W. Xcia *Ejuſque Succeſſores Maſculos adimplendis*) będziemy. Względem ktorych kondycyi dopełnienia, aby bez uciążliwości J. W. Xiążęcia Erneſta Jana ſpoſob opłacenia Długow podług Konſtytucyi 1736. do Dobr Stołu Xiążęcego należących w tych Paktach Gdańſkich opiſany, był zachowany, y do ſkutku przywiedziony, baczenie na to damy. A iako pomienione *Pacta* przez Kommiſſyą Gdańſką uſtanowione, żadnego *Præjudicium* Prawom Obywatełow tych Xięſtw przynoſić nie mogą y niepowinne, tak Obywatelow Stanu Rycerſkiego Xięſtw Kurlandyi y Semigallii, *circa Pacta primevæ ſubjectionis Divi Sigiſmundi Auguſti, Ejuſdem Privilegia Nobilitatis, & Formulam Regiminis, aliaque Privilegia legitima & Jura, Immunitates, ac libertates*, tudzież Miaſta y wſzyſtkich Obywatelow przy Ich Prawach zachowuiemy y ubeſpieczamy, oraz żeby Sprawy Tych Xięſtw na Sądach Naſzych Relacyinych podług dawnych Praw y Uſtaw oſtateczną Decyzyą odbierały, waruiemy; Obywatelow zaś tych Xięſtw, przy rownych wolnościach y Prerogatywach z Innemi Rzeczy-Poſpolitey Obywatelami, według Praw oney zachowuiemy.

Na żądze zaś Woiewodztw y Powiatow graniczących z Xięſtwami Kurlandzkim y Semigalſkim *ad mentem* Konſtytucyi Seymu *Convocationis*, oraz według Paktow *ſubjectionis* y dawnieyſzych Inweſtytur, Kommiſſarzow Naſzych zeſłać nieomieſzkamy. Co y z ſtrony ſwoiey Xiążę JMć Kurlandzki uczynić ma, ktorzy w czaſie umowionym *ad loca controverſa præviis Innoteſcentiis* ziadą, Dukta Graniczne przeyrzą, kontrowerſye rozſądzą, y Granice pewne (zachowuiąc ſię we wſzyſtkim według Inſtrumentow *Commiſſionis*, ktore onym dane będą) poſtanowią

Waru-

Warunek Praw Religij Katolickiey w Xięstwach Kurlandzkim y Semigalskim.

59. WIarę Swiętą Katolicką Rzymską & *Ritûs Græci Latino-Uniti* w Xięstwie Kurlandzkim y Semigalskim, tudzież *Pacta Subjectionis*, *Formulam Regiminis*, wszystkie Prawa y Przywileie Szlachty tameczney iako y innych Obywatelow wzorem y przykładem Konstytucyi toż waruiących, ponawiamy, zachowuiemy y utwierdzamy, oraz wszystko coby się z niemi nie zgadzało, lub przeciwnie w tey mierze działo, znosiemy, kassuiemy, y za nieważne deklaruiemy. Wielmożni Pieczętarze Oboyga Narodow aby według Konstytucyi Roku 1717. wyżey namieuione Prawa sobie zalecone mieli, mieć chcemy. A gdyby zaś co przeciwko tym Prawom, *Formulæ Regiminis*, y Przywileiom Szlacheckim y innych Obywatelow popełniło się Urodz: Jnstygatorom Koronnym y W. Xięstwa Litt: aby *ad Jnstantiam* każdego *ibi ubi de jure venerit*, Przestępcow dla odebrania należytey kary zapozwali, *seriò* zlecamy y nakazuiemy.

Kommissya do traktowania z Dworem Rossyiskim.

60. KIedy Nam Wielmożny Xiążę Repnin Poseł Extraordynaryiny y Pełnomocny Nayiaśnieyszey Jmperatorowy Całey Rossyi przełożył, że w Artykule 31. Traktatu Pokoiu Roku 1686. między Polską y Rossyą zawartego przepisano iest, iż tenże Traktat na początku każdego panowania odnowiony bydź ma y potwierdzony zobopolnie, y że determinacya Granic wyrażona w pomienionym Traktacie nieprzyszła do skutku, a wszczęło się wiele rożności tak względem Possessyi, iako też o Zbiegow y insze pokrzywdzenia publiczne y partykularne; Więc potwierdzaiąc y chcąc do Exekucyi przyprowadzić tenże wspomniony Traktat, tudzież dla uspokoienia wszystkich tych rożności y sporek, mianuiemy pod Naywyższą Zwierzchnością Naszą przy Prezydencyi Nayprzewielebnieyszego w Bogu Xiążęcia JMci Prymasa, oraz przy Kanclerzach Wielkich y Podkanclerzych Oboyga Narodow, za Kommissarzow, z *Senatu* Wielmożnego Ignacego Twardowskiego Kaliskiego Woiewodę Wielmożnego Xiążęcia Augusta Czartoryskiego Woiewodę y Generała Ziem Ruskich, W. Jozefa Sołłohuba Woiewodę Witebskiego; z *Stanu Rycerskiego*: Urodzonych Antoniego Tyzenhauza Koniuszego W. X. Litt: Hiacynta Małachowskiego Podstole-

ſtolego Koronnego, Xiążęcia Staniſława Czartoryſkiego Łowczego Wielkiego Koronnego, Ktorym daiemy zupełną moc do traktowania o tych wſzyſtkich Sprawach, y wziąwſzy wſpomniony Traktat 1686. Roku za fundament do umowienia po Przyiacielſku y zakończenia zupełnie z Tym, albo z Temi, ktory, lub ktorzy będą mieli do tego podobną od Nayiaśnieyſzey Imperatarowy Roſſyiſkiey Plenipotencyą. Aże do tego Intereſſu należy wyexaminowanie na mieyſcu Granic obudwoch Państw, oznaczenie onych, Uſtanowienie Sądow Pogranicznych niezawodne, przepis powinności y mocy tychże Sądow, powrocenie do Polſki Archiwow zabranych z Polſki y Litwy, y cokolwiek dla niewzruſzonego zachowania wiecznego Pokoiu, y żobopolnych wſzelkiego rodzaiu korzyści handlowych y Narodowych ściągać ſię może; przeto za Radą Tychże wyżey mianowanych Kommiſſarzow mianować *ſubalternè* inſzych będziemy, przepiſać Im Inſtrukcye potrzebne każemy, y umocować onych zupełnie zechcemy. A ci ziechawſzy na Granice, y umowiwſzy ſię z temi, ktorzy będą do tego wyznaczeni ze ſtrony Nayiaśnieyſzey Imperatorowy Roſſyiſkiey, biorąc także Traktat R. 1686. za fundament, Granice uznaią, y oznaczą, rożności y ſporki wſzyſtkie uſpokoią y decydować będą: oraz wynaydą iak naydoſtatecznieyſze ſpoſoby do zabieżenia wſzelkim na dalſzy czas kłotniom, y Sądy Pograniczne uſtanowią, dla zachowania y czynienia zobopolnie, y iak nayſurowſzey każdemu ukrzywdzonemu bez dyſtynkcyi ſprawiedliwości, ażeby odiąć przez to wſzelkie okazye y przyczyny do nieukontentowania. A iako to ieſt z pożytkiem obudwoch Państw nie tylko utrzymać Przyiaźń między niemi trwałą, ale ſciśleyſzym ieſzcze zmocnić związkiem, y Tenże Wielmożny Xiążę Repnin kilkokrotnie Nam oświadczył, że Nayiaśn: Monarchini Jego, w tey ſamey ieſt intencyi, tak za Radą Tychże wyżey mianowanych Kommiſſarzow przez Urodzonego Franciſzka Rzewuſkiego Piſarza Polnego Koronnego delegowanego od Konfederacyi Generalney, a teraz od Nas mianowanego Poſła, do Dworu Imperatorſkiego Roſſyiſkiego, lub innego, kogobysmy na to wybrali y wyznaczyli, *cum Miniſterio* Nayiaśnieyſzey Imperatorowy Roſſyiſkiey dla zawarcia nowego Traktatu przyiaźni y Sojuſzu, obrony na fundamencie Gwarrancyi wzaiemney Poſſeſſyi Państw obudwoch, y Praw Przywileiow wolności Rzpltey w negocyacyą wnidziemy, Plenipotencyą ſpecyalną do tego potrzebną, y informacye do negocyowania o nowy Traktat przyiaźni y Soiuſzu

ſzu obrony poſzlemy. Cokolwiek zaś będzie ułożono względem tego nowego Traktatu Pokoiu y Soiuſzu obrony, to wſzyſtko dla mocy y ſtałości ſwoiey potrzebować będzie approbacyi, y ratyfikacyi na przyſzłym Seymie czyli Ordynaryinym, czyli umyślnie na to złożonym. A w tym wſzyſtkim pilną baczność damy, y wyżey mianowani Kommiſſarze doglądać będą, aby nowe obowiązki nie były ſzkodzące Prawom Naſzym, ale owſzem aby ile możność y okoliczności pozwolą, wſzyſtko z naywiękſzą korzyścią Rzeczy-Poſpolitey uſtanowione było, nie naruſzaiąc w niwczym Traktatu Karłowickiego, iako wieczyſty utwierdzaiącego pokoy.

Deklaracya do traktowania z Dworem Berlińſkim.

61. WIele na tym każdemu zależy Páńſtwu, żeby z Sąſiedzkiemi Potencyami w dobrey y nienaruſzoney Przyiaźni zoſtawać mogło; Zaczym gdy Krol IMć Pruſki przez Miniſtrow ſwoich, to nam oświadczył, że dla ſpokoyności Sąſiedzkiey y Sprawiedliwości dla zobopolnych Krajow, a przez to dla zagrodzenia drogi do wſzelkich zaczepek, ktoreby tak dawny y mocny węzeł dobrego y zgodnego między Jego y Naſzemi Páńſtwy zachowania zrywały, życzyłby ſobie umowienia y wyznaczenia z obudwoch Stron Sądow Pogranicznych, ktoreby dotąd zachodzące y w przyſzłym czaſie trafiać ſię mogące kłotnie między Pogranicznemi Mieſzkańcami o rzeczy y wſzelkie zobopolne pretenſye rozeznawać, examinować, finalnie ſądzić, Sprawiedliwość nakazywać, y iey wykonanie obmyślać, władzą y moc nadaną ſobie zawſze miały. Życzyłby ſobie niemniey podobnego umowienia y wyznaczenia Kommiſſarzow do miarkowania y uſpokoiania dyfferencyi o Granice między partykularnemi Obywatelami, ktorzy niedołożywſzy ſię naywyżſzey Zwierzchności ſwoiey, bezprawia popełniaią, *Jura & ſecuritates bonæ Viciniatis* gwałcą, y dobre porozumienie, zgodne pożycie, między Tych to Dwoyga Páńſtw Poddanemi pſuią. Na reſztę życzyłby ſobie tenże Krol IMć Pruſki, żeby między Obiema Páńſtwy handlow Kupieckich lądowych y wodnych zakwitnienie, y wſzelkiego beſpieczeńſtwa obmyślenie naſtąpić mogło; więc wzaiemne żądanie z Naſzey Strony całości Granic Naſzych y Fortun Obywatelow w Pograniczu wſpomnionym mięſzkaiących y ſprawiedliwości nie zwłoczney dla każdego oświadczaiąc, y tę Zbawienną obuſtronnie myśl Nayiaśnieyſzego Krola IMci Pruſkiego Nam oznaymioną mile przyimuiąc, a oraz obiecaney od Krola IMci, przez Xiążę-

cia Czartoryſkiego Łowczego Koronnego od Nas do tegoż Krola IMci wyſłanego ukrzywdzonym od Poddanych Jego Obywatelom Naſzym w Pograniczu Sląſkim, Pruſkim y Brandeburſkim roznemi czaſy, naywięcey zaś w Roku 1763. y w Roku teraźnieyſzym ſprawiedliwey ſatysfakcyi maiąc mocną nadzieię, do traktowania w wyrażonych Punktach z Miniſtrami Krola IMci Pruſkiego, ktorzy na to będą od niego umocowanemi, y porozumienia ſię z niemiż względem dania Inſtrukcyi *ab utrinq,* zgodnych, Kommiſſarzom y Sędziom Pogranicznym y rownego z obuch ſtron Ich umocowania, tudzież względem nadgrody namienionych krzywd tych ſamych WW. y UU. Kommiſſarzow, ktorzy do traktowania teraźnieyſzego Seymu uſtanowieniem z Dworem Roſſyiſkim ſą naznaczeni, poſtanawiamy, y Im relacyi uczynienie o tym traktowaniu przed Nami, y przytomną przy Boku Naſzym Radą zalecamy; po ktorey według potrzeby Kommiſſarzow y Sędziow Pogranicznych Inſtrukcyami przyzwoitemi z Kancellaryi Naſzey opatrzonych niebawnie wyznaczyć, y Penſye, gdzie obeyść ſię bez nich nie będzie można, dla Sędziow y Kommiſſarzow determinować zechcemy, oraz śrzodki iakie ułożone będą, przez tychże Naſzych Delegowanych nayſkutecznieyſze przed ſię wziąść zechcemy.

Approbacya Sądow Pogranicznych Województwa Bracławskiego z Tatarami.

62. POnieważ przez Wielmożnych Humieckiego Kamienieckiego, Jana Czarneckiego Bracławſkiego Kaſztelanow, Kommiſſya z Tatarami w Palijowym Jeziorze zaczęta, a potym *ex limitatione* w Kamieńcu Roku 1762. zakończona, y żeby z tym Narodem podobne nie wypadały kłotnie y niebeſpieczeńſtwa, przez tychże Wielmożnych Kaſztelanow Kommiſſarzow Sądy Pograniczne *ad formam* Sądow Pogranicznych Woiewodztwa Podolſkiego z Kommiſſarzami od Porty y Hana Tatarſkiego zeſſanemi uſtanowione, też Sądy *ad normam* Prawa Woiewodztwa Podolſkiego aprobuiemy; Prace zaś nie małe y Expenſa na te dwie Kommiſſye przez Wielm: Kaſztelanow łożone, do ſprawiedliwey nadgrody w pamięci niezawodney zoſtawuiemy.

Penſya Sędziom Pogranicznym Woiewodztwa Podolskiego.

63. POnieważ w Sądach Pogranicznych Woiewodztwa Podolſkiego z Portą Ottomańſką, przez Urodzonych Sędzie-

dziego y Piſarza Grodzkich Kamienieckich, tudzież dwoch Sędziow Pogranicznych y Burgrabiego Grodzkiego Kamienieckiego ſądzić ſię zwykłych, Sprawy Obywatelow Tureckich, nie tylko z Obywatelami Woiewodztwa Podolſkiego maią bydź rozſądzane, iak dawniey bywało, ale *per Reſultatum Senatûs Conſilij* oſtatniego, wſzyſtkim Obywatelom całego Kroleſtwa *Forum* do odpowiadania *ad Actoratus* Obywatelow Tureckich w tychże Sądach naznaczono; przeto potwierdzaiąc też Uſtawę *ejuſdem Senatûs Conſilij*, oraz maiąc wzgląd że przez to przybywa pracy y koſztow, wſpomnionym Sędziom do penſyi dawnieyſzey Tyſiąca Złotych, każdemu po drugiemu Tyſiącu przyczyniamy, y ażeby każdemu z tych Sędziow po Dwa Tyſiące corocznie wypłacane były, Skarbowi Koronnemu zalecamy.

Intereſſa z Dworem Saskim.

64. GDy wnoſzone na Seymie *Convocationis* przez Urodzonych Poſłow potrzebne z Dworem Saſkim traktowanie o pretenſye Rzeczy-Poſpolitey *ex Pactis* Nayiaśnieyſzych Predeceſſorow Naſzych Drugiego y Trzeciego Auguſtow wynikaiące, od niegoż dotąd nie ſą uſpokoione, y Obywatele rozmaici Państw Naſzych w dochodzeniu ſprawiedliwych należytości y długow, od tegoż Dworu trudność maią, z Dobr także Stołowych Krolewſkich dochody od śmierci Nayiaśnieyſzego Auguſta III. do Rzpltey należące, do Kaſſy wſpomnionego Dworu importowane *anticipativè*, ktore Nam Krolowi teraz *de jure competunt* y wrocone bydź powinny; Więc na uſilne żądanie na Seymie teraźnieyſzym Urodzonych Poſłow, y za zgodą wſzech Stanow traktowanie z Dworem Saſkim, tak o Rzpltey pretenſye, iako też o wybrane *anticipativè* dochody, z Dobr Naſzych Stołowych, tudzież o partykularne Obywatelow Państw Naſzych kredyta, długi y pretenſye, My Krol na Siebie ſtaranie bierzemy, y wſzelkich przyzwoitych śrzodkow dla otrzymania ſkuteczney ſatysfakcyi zażyć, ſtarać ſię będziemy.

Urzędy Koronne.

65. ZAchęcaiąc Ludzi zgodnych do uſług Rzeczy-Poſpolitey do dalſzego w nichże poſtępku, dla zaſzczytu ich, za powſzechną Stanow zgromadzonych zgodą, przyczyniamy Urzędy Sekretarzow Swieckich w Koronie y Litwie, także Piſarzow Swieckich, trzech w Koronie *ad normam* Piſarzow W. Litew: y te Oſobom dobrze Nam y Rzeczy-Poſpolitey zaſłużonym, konferować będziemy.

Kaſztelania Buska y Urzędy Ziemskie Powiatowe rożnych Woiewodztw.

66. ZEbyśmy obfitſze mieli *ad præmiandam virtutem* wiernych poddanych Naſzych ſpoſoby y ſzafunki Łaſk Naſzych, na proźbę Poſłow Ziemſkich, Woiewodztwu Bełzkiemu Buſką Kaſztelanią nadaiemy, y mieyſce pomienionemu Buſkiemu Kaſztelanowi, po Urodzonym Kaſztelanie Konarſkim Kujawſkim w Senacie naznaczamy, Urzędy zaś Ziemſkie oprocz Podkomorzych y Sądowych, Woiewodztwu Sieradzkiemu na Powiaty: Szadkowſki (*ſalvo ſtallo* Urodzonego *ad præſens* Staroſty Szadkowſkiego) y Radomſki, Łęczyckiemu na Orłowſki, Brzeſkiemu Kujawſkiemu na Przedecki y Radzieiowſki, a Ziemi Dobrzyńſkiey na Rypińſki, Woiewodztwu Płockiemu na Powiat Sierpſki, Ziemi Ciechanowſkiey na Powiat Praſnyſki, Ziemi Goſtyńſkiey na Powiat Gąbińſki, nadaiemy, y Przywileie na pomienione Kaſztelanią Buſką y Urzędy, z Kancellaryi Naſzey *Poſſeſſionatis* wydać rozkażemy. Ktorzy to Urzędnicy *ſecundum Ordinem* Woiewodztw y Powiatow, to ieſt: Chorążowie po Chorążych, *& conſequenter* aż do oſtatniego głoſy na Seymikach zabierać będą, *Authoritate* Seymu teraźnieyſzego deklaruiemy.

Pozwolenie Woiewodztwu Bełzkiemu Podkomorzego dla Ziemi Buskiey.

67. POnieważ Woiewodztwo Bełzkie dwie Ziemie y trzy Powiaty maiące, iednego tylko ma Podkomorzego, przeto Zemi Buſkiey odtąd Podkomorzego obierać na zawſze dozwalamy, oraz aby odtąd na naſtępuiące Seymy iuż nie czterech, ale piąciu Poſłow toż Woiewodztwo obierało, *Lege perpetua* ſtanowiemy.

Wyznaczenie Mieyſca dla Podkom: Wſchowskiego, oſtrzeżenie Juryzdykcyi Staroſty y Ziemſtwa Wſchowskich.

68. POdkomorzemu Wſchowſkiemu Konſtytucyą 1678. mieyſce obiecane po Podkomorzym Kaliſkim, a Staroście Wſchowſkiemu przed Wałeckim, za zgodą wſzech Stanow naznaczamy. Ziemſtwo zaś Wſchowſkie przy dawnym Prawie y Prerogatywie zachowuiemy. Miaſto Wſchowa według Praw

Koron-

Koronnych y Luſtracyi, Juryzdykcyi Staroſty na wzor Stołecznego Miaſta Poznania aby poſłuſzne było, nakazuiemy.

Dom Naſz Krolewski.

69. ZOſtawſzy z Łona rowności wolnemi Narodow głoſami na naydoſtoynieyſze Tronu Polſkiego wynieſieni mieyſce, nieutraciliśmy iednak ſmaku ulubienia tego rowności Stanu, w ktorym rodzić ſię y wychować ſię nam przyſzło; y w tey mierze myśli naſze zupełnie Stanom na Seymie Elekcyi naſzey otworzywſzy, między warunkami Paktow z nami umowionych przyrzekliśmy żadnemi z ſtrony naſzey Nomenklaturami Familii nowych Tytułow luſtru, tey ſzacowney, a nam miłey rowności nie zacieśniać lub przytłumiać, y Domowi Naſzemu iako w Obywatelſtwie Oyczyſtym umieſzczonemu niewięcey Prawa y wolności nad innych tegoż zacnego Narodu Obywatelow przyznawać; y w tym przedſięwzięciu trwać żądaliśmy y żądamy. Gdy zaś ogolne Stanow Zgromadzonych żądze wymagaią po nas, abyśmy tak na znak Narodowego, do nas przywiązania, iako y nadgrodę czynow wielkich, niegdyś Rodzica naſzego, to męſtwem w młodſzych latach, to ſkuteczney y Narodowi użyteczney w pierwſzeńſtwie Senatu Rady y pomocy ſkłonili ſię *ad publica vota* y Domowi naſzemu, to ieſt Braci naſzym Rodzonym, Kazimierzowi Podkomorzemu Koronnemu, Jędrzeiowi Staroście Ryckiemu y ich Sukceſſorom, tudzież Michałowi Opatowi Czerwińſkiemu Poniatowſkim Tytuł Xiążęcy przyznali, to nam od Stanow uczynione ofiarowanie, tym chętniey przyimuiemy, im pewnieyſi ieſteśmy, że tegoż przydatku ozdobnego Tytułu nieodmowienie, utwierdzi nam miłość ludu w Rządy powierzonego, ktory Tytuł że z rowności Szlacheckiey y podległości Prawu poſpolitemu tychże Braci Naſzych y ich potomſtwo wyłączać niema, *ad mentem Pactorũ Conventorum* waruiemy.

Reintegracya Dobr Staroſtwa Halickiego.

70. POnieważ niektore Wſie *ad Corpus* Staroſtwa Halickiego należące, pretextem Przywileiow *ad ſiniſtras delationes* exportowanych, iako to Kozina, Wyſoczanka, Puławiktorowa oderwane, Pawelcze zaś Proceſſem inwolwowane znayduią ſię, przez co Urodzony SttaHalicki, nietylko wGrontach, Prowentach y Granicach krzywdę cierpieć, ale y Proceſſa prawne ponoſić muſi, przeto na inſtancyą Poſłow Ziemſkich, za zgodą wſzech Stanow pomienione Dobra Kozinę, Wyſoczańſkę, Puławiktorowa y Pawelcze *ad Corpus*

 po-

pomienionego Staroſtwa, zachowuiąc przy dożywotniey Poſſeſſyi, tak Poſſeſſorkę Koziny, iako też Poſſeſſora Wyſoczanki (*prævia* przez Urząd Grodzki Zydaczewſki lub iednego Urzędnika *in ſpatio* Niedziel dwunaſtu, *ſive captato tempore* ziechać maiącego, iak wiele Poſſeſſorowi teyże Wyſoczanki podług Luſtracyi *Anni* 1664. w teyże Wyſoczance należeć powinno) *determinatione ac in rem* tegoż Poſſeſſora w dożywotnią iego Poſſeſſyą, *non involvendo* iednak Gruntow Wiktorowſkich, *non obſtante quavis contumacia ex diviſione*, przywrocone mieć chcemy, y reinkorporuiemy. Lubo zaś Wielmożny Andrzey Zamoyſki *adpræſens* Kanclerz Wielki Koronny przeſzły *immediatè* Staroſta Halicki, Summę czterdzieści y dwa Tyſięcy Złotych Polſkich niegdy Wielmożnemu Potockiemu na ow czas Staroście Halickiemu Konſtytucyą Roku 1658. za Reparacyą Zamku Halickiego na Wſiach Bołſzewie y innych do Staroſtwa Halickiego należących aſſekurowaną, przychodząc do Poſſeſſyi tegoż Staroſtwa Sukceſſorom niegdy Wielmożnego Potockiego nie tylko *juxta nexum* Konſtytucyi wypłacił, ale y dwie Wſie to ieſt Jumnice y Uhrynow do Staroſtwa Halickiego *in bonificationem* łatwości zgodzenia ſię bez prawnego Proceſſu pomienionym Sukceſſorom na Lat dwadzieścia (ewikcyą *in caſu fatalitate* odpadnienia zapiſawſzy) w Poſſeſſyą wypuścił, *mediante* zaś *conſenſu Regio* pomienione Staroſtwo Urodzonemu Branickiemu teraźnieyſzemu Staroście Halickiemu *dimittendo ad manutenendum* konwencyi ſwoiey obligował, przeto maiąc wzgląd na obfitość zaſług Urodzonego Branickiego Nam y Rzeczypoſpolitey chwalebnie świadczonych, a Sukceſſorom Wielmożnego Potockiego nayſmnieyſzey niechcąc czynić krzywdy, niemniey uwalniaiąc Wielmożnego Zamoyſkiego od zapiſaney *eo intuitu Succeſſoribus Potoccianis* Ewikcyi, Summę pomienioną czterdzieści dwa Tyſiące Złotych Polſkich iuż raz przez Wielmożnego Zamoyſkiego wypłaconą, niemniey kilkuletnią Dobr pomienionych Poſſeſſyą poczęści wytrzymaną, *denuo* tymże Sukceſſorom z Skarbu Koronnego *exnunc* wypłacić naznaczamy, a Dobra pomienione Jumnice y Uhrynow *in rem* Urodzonego Staroſty Halickiego, *non obſtantibus quibuſvis juribûs & Contractibûs in ſpatio* Niedziel dwunaſtu *ab actu* Seymu *deoccupando* deklaruiemy.

Wſi naſzych Sołomka y Zurawka rozporządzenie.

71. ZWażaiąc ſzczupłe bardzo Staroſtwa naſzego Grodowego Lwowſkiego Prowenta, a ieſzcze y tych zmnieyſzenie ſkaſſowaniem na teraźnieyſzym Seymie *Foraliorum*, tudzież maiąc ſpra-

ſprawiedliwe względy, że Urodzony Staroſta teraźnieyſzy, na Reparacyą Zamku dla Trybunału Małopolſkiego,y utrzymywanie Starościńſkich ludzi, expenſę mieć będzie znaczną; zaczym Wſie naſze Sołomkę y Zurawkę w Woiewodztwie Ruſkim, Ziemi Lwowſkiey leżące, y zdawna ku Staroſtwu Lwowſkiemu należące, do tegoż Staroſtwa, y Prowentu iego, wraz z propinacyą przywracamy y przyłączamy. A uchyliwſzy na ſtronę dawne tych to Wſianow oboiey Wſi na wypełnianie pewnych nam poſſug, dane od Przodkow Naſzych Przywileie,y uwolniwſzy onych od tychże poſſug, aby odtąd na ich mieyſce Urodzonemu Staroście Lwowſkiemu podobne powinności,Czynſze, y Daniny, iak y inne Wſi naſze w okolicznych pełnią Staroſtwach,oni także wypełniali, ſtanowiemy, *ſalva pendenda quarta proventuum* z tychże Wſi, iakie ſię pokażą, *ad ærarium Reipublicæ.*

Aſſekuracya Dożywocia Urodzonym Ordynatom Zamoyſkim Małżonkom, na Staroſtwo Płoskierowskie y Tarnawatkę.

72. DOżywocie na Staroſtwo Płoſkierowſkie y wieś Hreczaną w Woiewodztwie Podolſkim,na Dzierżawę Tarnawatkę y Wieprzowe Jezioro w Woiewodztwie Bełzſkim z przyległościami, to ktore ſłuży Wielmożney Tereſſie z Mnichowſkich Zamoyſki Woiewodziny Lubelſkiey Wdowie, Urodzonemu Klemenſowi Zamoyſkiemu Ordynatowi Synowi iey, y Konſtancyi z Xiążąt Czartoryſkich Małżonkom *in ſolidum,* tak aby po zeyściu teyże Wielmożney Woiewodziny Lubelſkiey Matki, toż Staroſtwo y Dzierżawy w Poſſeſſyą y używanie ſwoie obiąć mogli *ad extrema vitæ ſuæ tempora,* za zezwoleniem Stanow Rzeczypoſpolitey *attentis meritis* przyznaiemy, ktore to nadanie dożywocia Prawom naſzym Krolewſkim w wolnym ſzafunku Staroſtw *&* *jurium communicativorū præjudicare* niema,zachowuiąc *novellam legem* o płaceniu Kwarty y Dupli.

Przeprawy Wielko-Polskie

73. JAko wiele na tym przynależy, ażeby dla wygodnego wſzelkiego ſtanu ludzi przeiazdu, iako y Kupcow, handle prowadzących, dla przymnożenia Skarbowi Rzeczypoſpolitey pożytkow, wſzelkie przeprawy opatrzone były; zaczym kiedy Urodzeni Woiewodztw Wielko-Polſkich Poſſowie donieśli Nam, że przeprawa w Dobrach Białośliwiu,znacznym koſztem Dziedzica w Moſtach

 wy-

wyſtawiona, dla niedoſtatku Borow, znacznie nadruynowana, dla ktorey zeſpucia, przeieżdżaiący tak Obywatele, iako y Kupcy, do Gdańſka, Wrocławia, Leſzna y innych Miaſt, przez nadſtawienie daleko więkſzey y gorſzey podroży, nie małą ponoſzą niewygodę; Więc za powſzechną Stanow Rzeczypoſpolitey zgodą, Urodzonego Wſiow Białośliwia, y Wyſoki Dziedzica, obliguiemy, aby dogadzaiąc *publicæ commoditati*, ſtarał ſię tę przeprawę poprawić, na ktorey iedynie utrzymanie, *liberam ſciſſuram*, na borach Naſzych Dzierżawy Zelgniewſkiey, w bliſkości pomienionych Dobr będącey, na wieczne pozwalamy *ſine deſolatione* borow czaſy. Ktorego wolnego zażywania borow, aby Dziedzicom Wſi Białośliwia y Wyſoki nie bronili, tak teraźnieyſzemu, iako y naſtępuiącym zalecamy Poſſeſſorom.

Przenieſienie Akt Generału Kiowskiego z Lublina do Lwowa.

74. WOiewodztwom, ktorych Akta Trybunalſkie ſą w Lublinie, to ieſt Kiowſkiego, Bracławſkiego, Podolſkiego, y Czerniechowſkiego, a teraz podług rozdziału w Trybunale ſię Lwowſkim ſądzić maią, *exnunc* wolne tychże Akt z Lublina do Lwowa przewiezienie oznaczamy, do ktorego to przewiezienia y beſpiecznego we Lwowie oblokowania Woiewodztwom y Ziemiom, po dwoch Obywatelow oſiadłych, y Regentow Ziemſkich przyſięgłych gdzie ſą, w czaſie, ktory ſię ſpoſobny zdawać będzie, delegować zlecamy. Ponieważ zaś Trybunały ſą teraz rozdzielone, przeto aby każdy z tych Trybunałow oſobliwe miał Pieczęci z wyrażeniem w około Orła Polſkiego wypiſu: *Pieczęć Trybunału Piotrkowſkiego, Poznańſkiego, czyli Bydgoſkiego, także Lubelſkiego y Lwowſkiego*, ktore na Inchoacyi Trybunałow ma oddać Ziemſtwu tegoż mieyſca, a te Ziemſtwa depaktować nie maią.

Dobra Stołu Krolewskiego.

75. ZE ſię Konſtytucyi Titt: Reintegracya Dobr naſzych Ekonomicznych, tak w Koronie iako y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim, na Seymie *Anni* 1717. poſtanowioney doſyć nie ſtało, y owſzem przeciwko wzwyż wſpomnionemu Prawu y innym całość Dobr Stołu Naſzego waruiącym, wiele ſię na umnieyſzenie dochodow ſtołu naſzego, tak w Koronnych iako y Litewſkich Ekonomiach działo; więc chcąc, aby też Dobra naſze ſtołowe do ſwoiey całości przywrocone były, Kommiſſye naſze *in Perſonis Senatoriis, &*

Eque-

Equeſtris Ordinis z Szlachty oſiadłey *cum plena facultate*, tak do Koronnych iako y Litewſkich Ekonomii, tudzież Leśnictw *generaliter* wſzyſtkich w Ekonomiach Naſzych będących ordynować będziemy; ktorzy Kommiſſarze, *abſentia* tych, ktorzyby *in Inſtrumento Commiſſionis* wyrażeni nie ziechali, *non obſtante*, byle pięciu było przytomnych; wſzelkie dochody, Czynſze, Daniny, y Pańſzczyzny należące od poddańſtwa, bez uciemiężenia onych, ale za ſprawiedliwą uwagą *in qualitatem* Gruntow, na ktorych oſiadaią porządki, Juryzdykcye przyzwoicie opiſzą. Prawa Miaſt, y ich Lokacye rozważą, roztrząſną, y decydować będą; Granice gdzie potrzeba będzie oſobiście rozeznaią, *& amicabiliter adhibito officio campeſtri* to ieſt: przy Podkomorzym, lub Komorniku Granicznym *component*; a gdyby ſtrona *componere* nie chciała, tedy w Sądach naſzych Zadwornych Aſſeſſorſkich Dozorcy naſi, o to, *ad inſtantiam Inſtigatoris agere* maią. Praw iakie kto ma, *ſub amiſſione Poſſeſſionis*, pokazanie nakażą, y dawne to ieſt: na ktore Przywileie wychodziły, *ante Luſtrationes ultimarias* otrzymane, przeyrzawſzy nienaruſzenie zoſtawią. A z pod Pieczęci Pokoiowey wyſzłe iako nieważne ſkaſſuią, Poſſeſſye zaś reinkorporować będą, inne zaś y wątpliwości podlegaiące, żadnemi nie wſparte Luſtracyami, *pro deciſione & cognitione*, do rzeczonych Sądow naſzych Aſſeſſorſkich odeſzlą. W Ekonomiach Malborſkiey y Rogozińſkiey wſzyſtko to, co winſzych dla pomnożenia dochodow ſtołu Naſzego, y dla wprowadzenia iako naylepſzego w tychże Ekonomiach Rządu y porządku, czyniąc; Czynſzownikow, Mieſzkańcow w Ekonomiach rzeczonych, *ex occaſione renovationis emphiteuſis*, rożnemi ſpoſobami *ad ſiniſtram informationem* wypadłych, że zażywani y wycieńczeni bywali a częſto podkupowania ſąſiadow doświadczaiąc, ręce w Goſpodarſtwie opuſzczać im przychodziło, co gdyby dłużey praktykować ſię miało, zamiaſt polepſzenia, uſzczuplone w dochodach te Ekonomie naſze zoſtaćby muſiały; o beſpieczeńſtwie wieczyſtym dla nich ſamych, y Sukceſſorow, lub *propter juris Quæſitores*, upewnią y *in Emolumentum* Skarbu Naſzego, z takowym beſpieczeńſtwem, nadane od nas, z poſtanowieniem Czynſzu corocznego, *perpetuò* trwać maiącego, Przywileie w ſwoiey ważności zachowaią, y zachowywać zalecą. Jeżeli zaś ktore *jura Emphiteutica* w tychże Ekonomiach ſą Szlachcie ſłużące, za takowemi Prawami trzymanych Poſſeſſyi *Statum* opiſawſzy podobnież do Sądow Naſzych Aſſeſſorſkich *pro cognitione* odeſzlą. Zamek Rogozińſki zdezolowany, zluſtruią, *& rudera ejus* na pożytek Skarbu Naſzego obrocą. Te tedy Kommiſſye od nas zeſſane, cokolwiek według mocy teraz dozwoloney poſtanowią, to tak ważno ma bydź, iakoby *authoritate* Seymu teraźniey-

żnieyszego stwierdzono było, *præcisis omnibus Appellationibus & prosecutionibus*. My zaś żadnych Przywileiow, na iakążkolwiek alienacyą Dobr stołu Naszego Krolewskiego, *sub nullitate Privilegiorum* wydawać nie będziemy. A iako dawnemi Prawami, tak y świeżemi warowano, aby Dobra stołu Naszego, Lustracyom niepodpadały, *& ab omnibus oneribus* wolne były, więc to samo *præsenti lege cavetur*. Warunek Konstytucyi *Anni* 1717. *de non evocatione* Dozorcow Dobr stołu Naszego do Grodow y Trybunałow *in toto sub nullitate Judicatorum* reassumuiemy.

Miasto Zakroczym.

76. Miasto Nasze Zakroczym przez dawnieyszych czasow nieszczęśliwości, a naybardziey przez oddalenie się Rzek Buga, Narwy, y Wissy, tam przedtym płynących, prawie iuż upadłe, chcąc poratować, a do Stanu pierwszego przyprowadzić, podług Konstytucyi temuż Miastu Roku 1589. służącey, na poratowanie onegoż w bałwanach sześciu przychodzących z Zupy Zakroczymskiey; A że te maiąc zaległe w teyże Zupie, więc nakazuiemy, aby *præcedente calculo cum quo competierit ab ultima quietatione* Urodzonemu Jozefowi Młockiemu Staroście Zakroczymskiemu, *vi scripti* wypadłego między tymże Starostą Zakroczymskim a Obywatelami Miasta Zakroczyma za rekwizycyą iegoż wrocone było, na następuiące zaś Lata *ad producenda jura legitima* przed Kommissyą Prowentow stołu Naszego toż Miasto odsyłamy.

Konserwacya Puszczy Niepołomskiey.

77. JAko Dobra nasze Stołowe są *Patrimonium* Rzeczypospolitey nam doczesnie pozwolone, tak z miłości Naszey, ku Państwom nam od Pana Boga powierzonym, w konserwowaniu tychże Dobr chęć naszą ogłaszamy. A że w Puszczy Niepołomskiey rożni przez zasługi swoie za Przywileiami y Prawami pewną liczbę fur drzewa, y drew warowaną sobie maią, ktora Puszcza z kilkokrotnych Rewizyi znacznie zruynowana, y zdezolowana się bydź pokazuie, tedy przez samę słuszność tak dla Naszey, iako y dla Prawa do niey maiących wygody (wyiąwszy tych, co przez zamianę Gruntow Dziedzicznych z Antecessorami Naszemi wolny wrąb w teyże Puszczy naszey na zawsze ubespieczony mieli ktorych my w całości Prawa zachowuiemy) Inni zaś *per medium* tylko swoiey należytości w Drzewie y drwach partycypować y odbierać będą przez lat dwadzieścia, *hac conditione*, aby tam na tych mieyscach to drzewo y drwa brali, gdzie im ludzie nasi Łowieccy zdolne według

ich

ich potrzeby pokażą, a to pod konfiskacyą wozow y sprzężaiow *secus* czyniącym, poki młodzież drzewa do swego nieprzyidzie wzrostu y perfekcyi, a po wypłynionych lat dwudziestu maią *ad plenum jus suum redire*, co *præsenti cavemus Lege*.

Approbata Zamiany Dobr Kuchar y Rudna Ekonomicznych J. K. Mci za Dobra Wieś Bogucice *D*ziedziczne Urodzonego Jana z Slas Slaskiego, Woyskiego Woiewodztwa Krakowskiego.

78. POnieważ dla zachodzących Granicznych sporek y dyfferencyi, między Dobrami Ziemskiemi Bogucice Urodzonego Jana z Slas Slaskiego Woyskiego Krakowskiego, a Dobrami Naszemi stołowemi, za Kuchary y Rudno do Ekonomii Niepołomskiey należącemi nastąpiła zamiana *mediante Commissione vigore* Instrumentu przez Nayiaśnieyszego niegdy Predecessora naszego Augusta III, Dnia 23 Lipca 1755. Roku wydanego na Gruncie Dobr Bogucice *sub actu* 14. Dnia Miesiąca Sierpnia *expedita*. A ten *Actus* Kommissyi tylko przez samego niegdy Nayiaśnieyszego Augusta III. Listem z Kancellaryi Koronney *de die* 4. *8bris* 1755. wydanym autoryzowany dotąd przez Stany Rzeczypospolitey dla niedoszłych Seymow nie approbowany; więc *prospiciendo juri & integritati utriusque*, aby takowa kommutacya *vim perpetuitatis* miała, też Kommissyą y zamianę wraz z Skryptem do niey się referuiącym *sub die* 14. *Augusti* 1755. przez Kommissarzow danym, y ich podpisem stwierdzonym, mocą Seymu teraźnieyszego na wieczne czasy *cum omni proprietate & oneribus* Rzeczypospolitey iako iuż z Dobr Ziemskich Urodzonemu Slaskiemu y iego Sukcessorom na Dobra Kuchary y Rudno, *juxta antiquum usum practicatum*, approbuiemy, a zaś Dobra Bogucice przeszłe *modo quo supra* Ziemskie w Nasze stołowe zamieniamy, y one do Ekonomii Niepołomskiey *juri Nostro Regio* przyłączamy.

Uspokoienie Granic między Dobrami Dziedzicznemi Dzwiniaczem y Starostwem Czerwonogrodzkim.

79. GDy Akt Graniczny Kommissarski między Dobrami Naszemi, Klucza Dzwiniackiego Ziemskiemi, y Starostwem Czerwonogrodzkim zaszły, y odprawiony dla założoney od tegoż Starostwa Czerwonogrodzkiego do Sądow Assessorskich Koronnych Apellacyi, swego dotąd skutku nie ma; zaczym dla łatwieyszego uspokoienia, za zgodą Stanow, Kommissyą, y Kommis

ſarzow Urodzonych Tomaſza Stadnickiego Podolſkiego, Tadeuſza Dziedufzyckiego Halickiego Podkomorzych, Antoniego Boryſſawſkiego Chorążego Halickiego, Adama Darowſkiego Podſędka Podolſkiego, Antoniego Chrzanowſkiego Podczaſzego, Jana Kickiego Miecznika, Macieia Newego Cześnika Czerwonogrodzkich, Jgnacego Swieykowſkiego Podczaſzego Zytomirſkiego, Jakuba Gorſkiego Halickiego, Waleryana Bielawſkiego y Darowſkiego Komornikow Podolſkich, Marcina Dołęgę Pułkownika Woyſk Naſzych naznaczamy, ktorzy na wioſnę w Roku naſtępuiącym, aby ich tylko Pięciu było, *præviis innoteſcentiis ad locum controverſum* ziadą, przerzeczony Akt Kommiſſarſki Graniczny zweryfikowawſzy, bez wſzelkich Dylacyi lub Appellacyi, albo proſekucyi, ſprawę całą Graniczną, *adcitatis collateralibus, nulli partium favendo* oſądzą, Kopce uſypią, y wſzyſtkie pretenſye dotąd zachodzące uſpokoią: ktorych Dekret, aby wiecznemi czaſy nienaruſzenie był zachowany y do exekucyi przyprowadzony, *præſenti lege cavetur.*

Approbacya Sprzedaży *Medietatis* Wſi Gnatowice *in rem* Urodzonego Bazylego Walickiego, Kaſztelana Sochaczewskiego.

80. GDy Panny Dominikanki Konwentu Sochaczewſkiego połowy Wſi Gnatowice nazwaney w Woiewodztwie Rawſkim, a Ziemi Sochaczewſkiey leżącey, na oſobę Urodzonego Bazylego Walickiego Kaſztelana Sochaczewſkiego, drugiey połowy tey to Wſi Gnatowice Dziedzica, Kontraktem *Reſignationis præcedente conſenſu Romano & aliis ſolennitatibus juris* za Summę dwadzieścia Tyſięcy Złotych Polſkich ſprzedać determinowały ſię, więc za tęż ſamę kwotę dwadzieścia Tyſięcy Złotych Polſkich a niewiękſzą, pozwalamy tymże Pannom Dominikankom Konwentu Sochaczewſkiego części czyli Wioſki w bliſkości ku pożytkowi ich przytrafiaiącey ſię Prawem Dziedzictwa nabyć, ktorą My z naſtępcami Naſzemi tranzakcyą według teraźnieyſzego pozwolenia wſzech Stanow Rzeczypoſpolitey naſtąpić maiącą za wiecznie trwałą mieć chcemy.

Dobra Brwilno y Bielawy.

81. POnieważ Dobra Brwilno Wyſokie, w Woiewodztwie, y Powiecie Płockim leżące Urodzonego Wincentego Modlińſkiego Zupnika Kuiawſkiego Dziedziczne, Konwentowi Płockiemu Panien Zakonnych Swiętego Norberta, *a prima fundatione* przyległe; Dobra zaś Bielawy, y Złotniki w Woiewodztwie Brzeſkim Kujawſkim, Powiecie Radziejowſkim leżące, tychże Panien Zakonnych Płockich Dziedziczne, Dobrom Urodzonego Modlińſkiego

ſkiego Zupnika Kuiawſkiego Dziedzicznym przyległe zoſtaią; więc na obligacyą wzwyż wyrażonych Stron, dogadzaiąc *Commoditatibus* Jch, zamiany wzaiemney tychże Dobr pozwalamy.

Przyczynienie Placow do rozprzeſtrzenienia Zamku Warſzawskiego.

82. LUbo na Seymie Konwokacyi w Roku teraźnieyſzym agituiącym ſię dla rozprzeſtrzenienia Zamku Naſzego Warſzawſkiego niektore Place y Domy, iako to Rowennowſki, y Rafałowiczowſki nazwane ztykaiące ſię z murami Zamkowemi podług uznania na ten czas Architektow W. Podſkarbiemu W. Koronnemu okupic y znieść naznaczono, y to iuż ſwoię wzięło exekucyą; gdy iednak dla doſtatecznieyſzego rozprzeſtrzenienia tegoż Zamku y Dziedzińca na wygodę publiczną przez uznanie tychże Architektow ieſzcze ieden Dom Rafałowiczowſki do Kratkowſkiey Bramy rozciągaiący ſię, y drugi Dom Sławetnych Zambergerow w Samey Bramie Krakowſkiey ſytuowany, tudzież z drugiey ſtrony Domy y Place cztery, idąc od Bramy Zamkowey Grodzkiey nazwaney, do Kościoła S. Jana po prawey ręce, do Urodzonego Płohockiego y innych należące aż do rogu kanału, to ieſt do Kamienicy XX. Manſyonarzow Warſzawſkich rozciągaiące ſię ſą *indispensabiliter* potrzebne; Przeto za zgodą wſzech Stanow dogadzaiąc publiczney we wſzyſtkim wygodzie, zlecamy Wielmożnemu Podſkarbiemu Wielkiemu Koronnemu y Kommiſſyi Skarbowey, ażeby uczyniwſzy wprzod ugodę z Poſſeſſorami o wyżey wſpomnione Place y Domy, za ſłuſzną y ſprawiedliwą onych taxą nabyć, y w okrąg Zamkowy *indilatè* wpuścić maią, Summę iaka będzie należała wypłacić, co *in Rationibus* Skarbu Koronnego przyięto bydź ma, poſtanawiamy.

Pozwolenie kupienia Placow Tepperowi w Warſzawie.

83. POnieważ ſię przy Mieście Naſzym Stołecznym Warſzawie, wiele Placow częścią puſtych, częścią drewnianemi Budynkami przypadkom ognia całemu Miaſtu grożącemi zabudowanych znayduie; więc dogadzaiąc *Publicæ Commoditati* iako też dla ozdoby tegoż Miaſta Naſzego Rezydencyonalnego, pozwalamy Piotrowi Tepperowi Obywatelowi Miaſta Naſzego Poznania; aby mogł takoweż Place ku pożytkowi publicznemu y ozdobie Miaſta Warſzawy kupować ſobie, y na nich czyli to Domy ozdobne dla naymow, czyli Szpiklerze dla ſkładow y

ſkupowania zboż, *in uſum publicum* potrzebnych murować, w czym ażeby od nikogo *quocunq, modo, titulo & prætextu* inkwietowanym niebył, *præsenti Lege* dla niego y Sukceſſorow Jego *unà cum facultate teſtandi* waruiemy, *ſalvis oneribus Reipublicæ & Civilibus.*

Szkoła Rzemieslnicza w Opolu.

84 SZkołę Rzemieślniczą w Opolu w Woiewodztwie Lubelſkim od Xięży *Scholarum Piarum in commodum* ubogich Dzieci y Kraiu erygowaną wraz z Fundacyą tychże Xięży *Scholarum Piarum* przez ś. p. Jana Tarła Woiewodę Sandomierſkiego *ad mentem* Prawa 1736. *cum perpetua* do niey *incorporatione* Plebanii, Opolſkiey, *mediante Sanctæ Sedis Apoſtolicæ Beneplacito* uczynioną, pod Protekcyą Naſzę bierzemy y Approbuiemy. A ucznie wyzwolone w tey Szkole, aby wſzędzie po Cechach w Miaſtach y Miaſteczkach we wſzelkiey z Drugiemi Rzemieślnikami rowności przyimowani y zachowani byli, nakazuiemy.

Szpitale Warſzawskie,

85. SZpital Generalny w Warſzawie, za ſtaraniem Xiędza Baudovin Kongregacyi *Miſſionis* Kapłana, pod Tytułem Dzieciątka JEZUS założony, Dobrami niektoremi Ziemſkiemi, Kręczki, Umiaſtowo, Klimonty, y Falki, w Ziemi Warſzawſkiey leżącemi nadany, approbuiemy. Rządy zaś tegoż Szpitala, iakie Nam ſię będą zdawały nayprzyzwoitſze poſtanowiemy: y on doſtatecznemi dochodami opatrzemy.

Szpital także w Warſzawie pod Tytułem Swiętego Rocha dla ubogich chorych, od Wielebnego w Bogu Bartłomieia Tarła, na ow czas Biſkupa Poznańſkiego erygowany, y częścią Wſi Stanczlewice nazwaney, od niegoż nadany approbuiemy; Zezwalaiąc oraz aby Wioſka Rakowiec w Poſſeſſyi tegoż Szpitala będąca, temuż Szpitalowi *Jure perpetuo* od Dziedzicow cedowana, a druga część Wsi Stanczlewic przykupiona była.

Approbacya Fundacyi Domu Nacyonalnego w Rzymie, oraz Szpitala y Alumnatow przy nim fundowanych.

86. KOścioł y Dom Nacyonalny Polſki w Rzymie z Szpitalem y Alumnatami pod Tytułem S. Staniſława Biſkupa y Męczennika, Kroleſtwa Naſzego Patrona, a pod Rządem Przewielebnych Biſkupow Krakowſkich zoſtaiący, *pia liberalita-*

te Stanu Duchownego tey Rzpltey od dawnych iuż czasow fundowany, dla obfitych pożytkow z niego na Narod Polski spływaiących: że w Rzymie na wzor innych Krolestw Kościoły tam y Domy swoie maiących, własnością iest Nacyi Polskiey, że Rodakom Rzeczypospolitey czyli to z Nabożeństwa *Limina Apostolorum* nawiedzaiącym, czyli *causâ Studiorum* osobliwie *Ecclesiasticorum* do Rzymu się udaiącym skłonienie czyni, *& in parte per Alumnatûs modum subsistendi, & educationis subministrat*, a potym *excultos* Oyczyznie oddaie, godny uznaiemy Protekcyi Naszey y Rzpltey, przeto Fundacyą tegoż Domu, Szpitala, *& Alumnatuum* przy nim tak dawniey *fundatorum*, iako też *recenter* przez Wielebnego Jozefa Benedykta Grodzickiego Kanonika Katedralnego Krakowskiego fundowanego, *Authoritate* ninieyszego Seymu *juxta tenorem & obloquentiam respectivarum Erectionum in toto* approbuiemy, oraz wszystkie rzeczone Fundacye pod protekcyą Naszą, y Rzpltey bierzemy, obiecuiąc nie tylko ie usilnie *manutenere, & protegere*, ale też sposobnych okazyi *ad Augmentum, & ampliationem* onych, iako Narodowi Polskiemu wielce pożytecznych, opuszczać niebędziemy.

Forteca Częstochowska.

87. POnieważ Rzeczpospolita do swoiey Nayświętszey Krolowy Maryi Panny, w Obrazie Częstochowskim Cudami słynącey zawsze nabożna, y Iey Protekcyi w potrzebach doznawaiąca, wszystkiemi Konstytucyami, a mianowicie *Annorum* 1652, 1658, 1676. 1710, 1717*mi* Jasną Gorę ztwierdziła, Więc na oświadczenie, iako nieustannie pragniemy Matki Boskiey, dla Nas y Całego Krolestwa skuteczney pomocy y Opieki, za zgodą wszystkich Stanow Rzpltey Oboyga Narodow, wyżey wyrażone Konstytucye w swoich właściwych Opisach, mocą teraznieyszego Seymu mieć chcemy, to na przyszły czas co do Jasney Gory postanawiaiąc y ostrzegaiąc, żeby Prowenta z Dobr od Nayiaśnieyszych Predecessorow Naszych y Rzpltey nadanych, na utrzymanie dostatecznego Garnizonu y Ammunicyi potrzebney, iedynie na ten koniec y na lepsze co raz opatrzenie, y reparowanie Fortecy obracane były, y żeby Kommendant tey Fortecy, ktory ma bydź Rodowity Polski Szlachcic Katolik a przez Nas uprzywileiowany co Rok Kommissyi Woyskowey *de Statu & necessitatibus* tey Fortecy, z Dobr na to nadanych, *providendis* sprawiał się.

88. KIedy z woli y zgody zkonfederowanych Stanow Rzpltey na Seymie *Convocationis* 1764. Korony y *Insignia* do Koronacyi Krolow należące z Krakowa sprowadzone były, tak za Wolą y zgodą tychże Stanow Rzpltey na Seymie teraznieyszym zgromadzonych, po odprawioney iuż szczęśliwie Koronacyi Naszey, nazad do Krakowa odwiezienie tychże Koron & *Insigniorum* pod dozorem Xiędża Kustosza Koron Wielmożnemu Dembińskiemu Kasztelanowi Woynickiemu, Urodzonemu Stanisławowi z Posławić Ankwiczowi Kasztelanowi Bieckiemu, y *delegando* od Kommissyi Skarbu Koronnego zlecamy, aby umowiwszy między sobą dzien z Warszawy razem ruszyli, y do Krakowa przyiechawszy na zwykłym mieyscu Korony y *Insignia in praesentia* W.W. Senatorow *ex Lege* do zawiadywania Skarbem Krakowskim wyznaczonych, lub Jch subalternow, iako też przytomnych na ow czas Burgrabich Zamkowych Krakowskich zapisawszy w Grodzie *Actum* złożenia, zamknięcia y zapieczętowania deponowali, a Urodzony Deputat Kommissyi Skarbowey *de erogatis* na Expens podrożną W.W. y U.U. Kommissarzow y Kustosża Koron teyże Kommissyi Skarbowey oddać ma Rachunek, ktory *in Rationibus* przed Nami w Czasie swoim *reddendis* przyięty bydź ma.

Libertacya Placow Urodzonych Kuczyńskiego y Kłopotowskiego.

89. DWorki Urodzonych Leona Kuczyńskiego Stolnika Mielnickiego, y Wincentego Kłopotowskiego Burgrabiego Drohickiego, w Mieście Naszym Drochiczynie będące, y Place do wybudowania tychże skupione od wszelkich impetycyi Zołnierskich, Przechodow, Dawania Podwod, wiecznymi czasy, *salvis tantummodo oneribus pro Interesse Reipublicae & Civitatensibus* uwalniamy.

Iarmark w Miasteczku Siedlcach.

90. PRzywiley Nayiaśnieyszego Augusta III. Predecessora Naszego, ktorym Iarmark w Miasteczku Siedlcach w Woiewodztwie Lubelskim, a Ziemi Łukowskiey leżącym, Wielmożnego Xiążęcia Michała Czartoryskiego Kanclerza Wielkiego W.X. Litt: Dziedzicznym, iest ustanowiony(czas prędzey zaczęcia Jego to iest od Niedzieli Starozapustney naznaczaiąc) mocą Seymu teraźnieyszego approbuiemy, oraz ustanowienie drugiego Iarmarku Dwuniedzielnego,w tymże Miasteczku, ktory się w dzień pierwszy Miesiąca Lipca zaczynać ma,pozwalamy.

Indy-

Indygenat Urodzonych Brühlow.

91. POnieważ Urodzeni Fryderyk y Karol Graffowie Brühlowie od Woiewodztw niektorych rekommendowani, Procedencyą swoią y zacność Urodzenia Dokumentami z Xięstwa Saskiego Zagranicznemi, y że dotąd w Xiętwie Saskim iako dystyngowani Obywatele Majorat y Possessye znaczne trzymaią dowiedli, y do usług Rzeczypospolitey są sposobni; Przeto Onych za Indygenow Korony Polskiey y Wielkiego Xięstwa Litewskiego oraz Prowincyi do nich należących z Jch Sukcessorami przyimuiemy, y do wszelkich Prerogatyw Stanowi Szlacheckiemu przyzwoitych *Capessendorum Bonorum & Honorum* przypuszczaiąc, tychże przy Dziedzictwach, tak przez Oyca ich, iako y przez nich samych nabytych, *salvo pæstando Reipublicæ super fidelitatem juramentô*, zachowuiemy, y teraznieyszą uchwałą, za zgodą Wszech Stanow uznaiemy, y *Diploma eo intuitu* z Kancellaryi Koronney wydać rozkażemy.

Indygenat Urodzonego Jozefa Gabaleona Salmoura.

92. ZAwdzięczaiąc Wielkie zasługi w Rzeczypospolitey Nayprzewielebnieyszego Jmci X. Arcybiskupa Gnieznieńskiego Prymasa Korony y W.X. Litt, iako też Wielmożnego Frańciszka Bielińskiego Marszałka W.Koronnego, pierwszego Brata, a drugiego Wuia Urodzoney Graffowy z Łubieńskich Salmourowy Syna Jey, a Synowca y Wnuka *respectivè* dwoch wspomnionych Wielkich Mężow w Xięstwie Pedemontskim starożytnością Familiy zaszczyconego, w Xięstwie Saskim Indygenat y Dobra znaczne maiącego, do Indygenatu Korony Polskiey y W. X. Litt, oraz Prowincyi do nich należących, z Sukcessorami (ieżeli ieh mieć będzie) przyimuiemy, y do wszelkich Prerogatyw Stanowi Szlacheckiemu przyzwoitych, *capessendorum Bonorum* za zgodą Wszech Stanow, *salvo præstando super fidelitatem Reipublicæ Juramentô & productione Documentorum Nobilitatem suam probantium* przed Pieczętarzami, ktore *ad Archivum Regni* podane bydź maią przypuszczamy, y *eo intuitu Diploma* z Kancellaryi Koronney wydać rozkażemy.

Indygenat Urodzonemu Pyrhys *de Varille* Szlachcicowi Francuzkiemu.

93. MAiąc sobie doznaną *in re Literaria indolem*, y pracowitą chęć do usług Publicznych Urodzonego Cezara

Pyrhysa *de Varille* Szlachcica Francuzkiego, Onego za zgodnym Panow Rad Naſzych y Poſłow Ziemſkich zezwoleniem do Indygenatu *cum Succeſſoribus* w Pańſtwach Naſzych Koronnych y Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego za wyprobowaniem przed Kanclerzami Szlachectwa w Narodzie ſwoim przypuſzczamy, y *eo intuitu Diploma* z Kancellaryi Naſzey wydać rozkazemy, *ſalvo præſtando ſuper fidelitatem Reipublicæ* przed temiz *Juramentô*.

Indygenat Urodzonemu Ierzemu Bertrandowi.

94. ZAſługom niegdy Urodzonego Krzyſztofa Bertranda Pułkownika, przez tak wiele Lat, w Woyſku Rzpltey czynionym, poniewaz śmierć Jego w Akcyi pod Nadarzynem, pod czas przeſzłego Bez Krolewia uprzedziła ſposob należytey dla Oſoby Jego nadgrody, przeto Sukceſſorom Jego winną oſwiadczaiąc wdzięczność, Urodzonego Jerzego Bertranda Syna Jego, iako z Szlachetney Krwi Francuzkiey pochodzącego, za Rekommendacyą Wielmożnego Auguſta Xiążęcia Czartoryſkiego, Woiewody Generała Ziem Ruſkich, iako Generalnego Woyſk Koronnych Regimentarza, do Indygenatu Polſkiego, *&* *ad omnes Prærogativas*, ktore tylko prawdziwemu Indygenie Pańſtw Rzpltey należą, przypuſzczamy; nie wprod iednak *ad capeſsenda Officia & Beneficia* Rzpltey przychodzić ma, aż przed Kanclerzami Szlachetność Zagraniczną procedencyi ſwoiey Dokumentami, Nam y Rzpltey dowiedzie, y *præſtabit ſuper fidelitatem Reipublicæ Juramentum, eoq; intuitu Diploma* z Kancellaryi Neſzey wydać rozkażemy.

Indygenat Urodzonych Riaucoura y Schmidta.

95. ZE wiele na tym należy Rzpltey, żeby Ludzi Cnotliwych y Maiętnych oſobliwemi względami zaſzczycać, Urodzonych Piotra Riaucoura z Synem Jędrzeiem, y Synowcem Jozefem Generałem Majorem w Woyſku Lit: y Ludwika Biſkupa Ptolomeyſkiego, iako też Urodzonego Karola Schmidta *in Imperio* Szlachtą będących, *prout ex Diplomatibus* ichże *conſtat*, Nam zaſłużonych, za powſzechną zgodą do Indygenatu y Prerogatyw Szlachectwa w Koronie, W. X. Litt: y Prowincyach do Nas należących przypuſzczamy, *& Capeſſendorum Bonorum capaces* mieć chcemy, *ſalvo præſtando* przed Kanclerzami *ſuper fidelitatem Reipublicæ Juramentô*, y *eo intuitu Diploma* z Kancellaryi Naſzey wydać rozkażemy.

Indygenat Urodzonego Szymona Corticellego.

96. JAko Przodkowie Urodzonego Szymona Corticellego Oberſztleytnanta w Woyſku Naſzym, rodowitością Szlachectwa, znakomitością Urzędow ſprawowanych w Kraiu ſwoim zaſzczyceni do Polſki przenioſſzy ſię dawno, zawſze wiernemi Nam byli, tak My zgromadzone Stany, maiąc zalecone Dwudzieſtoczteroletnie tegoż Oberſztleytnanta, tudzież Oyca Jego niepoślednie w Woyſku Rzpltey zaſługi, onego za Indygenę Korony Polſkiey y W. X. Litt: powagą Seymu teraznieyſzego uznaiemy, wſzelkich ſwobod Szlacheckich pozwalamy, y Przywiley *eo nomine* z Kancellaryi Naſzey Koronney wydać zlecamy, nie pierwey iednak, ażby Autentyczne ſwego Szlachectwa pokazał wywody, y przyſięgę wierności Nam wykonał przed Wielmożnemi Kanclerzami.

Nobilitacya Urodzonych Hiżow.

97. PRzez wzgląd zawſze należyty na rekommendacyą Rządzących Woyſkiem Naſzym Koron: y W. X. Lit: maiąc ſobie zaleconych przez Wielmożnego Xiążęcia Auguſta Czartoryſkiego Woiewodę y Generała Ziem Ruſkich, iako Woyſk Koronnych Generalnego Regimentarza, tudzież pamięć zaſłużonych w Woyſku Naſzym Koron: Nam y Anteceſſorom Naſzym, mianowicie pod Panowaniem niewygaſłey Pamięci Jana III. Dom Urodzonych Hiżow, do Kleynotu Szlachectwa Polſkiego y należytych mu Prerogatyw przypuſzczamy y domieſzczamy Urodzonych Franciſzka Oberſztleytnanta w Regimencie Gwardyi Naſzey, Piotra Kapitana Indziniera, Wilhelma Kapitana w tymże Regimencie Gwardyi, Sukceſſorow Jana Pułkownika nie dawno zmarłego z Ichże Oboiey Płci Sukceſſorami, tudzież Jozefa Kanonika Przemyſkiego Brata Ich Rodzonego, zoſtawuiąc przy używaney Im dotąd Jeża w czerwonym polu Herbu Pieczęci, a dodaiąc na Chełmie rękę zbroyną, *ſalvâ Lege de Scartabellis ſancitâ & præſtando ſuper fidelitatem Reipublicæ Juramentô*, przed Kanclerzami, ktorym Dyploma z Kancellaryi Naſzey wydać rozkazuiemy.

Nobilitacya na Rekommendacyą Wielmożnego Xiążęcia Auguſta Czartoryskiego Woiewody Generała Ziem Ruskich, iako Generalnego Regimentarza Woysk Koronnych.

98. STosuiąc ſię do Praw dawnych Authoryzuiących Powagę rekommendacyi Hetmanow czyli Generalnych Regimen-

mentarzow Woyſk Oboyga Narodow maiąc ſobie zaleconych przez Wielm: Xcia General:Regimen:Woyk Koron:zaſługami, y Experyencyą *in re Militari* Urodzonego Ludwika Tolchsdorffa Pułkownika Regimentu Artylleryi Koron: w Wierze Katolickiey prawowierney będącego wraz z Synem, *extunc ad Jus Nobilitatis ſalvâ Lege de Scartabellis* przypuſzczamy, *ſalvo ſuper fidelitatem* Nam *præſtando Juramentô, a Diploma eo intuitu* z Kancellaryi Naſzey wydać rozkażemy.

Nobilitacya zaſłużonych w Woysku Koron:

99. MAiąc wzgląd na rekommendacyą Wielmożnego Auguſta Xiążęcia Czartoryſkiego, Woiewody y Generała Ziem Ruſkich, iako Generalnego Woyſk Koronnych Regimentarza, na fundamencie Prawa wyraźnego Nam y Stanom Rzpltey uczynioną, za Janem Majorem, y Alexandrem Kapitanem w Regimencie Pieſzym Buławy W. Koron: Lindſayami Bracią rodzonemi, Katolikami, onych do Kleynotu Szlachectwa Polſkiego, *ſalvo* iednak *Jure Scartabellatûs* przypuſzczamy, *& præſtando ſuper fidelitatem Reipublicæ Juramentô*, y *eo nomine* Diploma z Kancellaryi Naſzey wydać rozkazuiemy.

Nobilitacya UU. Brzozowskiego, Nowickiego, Słomińskiego, Kozłowskiego, y Fontanny.

100. MAiąc wzgląd na pilne y dawne *in Publico* zaſługi Urodzonych Antoniego Brzozowſkiego Piſarza Dekretowego, Ignacego Nowickiego, Jana Słomińſkiego Metrykantow Kancellaryi Naſzych Koron: Łukaſza Kozłowſkiego Sekretarza Naſzego, tudzież Jakuba Fontanny, za rekommendacyą Wiel: Pieczętarzow Koronnych y Litewſkich, tudzież niektorych Woiewodztw, onych z Potomſtwem Ich *ſexûs utriuſque accedente Conſenſu Ordinum* do Kleynotu Szlachectwa Polſkiego, *& Annexarum Provinciarum* przypuſzczamy, y przyimuiemy, *ſalvâ de Scartabellis Lege ſancita, & præſtando ſuper fidelitatem Rei-Publicæ* przed Pieczętarzami *Juramentô*, ktorym *Diploma* z Kancellaryi Naſzey wydać rozkażemy.

Zachowanie przy Prawach y Prerogatywach Szlacheckich Sukceſſorow Urodzonego Jana Tatarowicza.

101. MAiąc wzgląd na podeymowane uſługi Woienne niegdy Urodzonego Prokopa, y długie *in variis ſubſelliis* o Sub-

Substancyą Processa, iako też sposobienie się *ad quævis obsequia* Oyczyźnie Urodzonego Sebastyana Towarzysza w Woysku Koronnym Tatarowiczow, *abusum* Jana *Status Nobilitaris*, ktorego się dawno z ubostwa y rożnych klęsk dopuścił znosiemy, y ażeby *Juri Nobilitari* Sukcessorow Jego, tudzież *validitati* tranzakcyi wszelkich, *nihil præjudicet*, Seymu teraźnieyszego mocą deklaruiemy. Inne zaś przeciwne *Actus*, ieżeliby się gdziekolwiek znalazły, umarzamy, oraz tegoż Urodzonego Sebastyana Tatarowicza z osobliwey uwagi *capacitatis ad usus Publicos*, do wszelkich Praw, Prerogatyw y zaszczytow Szlacheckich *cum natis, & nascituris Successoribus* przypuszczamy.

Warunek Prerogatyw Stanu Szlacheckiego.

102. JAko Prawo rowności y Urodzenia Szlacheckiego, chociażby w naywiększym ubostwie, naypierwszym iest w tym Narodzie zaszczytem; Tak lubo Urodzeni Franciszek z Bracią swemi Łukowiczowie, Herbu Newlin, y Franciszek Dobrzyński Herbu Jelita, dla straty *per varias temporum calamitates*, przez Oycow swoich Fortuny y Dokumentow, w ubostwie są urodzeni, że iednak Szlachetnemu Ich *in equalitate* (chociażby dla ubostwa *aliquem abusum Nobilitatis* uczynili) urodzeniu, żadney niepodpadaiącemu wątpliwości, szkodzić to *ad Prærogativas nobilitares* Im y Potomkom Onych nie ma, *Authoritate* Seymu teraźnieyszego ogłaszamy, y wszelkich od kogożkolwiek Impetycyi zakazuiemy.

Approbacya Przywileiu *Aurati Equitis.*

103. MAiąc zaleconych w zasługach Nayiaśnieyszych Antecessorow Naszych, y Osoby Naszey Krolewskiey z Magistratu Krakowskiego Baltazara Hintza, Jozefa Feistenmantela, Jana Kozłowskiego, Macieia Baijera; z Magistratu Warszawskiego Franciszka Wittoffa, Michała Sacressa, Pawła Andrychowicza, Jana Felixa Dulfusa, Antoniego Fryza, y Kazimierza Czempińskiego, ktorych na szczęśliwey Koronacyi Naszey uczyniliśmy *Equites Auratos* z Łaski Naszey, Przywiley Osobom Ich dany, temu Honorowi y Prerogatywie służący *præsenti Lege* approbuiemy *ad normam* Konstytucyi *Anni* 1676. za Jana III. Seymu *Coronationis*.

Wyiazdu za Granicę Pozwolenie.

410. POnieważ słabość zdrowia Wielebnych Xiążęcia Teodora Czartoryskiego, Poznańskiego, Jozefa Załuskiego

Kiowſkiego, Adama Kraſińſkiego Kamienieckiego Biſkupow, J. W. Jana Branickiego Kaſztelana Krakowſkiego Hetmana W. Koronnego. Wielmożnych Ignacego Twardowſkiego Kaliſkiego, Jozefa z Tenczyna Oſſolińſkiego Wołyńſkiego, Piotra Sapiehy Smoleńſkiego, Staniſława Bernarda Gozdzkiego Podlaſkiego, Konſtantego Plattera Mściſławſkiego, Jana Auguſta Hilzena Mińſkiego Woiewodow, Jozefa Hilzena Kaſztelana Inflantſkiego, Urodzonego Rafała Gurowſkiego, Kaſztelana Przemętſkiego, niemniey Wielmożnego Ignacego z Kozielſka Ogińſkiego Marſzałka Wielkiego W. X. Litew: do dalſzych Rzeczy-Poſpolitey uſług wyciąga kuracyi u wod zagranicznych, przeto *accedente omnium ordinum conſensu*, tymże rzeczonym Wielebnym, Jaśnie Wielmoznemu, Wielmożnym, y Urodzonemu, *cum beneficio Suſpenſionis, in Judiciis Majoris Minorisvè ſubſellij in cauſis Perſonalitatem requirentibus*, mianowicie od czaſu realnego Ich wyiazdu za Granicę, aż do czaſu naſtępującego Seymu, odiazdu tegoż dozwalamy. Rownież Wielmożnemu Jozefowi z Dowoynow Sołłohubowi Woiewodzie Witebſkiemu zyſkuiącemu pozwolenie, do Grodu Witebſkiego za Surrogata Urodzonego Kazimierza Łuſkinę Podſtolego Witebſkiego mieć chcemy. Nie mniey Wielmożnemu Jozefowi Lubartowiczowi Xiążęciu Sanguſzkowi Marſzałkowi Nadwornemu W. X. Litt: *ſimile* dozwalaiąc *Beneficium*, za Surrogata do Grodu Krzemienieckiego Urodzonego Celeſtyna Czaplica Podczaſzego Kiowſkiego deklaruiemy. Tudzież Wielmożnemu Pawłowi Moſtowſkiemu Wojewodzie Pomorſk: Staroście Skarſzewſkiemu wyiazdu dozwalaiąc za Granicę z podobnymże Dobrodzieyſtwem dla Adminiſtrowania ſprawiedliwości w Grodzie Skarſzewſkim wyznaczamy za Surrogata Urodzonego Michała Przebendowſkiego Chorążego Woiewodztwa Pomorſkiego; Na koniec Urodzonym Jozefowi Oſſolińſkiemu Staroście Sandomierſkiemu, Fryderykowi Moſzyńſkiemu Staroście Nowokorczyńſkiemu, Jozefowi Mniſzchowi Staroście Sanockiemu, Adamowi Kraſińſkiemu Staroście Ciechanowſkiemu za zezwoleniem Naſzym do odwiedzenia Krajow Zagranicznych iadącym rownież dozwalamy *ſuſpenſionis* Dobrodzieyſtwo, y za Surrogatow mianowicie do Grodu Sandomierſkiego Urodzonego Macieia Skorupkę Podczaſzego Drohickiego, do Grodu Nowokorczyńſkiego Urodzonego Łukaſza Moſzyńſkiego, Łowczego Radomſkiego, do Grodu Sanockiego Urodzonego Jozefa Malickiego, Chorążego Sanockiego, do Grodu Ciechanowſkiego Urodzonego Jozefa Piegłowſkiego Chorążego Ciechanowſkiego Surrogatami mianuiemy.

Wnieſie-

Wniesienie się *ad Curiam Romanam* o Kanonizacye, y Beatyfikacyą Stanisława Papczyńskiego.

105. ZAkładaiąc wielką ufność uszczęśliwienia Rzeczy-Pospolitey w Intercessyi Sług Bożych za Nami, starać się będziemy wnieść Instancyą do Stolice Apostolskiey o Kanonizacyą Błogosławionych Jana Kantego, Jana z Dukli, Kadłubka de Rosis, tudzież Beatyfikacyą Cudami słynącego Polaka Stanisława Papczyńskiego Fundatora Zakonu Klerykow Regularnych *sub Titulo Immaculatæ Conceptionis Beatissimæ Virginis Mariæ* y Andrzeia Bobolego *Societatis Jesu.*

Deklaracya Seymikow Relacyinych w Woiewodztwach, y Ziemiach Prowincyi Koronnych.

106. ZAchowuiąc dawny zwyczay doniesienia Woiewodztwom, Ziemiom y Powiatom o ustawach Seymowych, czas Seymikow Relacyinych tymże Woiewodztwom y Ziemiom w Prowincyach Koronnych wedle żądzy przytomnych Posłow deklaruiemy, iako to: *Woiewodztwu Krakowskiemu* na Deputackie czyli *in casum* Extraordynaryinego Seymu na Poselskie Seymiki. *Xięstwom Oświecimskiemu y Zatorskiemu* na Deputackie Seymiki. Woiewodztwom *Poznańskiemu y Sandomierskiemu*, na Seymiki Deputackie, czyli *in casum* Extraordynaryinego Seymu na Seymiki Poselskie. *Kaliskiemu* wraz z Poznańskim. *Sieradzkiemu* we dwa tygodnie po odprawionych Seymikach Gospodarskich *respective* Powiatowych, to iest *pro* 24. *Septembris* w Roku następuiącym w Szadku. *Ziemi Wieluńskiey similiter* iak Woiewodztwom Poznańskiemu y Sandomierskiemu. Woiewodztwom *Łęczyckiemu* townież, iak Woiewodztwom Poznańskiemu y Sandomierskiemu. *Brzeskiemu Kujawskiemu* także iako y Łęczyckiemu. *Kiowskiemu pro* 22. *Aprilis* w Roku nadchodzącym. *Jnowrocławskiemu* wraz z Woiewodztwem Brzeskim Kujawskim. Ziemi Dobrzyńskiey na Seymiki Deputackie. *Woiewodztwu Ruskiemu*, to iest Ziemiom Lwowskiey, Przemyskiey y Sanockiey z Powiatem Zydaczewskim *pro* 22. *Aprilis* w Roku nadchodzącym. *Ziemi Halickiey* tak, iako y Woiewodztwu Sandomierskiemu. *Ziemi Chełmskiey* rownie z Halicką. *Woiewodztwu Wołyńskiemu* nazaiutrz po odprawionych Seymikach Elekcyinych Woiewodztwa tegoż w Łucku, to iest *pro* 15. *Junii*. Woiewodztwom *Podolskiemu* na Deputackie, czyli naypierwsze Poselskie. *Lubelskiemu pro die* 30. *Januarii* w Roku następuiącym. *Bełzkiemu* na Deputackie, *Płockiemu similiter* na Depu-

tackie, czyli naypierwſze Poſelſkie. *Woiewodztwu Mazowieckiemu* iako to: *Ziemi Czerſkiey pro Feria quarta poſt Dominicam miſericordiæ. Ziemi Warſzawſkiey pro Feria ſecunda poſt Dominicam conductus Paſchæ, Ziemi Wiſkiey*, na naypierwſzy Poſelſki; *Ziemi Wyſzogrodzkiey* także na naypierwſzy Poſelſki, Ziemi *Zakroczymſkiey* na Deputacki, *Ziemi Ciechanowſkiey*, także na Deputacki. *Łomżyńſkiey, Rożańſkiey, Liwſkiey y Nurſkiey* Ziemiom, rownie iak Ziemi Wizkiey na naypierwſze Poſelſkie *Seymiki. Woiewodztwu Podlaſkiemu, utpote:* Ziemiom Drohickiey, Mielnickiey, y Bielſkiey na Seymiki Deputackie, lub naypierwſze Poſelſkie. *Woiewodztwu Rawſkiemu nempe: Ziemi Rawſkiey* na naypierwſzy Poſelſki, Ziemi *Sochaczewſkiey* na Deputacki, Ziemi *Goſtyńſkiey* iak dla Rawſkiey, na naypierwſzy Poſelſki, Seymiki. Woiewodztwom *Chełminſkiemu*, na Generał *boni Ordinis*, na ktoren z Kancellaryi Naſzey Koronney Uniwerſał wydany będzie. *Malborſkiemu* wraz z Woiewodztwem Chełmińſkim. *Bracławſkiemu* na Seymik Deputacki. *Pomorſkiemu*, iak Chełmińſkiemu. *Czerniechowſkiemu* rownię iak Bracławſkiemu, na Seymik Deputacki, naznaczamy.

Szkoła Rycerska.

107. Kiedy krotkość dni Seymu teraźnieyſzego przy wielości innych Materyi Projektu dokładnego do uſtanowienia y uregulowania Szkoły Rycerſkiey ułożyć niedozwoliła, więc tę Materyą tak dla Kraju pożądaną, *inter primæva* do Seymu przyſzłego *negotia* w Receſs puſzczamy.

Pretenſye Domow.

Jabłonowſkich, Lubomirſkich y Sukceſſorow niegdyś W. Rybińſkiego Woiewody Chełmińſkiego.

108. PRetenſye Domu Wielmożnych Jabłonowſkich do Rzeczypoſpolitey miane względem Summ przez niegdyś J. W. Jabłonowſkiego Kaſztelana Krakowſkiego Hetmana Wielkiego Koronnego na zapłatę Woyſku Koronnemu wydanych, iuż Konſtytucyami Roku 1703. tudzież 1718. y 1726. w receſſach umieſzczone, że dla ſzczupłego Seymowania teraźnieyſzego czaſu nie mogąc likwidacyą onych do ſkutku przywieść, odſyłamy w receſs do przyſzłego Seymu. Podobnież rekompenſę za Szybę Solną Kunegunda zwaną Domowi Urodzonych Lubomirſkich w Konſtytucyi 1726. wzmiankowaną, do następuiącego odkładamy Seymu. Także pretenſyą Sukceſſorow niegdyś W. Jakuba Rybińſkiego Woiewody Cheł-

Chełmińskiego y Generała Artylleryi Koronney w Konstytucyi 1726. wytkniętą do przyszłego w recess puszczamy Seymu.

Recess do drugiego Seymu. *Desidederiorum* Woiewodztw, Ziem y Powiatow.

109. POnieważ na teraźnieyszym Seymie dla krotkości czasu, y Spraw Publicznych, *Desideria* wszystkie Woiewodztw, Ziem, y Powiatow Koronnych y W. X. Litewskiego zupełnego skutku wziąść nie mogły, tedy wszystkie Materye na teraźnieyszym Seymie nie umieszczone, *per recessum* do przyszłego Seymu Ordynaryinego, odkładamy; oraz złożenie Seymu Extraordynaryinego *praecedente Senatûs Consiliô* ieźliby iakowe *ingruentes necessitates* wyciągały, w Mocy Naszey zostawuiemy.

Rezydenci do Boku JegoKrolewskiey MCi do przyszłego Seymu.

ZACZYNAIĄC

A Die 1ma Januarii 1765, ad ultimam Martii Anni ejusdem.

Nayprzewielebnieyszy w BOGU Xiążę JMć Prymas
Jaśnie Wielmożny *Kasztelan Krakowski.*
Wielmozny *Kasztelan* Poznański
Urodzony *Kasztelan* Sandecki

A Die 1ma Aprilis ad ultimam Junii.

Tenże Nayprzewielebnieyszy Xiążę JMć Prymas
Wielmożny Woiewoda *Krakowski.*
Wielmożny *Kasztelan* Sandomirski.
Urodzony *Kasztelan* Międzyrzecki.

A Die 1ma Julii ad ultimam Septembris Anni ejusdem.

Przewielebny Xiądz Arcy-Biskup Lwowski.
Wielmożny Woiewoda Poznański.
Wielmożny *Kasztelan Kaliski.*
Urodzony *Kasztelan* Wiślicki,

A Die 1ma 8bris ad ultimam Decembris Anni ejusdem.

Tenże Przewielebny Xiądz Arcy-Biskup Lwowski.
Wielmożny Woiewoda Wileński.
Wielmożny *Kasztelan* Woynicki.
Urodzony *Kasztelan* Biecki.

A Die 1ma Januarii Anni 1766. ad ultimam Martii Anni ejusdem.

Przewielebny Xiążę Biskup *Krakowski.*
Wielmożny Woiewoda Sandomierski.
Wielmożny *Kasztelan* Gnieznińśki.
Urodzony *Kasztelan* Rogoziński.

A Die 1ma. Aprilis ad ultimam Junii Anni ejusdem.

Tenże Przewielebny Xiążę Biskup *Krakowski.*
Wielmożny *Kasztelan* Wileński.
Wielmożny *Kasztelan* Sieradzki.
Urodzony *Kasztelan* Radomski.

A Die

A Die 1ma Julii ad ultimam Septembris Anni ejusdem.
Wielebny Xiądz Bískup *Kujawski.*
Wielmożny Woiewoda *Kaliski.*
Wielmożny *Kasztelan* Łęczycki,
Urodzony *Kasztelan* Zawichostski.

Hiacynt Nałęcz Małachowski Podstoli Koron: Sſta Piotrkowski Marszałek Koła Rycerskiego, mpp.
Antoni Ostrowski, Biskup Kujawski y Pomorski.
Ignacy z Skrzypna Twardowski Wda Kaliski Deputat do Konstyt: z Senatu z Prowincyi Wielko-Polskiey.
Ignacy Cetner Wda Bełz: Dep: do Konstyt: z Prow: Mało-Polsk.
Jozef Dowoyna Sołłohub Wda Witebski Deputat do Konstytucyi z Prowincyi W. X. Litt.
Antoni z Głogowy Kossowski Gene: Woysk Koron: Poseł Wdztwa Brzesk: Kujaw: y Dep: do Konstyt: z Prow: Wielko-Polskiey.
Jan Chryz: Krajewski Instyg: Koron: Poseł Wdztwa Płock: y Dep: do Konstyt: z Prow: Wielko-Polskiey mpp.
Stanisław Lubomirski Strażnik W. Koron: Poseł Wdztwa Sandomierskiego. Deputat do Konstyt: z Prow: Mało-Polskiey.
Tadeusz Dzieduszycki Podkomorzy y Poseł Ziemi Halic: z Prowincyi Mało-Polskiey do Konstyt: Deputat.
Antoni Tyzenhauz Koniuszy W. X. Litt: Poseł z Pow: Grodzień: Deputat do Konstyt: z Prowincyi W. X. Litt.
Jozef Sosnowski Pisarz Polny W. X. Litt: Sſta y Poseł Wdztwa Brześciań: Deputat do Konstyt: z Prowincyi W. X. Litt.

Wincenty Czarny Zawisza Łowczy Wdztwa Łęczyckiego Podkom: Nadwor: J. K. Mci Sekretarz do Konstytucyi.

KON-

KONSTYTUCYE
WIELKIEGO XIĘSTWA LITEWSKIEGO
na tymże Seymie
KORONACYI KROLA JMCi
o Czynieniu dyſpozycyi Skarbowych *extra Cadentias.*

1. KOmmiſſya Skarbowa, ażeby w Rozrządzeniu Ekonomicznych intereſſow nieuſtanną *pro commodo* Skarbu czynić mogła dyſpozycyą, ſtoſuiąc ſię we wſzyſtkim do Koronney Kommiſſyi, uſtanawiamy takową Radę Ekonomiczną *extra Cadentias* w liczbie trzech Oſob, dla rezolwowania y dyſponowania Skarbowych nadarzanych intereſſow przez umowionych *è medio ſui* Skarbowych Kommiſſarzow w Mieście Grodnie ſprawowaną mieć chcemy.

Prorogacya czaſu do wykonania juramentu Luſtratorow Staroſtw.

2do. WYznaczeni do Luſtracyi Staroſtw Luſtratorowie ponieważ niektorzy dla nadchodzących Seymikow Ziemſkich w ziechaniu na dniu pierwſzym *Februarii* do Grodow w tych Woiewodztwach y Powiatach gdzie Staroſtwa leżą, trudność mieć mogą; zaczym wykonanie takowego iuramentu w Roku naſtępuiącym 1765. *ad primam Martii* przedłużaiąc mieć chcemy, aby *intra ſpatium* od pierwſzego *Februarii*, do pierwſzego Marca *ad præſens prorogatum* a naydaley *prima die menſis Martii* takowy jurament *in ordine* expedyowania zaleconey funkcyi w Grodzie tegoż Woiewodztwa lub Powiatu, gdzie *extendetur* Luſtracya, *prævio* na wykonanie takowego juramentu w Kancellaryi *teſtimonio* był wypełniony.

Czopowe y Szeleżne Woiewodztwa Wileńſkiego, Nowogrodzkiego, Brzeſk ego Litewſkiego,

Wiłkomirſkiego y Grodzieńſkiego Powiatow, tudzież Xięſtwa Zmuydzkiego.

3*tio*. Penſye w Wielkim Xięſtwie Litewſkim na Buławę Wielką y Polną, tudzież na Dygnitarzow, Officyaliſtow Woyſkowych, y Largicye Rycerſtwu *ex mente* Konſtytucyi Roku 1717, naznaczone, y z niżey opiſanych Poborow *idque* na penſyą Buławy Wielkiey, y na exſolucyą Penſyi Officyalſkich, tudzież na Akkomodacyą Rycerſtwa, z Czopowego y Szelężnego Woiewodztwa Wileńſkiego, Siedmdzieſiąt tyſięcy Złotych Polſkich; z Czopowego Szelężnego Woiewodztwa Nowogrodzkiego, Sześćdzieſiąt pięć tyſięcy; z Czopowego Szelężnego Woiewodztwa Brzeſkiego Litewſkiego, Trzydzieści tyſięcy Złotych; z Czopowego Szelężnego Powiatu Wiłkomirſkiego Piętnaście tyſięcy Złot: Pol: wybierane; a na Buławę Polną, z Czopowego Szelężnego Powiatu Grodzieńſkiego, Czterdzieści tyſięcy; a z Czopowego Szelężnego Xięſtwa Zmuydzkiego, Czterdzieści tyſięcy Złot: Pol: takoż wybierane, żeby *abhinc* w Roku przyſzłym 1765. od zaczynaiącey ſię Raty Marcowey, ze Skarbu Litewſkiego dwoma Ratami w czaſie Konſtytucyą 1717. Roku wyrażonemi, tak na Buławę Wielką y Polną, iako też Dygnitarzom y Officyaliſtom Woyſkowym podług Konſtytucyi Roku 1717. punktualnie wypłacone, a na Akkomodacye Rycerſtwa y Largicye ſtraconym, Czterdzieści ſześć tyſięcy Złotych Polſkich *ſancito* teyże Konſtytucyi naznaczone, aby w Skarbie Litewſkim do dyſpozycyi *ſupra id contingens* od Kommiſſyi Woyſkowey zachodzących, ſkładane były poſtanawiamy. A takowe dotąd z pomienionych Woiewodztw y Powiatow, oraz z Xięſtwa Zmuydzkiego Czopowego, Szelężnego Prowenta, ażeby do Kommiſſyi Skarbowey należały, mieć chcemy; daiąc moc teyże Kommiſſyi w Woiewodztwie Wileńſkim, Nowogrodzkim, y Brzeſkim Litewſkim, oraz Wiłkomirſkim y Grodzieńſkim Powiatach, tudzież w Xięſtwie Zmuydzkim importancyi Czopowego Szelężnego wybierania, niemniey w Miaſtach Wilnie, Nowogrodku, Brześciu Litewſkim, Wiłkomirzu, Grodnie, y Roſieniach, takowego podatku ſprawiedliwym Inſtruktarzem uregulowania, ktory *juxta conſtitutum* Skarbowey Kommiſſyi od wſzyſtkich kotłow, ſzynkow, trunkow przywoźnych y innych *ex genere* Czopowego Szelężnego y Soſowego wybieranych dotąd podatkow, aby *abhinc nullo excepto* był wypłacany, dla pomnożenia Skarbu Rzeczypoſpolitey, poſtanawiamy. W Aptekach zaś y Klaſztorach, aby żadnych trunkow *ullo Titulo* nieſzynkowano y nieprzedawano *injungimus*. A lubo Konſtytucya Roku 1717. w Mieście Wilnie ſześć kotłow na Juryzdyce Montwidowſkiey, y trzy kotły na Werkach, od podatku Czopowego uwolniła, iednak

zwa-

zważaiąc z tąd znaczną Skarbu publicznego szkodę, *præsenti lege* trzy tylko na Werkach kotły, do robienia na nich y szynkowania tamże nieprzewożąc do Wilna na szynk trunkow, iako przez odległość mieysca *præjudicium* Poborowi Czopowego z Miasta Wilna nieczyniące, *circa præteritam libertationem*, zostawuiemy; a zaś z Kotłow na Juryzdyce Montwidowskiey aby rowny iak w całym Mieście płacony, y *ad ærarium publicum* wybierany był podatek naznaczaiąc, Kommissyi Skarbowey zalecamy, aby umiarkowawszy *proportionatam designationem census Annualis* dla Possessorow Juryzdyki Montwidowskiey corocznie *in hujuscemodi recompensam* punktualnie wypłacała. *Eoque intuitu veteres* w tym mieście *in præjudiciū* Skarbu Czopowego Szelężnego *abusus* znaszaiąc, *omnis tituli* excepcye y libertacye kassuiemy, generalny podatek od wszystkiego, cokolwiek *ad naturam* Czopowego y Szelężnego ściągać się może, *nullo excepto* w Mieście Wilnie y wszystkich onego Przedmieściach, *similiter* w Nowogrodku, Brześciu, Grodnie, Wiłkomirzu y Rosieniach rozściągaiąc *plenam in hac re* dysponowania *potestatem*, tudzież przestępnych sądzenia, Kommissyi Skarbu Litewskiego naznaczamy.

Kommissya Woyskowa w Wielkim Xięstwie Litewskim.

4to. LUbo przez rekognicyą chwalebnych postępkow WW. Hetmanow W. Massalskiego Kasztelana Wileńskiego, y W. Sapiehy Woiewody Połockiego Konstytucya *novellæ legis* Seymu *Convocationis* Roku 1764. *ad instantiam* na ow czas Prowincyi Litewskiey, zachowała tychże Hetmanow przy dawnych Prawach y Prerogatywach, a mianowicie według opisu Konstytucyi 1717. iednak gdy Prowincye Koronne *indissolubili nexu* z Prowincyą W. X. Litt: złączone, porownania Praw, y Prerogatyw Władzy Hetmańskiey w teyże Prowincyi, ze swoiemi przez Instrukcyą Woiewodztw, Ziem y Powiatow, na teraźnieyszym Seymie dopominały się; zaczym sądząc za rzecz słuszną, mieć ią w nieodmiennych między Prowincyami Kardynalnych Prawach y Prerogatywach, Kommissyą Woyskową według Reguł do takoweyże Kommissyi Koronney wspomnionę Konstytucyą *Convocationis & modernâ lege* przepisanych w Prowincyi W. X. Litt: postanawiamy. Do ktorey WW. y UU. Kommissarzow *ex Senatorio ordine* J. W. Michała Ogińskiego Woiewodę Wileńskiego, W. Jana Horaina Kasztelana Brześciańskiego; z *Stanu Rycerskiego* UU. Jozefa Sosnowskiego Pisarza Polnego W. X. Litt. Antoniego Zabiełłę Łowczego W. X. Litt: Stanisława Odachowskiego Ciwuna małych

Derwian, Staroſtę Botockiego, Tadeuſza Narbutta Porucznika Petyhorſkiego, Michała Paca Stę Ziołowſkiego Generała Majora, Franciſzka Bittowta, Oberſzteleytnanta Regimentu Koronnego Buławy Polney W. X. Litt: Michała Horaina Horodniczego Wileńſkiego, Oberſzteleytnanta Regimentu Buławy Wielkiey W. X. Litt: oraz mieyſce dla niey w Mieście Grodnie naznaczamy. Ktorey ſię pierwſza Kadencya *pro hac ſola vice die* 25. *Febr:* w Roku przyſzłym 1765. zaczynać ma. Naſtępuiące zaś wſzelkie Kadencye aby wraz z Skarbowey Kommiſſyi Kadencyami zaczynały ſię y kontynuowane były poſtanawiamy. Penſye tymże Kommiſſarzom rowne z Kommiſſarzami Kommiſſyi Skarbowey W. X. Litt: naznaczamy.

Seymiki Elekcyine Deputackie y Zieniſkie.

510. ZAgęſzczone Woiewodztw y Powiatow przez zrywanie Seymikow *abuſus*, iako powſzechną znayduią iednomyślność, ażeby w Seymikowych Elekcyach Deputatow y Urzędnikow Ziemſkich *pluralitas* głoſow ſkutki Rad *ad normam* dawnych Praw ſtanowiła, tak dogadzaiąc naybardziey nalegaiącey ugruntowania ſprawiedliwości potrzebie, znoſząc *abuſum* zrywania tych Seymikow, y reaſſumuiąc Konſtytucyą 1613. Roku, mieć chcemy y uſtanawiamy: ażeby Seymiki Elekcyine Deputatow, y Ziemſtw, a w Xięſtwie Inflantſkim, Kommiſſarzow do Kommiſſyi Skarbowey, y Ziemſkich Urzędow, *pluralitate ſuffragiorum* konkludowane były; na ktorych Ci tylko, ktorzy prawdziwie według dawnych Praw ſą w ſwoim Woiewodztwie lub Powiecie, *benè nati & Poſſeſſionati*, moc dawania *ſuffragiorum* mieć będą.

Do Urzędow zaś Ziemſkich Poſſeſſye według ſwieżey Konſtytucyi Seymu *Convocationis*, a do funkcyi Deputackiey przed Rokiem Dziedziczne, lub zaſtawne maiący, obierani bydź maią, *Ad activitatem dandi ſuffragii* lat ośmnaście zupełnych, *ad capacitatem* zaś bydź obranym Urzędnikiem, lub Deputatem, lat dwadzieścia trzy ſkończonych *ſalvis modernis Poſſeſſoribus* mieć powinien. Oppozycye zas przeciwko tym, ktorzyby pod procederem Prawnym, *ex liquido debito* wynikaiącym, czyli pod Kondemnatami, lub *crimine notati vel convicti* byli, albo też poſſeſſye nie według Prawa mieli, założone, zachowane bydź maią; y gdyby przeciwko takowym objekcyom y excepcyom był kto obranym do funkcyi Deputackiey, nazaiutrz po ufundowanym Trybunale, za wnieſieniem z Obicyentem *experiri* powinien będzie; a Trybunał za dowodem ſłuſznie czynionych *ejuſmodi* na Seymikach objekcyi, takowego Deputata *ab officio & ab omni* na lat trzy *activitate amovere* tene-

zenebitur, ktoremu wykonany jurament na Seymiku w tey mierze *suffragari* nie będzie mogł. A ieżeliby *obiiciens* niesprawiedliwą czynił obiekcyą, rowneyże podlegać ma karze. A chociażby podczas Seymiku przy obieraniu Deputatow niebyło Kondemnatami obiekcyi, takowe iednak czterema Niedzielami przed Seymikiem otrzymane a w Trybunale zarzucone od funkcyi go oddalać powinny. Porządek zaś Seymikowania ma bydź takowy: Iż w dzień Prawem naznaczony, *in solito loco* nieprędzey iak o godzinie osmey zrana, zebrawszy się na Seymik, mieysca swoie koło stołu Urzędnicy zasiąść, a *Nobilitas* nie cisnąwszy się do stołu, *stalla* Urzędnikow otoczywszy, Seymikować zaczną; y takowy Seymik przez pierwszego Senatora Swieckiego, a w niebytności Senatora, przez pierwszego Urzędnika przytomnego zagaiony, & *sub præsidentia* onego, nie obieraiąc iuż odtąd Dyrektorow Seymiku, odprawowany bydź powinien. A że Stany Rzeczypospolitey w związku Generalney Konfederacyi, *ad mentem* kojunkcyi Konfederacyi Litewskiey z Koronną, Konstytucyą teraźnieyszą potwierdzoney zostawać nieprzestaią, *exinde* na następuiących *proximè* Seymikach Elekcyinych Deputackich y Ziemskich, oraz dalszych, poki Exwinkulacya wspomnioney Konfederacyi nienastąpi, nie iuż pierwszy Urzędnik, własnego Woiewodztwa lub Powiatu, lecz Marszałek Konfederacki tegoż Woiewodztwa czyli Powiatu Seymik zagaiać, y mieysce Dyrektorskie zasiadać ma; co iednak Senatorom w zagaieniu Seymikow, y zasiadaniu mieysca Dyrektorskiego w swoich Woiewodztwach *præjudicare* nie powinno. Na ktorych Seymikach porządek, zagaiać y prezydować maiących, ma bydź ten: w Woiewodztwach: Woiewoda, Kasztelan, Podkomorzy, Starosta Sądowy, ktoremu to mieysce do zasiadania naznaczamy, Chorąży y inni porządkiem Statutu opisani; w Powiatach: Marszałek, Podkomorzy, Starosta, Chorąży, y inni podług Porządku Statutowego; a Cywuni Wileński, Trocki, y Zmuydzcy, po Senatorach przed innemi Urzędnikami mieysce mieć będą. Sposob zaś kreskowania się *super pluralitatem* na Seymikach (ażeby było bez praktyk y inkoweniencyi, y ażeby do onego ci, co wotować niepowinni, nie mieszali się) Woiewodztwa y Powiaty sobie ułożą. Jednak żeby *realis connotatio suffragiorum* była, tak prezyduiący, iako też pierwsi Urzędnicy (ktorych czterech *ex ordine* przytomnych przy prezyduiącym zasiadaiąc, *Vota* razem z prezyduiącym konnotować, *in attendentia* & *vigilantia* dalszych Urzędnikow, *a pluralitatē* prezyduiący promulgować będą powinni) wykonać jurament maią na Seymiku, *super justam connotationem* & *promulgationem suffragiorū*; co y Marszałkowie Konfederaccy na następuiących Seymikach wykonać maią. A gdy iuż ktorym przyi-

dzie

dzie raz *ex ordine* przyśiądz na ktorym Seymiku, tedy na innych przyśięgać nie będą obligowanemi; dowod zaś takowey wykonaney przyśięgi ma bydź, w Kancellaryi Grodzkiey zapisany, do ktorey y *suffragia* Obywatelow przez nich samych podpisane lub przez prezyduiącego, y czterech Assessorow konnotowane po każdym Seymiku *ad Acta indilatè* oddawane będą, & *vigore ejusmodi Laudi* My Krol Przywileie dawać będziemy; a za otrzymanymi Przywileiami, w Ziemstwie lub w Grodzie Woiewodztwa lub Powiatu swego *Privilegiati* Urzędnicy Ziemscy przyśięgę wykonaią, & *officiis suis fungentur.*

A ieżliby kto dawszy *suffragium* iednemu do Urzędu Ziemskiego, a dwom do funkcyi Deputackiey, ważył się innemu do tegoż Urzędu, lub do Deputacyi znowu *vota* dawać, y zapisywać *suffragia*, takowego kreski akceptowane, y na żadnego Kandydata *ad suffragia* mieszczone bydź nie maią; a Kandydaci swoich kresek po zapisaniu onych na drugiego wlewać mocy mieć nie będą. Obrani Deputaci y kredensowani, dla uniknienia tumultow przedtym na ufundowaniu Trybunałow praktykowanych, y wielu inkonweniencyi, zaraz na mieyscu Elekcyi nieodstępnie *in facie* Woiewodztwa y Powiatu, przed pierwszym Senatorem Swieckim, lub *in absentia* onego, przed pierwszym Urzędnikiem zagaiaiącym y innemi czterema *ex ordine* przytomnemi przyśięgę Prawem opisaną wykonać maią, ktora przyśięga do Kredensu inserowana, bydź powinna, y *ad acta proprii Districtûs* podana; a ieżeliby się iednego dnia Seymik Deputacki nie skończył, tedy drugiego dnia kontynuowany, a koniecznie w trzecim naydaley, konkludowany bydź powinien, po ktorym skończonym zaczynać się Seymiki Gospodarskie *in crastino* będą. O bespieczeństwie zaś Seymikow y Osob nań przyieżdżaiących, iako y wszystkich Ziazdow, tak dawne, iako y Seymu *Convocationis* Prawo ponawiamy, *superaddendo* aby na pomienionych Seymikach, Ziazdach, & *ubique locorum* żaden z Obywatelow nikogo *læsivis verbis* łżyć, infestować, na poiedynki Prawami Boskiemi y Swieckiemi zakazane, y *specialiter* Statutem W. X. Litt: zabronione, przez się lub subordynowane osoby wyzywać, prowokowanych *aggredi* nie ważył się, *sub irremissibili pæna pro læsione* skommatycznemi słowy, *sessionis turris Civilis* Sześciu Niedziel, a za wyzwanie, tumulty, y aggressye, lub dobycia Szabel, w czasie Seymiku, Niedziel Dwunastu *in fundo* w Sądzie Grodzkim, *ad instantiam injuriati præcisa appellatione decernenda.*

Opi-

Opiſanie Sądowey ſprawiedliwośći, czas zaczynania Trybunału y ſądzenia onego.

6to. POnieważ czas wyznaczony ſądzenia Trybunałow na każdey Kadencyi po Niedziel Dwadzieścia był wcale niedoſtarczaiący na rozſądzenie ſpraw licznie namnożonych w Prowincyi W. X. Litt: Więc pragnąc tey nayeſſencyalnieyſzey potrzebie, podług powſzechnych żądz zupełnie dogodzić, *præſenti lege* ſtanowiemy: Iż Woiewodztwa y Powiaty obieraiąc *pluralitate votorum* ſpoſobem teraz opiſanym w czaſie przyzwoitym Deputatow, po dwoch maią kredenſować, iednego na Kadencyą Wileńſką, a drugiego na Kadencyą Ruſką; Xięſtwo zaś Zmuydzkie odtąd czterech ma wyſyłać, *idque* dwoch na Kadencyą Wileńſką, a dwoch na Ruſką, z ktorych pierwſi na Kadencyą do Wilna ziadą, y w pierwſzy Poniedziałek po Swiętym Staniſławie Biſkupie, obrawſzy Marſzałka *ſolita praxi*, Sądy głownego Trybunału przez Niedziel Dwadzieścia dwie nieprzerwanie ſądzić będą; do ktorego obrania Marſzałka obrani Deputaci Ruſkiey repartycyi, ktorzy ſię w Wilnie naydować będą, *ſuffragia* dawać maią. Po ktorey Kadencyi ſkończoney ciż Deputaci, iuż do ſądzenia Kadencyi Ruſkiey obligowani nie będą, ale tylko Marſzałek Trybunału Głownego w Wilnie obrany, z Deputatami na Ruſką Kadencyą od Woiewodztw y Powiatow deſtynowanemi, na pierwſzy Poniedziałek po Trzech Krolach do Nowogrodka, lub Mińſka podług alternaty przypadaiącey, ktora od Mińſka zaczynać ſię ma, ziechać, y *ſimiliter* przez Niedziel Dwadzieścia dwie w tymże Trybunale prezydować, y Sądy Trybunału Ziemſkiego *non interruptè* ſądzić *tenebitur*, ażeby *ſitientes juſtitiam* tym prędſzą ſprawiedliwość otrzymać mogli. Piſarzami Trybunalſkiemi nie maią bydź iuż odtąd Piſarze Ziemſcy, ale Deputaci *per Turnum* Woiewodztw y Powiatow, każdego Roku na każdey Kadencyi zaczynaiąc one od Woiewodztwa Wileńſkiego, Piſarzow Trybunalſkich Urząd ſprawować powinni, wykonawſzy zwykły Piſarzom jurament, a po ſkończoney Kadencyi *Acta* Trybunalſkie zintroligowane, y porządnie zregeſtrowane Piſarzowi Ziemſkiemu mieyſca ſądzącego ſię Trybunału oddawać maią.

Podſkarbiowie zaś Trybunalſcy na każdey Kadencyi dawnym zwyczaiem obierani bydź powinni.

Trybunał Duchowny.

7mo. TRybunał Duchowny dotąd na Kadencyi Wileńſkiey we Wtorki ſądzący ſię, ponieważ Trybunałowi Ziemſkie-

mu do ſądzenia ſię był przeſzkodą; przeto po ſkończonym Trybunale Ziemſkim w Wilnie, wyznaczeni przez Marſzałka z Koła Wielkiego w liczbie ſześciu Deputaci, z ſześcią Deputatami Duchownemi, ktorych Kapituła Wileńſka trzech, Zmuydzka dwoch, a Smoleńſka iednego wyznaczać będą, złączywſzy ſię y Marſzałka Swieckiego obrawſzy *è medio ſui*, Sądy Trybunału *compoſiti Judicii* przez Niedziel ſześć nieprzerwanie ſądzić będą. A lubo Trybunał Duchowny Konſtytucyą 1726. *ſtrictè* obwarowany iakie ſprawy ſądzić ma, a ktorych przywłaſzczać nie powinien; iednak ponieważ *per abuſum* tegoż Prawa *præjudicioſè contra præſcriptum Legis* wiele ſpraw przywłaſzczał; zaczym *inſiſtendo* teyże Konſtytucyi, ażeby Trybunał Duchowny *abhinc* żadnych ſpraw *ad ſuum forum* nie należących *ſub nullitate Decretorum* nie przyimował, waruiemy. A gdzieby w nim *paritas votorum* zachodziła, takowa ſprawa na drugi Trybunał *pro reſolvenda paritate* odeſłana będzie; A Dekreta, Zapiſy, Extrakty wſzelkie Marſzałek Trybunału Duchownego *primo loco* przed Duchownemi podpiſywać będzie. A ieżeliby kto z Duchownych, lub Swieckich, w takowych *ad forum compoſitum* nienależących ſprawach Sąd *tentare* ważył ſię, takowy zapłaceniem dwieście Kop Groſzy Litewſkich, *per medium Parti & per medium Judicio irremiſſibiliter* karany bydź ma, iednak ſama ſprawa *ad forum competens remitti* powinna. A Urodzeni Paleſtranci, ieżeliby w takowych ſprawach ſtawać podeymowali ſię, *pena ſeſſionis Turris* dwoch niedziel *eo inſtanti* karani będą. A ieżeliby Dekret *evocatoriè* w Trybunale Duchownym kto otrzymał, tedy do Trybunału Ziemſkiego zapozwany, *pœnalitati* Kop dwieście podlegać będzie.

A że Sędziowie do tego Sądu naznaczeni, niepilnuiąc ſami Sądow, na ſwoie mieyſce coraz innych zaſadzali, *& eo ipſo* w Sądach trudność czynili; więc gdy powiękſzona onych teraz ieſt liczba, *eo fine*, ażeby *abhinc ſub abjudicatione* nie abſentuiąc ſię ſami ſądzili, determinuiemy. A Piſarz w tymże Trybunale zaſiadać, regeſtra y Protokoły zawiadywać ma tenże ſam, ktory w Trybunale Wileńſkim, Ziemſkim, *immediatè* ſkończonym Piſarſką funkcyą odbywał.

Znieſienie Trybunału Skarbowego.

800. POnieważ przez Konſtytucyą Seymu *Convocationis* Kommiſſya Skarbowa ieſt uſtanowiona, do ktorey ſprawy wſzyſtkie, w Trybunale Skarbowym dotąd ſądzące ſię, należeć powinne; więc one znoſząc, ſprawom wſzyſtkim, *ex præſcripto legum* do Trybunału Skarbowego należącym, *forum* w Kommiſſyi Skarbo-

bowey na zawsze naznaczamy. Że zaś Xięstwo Inflantskie podług dawnego Prawa, obierało dotąd dwoch Kommissarzow na Trybunał Skarbowy, y tey Prerogatywy utrzymanie sobie rezerwowało; przeto tegoż Xięstwa obrani Kommissarze, od Woiewodztwa *antiquo more salariandi* na Kommissyi Skarbowey W. X. Lit: aby mieysce mieli, y niewdawaiąc się w inne Kommissyi sprawy, tylko w tych, ktore dawniey do Trybunału Skarbowego należały, decyzye swoie spolnie z innemi Kommissarzami dawali, na zawsze waruiemy. *Similiter* Pisarze Skarbowi W. X. Litt: według obligacyi funkcyom swoim przyzwoitey, na teyże Kommissyi Skarbowey, zasiadać maią, y *gaudere antiqua Prærogativà* niewdawaiąc się w decyzye, ktorych Kommissya Skarbowa do zdarzonych potrzeb y okoliczności, używać będzie mogła.

Trybunał W. X. Lit: iakie ma sądzić sprawy.

9no. POnieważ to wielo Prawami iest warowano: żeby sprawy *in minori Subsellio* nie rozsądzone, do Trybunału nie cisnęły się; zaczym wszystkie sprawy czy to *ex Cruda Citatione*, czyli też po Dylacyach, Inkwizycyach, Kondemnatach, Exekucyach, oraz po wszystkich Akcessoryach, *similiter* y te wszystkie, w ktorych *etiam* oczywista zapisana, nie iuż po Apellacyi, *a definitiva sententia*, lecz tylko po wyszłych Dylacyach, nie drabowane *in minoribus Subselliis* w Regestrach Trybunalskich znayduiące się także wszystkie sprawy, z Regestrow *incarceratorum & termini Tacti* w ktorych zapisana była oczywista, iako *per abusum legis solo adinvento prætextu* do tych Regestrow wprowadzone *in minori Subsellio* niedrabowane, *cum suis connexis actoratibus* w Regestrach ordynaryinych, *ex vi* łączenia *persistentibus*, do Ziemstw y Grodow *proprii Districtûs aut Palatinatûs ubi bona consistunt* (*excepto* spraw Appellacyinych *a finali Judicato* w Trybunale znayduiących się, tak tych, w ktorych po Appellacyi, *a definitiva sententia* od Ziemstw y Grodow oczywista zapisana, iako y tych, w ktorych oczywista nie zapisana, tudzież o kontrawencye Dekretom oczywistym Trybunalskim, *similiter* z Dekretow *paritatum*, ktore *ad disjudicandū* w Trybunale *persistere* maią) *præsenti sancito* odsyłamy; *eoque intuitu*, następuiące *post hanc legem* Trybunały, ieżliby strony w sprawach *præsenti lege ut supra expressū* odesłanych *ad minora Subsellia*, nie pozywaiąc do Ziemstw y Grodow, ważyły się iedna drugą pozywać do Trybunału, lub Aktoraty wynosić, nietylko takowe sprawy *pro finali disjudicatione* do Ziemstw y Grodow *ad primam incidentiam* Aktoratow odsyłać będą, lecz *pro evocatione irremissibiliter* stronę po-

 dług

dług Statutu y Konstytucyi penami karać maią. W sprawach zaś sukcessyinych y o Aktorstwo, o Dobra w rożnych Woiewodztwach y Powiatach *situm* maiące, ieżeliby strony *litigia* z sobą wiodące nie mogły się zgodzić, w ktorym Ziemstwie tę sprawę zacząć y konkludować maią, *in tali casu* powinny się zapozwać do Trybunału, a Trybunał, nie wchodząc *in cognitionem negotii ad primam instantiam* takowe sprawy odsyłaiąc *ad minus Subsellium* determinować będzie, w tym Ziemstwie procedować stronom, *& finaliter salva Appellatione a definitiva sententia experiri*, w ktorym Woiewodztwie lub Powiecie większość Dobr, o ktore *vertitur*, sytuowana będzie. Po otrzymanym w Ziemstwie lub Grodzie *post, aut, ante Dilationes* kontumacyinym iednym, lub więcey Dekrecie, nie iuż do Trybunału, ale *iterum* do tegoż Sądu Ziemskiego czyli Grodzkiego, gdzie sprawa zaczęta, aż do oczywistego *in principali negotio* Dekretu, lub zupełney *ad ultimum gradum in contumaciam* konwikcyi, aby procedera kończyli, *salva* tylko *ab eodem principali disjudicato negotio Appellatione* do Trybunału, postanawiamy. A gdyby strona po oczywistey, ostatniey w Ziemstwie lub w Grodzie rozprawie, nie czyniąc Appellacyi, a przez to samo Dekretem tych Sądow kontentuiąc się *satisfactionem* czynić nie chciała, tedy *etiam* o takowe kontrawencye *iterum iterumque* w tymże Ziemstwie, lub w Grodzie, gdzie sprawa sądzona była, *sine ulla Appellatione* z przysądzeniem *irremissibiliter* pen kontrawencyinych sześć Niedziel Wieży, Sta Kop, y expens Prawnych *terminari* powinna.

O Appellacyach.

10mo. Appellacye *a minoribus Subselliis* iako też od Sądow Podkomorskich *post latum* tylko *finale in principali negotio Decretum, in omni modestia* podług Statutu czynione bydź maią: to iest, gdy takowy Dekret oczywisty, promulgowany przed stronami będzie, strona czy to iedna, czyli wszystkie od całego Dekretu, lub od niektorych Kategoryi appellowaćby chciały, *puncta in scriptis* z Appellowanych Kategoryi Urzędom z podpisem swoim, lub Plenipotentow własnych podać *tenentur*, a Urzędy takowych Appellacyi *omnino a toto judicato vel punctis* sentencyi swych dopuścić powinni będą. Jeźliby zaś nie od całego Dekretu urossy Appellacye, tedy Dekret w punktach nie appellowanych wiecznemi czasy za mocny trzymany bydź ma, a Trybunał tylko appellowane Kategorye, nie wdaiąc się *in disquisitionem, & cognitionem* akceptowanych przez strony punktow rozsądzić ma; a gdy Appellacye od całego Dekretu *malitiosè* urosczone będą, a w Trybunale sprawiedliwie inne punkta rozsądzone bydź się pokażą, y za słuszne *ex decisione* Trybunału uznane będą, *similiter* y w Kategoryach strona *injuste*

ſtè appellans od Dekretu winą płacenia Sta Kop Groſzy ukrzywdzoney Stronie, a drugie Sta Kop Urzędowi, od ktorego appellowała, przy tym ſiedzeniem Wieży ſześciu Niedziel *cum refuſione expenſorum irremiſſibiliter* karana bydz ma: Po urośćzoney zaś Appellacyi w Ziemſtwie lub w Grodzie, od oczywiſtego Dekretu przez Stronę, ktora ieżliby pretendowała deliberacyi do trzech dni, czy przy Appellacyi obſtawać, czyli też Dekretem kontentować ſię ma, takowey deliberacyi Sąd *permittere* powinien, a dla doſtateczney informacyi z Dekretu ſtronie Kancellarya Ziemſka lub Grodzka wraz *poſt latum & promulgatum Decretum* też decyzyą wydać *tenetur*, a Dekreta oczywiſte Ziemſkie y Grodzie *in principali* ferowane z kontrowerſyami y żałobami Stron, *etiam* od tychże Stron piſanemi a przez Regenta zkorrygowanemi układane y wydawane bydź powinny *partibus requirentibus*.

Exekucya za Dekretami kontumacyinemi.

11mo. POnieważ *per Conſtitutionem Anni* 1726. Exekucya za Dekretami z aggrawacyą ſtron, y nie prędkim ſprawiedliwości doyściem ieſt opiſana, więc w tym zkracaiąc *abuſum* przeciągłego Prawa, tak poſtanawiamy: Ażeby ſtrona *jure vincens* w ſprawach wſzelkich *ſummarii Proceſsûs* przyznanych *liquidi debiti*, y nieprzyznanych Zapiſow *in cauſis exemptionis*, tudzież *objectæ Ignobilitatis*, o zbiegłych lub wyprowadzonych poddanych, o wiolencye, inwazye, y w dalſzych ſprawach Rokiem zawitym podług Statutu ſądzących ſię, otrzymawſzy *in quocunque Foro competenti* kontumacyiny Dekret, y po ſprowadzoney za tym Dekretem Prawney exekucyi, y po przyiętey *in ſcriptis cedulæ* za drugim w takowych ſprawach otrzymanym Dekretem kontumacyinym, a w ſprawach ſukceſſyinych tudzież o Dziedzictwo Dobr, o kognicyą między Prawami, o Aktorſtwo Gruntow (*non præjudicando* Juryzdykcyi Podkomorſkiey) w innych *ſimplicium injuriarum* ſprawach, po dwoch Exekucyach za trzecim kontumacyinym Dekretem, po Appellacyach zaś *a minoribus ſubſelliis* za pierwſzym kontumacyinym w Trybunale otrzymanym Dekretem, *& ſimiliter* w ſprawach, w ktorych *ante hanc legem* zaſzły kontumacyine Dekreta, tedy po otrzymanym iednym *poſt hanc legem* kontumacyinym Dekrecie, podanie Dobr *cum forti executione mota Nobilitate ſub privatione officiorum quovis captato tempore ſubſequi* powinno. Urzędnik od ſtrony konwinkuiącey użyty obwieſzczenie ma Czterma Tygodniami, licząc po ſiedm dni w każdy Tydzień, *juridicè* wydać, a wydawſzy na terminie ziechać, y tentować objęcia, ktorego ieżliby

 ſtro-

ſtrona *convicta* nie dopuściła, odiechać, a na dowod kontrawencyi Dekretowi *Parti Actoreæ teſtimoniales* wydać *tenetur*, za ktorym to podanym *anterius* obwieſzczeniem, czy ten ſam Urzędnik, czyli inny *a Parte Actorea* użyty,powtore iuż bez żadnego dalſzego obwieſzczenia, *quovis captato tempore iterum* tentować zaiazdu wolen będzie, a za niepoſtąpieniem od ſtrony zkonwinkowaney, y za drugim razem takoż *parti Actoreæ teſtimoniales* wydać ma,*poſt hæc jure vincens* do tegoż Sądu z ktorego Dekret *ultimæ inſtantiæ* wypadł, ſtroną ſprzeciwiaiącą ſię pozwać *tenetur*, a Sąd każdy nie wprzod ma ſłuchać *in principali negotio* ſprawy, aż pierwey za tę kontrawencyą, ktora pokaże ſię *ex teſtimonialibus* Zaiazdow, nie odkładaiąc *ad principale*,lecz *circa incidentiam Actoratûs* po dwieście Kop Groſzy Litew: za każdy *diſtinctim medium* ſobie, *medium parti injuriatæ*, y do tego po ſześć Niedziel Wieży wſkazać powinien będzie, a ten Prze-Sąd ſobie przyſądzony *Judicium non a parte Actorea*, lecz *a parte convicta* zyſkiwać ma, *deinde ad principale negotium* przyſtąpić powinien będzie, a ktorzyby obięcia za Dekretami nie dopuściwſzy, *itidem* kondemnować ſię mieli, tedy takowi *tanquam rebelles* Prawom Oyczyſtym *omni activitate carere* maią, ktorym Kancellarye W. X. Litt: Gleytow wydawać *ſub nullitate* onych nie powinny będą. Dobra onych przez Urząd *ad libitum* użyty *quovis tempore captato non attenta ulteriori reſiſtentia*, *neque attenta defenſione per Partem convincentem fortiter* obeymować wolno będzie. Urzędnicy zaś na exekucye wſzelkie ziezdżaiąc ieżliby *parti jure victæ faventes* bydź ſię pokazali, lub też nieziezdżaiąc ſami czaſu Ex kucyi *ad fundum*,*teſtimoniales* ſtronom wydawali,*pænis ſeſſionis Turris* przez Niedziel ſześć *& refuſione damnorum* karani bydź maią. *Ad expediendas verò Inquiſitiones & executiones*, za Dekretami w Sądach Z emſkich lub Grodzkich, nie tylko *hujuſce Palatinatûs vel Diſtrictûs* gdzie ſię ſprawa agituie, ale z inſzych Woiewodztw y Powiatow ſtronom Urzędnikow używać pozwalamy. Urodzeni zaś Urzędnicy że po wydanych Innoteſcencyach na extenuacyą ſtron na terminie nie ziezdżaiąc,odroczeniami częſtokroć czas ſprowadzali; zaczym po wydanych Innoteſcencyach ażeby bez żadnych odroczeń, *excepta vera infirmitate*, *& conſenſu partium actus ſuos* expedyowali, mieć chcemy.

Warowanie *loci ſtandi* na Kondemnaty.

12mo. AZeby odtąd na Kondemnaty Trybunalſkie Koła Wielkiego w Trybunale tegoż Koła,y na teyże repartycyi,na ktorey otrzymane były, Skarbowe w Skarbowey Kommiſſyi, *Fori compoſiti* w Try-

w TrybunaleDuchownym, Ziemſkie w Ziemſkim,Grodzkie w Grodzie znaſzane,y warowanie *loci ſtandi* ſpoſobem w dawnych Prawach opiſanym , *in eadem repartitione & Judicio* gdzie wypadły znaſzane były,poſtanawiamy;*ſecus* zaś*pro nullis ac irritis* deklaruiemy. A że *præſenti Lege ad Subſellia ſibi competentia* wſzyſtkie ſprawy ſą odeſłane;zaczym *etiam* na Trybunalſkie *ante terminum executionis modernæ legis* wypadłe Kondemnaty, w ſprawach Ziemſkich w Ziemſtwie, Grodzkich w Grodach, do ktorych przynależeć będą warowanie *loci ſtandi* naznaczamy, toż ſię ma rozumieć o Kondemnatach, y na tych, ktorzy Deputatami obrani będą, ażeby nie czaſu Rugow,ale *in foro circa incidentiam Actoratûs*, gdzie Kondemnata wypadła,*ſecuritatem loci ſtandi* ſobie warowali.

Dylacye.

13tio. DYlacye multyplikowane y *beneficia Juris* na iedną protrakcyą ſprawiedliwości ſwiętey do tych czas po rożnych Subſelliach używane *abrogando*, mieć chcemy,ażeby nie więcey Dylacyi iak tylko Kopia ſpraw wſzyſtkich, *munimenta*, y godzina iedna *modo infra expreſſo* użyczane były, to ieſt: w ſprawach ſukceſſyinych, tudzież o Dziedzictwo kognicye między Prawami y dyfferencyami Gruntow, na pierwſzym terminie Kopie ſpraw wſzyſtkich razem z przydaniem Patrona, ieżliby ſtrona potrzebowała, na drugim zaś terminie *munimenta ſpecificata ſub juramento ſubſequendo juxta exigentiam* ſtron *& antiquas leges* każdy Sąd użyczać ma, godzinę zaś iedną *Actori & citato, in cauſis ſimplicium injuriarum non vero ſummarii Proceſsûs conceſſibilem*,mieć chcemy,w Sprawach *ex quolibet Subſellio per appellationem* w Trybunale przypadaiących, żadne *prorſus* Dylacye,*etiam & beneficium juris*, użyczane y używane bydź nie maią, lecz *ad primam incidentiam actoratûs in principali* ſądzone będą ; A ponieważ tak przez odeſłanie ſpraw *ad minora Subſellia*, iako też przez umnieyſzenie Dylacyi *juris Proceſsûs*, ieſt zkrocony, zaczym w praktykowanych dotąd przy konkluzyi Trybunału trzech Dylacyinych Tygodniach,nie iuż Dylacyine, lecz oczywiſte ſprawy ſądzić ſię maią. *In cauſis exemptionum, & pupillorum*, o zbiegłych lub wyprowadzonych poddanych, *& in cauſis facti* według Statutu Prawa, oraz Konſtytucyi 1699. *de expulſionibus* poſtanawiamy, aby każdy Sąd, we wſzyſtkich *expulſionum* ſprawach *a ſola reinductione* zaczynał, nie użyczaiąc *expulſoribus*, żadnych *prorſus* Dylacyi, Appellacyi, y Dobrodzieyſtw Prawnych, *excepta ſola & unica Dilatione Copiarum* ſpraw wſzyſtkich y to *in ſpatio reinductionis, calculationis, verificationis, inquiſitionis,*

ſeu comportationis reddendarum. A ponieważ *eadem Conſtitutione* 1699. *pæna ſeſſionis Turris pro expulſoribus* ieſt naznaczona, więc *pari jure* też peny, y na tych ktorzy o expulſyą oſkarżywſzy oney nie dowiodą, Wieży ſześć Niedziel naznaczamy. Sąd zaś od pen wzwyż wyrażonych ſtrony, na ktoreby ſię ściągały uwalniać, ani tychże pen *ad principale* ſuſpendować niepowinien będzie. W ſprawach też o poddanych wyprowadzonych lub zbiegłych, ktore bez Appellacyi w Grodach *terminari* powinny, *ad primam inſtantiam Copiæ* ſpraw, *cum ſtatuitione in cauſis exemptionum ſimiliter* (*nil quidquam præjudicando* warunkom y obowiązkom w Prawach zaſtawnych opiſanym, oraz Poſſeſſyi za onemi *uſque ad plenariam* tychże warunkow przez Wiecznika *ſatisfactionem*) Inekwitacya, a *in cauſis facti* Inkwizycya, *ad primam inſtantiam* przy Kopii ſpraw *in ſpatio eorum omnium actuum* w Sądach uznane bydź maią.

O Obmowach.

1410. BEneficium Obmowy *circa antiquas leges* zachowuiemy, *hoc tamen præcauto:* ieżeliby Senator, Miniſter, Poſeł Ziemſki na Seymie *actu* nie będący, obmowę, na funkcyi ſwoiey podał, a przeto y ſtronę ſiebie pozywaiącą y Sąd *eludere* ważył ſię, tedy każdy na to rezolwuiący ſię *pæna ſeſſionis Turris Civilis* przez Niedziel ſześć karany bydź ma, dla czego *præſentiam ſuam* każdy z Senatorow, y Miniſtrow od Marſzałka W. X. Litt: lub *in abſentia* Litewſkich Marſzałkow, od przytomnego w ow czas Koronnego, a z Posłow Ziemſkich od Urodzonego Marſzałka Seymowego dokumentem *teſtari* powinien będzie. Ktore to Obmowy, przez Senatorow, Miniſtrow, y Posłow *ſupra publicam legalitatem, exceptis cauſis exemptionum, expulſionis, & inſcriptionum*, w ktorych *per Plenipotentarios*, odpowiadać *tenentur*, we wſzyſtkich Sądach iść powinne; *ſimiliter* Obmowy *contra Judicium* w Trybunale podane, *& ſupra veram infirmitatem in cauſis Perſonalibus, prævio juramento ſupra eam* Sąd przyimować powinien. Ktore to Obmowy przez Senatorow; Miniſtrow, y Posłow *ſupra publicam legalitatem* podane, aż do terminu zakończenia funkcyi Seymowey, *a contra Judicem* w Trybunale do zakończenia tey funkcyi, na ktorey ieſt Sędzią *ſecundum leges antiquas acceptari* maią. Ktora to Obmowa Senatorom y Posłom w Sądach Aſſeſſoryi W. X. Litt: służyć nie ma gdy te Sądy, w Mieście Seymu agitować ſię będą. Takowe tedy pozoſtałe Aktoraty, po przyiętych Obmowach za wyiściem terminu, wraz *in quolibet Subſellio*, opuściwſzy do wołania *ex ordine actorati iterum* reſuſcitowane y wołane bydź maią, *non attento ordine* ; to ſię

ma

ma rozumieć y o tych Aktoratach, przy ktorych zapisana godzina, że wraz przy expiracyi godziny, według zegaru wołana będzie, a ieżeliby, *in tractu* expiracyi godziny *ex ordine* wołania Aktoratow wpadła inna sprawa oczywista, wtedy po odsądzeniu oney taż na godzinie pozostała sprawa, *ante omnia* wołana y sądzona ma bydź. A ieżliby w Ziemstwie lub w Grodzie była podana Obmowa *contra Judicem*, tedy ten Sędzia, przeciwko ktoremu będzie podana sprawiedliwa Obmowa, nie powinien będzie zasiadać na swoiey sprawie, sprawa iednak przez innych Sędziow decydowana bydź powinna.

Regestra Sądowe Trybunalskie.

15to. POnieważ z przeszłych Regestrow Trybunału Głow. W. X. Litt; y Dni do wołania onych naznaczonych *practicatum:* iż niektore Regestra po wielekroć razy wołane były, a drugie y do konkluzyi Trybunału niezaczęte zostały, raz że Urodzeni Marszałkowie niechcąc wołać Regestrow ordynaryinych *arbitrariè incarceratorum* lub Taktowe do wołania brali, *simili:* y Palestra *favendo* swoim Aktorom, ażeby przeciwny Aktorat nie był wołany, kontrowersyami przeciągali, zaczym *antiquum usum* wołania Regestrow *biennium in omnibus Subselliis* znosząc, takowy względem Regestrow wpisywania spraw, y wołania onych ustanawiamy porządek.

1mo. Regestr *Appellationum*, do ktorego tylko za Appellacyą sprawy od Sądow Ziemskich Podkomorskich, lub Grodzkich, odchodzące dla rozsądzenia w tymże Trybunale wpisywane bydź powinne, tudzież Dekreta *paritatis* dawnieysze Trybunalskie.

2do. Regestr Sprzeciwieństwa, do ktorego maią bydź ingrossowane sprawy *contraventionum* Dekretom Trybunalskim *post Appellationem* wypadłym, iako też y tym, ktorzyby popieraiąc Appellacyi, sami dopuścili się w Trybunale *post Appellationem* kondemnować.

3tio. Regestr *Officii*, do ktorego tylko maią bydź sprawy ingrossowane *cum negligentibus Officialibus* za omięszkaniem Rokow lub Roczkow wpisane z Delacyi *cujusvis* lub *ad instantiam Instigatoris.*

4to. Regestr *Incarceratorum*, do ktorego mimo wszelką sprawiedliwość *solo abusu variis prætextibus* Sprawy Ziemskie lub inney natury strony wprowadzały, dla wciągnienia do tegoż Regestru *causam juris seu differentiarum*, wziąwszy człowieka czy to na dyfferencyi, czyli na drodze lub od siebie namowionego, *crimine non notatum* do Trybunału o mil kilkadziesiąt przy-

 pro-

prowadziwszy, *sinistrè in contumaciam* strony udaiąc za kryminaliste, Regestr *incarceratorum* częstokroc y Taktowy *in elusionem* Sądu y sprawiedliwości; więc *abhinc* znosząc takowe *abusus*, żadnych spraw, oprocz tylko samych kryminalnych za przyprowadzeniem aktualnego Kryminalisty, *similiter in causis honorum* o więzienie Szlachty *sub ullo titulo, & praetextu* wpisywać, ani Sądu tentować *sub paenis irremissibilibus sessionis Turris* sześć Niedziel na stronę, a na Urodzonych Palestrantów, ktorzyby wnosić lub stawac *circa actoratum* w takowych sprawach mieli, Niedziel dwie Wieży naznaczamy. A gdyby kto wpisawszy sprawę, *tanquam* z Kryminalistą, *a in futura juris* przez Inkwizycyą tego nie dowiodł, y ten ktorego pod Wartę Trybunalską oddał, aktualny delinkwent *in crimine* nie pokaże się, tedy takowa strona o co zapozywała, rzecz traci, *& paenis pro illusione* Sądu, Niedziel sześć przy nawiązce sowitey *cum restitutione litis expensorum, & refusione damnorum*, karana będzie, a za Szlachcica nie słusznie inkarcerowanego *paenis* sześć Niedzielami Wieży, *in fundo* z nawiązką sowitą, *litisque expensorum & damnorum subesse* powinna.

510. Regestr TAKTOWY ktory nie inaczey rozumieć się powinien, iak tylko w tych sprawach, gdy się kryminał, lub pod Sądami, lub *in circuitu* Miasta, o milę, także gdy *laeditur* Osoba Deputacka, *securitas, & authoritas Judiciorum* y stron *similiter* o excessa pod tymże Trybunałem, takowe sprawy, wraz po wpisaniu Aktoratu *extra Regestrum, etiam in tractu* oczywistey sądzone bydź maią, do ktorego Regestru, *etiam* Sędziowie Trybunalscy żadnych spraw *sub ullo praetextu* czy to *in causis facti*, czyli z dyfferencyi *promanantibus*, w Dobrach swoich, *quocunque casu* wynikłych, *stante charactere* wpisywać, do Trybunału pozywać, lub Regestr Taktowy czyli inny tentować, Szlachty aggrawować, *sub nullitate Decretorum & sub refusione damnorum* nie powinni będą, ale w takowych sprawach *in foro competenti ubi bona consistunt, actiones instituere* y skończyć *ibidem tenentur*. Te zas wszystkie Regestra, nie przywięzuiąc się do Dni, maią bydź wołane tym porządkiem; naypierwey Regestr *Appellationum*, potym aż się z niego iedna oczywista *in principali negotio* odsądzi sprawa, po ktorey odsądzoney, ma bydź wołany Regestr sprzeciwieństwa, z ktorego takoż po odsądzoney iedney oczywistey, wołany będzie Regestr *officii*, *tandem* Regestr *incarceratorum*. Takowym tedy wyżey opisanym sposobem, *non servato ordine dierum*, wszystkie wzwyż wyrażone Regestra,

a w

a w nich *consecutivè* następuiące Aktoraty *suo ordine* wołane bydź maią. Gdyby zaś sprawy maiąc naznaczone sobie Regestra, nie mięszały się, y ażeby żaden z Litygantow nie ważył się, sprawy *officii* do Regestru sprzeciwieństwa, lub innych *& è econtra* wpisywać, oraz ażeby nikt pod omyłkami nie ważył się wpisywać Aktoratow *sub nullitate Judicati*, y wpisu *eliminatione*, a Marszałkowie Trybunalscy Regestra nie przeskakiwaiąc, ale *ordine* w tey Konstytucyi *expresso* wołać, ani nowych Regestrow koncypowac nie maią, y Dekreta, *hoc modo illegitimè* od stron otrzymane, nietylko *nullitati* maią bydź podległe, ale *insuper* otrzymuiący takowy Dekret *sessione* Wieży Cywilney Niedziel sześć ma bydź karany *cum solutione litis expensorum*. Sprawy zaś wszystkie, nie wpisuiąc na drugiey Kadencyi z tychże samych Regestrow, iedne po drugich maią bydź wołane, y gdzieby dla wielkości Regestrow iuż więcey Aktoratow wpisywać nie można było, tedy do Introligowanych nowych Regestrow nie przenaszaiąc Aktoratow nieodwołanych, nowe przybywaiące sprawy, pod numerami *consecutivè*, po ostatnich Aktoratach idącemi wpisywać będą. A gdy iuż takowe pierwsze Regestra Aktoratami napełnione zostaną, tedy powtorne Regestra maią bydź sporządzone, a przybywaiące Aktoraty strony wpisywać będą, takoż pod numerami, *a primo posito numero* przy pierwszym powtornego Regestru Aktoracie, *consecutivè* na dal wpisywać y numery kłasc powinni będą. A Marszałek każdy poty z nowych powtornych Regesttow spraw wołać nie będzie, poki wszystkie stare Regestra, oraz przy ktorych Obmowy zapisane były nieprzywoła, a dla pewności wpisanego Aktoratu, Pisarze Trybunalscy Wokandę tych wszystkich Aktoratow, ktore tylko od początku Kadencyi wpisywane będą, wpuł Kadencyi drugą Wokąndę, od połowy do konkluzyi Kadencyi, wpisywanych Aktoratow w Trybunale aktykować każdey Kadencyi, *sub relegatione* od funkcyi Pisarskiey powinni będą, ktorych Wokand Widymusy, Aktoratow *excerpta* każdey potrzebuiącey stronie, *sub pænis* wolne bydź *absque solutione* maią. A że praktykowało się do tych czas wielkie pokrzywdzenie *litigantibus* przez Urodzonych Pisarzow y Regentow Regestrowych, że *favore* przyiacioł swych, tak przed wydaną Wokandą, iako też po wydaney z Regestrow Trybunalskich karty wyimowano z Aktoratami, a drugie na to mieysce wkładano, Regestra po wielekroć razy odmieniono, y znowu introligowano; więc zabiegaiąc *his inconvenientiis*, ieżliby się *abhinc* to pokazało, na Urodzonych Pisarzach lub Regentach, tedy *ex termino tacto cum abjudicatione* od swych funkcyi *& refusione damnorum* sądzeni bydź, na tym, czyli drugim Trybunale maią; w Trybunale *similiter* Duchownym, praktykowane

 wane

wane dotąd Regeſtra utrzymuiąc, wpiſywanie do nich ſpraw, y wołanie *methodo*, o Regeſtrach Trybunału Głownego W. X. Litt: Ziemſkiego *ad præſens circumſcripta* poſtanawiamy, y ażeby Urodzeni Piſarze Trybunalſcy. za Wpiſy ſami przez ſię, y przez ſwoich Subalternow, żadnych *penitùs* offerencyi nie brali, ale ſolucyą w Konſtytucyi 1726. Roku od Aktorow kontentowali ſię, *ſub relegatione* od funkcyi waruiemy.

Regeſtra w Ziemſtwach, y Grodach.

1610. W Ziemſtwach y Grodach Regeſtra dwa bydź powinne, Jeden wſzelkich ſpraw Cywilnych, a drugi ſpraw uczynkowych *incarceratorum*, te zaś Urzędy Ziemſkie y Grodzkie, ſprawy Statutem y dalſzemi Prawami ſądzić determinowane, *ad mentem* tychże Praw *Judicata* ferować powinny będą, do ktorych Regeſtrow ſprawy ſpoſobem o Regeſtrach Trybunału Głownego opiſanym ingroſſowane, y też Regeſtra *alternatim* między ſobą tymże ſpoſobem, iako o Regeſtrach Trybunału opiſanym wołane y ſądzone bydź maią. Urzędy Ziemſkie, Roki maią ſądzić trzy razy w Roku po ſześć Niedziel w czaſie Statutem opiſanym, chybaby ſpraw nieſtało, a w Xięſtwie Inflantſkim, dwoie tylko Rokow, to ieſt Swięto Michalſkie y Trzy-Krolſkie; a Roczki cztery razy po cztery Niedziele, pierwſze w Marcu, *à die prima Martii*, drugie *à die prima Maii*, trzecie *à die prima Auguſti*, czwarte *à die prima Decembris non obſtante Feſto*, bez troyga wołania zaczynać ſię maią. W Xięſtwie zaś Inflantſkim z przyczyny przypadaiącey w Maju Kadencyi, tegoż Xięſtwa w Aſſeſſoryi Koronney, oraz ſzczupłości ſpraw, Roczki Majowe, y Marcowe ſądzone bydź nie maią, lecz tylko dwa razy na Rok, w Auguście y Decembrze.

O Sprawach *Minoris Importantiæ*.

1710. POnieważ w małych importancyach naywięcey ſpraw po Ziemſtwach y Grodach znayduie ſię, y *in principali* ſtrona *convicta* przyſądzonego *judicatum* ſtronie pokrzywdzoney niechcąc płacić na iedyną extenuacyą *malitiosè*, ſiebie y drugą ſtronę gubiąc Appellacyą do Trybunału uroſzczała, a tak acz ſprawiedliwie otrzymane *Judicatum* bez ſkutku y konkluzyi uſtawać muſiało; zaczym dogadzaiąc *Nobilitati*, ażeby w ſprawach wſzyſtkich *minoris importantiæ*, ktore *ex merito ſuo non excedunt valorem* Pięciu ſet Złotych, Urzędy Ziemſkie y Grodzkie przez finalną

pryn-

pryncypalną w swoich Sądach decyzyą *Judicata* ferowali, *non ad missâ quavis appellatione*, waruiemy.

O Deputatach.

18vo. DEputaci ktorzy daią się korrumpować, *ad cujusvis instantiam* czy to w tym Trybunale, czyli w następuiącym *prævià deductione ab omni activitate in perpetuum* maią bydź odsądzeni. Ciz Deputaci ażeby Sądow pilnowali, Produktow y Replik wszystkich stron słuchali, też Repliki kontrowersyine sami, a nie przez zasadzonych w Kole od siebie Subalternow notowali, od Sądow *ullatenus sub abjudicatione* od charakteru Sędziowskiego nie absentowali się bez oznaymienia się w Kole, ale też Sądy punktualnie *secundum præscripta legis* zasiadali, *omnẽ honestatem* zachowywali, *in tractu* tak kontrowersyi, iako też pod czas namowy z mieysc swoich na drugie *post inchoatum Turnum* w Kole nieprzechadzasię z mieysc swoich, decyzyą dawali do promulgacyi *pluralitatis votorum* przez Urodzonego Marszałka, tym bardziey Praktyk y zniesienia się pod czas namowy czynić *sub relegatione* od funkcyi nie ważyli się, postanawiamy. *Post finitum* zatym *Turnum* ieżeliby ktory Deputat *ante promulgationem* decyzyi powtornie *Trunum* niepotrzebował, tedy Urodzony Marszałek *pluralitatem votorum, antequam* Deputaci z mieysc nie powstaną *promulgare tenebitur*, a każdemu z Deputatow, poki z mieysc niepowstaną *Turnum* pretenduiącemu, raz, drugi, y trzeci pozwolić Marszałek powinien. *Postquam pluralitatis promulgationem* żaden z Deputatow *Turnum* dopraszać się, z Sądow & *usque ad promulgationem* przed stronami Dekretu oddalać się *indispensabiliter* takoż *sub relegatione* od funkcyi nie będzie mogł. Podobnym sposobem, aby żaden z stron lub do spraw należący *cujuscunque Statûs & conditionis*, y nikt inny do zawartego Koła iak wezmą do namowy do Izby Sądowey wchodzić *ante promulgationem* Dekretu przed stronami, *sub pœnis sessionis Turris* przez Niedziel sześć y pod zapłaceniem sta Kop excessu *ad cujusvis etiam* z Deputatow *instantiam, per medium Judicio & per medium Delatori decernendis*, y Sędziowie Trybunalscy wprowadzać *sub iisdem pœnis* aby nieważyli się, postanawiamy. A ktorzyby Produktow y Replik wszystkich niesłuchali, decyzyi dawać nie powinni *sub relegatione*.

Wniesienie abrogowane.

19no. POnieważ do tych czas praktykowały się w Trybunałach y innych Subselliach bezprawia, iż strony nie maiąc

Aktoratu, albo przywołania onych nie czekaiąc przy Processach albo przy podanych Suplikach Listy zaręczne, Regestra y inne rożne *Judicata* otrzymywały, przez co wiele czasu zabierały, *tollendo hos abusus* przeciwko Prawom praktykowane, postanawiamy: Ażeby żaden tak z stron, iako też y z Urodzonych Patronow *sub quocunque titulo* nie ważyli się wnaszać, nie czekaiąc przywołania, o List zaręczny, o Regestr czyli inne iakiekolwiek *Judicatum* upraszać, ale każdy *ex litigantibus* sprawę za zapozwem lub za zakazem *pro merito actionis* do Regestrow *ubi competierit* wpisawszy, Aktoratu swego przywołania *ex ordine* czekał, *sub nullitate secùs judicatorum & sub pœna sessionis Turris* przez Niedziel dwie tak na stronę oto doprasząiącą się, iako też na Urodzonych Patronow wnoszących w każdych Sądach *ex termino tacto eo instanti* po takowym wniesieniu *irremissibiliter irroganda*, *nihil quidquam derogando* wnieśieniu, ostałe *sub securitate* Sądow Akcye. Processa zaś *in scriptis* bez żadnych kontrowersyi z expressyą tylko od kogo, przeciwko komu, y o co przed Sądem przeczytawszy, do Kancellaryi maią bydź oddawane. Listy zaręczne *ad obloquentiam* Prawa Statutowego Urzędom Ziemskim y Grodzkim *committimus* wydawać.

Dochody Sędziom Trybunalskim.

20*mò*. Lubo Konstytucya 1726. *lucra alias* Kopy od Lityg antow Sędziom Trybunalskim *à Judicatis* opisała, iednak ponieważ *per abusum* Urodzeni Deputaci *extorsivè* Kopy *pro arbitrio suo* nakładali; mimo wzwyż wyrażoną Konstytucyą nowe *lucra* formowali; zaczym znaszaiąc takowe bezprawia, ażeby Trybunał *abhinc* takowych extorsyi nieczynił, strony Kopami nad *lucra* należące według wzwyż wyrażoney Konstytucyi nieagrawował, miec chcemy. A *in causa* takowey extorsyi ukrzywdzoney stronie czy to przez się, czyli przez Plenipotentow lub Attendentow na drugi następuiący Trybunał nie iuż Sukkollektorow ale Podskarbich Trybunalskich, y Censorow *vigore Constitutionis* 1726. wolno zapozywać będzie *ex Regestro termini tacti*, a za pierwszym przywołaniem Aktoratu Trybunał rozsądziwszy *in principali* takową sprawę, przebrane nad słuszność Kopy od stron *cum triplici pensione, & ferorsivè litis expensâ irremissibiliter Parti injuriatæ* na zapozwanych przysądzić będzie powinien; a Urodzeni *Succollectores* odbieraiąc Kopy od Stron y Kwity onym daiąc, powinni *expresè* wyrazić w Kwicie swoim, za ktore y iakie *lucra*, y wiele Kop brać będą, *sub pœnis irremissibiliter* dwoch Niedziel Wieży *etiam* za wniesieniem *decernendis*, ieżeliby takich Kwitow y z taką expressyą, iak się wyraziło, stronom dawać niechcieli.

O Do-

O Dochodach Urzędom Ziemſkim y Grodzkim

21mo. DOchody w Ziemſtwach y Grodach lubo ſą opiſane Konſtytucyą Seymu *Convocationis* 1764, Ktora czterech Sędziow Ziemſkich zniozſzy, Podſędkow w każdym Woiewodztwie y Powiecie determinowała; zaczym Dochody wſzelkie w Ziemſtwie wſzyſtkim Sędziom rownie należeć maią. Pieczęć zaś w Ziemſtwie iedna z Herbem Litewſkim y Inſkrypcyą właſnego Woiewodztwa czyli Powiatu tak do Dekretow iako y Extraktow używana y w Kancellaryi Ziemſkiey konſerwowana bydź ma; od ktorey dochod, nie podwyżſzaiąc nad dawny przepis Prawa, *æqualiter* między Sędziow Ziemſkich rozdzielany bydź ma. Od Przeſądow zaś wſzelkich na Rokach y Roczkach, od Dekretow oczywiſtych, nieſtannych, y Apellacyinych *ex ratione* ingruencyi ſpraw naſtępuiących po Ziemſtwach y Grodach z remiſſy Trybunałow, oraz *ex ratione* czaſu przedłużenia tymże Sądom y Sędziom w większey liczbie będącym; zaczym od tych Judykatow od każdego wyroku *ad normam* dochodu Sędziom Trybunalſkim w Konſtytucyi 1726. wyrażonego, nie iuż po Kopie, lecz po złotemu naznaczamy.

O Kancellaryi Trybunalſkiey.

22do. KAncellarya Trybunału W.X. Litt. że przez obſzerne y długie piſanie Dekretow pod czas namowy wiele czaſu zabierała; przeto *cavetur* żeby Urodzeni Regenci ſamę tylko decyzyą, przez ktorą co ſię komu y na iakim fundamencie przyſądzi, lub kogo od czego odſądzi, piſali, y takowe ſame *Judicata* w Jzbie Sądowey przed ſtronami czytali, y ſtronom wydawali, ſtanowiemy. A ieżliby kto pretendował z żałobami, kontrowerſyami, wyięcia Dekretow, tedy takowe łączenia Aktoratow kombinacye załob, ułożenia kontrowerſyi w ſtancyach piſać maią, y ſamym ſtronom pozwalamy, z poprawieniem iednak takowych układanych kontrowerſyi przez UU. Regentow; A chociaż Konſtytucya 1726. uſtanowiła, aby ſtronica każda arkuſzu *excepto* pierwſzey, na ktorey dokumentu intytulacya, także oſtatniey na ktorey Pieczęć Sędziow Trybunalſkich y Urzędnikow *cujuſcunque Subſellii* wyrażać ſię zwykła, miała wierſzow trzydzieści, iednak ponieważ Kancellarya przez obſzerne piſanie y rozciągnienie ſłow dla płacenia dochodow *gravamen* ſtronom przynoſiła; zaczym *abhinc ſtrictiûs* piſać powinni, nierozciągaiąc ſłow y liter *ſub pænis*. A ponieważ praktykowało ſię w Trybunale W. X. Litt: że Urodzeni Regenci brali Lityganto w

 ſpra-

sprawy w attencye y promocye swoie *favore* utrzymania ktorych, Deputatow karessowali, & *variis studiis etiam* pod czas samey namowy przechadzaiąc się, nie pilnuiąc mieysca swego, sprawy promowowali; zaczym ażeby tak pod czas kontrowersyi, iako też pod czas namowy, przy swoim stole siedzieli, nieprzechadzali się, spraw nie promowowali, z Izby Sądowey nim Dekret promulgowany będzie niewychodzili, y w Decyzye nie wdawali się, *sub pœna abjudicationis ex termino tacto decernendæ*, y ażeby U. Pisarz Trybunalski nad trzy osoby do Regencyi Trybunalskiey *viros nobiles* do tey funkcyi *idoneos, legum gnaros*, y w niczym *non notatos* nie kreował, y Trybunał nie więcey nad trzy osoby nie akceptował, postanawiamy.

O Kondemnatach na WW. Woiewodow lub UU. Starostow Sądowych wypadłych.

23tio. Kondemnaty wszelkie na Wielmożnych Woiewodow y Urodzonych Starostach Sądowych otrzymane, *activitati* Urzędnikow Sądowych od nich installowanych w Sądach ich, oraz na Inkwizycye y Exekucye zieżdżaiących *nocere* nie maią, y onym *activitatem* żaden tamować takowemi Dekretami nie powinien będzie. A Woiewodowie, y Starostowie Sądowi Urzędnikow Grodzkich nie za pieniądze, lecz *gratis sub pœnis & refusione* wziętych pieniędzy installować, tudziez Woiewodztwa, y Powiaty Urzędnikow Ziemskich obierać maią, *personas non notatas, ætate & intelligentiâ vigentes*, Praw Oyczystych wiadomych; oraz Woiewodowie y Starostowie, nie iuż iak przedtym było, iż trzech kreowali Urzędnikow, Podstarościego, Sędziego, y Pisarza; lecz teraz przez wzgląd na mnostwo spraw do Ziemstwa y Grodow odeszłych, tudzież dla łatwieyszego *Nobilitati* sprowadzenia exekucyi, niemniey iż Roczki przez cztery razy na Rok *indispensabiliter* sądzone będą, przy Podstarościm trzech Sędziow kredensować maią. Ktorzy, *absentiâ duorum non obstante*, Sądy z Pisarzem sądzić będą powinni, *a paritatem similiter* iak w Ziemstwie Pisarz rezolwować będzie. Jeźliby zaś kto miał sprawę z Pisarzem, Sędzia *ex ordine* ostatni, mieysce Pisarza zastąpić ma, y tylko *in casu paritatis* sentencyą dawać y onę rezolwować powinien.

De valore Dekretow oczywistych.

24to. Insistendo wszystkim Prawom y Konstytucyom a mianowicie Konstytucyi 1726. Roku *de valore* Dekretow oczywistych Trybunalskich *quam strictissimè* opisanym, ustanawiamy.

Aże-

Ażeby też Dekreta oczywiste Trybunalskie *ex seriis partium controversiis* ferowane, tudzież Dekreta Sądow Polubownych przez nikogo *in ullum dubiū* wprowadzane y naruszone nie były, lecz *circa valorē sui inviolabiliter perpetuè* zostawały. *Similiter censendum* o Dekretach ktore Kasztelanowie, Marszałkowie, y Starostowie, z Kommissarzami *jus decisionis* maiącemi *in causis differentiarum* w sprawach z remissy odesłanych ferować będą, także Dekreta Podkomorskie z remiss Ziemskich, lub Trybunalskich *sine appellatione* zaszłe; *Item* Dekreta Ziemskie, y Grodzkie *ex seriis partium controversiis* ferowane, od ktorych Appellacye nie zaszły lub nie zaydą, aby przez nikogo wzruszane y w wątpliwość wprowadzane nie były, *præsenti lege* waruiemy; y ażeby wszelkie Urzędy za takowemi *tanquam ultimæ instantiæ* Dekretami w wiązanie przysądzoney rzeczy *sub pœnis* tak na Urząd, iak y na stronę w Statucie *expressis omnino* czyniły, nakazuiemy.

O Dekretach Kondyktowych.

25to. POnieważ w Trybunałach y Subselliach W.X.Lit: *inva-luit abusus* Dekretow Kondyktowych *ad placitū* między stronami ferowanych, przez co nieznośne zagęszczone są *præjudicia;* więc zabiegaiąc *his abusibus*, ustanawiamy: Ażeby *abhinc* żadne strony takowych Dekretow między sobą opisywać, a Sąd żaden takowych *ex condicto* uformowanych Dekretow przyimować, podpisywać, do Akt ingressować *sub nullitate & eliminatione ex actis ad cujusvis Nobilis instantiam*, nie ważyły się.

O Patronach.

26to. URodzeni Patronowie podług Konstytucyi 1726. *Nobiles, jurati, Possessionati & nullo excessu notati in omnibus Subselliis*, bydź maią: Ciż UU. Patronowie do żadney sprawy choćby y w wielu Kategoryach będącey, nie więcey iak tylko po dwoch, *idque* ieden od Produktu, a drugi do Repliki całey sprawy należeć będą, y ktory z nich Produkt lub Replikę zacznie, takowe kontrowersye nie dzieląc na wielu Kollegow sam z Kollegą *sub pœnis* konkludować *tenetur*. A że UU. Patronowie *læsivè* stawaiąc *sub prætextu* niby żałoby Aktora, nie zachowuiąc żadney modestyi, obserwancyi Sądu, y stron, częstokroć strony, przeciwko ktorym stawaią, wexować zwykli; zaczym *pro tantâ vexâ & læsione, pœnâ abjudicationis à patrocinio* karani bydź maią, *ad instantiam cujusvis ex termino tacto;* ciż UU. Patronowie że kontrowersyami długiemi

Sąd trudnili, *abbinc* żeby Produkta *in scriptis consonè in omni* z dokumentami nic nad to nie dokładaiąc, ani uymuiąc, *& similiter* Repliki Sędziom dawali, y czytali, a produkuiąc czyli replikuiąc bez żadnych słownych przedłużanych remonstracyi y exageracyi, dygressyi Prejudykatow allegowania dla iedyney impressyi, ktore częstokroć *contra legem & justitiam* były ferowane, pokrotce stawali, po stancyach żadnych korrupcyi roznosić y onemi Sędziow tentować nieważyli się(co się ma ściągać y na Urodzonych Attendentow) Prawa tylko *directè ad meritum actionis* służące allegowali, y onemi dowodzili, postanawiamy, *sub iisdem pœnis.*

O Xięgach y Aktach.

27mo. POnieważ wielka trudność była tak *Litigantibus* iakoteż wszystkim stronom rekwiruiącym dokumentow z Akt Ziemskich y Grodzkich, w ktorych częstokroć dla nieporządku onych *nullus ordo* znaydował się. Zaczym ażeby w Ziemstwach y Grodach Xięgi były otwarte, y Akta wszelkie z wolną rewizyą każdemu y wyięciem z onych widymusow, oraz ażeby wszelkie Akta tak dawnieysze iako *& post hanc legem* przybyte, po wszystkich Ziemstwach y Grodach zrejestrowane y z introligowane, oraz porządnie *cum specificatione* Datt od kogo, komu, y na co służą spisane były, *rigorsè* obowięzuiemy wszystkie Urzędy, *eoque intuitu ob securitatem* tychże Aktow, gdzie maią bydź konserwowane, na Ziemskie Woiewodztwo, y Powiaty; na Grodzkie Woiewodowie y Starostowie *contribuere*, y *Archiva* murowane mieć maią. Dokumenta ktore dotąd w Grodach były przyznawane, lub aktykowane, a do Ziemstw nie przeniesione, ażeby *in suo robore & valore* zostawały waruiemy.

O Magdeburyach W. X. Litt.

28vo. LUbo Magdeburye w W. Xięstwie Litewskim będące, przyznania od osob Stanu Rycerskiego dotąd przyimowały, iednak dla lepszego Aktorow bespieczeństwa, na przyszły czas to *abrogando, salvis anterioribus usque ad datam præsentem, etiam sub Interregnis,* Praw, Zapisow, Cessyi, obligow, *& varii tituli* Zapisow, *recognitionibus* w tychże Magdeburyach *expeditis abbinc* żadnych tranzakcyi, *sub nullitate* pzyznania w Magdeburyach Wielkiego Xięstwa Litewskiego na Dobra Ziemskie Donacyi, Przedaż, Zapisow, Kontraktow, Obligow, Testamentow, tudzież na Starostwa, Dzierżawy, Krolewszczyzny Cessyi, y innych wszelkich między stanem Szlacheckim y Duchownym tranzakcyi

zachodzących, przyimować nieważyli się, ale żeby stan Szlachecki y Duchowny według Statutu W. Xięstwa Litewskiego maiąc iakiekolwiek do przyznania tranzakcye, *in foro & coram Officio competenti* to iest: w Trybunałach, Ziemstwach, Grodach przyznanie, a pod czas nie sądzących się Rokow, lub Roczek, Pisarz Ziemski y Grodzki *circa acta sua* lub Regent aktualny przysięgły wpisuiąc tranzakcye do Xięgi introligowaney z podpisem rąk zeznawaiących, przyznania podług Prawa y zwyczaiu Koronnego przyimować maią, *præsenti lege* postanawiamy. Do Akt zaś Magdeburskich aby tylko w samych sprawach Mieyskich, lub o Grunta y place Mieyskie, wszelkie Zapisy, Kontrakty, do przyznania przyimowane były, mieć chcemy. Akta Magdeburskie *similiter* iako o Ziemskich y Grodzkich opisano, maią bydź zintroligowane y zregestrowane.

O Woźnych *alias* Generałach.

29no. ZAbiegaiąc ażeby Generali przeciwko przysiędze y funkcyi swoiey nie wykraczali, żadnych zeznań *falsificatoriè* nie czynili, ustanawiamy; Jż ieżeliby ktory Woźny nie podawszy Pozwu y obwieszczenia, nie czyniąc Obdukcyi, Wizyi, *in fundo* Intromissyi y innych *cujuscunque tituli* ktore do Woźnych należą powinności, ważył się *falsificatoriè* relacye w Kancellaryach zeznawać, y toby onemu *legitimè* dowiedziono było; takowy Generał, w każdym sądzie *ex termino tactô* na peny kryminalne sądzony bydź ma, y nie tylko takowe fałszywe iego zeznanie *nullitate* powinno bydź w każdym Sądzie kassowane, ale też za onemi wyniesione Pozwy, y wypadłe *in contumaciam* Dekreta y wszystkie onych *falsificatorii actus*, żadnego waloru mieć niepowinny; *Providendo* oraz *securitati* osob tychże Generałow funkcye swoie odprawuiących, *eo intuitu* Konstytucyą 1726. reassumuiąc, *contra violatores* peny w tymże Prawie wyrażone, *quam strictissimè* opisuiemy.

O Zbiegłych poddanych.

30mo. W Sprawach o Zbiegłych Poddanych lubo *summarius processus inter Concives*, dawnieyszemi Prawami opisany; Jednak *præsenti lege* ustanawiamy: Aby z ktorego Woiewodztwa lub Powiatu o wyszłych Poddanych *instituetur actio*, w Grodzie *ejusdem Palatinatûs vel Districtûs summario processu præcisà Appellatione finaliter* rozsądzona była.

O Exe-

O Exekucyach Kapturowych Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego.

31mo. POnieważ *contra mentem* Konſtytucyi 1736. y Konſtytucyi Seymu *Convocationis* Sędziowie Kapturowi nie maiący Urzędow Ziemſkich y Grodzkich na exekucye zieżdżali; zaczym takowe *actus*, iako *contra mentem* Prawa, kaſſuiemy: Dekreta zaś oczywiſte po Inkwizycyach *etiam* przez Sędziow Kapturowych expedyowanych *in principali ad mentem* Praw o Sądach Kapturowych ferowane; *& ſimiliter* Inkwizycye, weryfikacye, y kalkulacye expedyowane, *in pleno valore* zachowuiemy.

O Gleytach z Kancellaryi wydawanych.

32do. GLeyty z Kancellaryi W. Xięſtwa Litewſkiego od Obywatelow Prawo wiodących potrzebowane, aby przy warowaniu *loci ſtandi* nie aktykowane *robur ſuum* nie miały, *Subſellia* wſzyſtkie W. X. Lit: przeſtrzegać maią. A w dalſzych Prawa terminach w tey Konſtytucyi nie opiſanych, *uſum* Statutu W. Xięſtwa Litewſkiego, y Konſtytucyi Seymowych wcale zachowuiemy; w punktach zaś *præſenti lege* opiſanych, ażeby przeciwko teraźnieyſzemu Rzeczypoſpolitey poſtanowieniu, żadne przeſzłe Prawa na pomoc brane nie były waruiemy.

Pozwolenie Dwoch Ziemſtw, y Dwoch Grodow Xięſtwu Zmuydzkiemu.

33tio. ZWażaiąc iż w tak obſzernym y ludnym Xięſtwie Zmuydzkim na dwadzieścia ośm Powiatow dzielącym ſię, ieden Urząd Ziemſki y ieden Urząd Grodzki w adminiſtrowaniu S. ſprawiedliwości mało co uſpokoienia między prawuiącemi ſię mogłby ſprawić; przeto ſkłoniwſzy ſię do prożb przez Urodzonych Poſłow tegoż Xięſtwa zanieſionych, Dwa Ziemſtwa temuż Xięſtwu Zmuydzkiemu fundować *cum plena Juriſdictione* pozwalamy; *Idque* iedne maiące ſię ſądzić w Roſſieyniach, a drugie w tymże Xięſtwie w Telſzach, w czaſach Prawem poſpolitym opiſanych; niemniey Wielmożny Xięſtwa Zmuydzkiego Staroſta w raz po wieżdżie ſwoim, ktorego ſobie Obywatele Xięſtwa Zmuydzkiego podług dawnych Przywileiow, nadań y wolności od Nayiaśnieyſzych Krolow Polſkich Anteceſſorow naſzych pozwolonych, ſami obierać maią; Grodow dwa, ieden *pro loco ſolito conſiliorum* w Roſſieyniach, drugi *pro ſecundo loco* na ſądzenie ſpraw drugiey połowy Xięſtwa Zmuy-

Zmuydzkiego, teraźnieyſzym poſtanowieniem w Telſzach *deſignato* fundować ma, y aby dwoch Podſtarościch, ſześciu Sędziow, y dwoch Piſarzow Grodzkich kredenſować mogł, *vi legis modernæ* ſtanowiemy; z ktorych ieden Podſtaroſci, y trzech Sędziow y ieden Piſarz w Roſſieyniach; a drugie tyle takichże Urzędnikow w Telſzach, według opiſanych Kadencyi ſądzić maią.

A że na dwoch mieyſcach Sądy Ziemſkie y Grodzkie *præſenti lege* uſtanowione, pociągaią ten porządek, aby Szlachta Xięſtwa Zmuydzkiego rozprawować ſię maiąca, wiedziała do ktorego należeć ma Sądu, dlatego przepiſuie ſię dyſpartyment takowy: Do Ziemſtwa y Grodu Roſſieyńſkiego należeć będą Powiaty: Eyragolſki, Wilkoſki, Wielońſki, Roſſieyńſki, Widuklewſki, Krozki, Tendziagolſki, Jaſwoyńſki, Szawelſki, Wielkich y Małych Dyrwian, Berżańſki, Uzwętſki. Do Ziemſtwa zaś y Grodu Telſzewſkiego, Powiaty: Telſzewſki, Retowſki, Pojurſki, Wieſzniańſki, Korſzewſki, Szaudowſki, Gondyńſki, Twerſki, Potumſzewſki, Birzyniańſki, Polongowſki, Powendeńſki, Medyngiańſki, Konklańſki, Zorańſki należeć maią.

Waruiemy to, ażeby Urząd ieden Ziemſki, lub Grodzki w drugiego Juryzdykcyą nie mieſzał ſię *ſub nullitate Decretorum*, y ażeby nikt nie ważył ſię *extra repartitionem* tych Powiatow *evocatoriè* zapozywać dla zwłoki ſprawiedliwości Swiętey *ſub pœna ʒevocationis* ſta Kop *&* *ſeſſione Turris* ſześciu Niedziel *in foro proprio decidendâ & irrogandâ*, nakazuiemy,. A ieżeliby Kompetytorſka z Dobr w obudwoch dyſpartycyach Xięſtwa Zmuydzkiego leżących ſprawa była, tedy na takowe ſprawy iedne Ziemſtwo Roſſieyńſkie determinuiemy. W Sprawach zaś wſzelkich z Dobr zapozwanego do Sądu tey repartycyi, gdzie Dobra pozwanego leżą *forum* naznacza ſię. *Acta vero publica*, Taryffy, maią zoſtawać w Kancellaryi Roſſieyńſkiey, a w Telſzewſkiey Grodzkiey y Ziemſkiey tylko Dekreta tychże Sądow, y wſzelkie w nich zaſzłe tranzakcye, Inkwizycye, zachowane bydź powinny. Urzędnicy Ziemſcy Roſſieyńſcy przed Telſzewſkiemi Ziemſkiemi, y Grodzcy Roſſieyńſcy przed Grodzkiemi Telſzewſkiemi na Seymikach y Ziazdach publicznych w zaſiadaniu mieyſca mieć maią. Ciż Urzędnicy Ziemſcy y Grodzcy obudwoch dyſpartycyi do expedyowania Inkwizycyi, kalkulacyi, weryfikacyi, czynienia exekucyi w tychże Sądach *ad requiſitionem* ſtron, wzaiemnie na obiedwie repartycye mogą bydź naznaczeni. Przyznania Praw, Obligow, y innych wſzelkich tranzakcyi w każdym z tych Sądow rownie za ważne mieć chcemy. A względem przenieſienia wieczyſtych tranzakcyi w Grodzie przyznanych do Ziemſtw ſwoiey repartycyi w ktorey Dobra leżą, Statut W. X. Litt: zachowuiemy.

 Acti-

34*to.* URodzeni Ciwunowie Xięſtwa Zmuydzkiego ktorych ieſt Czternaſtu, tym porządkiem maią mieć ſwoie *Stalla*; Eyragolſki, Wielkich Dyrwian, Małych Dyrwian, Retowſki, Uzwętſki, Pojurſki, Twerſki, Szaudowſki, Berżańſki, Tendziagolſki, Korſzewſki, Wieſzniańſki, Gondyńſki, Birżyniańſki. Prerogatywy tychże Ciwunow podług dawnych Praw utrzymuią ſię. A ponieważ ieden Podkomorzy w tak obſzernym y ludnym Xięſtwie wyſtarczyć ſądzić dyfferencye nie może; więc Urodzonych Ciwunow Zmuydzkich na ſądzenie ſpraw Podkomorſkich w tym tylko Xięſtwie *præſenti lege* authoryzuiemy, y podług Statutu W. Xieſtwa Lit: o Podkomorzych opiſanego moc zupełną do ſądzenia daiemy; y że ciż Ciwunowie *intra limites* tylko Xięſtwa Zmuydzkiego ſprawy Podkomorſkie, nie wyieżdżaiąc do innych Woiewodztw y Powiatow Prowincyi Litewſkiey, ſądzić moc maią, ſtanowiemy. Apellacyą *a difinitivo* tychże Ciwunow, *principali Judicato directè* do Sądu Staroſty *vel* Kaſztelana Zmuydzkiego wolną zachowuiemy. *Eo intuitu* ciż Ciwunowie Rotą Podkomorſką na Sądzenie ſpraw Podkomorſkich przyſiądź przed Sądem Ziemſkim Roſſieyńſkim na Rokach Ziemſkich *in facie Nobilitatis ſtringuntur*; y ciż Ciwunowie maią moc każdy od ſiebie po iednym Komorniku kreować y kredenſować, a Komornicy *itidem* Rotą Komornikowſką w Statucie Litewſkim opiſaną, powinni bydź przyſięgli, & *eadem authoritate* & *activitate* iak y Komornicy Podkomorſcy *gaudere* tylko na toż Xięſtwo Zmuydzkie *non ultra* iako y Ciwunowie maią. Podkomorzy zaś Xięſtwa Zmuydzkiego przy generalney powadze ſwoiey z Komornikami ſwemi & *circa poteſtatem* wyieżdżania *extra limites etiam* Xięſtwa Zmudzkiego na ſądzenie ſpraw dyfferencyinych, zachowuie ſię. A że odtąd Ciwunowie Zmuydzcy zoſtawali Sędziami do ſądzenia ſpraw Podkomorſkich, przeto ażeby ciż Urodzeni Ciwunowie niebyli Sędziami Ziemſkiemi y Grodzkiemi, tak w Xięſtwie Zmuydzkim iako y w całey Prowincyi W. Xięſtwa Litewſkiego, waruie ſię. A Dekreta onych w tychże maią bydź lokowane Kancellaryach z ktorego Dyſpartymentu Sądow zapiſani będą.

Przydanie Deputata Xięſtwu Zmuydzkiemu y Poſſa.

35*to.* ZE dotąd Xięſtwo Zmuydzkie podług dawnych Praw y Konſtytucyi W. X. Litewſkiego obierało trzech Deputatow, dwoch Poſſow. Więc w tak ludnym y obſzernym Xięſtwie

ſtwie aby odtąd czterech Deputatow na Trybunał Głowny W. Xięſtwa Litewſkiego, Obywatele Xięſtwa Zmuydzkiego *in loco ſolito Conſiliorum* w Mieſcie Naſzym Roſſieyniach obierali za zgodą Stanow Zgromadzonych, niemniey obierania Trzeciego Posła na Seym z tegoż Xięſtwa Zmuydzkiego pozwalamy.

Mieyśce Sądom Ziemſkim Trockim.

36*to* ZWyczay Sądzenia każdey kadencyi Rokow Ziemſkich Woiewodztwa Trockiego na dwoch repartycyach w Trokach y Mereczu dotąd zachowany, że ieſt z utrudzeniem tak Sądowych, iako też prawuiących ſię Oſob, w przeieżdżaniu, oraz dla ſzczupłości Goſpod ſkaſſowawſzy, tymże Sądom Ziemſkim Trockim w iednym tylko Mieſcie Trokach *Lege praeſenti* mieyſce wyznaczamy.

Ubeſpieczenie Sądowey Sprawiedliwości.

37*mo.* LUbo Prowincya W. Xięſtwa Litewſkiego przez wyznaczonych do ułożenia Korrektury *Iurium* Seymem przeſzłym Konwokacyinym Kommiſſarzow Fundowanie Trybunału Seymiki y porządek onych opiſawſzy *proceſſum judiciarium* krotſzym ſpoſobem ułożyła, na ktorym Dziele ſzczęſliwość Panowania Naſzego y zpływaiące na cały kray Błogosławieńſtwo Boſkie zakładamy. Iednak że ta, tak ważna iak naydoſkonalſzego ſprawiedliwości u ſtanowienia materya *ex abuſu Legum* udoſkonalenia ſiebie potrzebować może; Przeto ażeby po złączeniu Izby Poſſeſſkiey przy powitaniu Nas gdy Kommiſſya Skarbowa y Woyſkowa ſtanom Rzeczy-Poſpolitey *de tranſactis ſuis* ſprawią ſię y relacyą ſwoią uczynią, y deſideria onych rezolwowane będą, tu dziez materye Podatku Pogłownego w Koronie, a Podymnego w Litwie decydowane będą. Naypierwey, w żadne inſze nie wchodząc materye, Ta iak naydoſkonalſzego Uſtanowienia y Poprawy *Proceſſus Iuris & abuſuum* Praw do ſprawiedliwości zciągaiących ſię materya bywała zawſze zaczęta, nayzupełnieyſzą uwagą roztrząſniona, & *formâ Iudiciariâ* konkludowana, teraźnieyſzym poſtanowieniem mieć chcemy, *non derogando* Konſtytucyom dawnieyſzym y teraźnieyſzey *de valore* Dekretow oczywiſtych Trybunalſkich y Aſſeſſorſkich poſtanowionym.

Uſpokoienie roznicy Granic między Miaſtem Naſzym Wohyniem do Ekonomij Brzeſkiey Litew-

tewſkiey należącym a Dobrami Urodzonych Kuczyńſkich Dziedzicznemi w Woiewodztwie Lubelſkim leżącemi.

38vo. Ponieważ między Dobrami Zbilitowem, Branicą, Suchowolą y Kopiną Ziemſkiemi Pozoſtałey y Sukceſſorow niegdy Urodzonego Mikołaia Kuczyńſkiego Dziedzicznemi, a Miaſtem Naſzym Wohyniem do Ekonomij Brzeſkiey należącym, Roznica o grunta, Laſy, y Sianożęcia przez nie mały czas uſpokoic ſię nie mogła, a ztąd inkonweniencye rożne praktykowały ſię, ktorym zapobiegaiąc Pozoſtała Wdowa y Sukceſſorowie niegdy Urodzonego Mikołaia Kuczyńſkiego Podſtolego Drohickiego z iedney, a Mieſzczanie Miaſta Naſzego Wohynia za wiadomością Kommiſſyi Skarbowey Naſzey z Drugiey Strony, ugodę rożnice Granic ułatwiaiącą umowili y poſtanowili; Przeto dla tym doſtatecznieyſzego Stron uſpokoienia potrzebne bydź ziechanie Urodzonych Iozefa Wilczewſkiego, Wizkiego, Tadeuſza Iundziłła Grodzieńſkiego, Podkomorzych, na mieyſce Granic między wzwyż wyrazonemi Dobrami uznaiemy. Ktorzy Urodzeni Podkomorzowie, albo ieden z nich *abſentia alterius non obſtante præcisé* na dzien trzynaſty Mieſiąca Maia w Roku naſtępuiącym 1765 za poprzedzaiącym Niedziel Dwoma wydaniem Stronom Innoteſcencyi, ziechawſzy podług umowioney y poſtanowioney między Stronami ugody, kopce, Granice oznaczaiące uſypią, lub uſypie, uſypanym moc y ważność niedomienną w potomne czaſy utwierdzą, lub utwierdzi, a na ſprzeciwiaiących ſię, winy Prawne, warować będą, lub będzie *in Actumq; ſui Officiosum præmiſſis transactum* Stronom wydadzą, lub wyda, ktore Granice przez Tychże Urodzonych Podkomorzych lub Iednego z nich ſpoſobem opiſanym zakończone, uſtawą Seymu ninieyſzego za ważne mieć chcemy y poſtanowiamy.

Gratitudo Wielmoz: Xiążęciu Michałowi Czartoryſkiemu Kanclerzowi Wielkiemu W.X. Litt:

39no. JAko Czterdzieſtoletnie *in Miniſterio Reipublicæ* Wielmożnego Xiążęcia Michała Czartoryſkiego Kanclerza Wielkiego W. Xięſtwa Litewſkiego prace y chwalebne zawſze Czyny, nietylko w przytomnym czaſie, powinną w Rzeczypltey znayduią wdzięczność, ale też znamienitą na potomne wieki ziednały Sławę; takpokazana Tegoż Xiążęcia Kanclerza na Seymie przeſzłym *Convocationis*, gorliwa dla Dobra powſzechnego miłość, *& Animi magnitudo*, że w Oſobie Naſzey będąc Sądow Naſzych

Aſſe-

Aſſeſſorkich *Supremus-Iudex*, dla pokazania iak ieſt w adminiſtrowaniu S. ſprawiedliwości oſtrożnym, y do przyięcia dobrych Rad y rozſądnych zdań przychylnym, Wielmożnych, Urodzonych Aſſeſſorow *ad ferendam deciſivam ſententiam, admittendos*, Sam dopraſzał ſię, tym większą pomnożyła mu Całego Narodu Rekognicyą; przez ktorą Rzecz-Poſpolita na tymże Seymie *Convocationis* zgromadzona, *in vim publicæ gratitudinis* coroczną dożywotnią ośmiudzieſiąt tyſięcy Złotych Polſkich penſyą Przerzeczonemu Xiążęciu Kanclerzowi Wielkiemu W. Xięſtwa Litewſkiego ofiarowała. Aże tey pomienioney penſyi, Xiążę Kanclerz wſzelkie ukontentowanie ſwoie *in conscientia rectefactorum* zakładaiąc *excelſâ & generosâ mente* przyiąć niechciał; Przeto tak My w Oſobie Naſzey Krolewſkiey, iako y Obydwa Rzeczypoſpolitey Stany *in perenis gloriæ monumentum*, y na wiekopomny wſzyſtkich życzliwych Oyczyzny ſynow przykład, wielkie Onego dla Rzeczy-Poſpolitey czynione dzieła; nie intereſſowaną dla Dobra powſzechnego miłość, y ten *ſpontanei* Władzy Jego Kanclerſkiey *ſacrificij* Heroizm, ninieyſzym publicznym zawdzięczamy, *& celebramus* wyznaniem: Y ażeby iak nayprędzey Statuę na Rynku Wileńſkim z wyrażeniem y wypiſaniem wielkich Jego y dzielnych czynow; *A poſt ſera fata* Tegoż Xiążęcia Kanclerza Mauzoleum z podobnym wyrażeniem na nim *meritorum* w Kościele Katedralnym Wileńſkim, dzielność y wſpaniałość Duſzy Wielkiego w Oyczyznie Męża wyobrażaiącym, koſztem Skarbu Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego wyſtawione było, mieć chcemy.

Obiaśnienie Omyłki Kwitu Wielmo: Hrabi Fleminga przeſzłego Podſkarbiego W.W. Xięſtwa Litewkiego na Seymie Konwokacyinym danego.

40mo. POnieważ Wielmożny Fleming przeſzły Podſkarbi Wielki W. Xięſtwa Litewſkiego na odeſzłym Seymie Konwokacyinym, zdaiąc Kalkulacyą z Prowentow Celnych Rzeczy-Poſpolitey za lat pułdwunaſta *idą, à die 1ma Martij Anni* 1753. *ad diem primam Septembris Anni præſentis*, z Prowentow zaś Dobr Naſzych Stołowych, y Cła Starego *a die 24ta Iunij Anni* 1763. do takowegoż dnia *itidem Anni præſentis* rachował ſię; y na to przez Delegowanych *ex Senatu & ex Equeſtri Ordine* Kommiſſarzow, podpiſane produkował Regeſtra, a z Oboyga Prowentow w wſpomnioney Seymu Konwokacyinego Konſtytucyi ieſt tylko do dnia 24. *Iunij* zakwitowany: Przeto Obiaśniaiąc ta-

kową omyłkę, y utwierdzaiąc Kwit względem Dobr Naszych Stołowych y Cła Starego; Waruiemy, iż przyszła Kalkulacya W. Fleminga przeszłego Podskarbiego W. Wielkiego Xięstwa Litewskiego z Cełł Rzeczy-Pospolitey na nadchodzącey Kommissyi Skarbowey nie inaczey tylko od dnia Pierwszego Septembra Roku teraznieyszego 1764 ma bydź czyniona.

Ubespieczenie Pensyi Podskarbinskiey.

41*mo.* GDy Pensya Podskarbińska, Sto Dwadzieścia Tysięcy Złotych Polskich Wielmożnemu Jerzemu Flemingowi na ten czas Podskarbiemu Wielkiemu Wielkiego Xięstwa Litewskiego *sancito* Seymu *Convocationis*, do życia Jego iest asskurowana, *a post resignationem* Onego toż Podskarbstwo Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Wielmożnemu Michałowi Brzostowskiemu Podskarbiemu Wielkiemu Litt: dostało się, więc *ex vi* wyżey wyrażoney Konstytucyi Seym *Convocationis*,oraz dla zasług *in publico* dawnieyszych y teraz przy Lasce Marszałkowskiey Konfederackiey *summo dispendio* własnzy Substancyi y zdrowia łożonych, tegoż Wielmoż: Michała Brzostowskiego *in omni* ubespieczamy, iż do zycia Wielmożnego Jerzego Fleminga Pensya zupełna Podskarbinska Sto dwadzieścia Tysięcy Złotych Polskich Wielmożnemu Brzostowskiemu teraźnieyszemu Podskarbiemu Wielkiego Xięstwa Litt: płacona będźie.

Dług Sukcessorowi Wielmoż: Kociełła Podskarbiego Wielkiego W. Xięstwa Litt:

42*do.* POnieważ z Kalkulacyi Wielmożnego Kociełła Podskarbiego Wielkiego Wielkiego Xięstwa Litewskiego w Roku 1726 przed Stany Rzeczy-Pospolitey w Grodnie na Seymie uczynioney *liquidé constat:* Iż na potrzebę Rzeczypltey nad Prowenta Skarbu *de proprio ærario* wydał Summę trzykroć sześćdziesiąt y ieden Tysięcy, Trzysta sześćdziesiąt y trzy Złotych Polskich y groszy dzięsięć, y takowa Summa z okazyi rożnych expensów z Skarbu Litewskiego nie mogła bydź dotąd wypłacona, ale recessem Seymu tak *Anni* 1736. iako też Konwokacyinego *Anni* 1764. takowa exolucya do dalszego czasu iest odłożona: niemniey ponieważ Urodzony Tadeusz Kociełł Sukcessor Wielmo: Kociełła Podskarbiego Wielkiego W. Xięstwa Litewskiego z tey Summy, Sto sześćdziesiąt y ieden Tysięcy, Trzysta sześćdziesiąt trzy Złotych Polskich y groszy dziesięć Rzeczy-pltey u stępuie; Przeto Kommissyi Skarbowey Wielkiego Xięstwa Li-

tew

tewſkiego *reſiduum* Summy Dwakroć Sto Tyśięcy Złotych Polſkich, Czterema Ratami przez lat cztery od daty ninieyſzey w rok po Złotych Pięćdzieśiąt Tyśięcy Urodzonemu Tadeuſzowi Kociełłowi wypłacić zlecamy, *Salvis quietationibus in rem* Skarbu W. Xięſtwa Litewſkiego *ſi quæ producentur*, y że *in calculo* przyięta będzie ubeſpieczamy.

Dług Urodzonych Romerow.

43*tio.* POnieważ dług Urodzonych Romerow *ex Capite* Mateuſza Romera Generała Artylleryi W. Xięſtwa Litewſkiego pochodzący na expenſa Artylleryi W. Xięſtwa Litewſkiego erogowany, a Konſtytucyą *Anni* 1690. za rzetelny uznany *in quantitate* Sto Czterdzieści trzy Tyśiące ſiedemſet ſiedmdzieśiąt ieden Złotych Polſkich, tudzież dalſzych Summ pretenſye, gdy na oſtatnim dniu kończącego ſię Seymu Stany Rzeczy-Poſpolitey *in cognitionem* weyść niemogły, zaczym dla roztrząſnienia takowey pretenſyi, Urodzonych Romerow ten intereſſ do Kommiſſyi Sſkarbowey W. Xięſtwa Litewſkiego odſyłamy. Ktora to Kommiſſya na przyſzłym Seymie Stany Rzeczy-Poſpolitey informować będzie.

Zamiana Dobr Parafianowa.

44*to.* DObra Parafianow do Archidyakonii Wilenſkiey należące *Collationis Noſtræ Regiæ* na Dobra Dziedziczne Łyntupy w Powiecie Oſzmiańſkim ſytuowane Wielmożnego Michał Brzoſtowſkiego Podſkarbiego Wielkiego W. Xięſtwa Litewſkiego zamienic pozwalamy. Oraz aby takowa zamiana *æquivalenter* uczyniona była, tak na z weryfikowanie *utriusq; Poſſeſſionis*, iako też na uczynienie Prawney zamiany, za Kommiſſarzow Xiędza Franciſzka Kononowicza Kanonika Smoleńſkiego y Urodzonego Adama Wyſogierda Podſtolego Smoleńſkiego wyznaczamy y authoryzuiemy.

Rozgraniczenie Staroſtw Pieniańſkiego y Kupiſkiego.

45*to* POnieważ Staroſtwa Pieniańſkie y Kupiſkie w Powiecie Wiłkomirſkim leżące, w aktualney Poſſeſſyi Wielmożnych Xiążąt Czartoryſkich Kanclerzow Wielkich W. Xięſtwa Litewſkiego Małżonkow będące, ſą w rożnych dyfferencyach z Graniczącemi, przeto na rozgraniczenie onych ze wſzyſtkiemi Graniczącemi, przy Urodzonym Jerzym Jodce Podkomorzym Powiatu Lidzkiego *deciſivam ſententiam* mieć maiącym, za Kommiſſarzow naznaczamy: Urodzonych Horaina Podſtolego Wileńſkiego, Felicyana Żmijewſkiego Łowczego Wileńſkiego, Jozefa De Reaſa Woyſkiego y Podwoiewodzego Troc-

kiego, Jozefa Stypałkowskiego Sędziego Grodz: Lidzkiego, Kajetana Podbereskiego Podstarościego Powiatu Rzeczyczkiego, Teodora Bilewicza Starostę Łoyciewskiego, Dominika Zajarskiego Cześnika Upitskiego, Jakoba Puzynę Oboźnego Upitskiego, Antoniego Swiętorzeczkiego Podczaszego Mińskiego, Antoniego Przyałgowskiego Podczaszego Zmuydzkiego, Marcina Dołęgę Oberzteleytnanta Woysk Naszych, ktorzy według przepisu Praw o Kommissyach y Kommissarzach opisanych, w czasie iak nayprętszym sposobność upatrzywszy, y z sobą zniosszy się, wydadzą Innotescencye wszystkim Graniczącym, y *absentiâ nonnullorum non obstante*, byleby Ich tylko pięciu było, do tych Starostw ziadą, y dyfferencye wszystkie rozsądzą, Starostwa pomienione Pieniańskie y Kupiskie *cum omnibus Collateralibus* rozgraniczą, y to wszystko wypełnią, cokolwiek do Sądow Kommissarskich będzie należało. Jeżeliby zaś Podkomorzy, lub ktory z Kommissarzow albo Ich kilku przed expedyowaniem y dokończeniem umrzeć miał, *in eo casu* aby Sąd Assessorski Litewski innego Podkomorzego, y Kommissarzow wyznaczył moc daiemy, y mieć chcemy.

Approbacya Kommissyi między Starostwem Ziołowskim a Dobrami Antopol nazwanemi.

46to Ponieważ *Constitutione* Seymu *Convocationis* do zamiany Wsiow, Gruntow, y ich ograniczenia między Starostwem Ziołowskim *Possessionis* Ur: Michała Paca Kasztelanica X. Zmuydzkiego, a Dobrami Antopol zwanymi Ur: Jozefa Bystrego Starosty Hutowskiego Dziedzicznemi, w Woiewodztwie Brzeskim Litt: leżącemi, wyznaczona Kommissya swoy skutek wzięła; y zamianę Wsiow Sukacze, y Raszeń Dziedzicznych Ziemskich, na Krolewskie, a Wsiow Podlesie, Borodycze, y Tołkowa Krolewskich, na Ziemskie Dziedziczne uczyniła; Więc takową zamianę, y całe przez wzwyż wyrażoną Kommissyą ograniczenie, *& omnem Actum* tey Kommissyi dnia 14. Miesiąca *Novembra* w Roku ninieyszym odprawioney y zakończoney, mocą ninieyszego Seymu (*Salvis pro utraque naturâ* Wsiow zamienionych Rzeczy-Pospolitey *Juribus*) ztwierdzamy y approbuiemy.

Securitas Dobr Hybernowych Rypuana.

47mo. Dobra Rypuan *Juri Regali* podległe *quondam* do Starostwa Chossawskiego przysłuchaiące, Przywileiem J. K. Mci s. p. Augusta III, *a Corpore* tegoż Starostwa odłączone, *ad præsens* za Konsensem y przyznaną Cessyą w dożywotniey

Possess-

Possessyi Urodzonego Nepomucena Ciechanowieckiego będące, iako iuż *à Fundo* Dobr Chosławicz odeszłe, *&* *seorsivô Privilegiô* chodzące, *à Corpore* przerzeczonego Sstwa Chosławskiego *præsenti Lege in perpetuum* odłączamy, y że *in posterum* do tegoż Starostwa inkorporowane nie będzie, teraźnieyszego, y po nim następuiących Possessorow upewniamy.

Ubespieczenie sześciu Włok Gruntu Treygi nazwanych.

48vo. POnieważ Urodzony Dominik Alexandrowicz Pisarz Ziemski Powiatu Lidzkiego, przed Unią od s. p. Krola IMci Zygmunta Augusta, sześć Włok Gruntu Treygi nazwane w Powiecie Lidzkim leżące, Antecessorom swoim Woyciechowi Alexandrowiczowi, a potym Urodzonemu Janowi Alexandrowiczowi Marszałkowi Grodzieńskiemu *jure successivo* spadłe, wiecznością ma nadane, na ktore Włoki, iako też y na inne Dziedziczne Dobra, lubo Prawa *per hostilitatem* y przez ogień poginęły, iednak *vigore* Prawa *unionis* kto był dzierżącym Dobr iakich *ante unionem* by też y bez Listow, wiecznie przy nich zostawać ma, Pomienione sześć Włok Gruntu Treygi nazwane, z poddanemi na nich mięszkaiącemi *pro bonis terrestribus, sine ulla disquisitione* objaśniamy.

Ubespieczenie Folwarku Wersztoku.

49*no.* FOlwark Wersztok z Wioskami Kuraszewem, Wołgostawem y zaroślami Podwołocze nazwanemi, w Wojewodztwie Brzeskim Litewskim leżący, lubo pod Taryffy y Tranzakcye Ziemskie podpadał, ani płacy Hybernowey nie podlegał, gdy iednak *circa quæsita jura*, nieiakie zachodziły *perplexitates*; a zatym za zgodą wszech Stanow pomienione Dobra w Possessyi teraz Urodzonego Jozefa Wilczewskiego Podkomorzego Ziemi Wiskiey zostaiące, znosząc iakiekolwiek zawikłania, Temuż Urodzonemu Jozefowi Wilczewskiemu, za Ziemskie wieczyste, *salvo onere* Dobr Ziemskich uznaiemy.

Dobra Kuszliki.

50mo. POnieważ *ob ingruentiam publicorum negotiorum* na Seymie teraźnieyszym Koronacyinym nie przyszło do weyrzenia w Dokumenta, na Dobra Kuszliki Urodz: Jerzego Korsaka y w dowody *ut asserit*, że Imieniowi Jego *ante unionem* lennością są nadane, zaczym Sądom naszym Zadwornym Assessorskim W. X. Litt: rozeznanie dokumentow y Decyzyą *committimus*.

Pozwolenie Zamiany Gruntow Wincze nazwanych Hibernowych.

51mo. POnieważ miedzy Dobrami Ziemſkiemi Urodzonego Ludwika Orzeſzka Stolnika Pińſkiego w Powiecie Pińſkim Grunta Hibernowe Wincze nazwane, *ſub jure advitalitio* Onego y Małżonki Jego zoſtaiące *reperiuntur, & ex hac contiguitate & mixtura* z Gruntami Jego Dziedzicznemi maiętności Załozia *pro publico commodo* na ſypanie Grobel y Rowow bicie, nie mało expenſu wyłożył; Tedy *favore meritorum* Onego, iako też wzgląd maiąc, aby *poſt fata* teraźnieyſzych Poſſeſſorow *Succeſſores* Ich, z nowym Donataryuſzem o ſpor w Gruntach do utraty nie przychodzili, na zamianę wſpomnionych Gruntow Hibernowych na Grunta dziedziczne Wſi Załozia, w tymże Powiecie leżące, lub inne obrębne zezwalamy. Na ktorą przy Urodz: Stefanie Slizienie Podkomorzym Słonimſkim Kommiſsarzow UU. Kazimierza Wyganowſkiego Podczaſzego Trockiego, Franciſzka Grabowſkiego Oboźnego Brzeſkiego, Jozefa Byſtrego Sſtę Hutowſkiego, Bohuſſawa Wereſzczakę Łowczego Breſkiego, Antoniego Swieżyńſkiego Sędziego Grodzkiego, y Franciſzka Hołowkę Horodniczego Powiatu Pińſkiego dezygnujemy. Ktorzy to Urodzeni Podkomorzy, y Kommiſſarze *non obſtante nonnullorum abſentiâ, dummodo* przy Podkomorzym czterech *adſint*, umowiwſzy ſię między ſobą o czaſie, na Grunta przerzeczone Ziemſkie y Hibernowe ziechawſzy, *penſatâ qualitate & valore*, y wymiar onych uczyniwſzy, zamianę w rowney dobroci y ſzacunku Gruntow Ziemſkich z Hibernowemi uczynią, y te Grunta Winczańſkie podług dawnych rewizyi y ograniczeń, *in hæreditariam poſſeſſionem* Urodzonego Stolnika Pińſkiego podadzą, y do dobr Iego dziedzicznych przyłączą, a Grunta Wſi Załozia lub inne niezawodne, dziedziczne tegoż Urodzonego Stolnika Pińſkiego *in pari bonitate & valore* z Hibernowemi, w Hibernowe obrocą, Kopcami oſypią, *& ſub Jura Noſtra Regia* poddadzą; y wſzyſtko *pro exigentia rei* przezornie y ſprawiedliwie wykonaią, *non præjudicando quidquam* Poſſeſſyi *ad vitæ tempora modernorum Poſſeſſorum*; ktorą to zamianę iaka przez wyznaczonych Kommiſſarzow naſtąpi, za ważną *in perpetuum* mieć chcemy; a podatek Publiczny iak był płacony w Hibernowych y Ziemſkich, tak z zamiennych Gruntow, według Prawa do Skarbu Rzeczy-Poſpolitey płacony bydź ma.

Mody-

Modyfikacya Dekretu Sądow Generalney Konfederacyi W. X. Litt.

52do. URodzonych Jerzego Abramowicza Starostę Starodubowskiego, Jozefa Pruszyńskiego Podstarościego Mińskiego, Muśnickiego Koniuszego Wdztwa Wileńskiego, Antoniego y Tomasza Tyzenhauzow Chorążycow Wileńskich, *à Rigore* Dekretu Konfederacyi W. X. Litt: Roku 1764. Miesiąca Augusta Szesnastego Dnia w Grodnie zaszłego, na prożbę UU. Posłow W. X. Litt: za powszechną zgodą Stanow Rzeczy-Pospolitey *præsenti lege* uwalniamy.

Uwolnienie od Wieży UUr: Kaszyca, Janowicza, y Bogusza.

53tio. URodzonych Jozefa Kaszyca Sstę Kudziańskiego, Antoniego Janowicza Cześnika Wiłkomirskiego, y Antoniego Bogusza Rotmistrza Mozyrskiego, od siedzenia Wieży *in Fundo* z delacyi Urodzonego Wiktoryna Buchowieckiego, w Sądach Generalney Konfederacyi W. X. Litt: *ad Instantiam publicam* uznaney, na prożbę UU. Posłow W. X. Litt. uwalniamy.

Indygenat na Rekommendacyą WW. Hetmanow W. X. Litt.

54to. MAiąc wzgląd na Rekommendacyą WW. Hetmanow W. X. Litt: tudzież doświadczone *in re militari merita* Jana Larzaka, y Karola Petersenna Pułkownikow, Teodora Laskarysa Oberszstleytnanta, Jerzego y Jakoba d' Obyrn; Piotra Deskoura Oberszstleytnanta Sukcessorow z Ich Sukcessorami do Indygenatu przypuszczamy, *salva deductione* Szlachectwa swoiego na Seymie następuiącym *& præstando super fidelitatem Juramento; post quod deductum & præstitum* przed Kanclerzami, *Diplomata Nostra Regia* wydać Kancellaryom Naszym rozkażemy.

Nobilitacya niektorych Neofitow czyli od nich pochodzących.

55to. NA Instancyą UU. Posłow Prowincyi W. X. Litt: upraszaiących o modyfikacyą Konstytucyi Seymu przeszłego Konwokacyinego, *titulo* o Neofitach nastąpioną, nie tylko Osobom Gatunku tegoż Neofitow, ktorzy omylnym y podchlebnym tłumaczeniem Statutu W. X. Litt: żydow Chrzest y Wiarę Swiętą przyimuiących za Szlachtę poczytać deklaruiącego uwiedzeni, udawszy się drogą obyczaiow Rodowitym Szlachcie przyzwoitych, do prerogatyw Szlacheckich y do rożnych Urzędow, oraz tak do Dziedzicznych iako y zastawnych Dobr Possessyi, z czasem przyszli, pod takową zasłoną z rożnemi Imieniami y Do-

mami Szlacheckiemi ſpokrewnili ſię, ale też y tym ſamym ſpokrewnionym Domom Szlacheckim wnieſioną. Lubo Konſtytucya wſpomniona y na teraźnieyſzym Seymie, *ſub titulo Actorum Interregni* ieſt w ſwey mocy zoſtawiona; Jednak za iedynym Kompaſsyi Naſzey powodem, y uſilnym wſpomnionych Poſłow dopraſzaniem ſię; Dyſtyngwowańſze z pomiędzy tegoż Gatunku Neofitow, iako y od tychże pochodzące Oſoby Nam rekomendowane, iako to Franciſzka y Ludwika Łyżyńſkich, Abramowiczow, Ignacego y Jozefa Gurſkich, Felicyana Kazimirſkiego, Teodora Lutyńſkiego, Michała Oświecimſkiego, Andrzeia Przewłockiego, Swiąteckich, Antoniego Majoſkiego, Jana Nowakowſkiego, Franciſzka, Macieia, y Antoniego Dobrzyńſkich, Adama, Pawła, Piotra, Ignacego, Jana Zbitniewſkich, Antoniego Trajanowſkiego, Kazimierza Pawłowſkiego, Jana Michałowſkiego, Piotra Pawłowicza, Jakuba Jeleńſkiego, Mateuſza Jeleńſkiego, Staniſława Jeleńſkiego, Jana Lipińſkiego, Orłowſkiego, Mańkowſkiego, Teodora Deſſawa, Jozefa Kwiecińſkiego, Dominika Dobrowolſkiego, Bergina Jakubowſkiego, Tomaſza y Antoniego Poziomkowſkich, Jana Dobrowolſkiego, Franciſzka Krzyżanowſkiego, Woyciecha Szymańſkiego, Tadeuſza Bielſkiego, Jozefa Szpaczkiewicza, Nizielſkiego, Staniſława Jarmunda, Bonawenturę Bartoſzewicza, Jozefa Poznańſkiego, Andrzeia Manina Niewierawſkiego, Felicyana Jankowſkiego nobilituiemy, za powſzechną Stanow zgodą, y onym *præciſo etiam ſcartabellatu*, *Prærogativis Nobilitaribus* w ſamey Litwie *gaudere cum Succeſſoribus* pozwalamy; oraz każdemu z nich do Nas ſupplikuiącemu oſobne z Kancellaryi W. X. Litt: na to Przywileie z nadaniem Herbow wydać roſkażemy, *ſalvo præſtando ſuper fidelitatem Reipublicæ Juramento.* Oprocz tego gdy Nam Krolowi Stany Rzeczy-Poſpolitey za takową powſzechną zgodą, teyże Neofitow Kondycyi czyli od nich pochodzącym Oſobom nie więcey iako dzieſiąciu, y to nie Duchownego lecz Swieckiego Stanu, bądź z Korony, bądź z W. X. Litt: ktorychbyśmy takowego łaſkawego Naſzego względu godnemi bydź uznali, *præciſo ſimiliter ſcartabellatu*, tymże Kleynotem Szlachectwa zaſzczycić dozwoliły, My Krol takowe Przywileie, naydaley w czaſie Roku Całego, pod nieważnością poźnieyſzych, lub nad liczbę wyrażoną danych Przywilejow tym Oſobom z tychże Naſzych Kancellaryi Oboyga Narodow, mocą ninieyſzey Konſtytucyi wydać każemy, a ci po odebranych Przywilejach, Przyſięgi wierności Rzeczy-Poſpolitey przed Kanclerzami lub Podkanclerzami, Koronni przed Koronnemi, a Litewſcy przed Litewſkiemi wykonać maią, ktore Przywileie, że tey wagi

co

co y Seymowe Nobilitacye mieć chcemy, one *exnunc* za powszechną Stanow zgodą approbuiemy. Ta zaś wyżey wzmiankowana o Neofitach Konstytucya Konwokacyina, że we wszystkich Punktach, *plenè, ac integré* zawsze obserwowana y zachowana bydź ma, waruiemy.

Ocalenie Honoru Urodzonych Mikłaszewiczow.

56to. LUbo w Roku 1705. *ad obloquentiam Juris* na Seymiku Gromnicznym Wojewodztwa Witebskiego wywodem Solennym, a w Roku 1717. y 1725. Dekretami Trybunalskiemi Urodzeni Mikłaszewiczowie zarzut Imieniowi swemu od Urodzonych Szemiothow uczyniony znieśli, lecz kiedy *Fata* Urodzonych Delatorow oczywistą rozprawę zastanowiły; Przeto maiąc wzgląd na zasługi Urodzonego Jozefa Mikłaszewicza Metrykanta W. X. Litt: *cum descendentibus modernâ fixâ Lege Nobilitatem indisputabilem* przyznaiemy.

Uspokoienie *Desideriorum* Synagogi y Kahału Pińskiego.

57mo. POnieważ Synagoga *& respective* Kahał Piński kilkokrotnym ognia pożarem iest zdezolowany, długami, wyderkaffami y uciążliwym Hiberny płaceniem, nie trzymaiąc żadnych Gruntow Mieyskich iest obciążony y pokrzywdzony, przeto ażeby *ad toleranda onera publica* byli zdolnieyszemi, Kommissyi Skarbowey W. X. Litt: zalecamy, aby weyrzawszy *in gravamina* y krzywdy teyże Synagogi Pińskiey *non derogando* Pogłownemu Generalnemu, *postulata* Jey z Prawem y słusznością *concordantia, non obstantibus Decretis evocatorie obtentis* rozeznała y rozsądziła, y oney *circa debitam Justitiam* allewiacyą, ieżeli się aggrawacya pokaże, uczyniła, oraz *respective* oderwanych od niey Partykularzow y Przykahałkow, *Forum* teyże Synagodze *cum renitentibus* w teyże Kommissyi Skarbowey W. Xięstwa Litt: *præsenti Lege* naznaczamy.

Kościoł Mieleyczycki.

58vo. PRzywiley Nayiaśnieyszego Augusta III. Antecessora Naszego, Prawa y Przywileie dawnieysze Kościoła Farnego Mieleyczyckiego *Juris Patronatûs & Collationis Nostræ Regiæ* Roku 1744. Miesiąca Listopada dnia 12. w Warszawie konfirmuiący, *in omnibus punctis* ztwierdzamy y approbuiemy.

Miasto Witebsk.

59no. MIasta Naszego Witebska porownanego *in omnibus Prærogativis*, z Miastem Stołecznym Wilnem

wszystkie Przywileie y Prawa, *ante unionem* onemu nadane, za zgodą wszech Stanow approbuiemy; oraz Magistratowym Osobom na własną tylko domową potrzebę wszelakie Trunki mieć pozwalamy, y od extorsyi przez Kontrahentow Czopowego, Szelężnego *abusivè* czynionych uwalniamy.

Seymiki Relacyine w W. X. Litt.

60mo. SEymiki *Relationis* Woiewodztwom y Powiatom W. Xięstwa Litt: Xięstwu Zmuydzkiemu y Inflantskiemu w mieyscach Prawami oznaczonych na Seymiki Pogromniczne w Roku następuiącym 1765. naznaczamy.

Hiacynt Nałęcz Małachowski Podstoli Koron: Sta Piotrkowski Marszałek Koła Rycerskiego, mpp.

Antoni Ostrowski, Biskup Kujawski y Pomorski.

Ignacy z Skrzypna Twardowski Wda Kaliski Deputat do Konstyt: z Senatu z Prowincyi Wielko-Polskiey.

Ignacy Cetner Wda Bełz: Dep: do Konstyt: z Prow: Mało-Polsk.

Jozef Dowoyna Sołłohub Wda Witebski Deputat do Konstytucyi z Prowincyi W. X. Litt.

Antoni z Głogowy Kossowski Gene: Woysk Koron: Poseł Wdztwa Brzesk: Kujaw: y Dep: do Konstyt: z Prow: Wielko-Polskiey.

Jan Chryz: Krajewski Instyg: Koron: Poseł Wdztwa Płock: y Dep: do Konstyt: z Prow: Wielko-Polskiey mpp.

Stanisław Lubomirski Strażnik W. Koron: Poseł Wdztwa Sandomierskiego. Deputat do Konstyt: z Prow: Mało-Polskiey.

Tadeusz Dzieduszycki Podkomorzy y Poseł Ziemi Halic: z Prowincyi Mało-Polskiey do Konstyt: Deputat.

Antoni Tyzenhauz Koniuszy W. X. Litt: Poseł z Pow: Grodzień: Deputat do Konstyt: z Prowincyi W. X. Litt.

Jozef Sosnowski Pisarz Polny W. X. Litt: Sta y Poseł Wdztwa Brześciań: Deputat do Konstyt: z Prowincyi W. X. Litt.

Wincenty Czarny Zawisza Łowczy Wdztwa Łęczyckiego Podkom: Nadwor: J. K. Mci Sekretarz do Konstytucyi.

Ordynacya

ORDYNACYA

Sądow Zadwornych Aſſeſſorſkich w exekucyi Konſtytucyi Seymu *Convocationis* Roku 1764. ſporządzona.

STANISLAW AUGUST

Z BOZEY Łaſki Krol Polſki, Wielki Xiążę Litewſki, Ruſki, Pruſki, Mazowiecki, Zmuydzki, Kiowſki, Wołyńſki, Podolſki, Podlaſki, Inflantſki, Smoleńſki, Siewierſki y Czerniechowſki.

WSzem w obec y każdemu z oſobna, teraz y na potym będącym wiadomo czyniemy; Ze jako przy pierwſzym wſtępie Naſzym na Tron, na ktorym za dobrowolnym Oboyga Narodow Korony Polſkiey, y Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego wybraniem, Pan BOG z Łaſki y Woli ſwoiey Swiętey oſadzić Nas raczył, naywięcey pragnęliśmy, aby ta Oyczyzna, co Nam przedtym była wſpolną, a teraz Rządom Naſzym ieſt powierzoną, nietylko dawnych Praw zachowaniem, ale też onychże dla potrzeby publiczney polepſzeniem, coraz więcey uſzczęśliwiała ſię; Tak z rownym upodobaniem wykonywać Nam przychodzi, co Uchwała Seymu Konwokacyinego Warſzawſkiego w Roku 1764. przez Stany Rzeczypoſpolitey względem uczynienia nowey Ordynacyi w Sądach Naſzych Zadwornych Aſſeſſoryi Koronney y W. X. Litt. uſtanowiła.

Ktorą do Exekucyi przywodząc, y przyrzeczenie Naſze *in Pactis Conventis* dopełniaiąc, gdy dawnieyſza Ordynacya na ſamę tylko Aſſeſſoryą Koronną w Roku 1680 ſporządzona, y Konſtytucyą 1683. ztwierdzona, nie ieſt doſtateczna, y owſzem dla nowych przypadkow w poźnieyſzym czaſie zaſzłych dodatku w wielu materyach y odmiany (zabiegaiąc wſzelkim wątpliwościom y trefunkowym nienależytościom) potrzebuie; Przeto dla większego ugruntowania Powagi tego Naſzego Krolewſkiego Trybunału, y przychylenia pewnieyſzey ſprawiedliwości uciekaiącym ſię do niego tak w Koronie iako y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim, naſtępuiące czyniemy rozporządzenie.

Uſtanowienie Decyzyi per Pluralitatem.

NAyprzod: iako Nayiaśnieyſi Anteceſſorowie Naſi, tudzież y My ſami ofiarowaliśmy *per Pacta Conventa* Rzeczypoſpolitey, w wſzelakich Radach, y Sądach *ad Pluralitatem* łączyć ſwoie zdania, tak w tym Sądzie Naſzym własnym, wyiąwſzy Sprawy z Appellacyi od Sądu Mieyſkiego tak z Polſki, iako y Prowincyi Pruſkiey, tudzież W. X. Litewſkiego do niego przychodzące, także y te, coby ſię do Praw Mieyſkich y Przywileiow im nadanych ściągały, ponieważ te Nam ſamym iedynie *ex vi directi Dominij* nad Miaſtami do rozſądzania należą

żą y Konstytucyą *Coronationis* ostrzeżone zostały, nie inaczey mieć chcemy, tylko aby każda Decyzya ktorychkolwiek innych spraw *ex sola Pluralitate votorum* ferowana była.

Dlaczego do Wielmożnych Kanclerzow y Podkanclerzych Oboyga Narodow, ktorzy w reprezentacyi Osoby Naszey Krolewski y w tym Sądzie tak w Koronie, iako y Litwie prezyduią, y Urzędnikow tamże z ustanowienia swych Urzędow zasiadaiących, to iest: Sekretarzow Wielkich, Referendarzow, Pisarzow, Jnstygatorow, y Vice Instygatorow, Regentow, Pisarza Dekretowego, y czterech *ex Ordine Senatorio*, a dwunastu *ex Ordine Equestri*, tak z Korony, iako y Litwy za Asessorow przyłączamy,

Przydanie Assessorow ex Ordine Senatorio & Equestri.

KTorzy to Wielmożni y Urodzeni Assessorowie przez Nas teraz *ex Ordine Senatorio* w czasie Seymu *Coronationis*, a *ex Ordine Equestri* przez Marszałka Seymowego wyznaczeni, *in futurum* na każdym Seymie Ordynaryinym większością głosow po złączeniu się zaraz Jzby Poselskiey z Senatem do powitania Naszego, Senatorowie od Senatu a *Equestris Ordinis, ab Equestri* obierani od Seymu do Seymu Ordynaryinego być maią. A gdyby w czasie śrzednim między Seymem a Seymem, ktory czyli z Senatu, lub *ex Equestri Ordine per ascensum, cessum, sive decessum* w Koronie y Litwie z nich ubył, to na mieysce Jego wolność sobie zostawiamy, inszego, aż do przyszłego Seymowego wybrania naznaczyć, a Podskarbich Nadwornych Koronnych y Litewskich lubo w Konstytucyi Roku 1764. między Assessorami położeni, że iednak Kommissyi Skarbowey zawsze *adesse* powinni, aby dwoiakiego Urzędu obowiązkiem nie byli uciążeni, *ab Officio Assessoriatûs* w Sądzie Naszym Assessorskim uwalniamy.

Porządek zasiadania na Sądach.

ZAsiadanie zaś Jch tak w Koronie iako y Litwie przy Wielmożnych Kanclerzach, lub Podkanclerzych tegoż Sądu Naszego Assessorskiego pierwszych Prezydentach wyznaczamy, podług rangi aby zaraz przy Kanclerzach lub Podkanclerzych pierwsze mieli mieysce Senatorowie, drugie Urzędnicy Koronni, y Litt. trzecie *Electi* z Stanu Rycerskiego na Seymie, a czwarte Urzędnicy Kancellaryi Koronnych y Litewskich, po nich Pisarze Dekretowi.

Assessorowie przysięgać maią.

CI wszyscy Assessorowie, wyiąwszy Wielmożnych Kanclerzow y Pod-Kanclerzych tudzież Wielmożnych Senatorow Oboyga Narodow *circa Ministeria & Dignitates* przysięgłych, zaraz przy zagaieniu Sądow Naszych Assessorskich maią wykonać Jurament przed Wielmożnemi Kanclerzami lub Podkanclerzami, to iest: Sekretarze Wielcy, Referendarze, Pisarze w Koronie y w W. X. Litt: y *Electi ex Ordine Equestri* w tę Rotę następuiącą.

Rota Przysięgi.

„ JA N.N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy S.
„ iedynemu. Że w tym Sądzie Assessorskim Krolewskim według
„ sumnienia, Prawa y Przywilejow każdemu służących, niemaiąc

„ wzglę-

„ względu na bogatego, lub ubogiego, Przyiaciela, Krewnego, y Nie-
„ przyiaciela, każdą Sprawę ſądzić będę, darow żadnych od nikogo
„ przed Sprawą.podczaś Sprawy, y po Sprawie brać, Rady prawuiącym
„ ſię dodawać, praktyk w Sprawach toczących ſię czynić. Sekretow
„ Jzby Sądowey y zdania wotuiących wydawać nie będę. Tak mi Boże
„ dopomoż *&c:*

A Urodzeni Jnſtygatorowie, y *Vice*-Jnſtygatorowie, tudzież Regenci Kancellaryi, Piſarze Dekretowi Oboyga Narodow (ponieważ *Votum* tylko *consultivum* w tym Sądzie Naſzym mieć będą) i już nie na Sądzenie, ale na dawanie *in ſuo voto* ſprawiedliwey w każdey Sprawie rady podług wyżey opiſaney Roty (ieżeli w Sądzie zaſiadać zechcą) Przyſięgę uczynią, y mieyſca wſzyſcy ſwoie, iako ſą w wyżſzym punkcie oznaczone obeymą.

Uſtanowienie Kadencyi Sądow Aſſeſſorſkich w Koronie y Litwie.

KAdencye w każdym Roku dla tychże Sądow Naſzych Aſſeſſorſkich Koronnych, y Litewſkich, tylko dwie determinuiemy. To ieſt Jednę *per Majum, Junium, Julium,& Auguſtum*, a Drugą *per Novembrē, Decembrem, Januarium & Februarium*. w Koronie pierwſza zaczynać ſię ma *in Majo*, a w Wielkim Xięſtwie Litewſkim *in Novembri*. W czaſie ktorym tym porządkiem ſprawy wſzelkie do Naſzey Juryzdykcyi Krolewſkiey z Prawa należące odprawowane być powinny.

W Pierwſzey y drugiey Kadencyi przez całe trzy Mieſiące Sprawy Mieyſkie, *tàm ex Appellationibus*, bądź od Sądow Mieyſkich, bądź Kommiſſyinych, także *ex Crudis Citationibus per Communitates*, czyli *contra Communitates,exportatis: Jtem, Cauſæ cognitionis Privilegiorum, differentiæ limitum inter Bona Noſtra Regalia, & Terreſtria, ſive Spiritualia*, między ktoremi (w ſwey Kadencyi przez Seym *Convocationis* 1764. wyznaczoney) y Sprawy Xięſtwa Jnflantſkiego w Aſſeſſoryi Koronney mieścić ſię powinny. Czwarty zaś Mieſiąc przy każdey Kadencyi (ponieważ *Cauſæ Colonares*, co ich przed tym ku pomocy tylko Wielmożnym Kanclerzom lub Pod-Kanclerzym oſobno Wielebni y Urodzeni Referendarze Naśi Koronni y Litewſcy ſądziwali, do Sądu naſzego Aſſeſſorſkiego teraźnieyſzą Ordynacyą za pożądaniem Stanow Rzeczypoſpolitey przyłączamy) na ich ſamych rozſądzenie, aby był obrocony, mieć chcemy.

Wyznaczenie mieyſca na Sądy w Koronie y Litwie.

MIeyſce tym Kadencyom dla Aſſeſſoryi Koronney Miaſto rezydencyalne Naſze Warſzawę, a dla Litewſkiey także Miaſto Warſzawę, y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim Miaſta, Grodno, Brzeście Litewſkie, y Mińſk, za Uniwerſałami iednak Wielmożnych Pieczętarzow naznaczamy. Nieſkracaiąc iednak nineyſzym naznaczeniem woli Naſzey, gdybyśmy to mieć chcieli, aby te obie Aſſeſſorye Koronna, y Litewſka w mieyſcu, gdzie będziemy w Granicach Państw Naſzych rezydowali ſądzone były.

Opiſanie Kompletu Sądowego.

NAd to, aby te Kadencye uczyniliśmy zawſze pewne, y *Litigantes* nie zawodną dla ſiebie mieli Sprawiedliwość, ſtanowiemy. Jż gdyby Wielmożni Kanclerz lub Pod-Kanclerzy Oboyga Narodow publicznemi zatrudnieni Intereſſami, po odſądzonych ſprawach Mieyſkich (kto-

ie wszystkie pod Artykułem *Pluralitatis* tak w Koronie iako y W. X. Lit. Nam samym y Wielmożnym Kanclerzom, lub Pod-Kanclerzym do sądzenia *à pluralitate votorum decisivorum* wyłączyliśmy) oddalić się czyli absentować chcieli; To Senator na mieyscu Wielmożnych Kanclerza, lub Podkanclerzego prezydować będzie, y z czterema Assessorami *Votà decisiva* maiącemi, tudzież szostym Pisarzem Dekretowym Sądy do zakończenia każdey Kadencyi kontynuować będzie, co samo y w przytomności Wielmożnych Kanclerza, albo Pod-Kanclerzego zachowano być ma przy sądzeniu Spraw do Miast się nie ściągaiących dla zupełnego uformowania kompletu, bądź w Koronie, bądź w Litwie.

W Dekretach iednak nie insza ma być *formalitas* zachowana, tylko ta, co y przedtym; Ponieważ to Sąd iest Nasz własny, y podpisywać one sami Kanclerze lub Pod-Kanclerze Oboyga Narodow będą.

O powtorzeniu Wotow.

A że trafia się, że nie wszyscy Assessorowie rowną poiętnością Interess zrozumieią, y dopiero *circa vota* swych Kollegow lepiey go poznaią; Zaczym gdyby to z wotowania Wielmożni Kanclerz, lub Pod-Kanclerzy, albo na ich mieyscu prezyduiący Senator porozumiał, ma pozwolić tymże Assessorom, y powtornie wotować.

Deklaracya inappellabilitatis.

W Takim tedy uregulowanym przez teraźnieyszą Ordynacyą Sądzie Naszym, aby wszelka na potym wątpliwość *in publico* z zakładania od Dekretow Naszych Assessorskich do Sądow Relacyinych Appellacyi, lub bez fundamentu wznowiona, umorzoną na zawsze została, mocą Powagi Naszey Krolewskiey teraz y napotym deklaruiemy; Że wszelakie Dekreta Nayiaśn: Antecessorow Naszych, y Nasze w Assessoryi Koronney y Litewskiey z oczywistych kontrowersyi, lub zaocznie ferowane były, są, y być powinny tey ważności y mocy, iako Dekreta Seymowe, Relacyine, y Trybunalskie, żadney Appellacyi ani na Seym walny, ani do Sądow Naszych Relacyinych niepodlegaiące, y iey nieprzyimuiące. A gdyby kto mimo tey Naszey Deklaracyi ważył się od Dekretu Sądu naszego Appellacyą zakładać, natychmiast *ex Termino Tacto*, siedzeniem wieży przez Niedziel sześć karany być ma.

O Exekucyi Dekretow Krolewskich.

POstanawiamy oraz, aby te Dekreta Nasze tak, iak Trybunalskie w obmowie Konstytucyi *Titt.* O Exekucyi Dekretow tak na Koronę iako y Litwę zformowanych, przez Starosty y Urzędy Grodzkie exekwowane bywały, a to pod rygorem *contra non Exequentes* w tychże Konstytucyach wyrażonym.

De Restitutione Causæ in integrum de noviter repertis.

GDy się zaś zdarzy, osobliwie *in Causis Juris*, że *Litigans*, po utraconey iuż przez Dekret z oczywistych strony Oboiey Kontrowersyi ferowany swoiey sprawie, nowe Dokumenta tey ważności wynaydzie, ktoreby pomienionego Dekretu nayistotnieysze *motiva* sprawę decyduiące wzruszały, powinien wprzody przez Illacyą *in pleno Judicio* prosić o Deputacyą do ich zrewidowania, ktorzy Deputowani *è gremio* zasiadaią-

ſiadaiących w Sądzie Aſſeſſorſkim zrewidowawſzy takowe Dokumenta, nakażą *Producenti* wypełnić Jurament w ten ſpoſob: ,, Ze o tych Do-,, kumentach przed zaczęciem ſprawy niewiedział,y dopiero po zakoń-,, czoney, y zaſzłym Dekrecie one wynalazł ,, A potym dadzą mu *ſuper eo atteſtatum* z podpiſem właſnych rąk ſwoich , za ktorym dopiero Kancellarya Naſza da mu Reſkrypt *Reſtitutionis Cauſæ in integrum*, a takowa ſprawa *remota omni dilatione* z Przypozwu zaraz rozſądzona być powinna, co tylko w Koronie podług Konſtytucyi 1726. *& juxta uſitatam praxim Curiæ* zachowano być ma; w Wielkim zaś Xięſtwie Litewſkim *ex noviter repertis Documentis* Dekreta oczywiſte podług dawnych Praw wzruſzane być niepowinne.

Ubeſpieczenie Sądow y Oſob w nich ſtawaiących.

PONieważ Powaga Sądu Naſzego, iako naypierwſzego z Natury ſwey Trybunału, nie tylko od należytego rozporządzenia ſądzących, ale też uſzanowania Ich Oſob, a ubeſpieczenia tych, co Sprawy w nim maią, y one utrzymuią, zależy. Więc w tey materyi dawnieyſzą Ordynacyą 1680. *in toto* ponawiaiąc,mieć chcemy; Zeby każdy iakieyżkolwiek godności, Kondycyi, y Stanu ſprawę ſwoię w Sądzie Naſzym Zadwornym Aſſeſſorſkim maiący, ſkromnie y przyſtoynie u Sądu zachowywał ſię, Stronie, ani Patronom przeciwny Intereſs utrzymuiącym nieodgrażał, y przykrości żadney nie wyrządzał, Indukty Sprawy nie przerywał, ale z ſwego mieyſca to wnośił, co do Obrony przez ſię lub ſtawaiącego od ſiebie Patrona potrzeba wyciągać będzie, a to pod ukaraniem wykraczaiącego *pro Arbitrio Judicij ex Termino Tacto* w tymże ſamym Sadzie. Ktoremu obmyslaiąc *ſecuritatem* tak w Koronie, iako y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim Kommiſſya Woyſkowa, *ad Requiſitionem* Wielmożnych Kanclerza lub Pod-Kanclerzego, albo Prezyduiącego w mieyſcu Ich Senatora, doſtateczne *Præſidium* z Ludzi Woyſkowych dodawać powinna.

Oſtrzeżenie Patronow.

TEż ſamę ſkromność przykazuiemy,y Patronom tam ſtawaiącym,aby trzeźwo y gotowi do Spraw przyſtępowali, ieden drugiemu w Indukty y Repliki nie wpadali, ale to wſzyſtko, co w Sądzie wnioſą Prawem y Dokumentami zmacniali, z przygotowanych ſobie na piśmie *maturè* Preparamentow, ſprawy indukowali, a to pod rygorem w teyże Ordynacyi wyrażonym, to ieſt: *in levioribus* zapłaceniem Grzywien trzech na Szpital, á *in gravioribus* ukaraniem *pro Arbitrio* Sądu Naſzego.

Liczba Paleſtry.

TYch zaś Patronow w Sądach Naſzych Aſſeſſorſkich nie większą liczbę mieć chcemy, iak dwunaſtu na zawſze uſtanowioną, y aby do ſtawania przez Wielmożnych Kanclerzow y Pod-Kanclerzych ſamych byli przypuſzczani, *modernis* ktorzyby ſię nad tę liczbę znaydowali, *ſalvis manentibus.*

Aby byli przyſięgli.

A Iako ſądzących *probatur Fides* przez wykonany Jurament, tak ſtawaiących Paleſtra przy zaczęciu Sądow tychże Naſzych *ſuper fidelitate Patrocinij* raz tylko na pierwſzey Kadencyi podobną Przyſięgę

(*non obstante* choćby w innym Sądzie iuż był przysięgły) wykona w Rotę następuiącą. „Ja NN. przysięgam Panu BOGU Wszechmogą-„cemu w Troycy S. Jedynemu; Iż stronie tey, ktora mnie do sprawy „swey zażyie wiernie służyć będę, zbytecznego od niey nad pracę „*Salarium* wymagać, ani rady na zwłokę świętey sprawiedliwości, lub „wyniszczenia Strony dawać, ani po wziętym *Salarium* od zaczętey „Sprawy odstępować nie będę, Dokumentow także do Sprawy mi „powierzonych nikomu ku szkodzie Pryncypała mego nie wydam, „ani onych dla uniknienia sprawiedliwości nie zataię, Tak mi *&c.* Do ktorey wykonania, *& assumendi* zaraz *circa admissionem tenebuntur*, a Urodzony Pisarz Dekretowy zakonnotowaną *in Actis ad requisitionē* każdemu *ex admissis authenticè* wydać tę Przysięgę powinien.

Lubo Ordynacya dawnieysza 1680. dla Assessoryi Koronney ustanawiaiąc Regestra pewne y nieodmienne, Wpisy spraw na rożność ich podzieliła, z wyznaczeniem dni dla każdego, czego dotąd w Assessoryi W.X.Lit. nie używano, ale tylko w ieden Regestr sprawy wszystkie tak z Appellacyi Mieyskie, iako y z Szlachtą o Granice, tudzież uznawania Przywileiow, y inne *ex crudis Citationibus* mieszczono, y takowy Regestr na każdą kadencyą znowu układano; (Dlaczego możnieysi słabszym zawsze cięższemi stawali się, uchylaiąc tym sposobem dla nich nadal świętą Sprawiedliwość, ktorą My między Pierwszemi Panowania Naszego maiąc celami, pragniemy onę ku wszystkim przybliżyć) Zaczym względem tychże Regestrow, w nie wpisow, y przywoływania z porządku ich Spraw, żadney nie przestępuiąc, to czyniemy Rozrządzenie.

Rozrządzenie względem Regestrow Sądowych y Spraw co w nie wpisywane będą.

W Assessoryi Koronney polepszaiąc powyżey wspomnioną Ordynacyą.

Tak w Sprawach tych, co *ex Appellatione*, albo *per gravamen* do Sądu Naszego już przedrabowane, *in Prima*, a czasem *& in Secunda Ordinaria*, albo zwyczayney Kommissyi *Instantia*, y po wyszłych wszystkich Dylacyach do rozsądzenia przychodzą, ieden tylko Regestr prosty chcemy mieć zachowany w Koronie, y Litwie, z ktorego *Appellantes*, lub *per gravamen provocantes* rozprawiać się za pierwszym przywołaniem sprawy *peremptoriè* powinni.

A gdyby ktory na zwłokę Sprawiedliwości zamiast Rozprawy dał się kondemnować, ma być wzdany *in Lucro succubitionis in Appellatione, sive Provocatione & refusione Expensarum Litis*; Co w Assessoryi Koronney y Litewskiey zachowane na zawsze mieć chcemy.

Także w Sprawach ktore *ex cruda Radice*, iako do pierwszey Instancyi do Assessoryi przychodzą, a bez Kommissyi *in fundo* obeyść się nie mogą, tak w Koronie, iako y Litwie zaraz *ex simplici Regestro* bądź przez Dekret oczywisty, bądź zaoczny odsyłane na Kommissyą być maią. A w tych co Kommissyi nie potrzebuią, y na Stole Sądowym rozsądzone być mogą, znaszaiąc mniey potrzebne Areszta w Assessoryi Koronney praktykowane, tudzież innym nazwiskiem w Assessoryi Litewskiey obyczaiem dawnego Processu zażywane Dylacye, te tylko na potym ustanawiamy; To iest: w Koronie zamiast Dylacyi *ad munimenta*, ma być brana Kommunikacya wzaiemna Dokumentow wszelkich dla oboiey strony służących, bądź wspolne Aktoraty, y Reaty, bądź tylko *Actoratum & Reatum* po między sobą maiących tym obyczaiem, skoro

z Wpisu

z Wpiſu regeſtrowego Sprawa, ku Rozprawie w Sądzie Naſzym przywołana będzie, po zapiſaney Komparycyi Piſarz w Protokule extendować ma Dekret *Communicationis hinc inde omnium Jurium & Documentorum ad futuram Cadentiam*. a po takowym Dekrecie ſtrony obie zſzedłſzy ſię do Kancellaryi Dekretowey, tam te Dokumenta znioſą wraz z piſanemi porządnie każda od ſiebie ſwoich Dokumentow Summaryuſzami, ktore Kancellarya Dekretowa zweryfikowawſzy, każdy z oſobna Summaryuſz podpiſze Piſarz Dekretowy Koronny, a iako ie podług Summaryuſzow ſtrona od ſtrony weźmie, tak według nichże po wypłynieniu Niedziel czterech *à Data* kommunikacyi, oddać ſobie wzaiemnie za Kwitem ſtrony, lub Patronowie od nich ſtawaiący, powinny. A gdyby potym przy rozprawie oczywiſtey ſtrona ktorakolwiek iaki Dokument produkowała, a tenby ſię nie znaydował w Summaryuſzu podpiſanym, nie ma mieć u Sądu żadnego waloru, chybaby taż zaprzyſięgła, że o tym Dokumencie, aż dopiero po zaſzłey kommunikacyi dowiedziała ſię, y on wynalazła. Co y w ſprawach z Kommiſſyi do Aſſeſſoryi *per Appellationem* powracaiących ſię, gdyby *in tractu* iey podobna Kommunikacya nie naſtąpiła, zachowano mieć chcemy. A w Aſſeſſoryi Xięſtwa Litewſkiego iuż używaną dawniey na pierwſzym zaraz Terminie Dylacyą kopii ſpraw wſzyſtkich *ad obloquentiam* Konſtytucyi 1726 *ac in tractu* naznaczonych Komiſſyi, aby zachowana na zawſze była, oſtrzegamy. Na drugim zaś Terminie podług Prawa Statutowego W. X. Lit Dylacyi *ad munimenta ſpecificata*, za wykonaniem iednak przez ſtronę, o to proſzącą w Sądzie Juramentu już nie do Niedziel czterech, ale do naſtępuiącey tylko kadencyi użyczamy. Wolność zaś mazania w Regeſtrze Sądowym wpiſanych Aktoratow dotąd polubownie od iedney tylko ſtrony praktykowaną, bez dołożenia ſię w tym Sądu, lub drugiey ſtrony zapozwaney, wcale znoſiemy.

W tym tedy teraźnieyſzym ułożeniu w Aſſeſſoryi Koronney co do Spraw z Małey Polſki, Wielko-Polſki, y Pruſkiey Prowincyi te Regeſtra ſtanowiemy.

1mo. Regeſtr proſty Magdeburſki *ex Appellationibus Cauſarum Juris Civilis*, w ktory y ſprawy *Communitatum contra Magiſtratus* z Polſkich Miaſt wpiſywane będą.

2do. Regeſtr proſty Pruſki, także *Cauſarum Juris Civilis ex Appellationibus*, w iakowy podobne Sprawy z Miaſt Prowincyi Pruſkiey *Communitatum Civicarum* mieścić ſię powinny.

3tio. Regeſtr *Fiſci* proſty, do ktorego także ſame ſprawy, o Uznanie Przywileiow na Dobra y Wakanſe, o Exekucyą onychże, o Granice między Dobrami Naſzemi y Szlacheckiemi, lub Duchownemi, o niewydanie Dziesięcin z Dobr Naſzych Krolewſkich, tudzież *Communitatum* Miaſt przeciw Staroſtom wpiſywać będzie należało, podług teraźnieyſzego ułożenia.

A ponieważ w Regeſtrze *Fiſci* pomieſzczone *ejuſdem qualitatis* Sprawy, iakie więc Duchowni w Aſſeſſoryi miewaią, lub z Woiewództwa Wołyńſkiego trafiaią ſię, zaczym używanie tych Regeſtrow przedtym praktykowanych iako y Areſztowego uſtanie.

4to. Regeſtr *Expulſionum* proſty, do ktorego należeć będą nietylko Sprawy Expulſyine z Dobr, ale też *& violationis Privilegiorum*, tudzież *Evocationum extra Forum, ac Perſonarum verè miſerabilium*, Ktore to *ſpecies* Spraw, że ſą uprzywileiowane, *& ſtrictæ juſtitiæ*, waruiemy to na zawſze, iż w nich żadne Dylacye iść nie powinny,

ale każdy *Citatus præmissa unica Citatione* z prostego Regestru z przywołaniem u Sądu *peremptoriè* rozsądzi się.

5to. Dla Spraw Xięstwa Jnflantskiego sam także Regestr Prosty, z tym iednak iak wyżey obtrzeżeniem, że Sprawy iuż *in prima Instantia* drabowane, lub na Kommissyą iść maiące, zaraz z tegoż Prostego expedyowane być maią.

6to. *Verè Incarceratorum*, w iaki same szczegulnie Sprawy ich y kryminalne mieścić się będą.

7mo. Regestr *Causarum Colonarium*, do ktorego wszystkie sprawy *Colonares* wpisywane, y z niego wołane być powinny.

Po ułożeniu Regestrow, branie ich u Sądu w każdey kadencyi tak ordynuiemy. W Kadencyi Listopadowey zaraz z początku Regestr Magdeburski ma być wzięty y kontynuowany przez całe Niedziel cztery. Po nim Regestr Pruski przez następuiące w Grudniu Niedziel trzy. Potym Regestr *Fisci* przez następuiący czas, aż do ostatnich dni Stycznia. A na koniec Regestr *Causarum Colonarium* przez cały Miesiąc Luty brane, y *juxta Ordinem* Wpisow w nich znayduiących się, odsądzane mieć chcemy.

A w kadencyi Majowey od początku Miesiąca Maia ten porządek brania Regestrow ustanawiamy.

Nayprzod Regestr Magdeburski od pierwszych dni Maia, aż do piętnastego tegoż Miesiąca, a od dnia piętnastego Regestr Spraw Jnflantskich *ad ultimos dies* Czerwca. Potym Regestr Pruski przez Niedziel dwie poczynaiącego się Lipca; Za tym *Fisci* aż do końca wspomnionego Miesiąca.

A ieżeliby się trafiło, że na tę swoię Kadencyą nie ziadą Obywatele Xięstwa Jnflantskiego, to Regestra tak być brane maią, y po sobie odsądzane, iak w pierwszey kadencyi są ułożone, w małości zaś Spraw Inflantskich, Regestr Pruski sam zastępować resztę czasu dla nich wyznaczonego *ad ultimos dies* Czerwca będzie. *Causarum* zaś *Colonarium* przez cały Sierpień (zachowuiąc w nich przywołanie podług porządku Wpisow) brane y odsądzane będą.

Regestr *Jncarceratorum*, *Expulsionum*, *Violationis*, *Privilegiorum*, *Evocationum*, & *Personarum miserabilium*, tak w pierwszey, iako drugiey kadencyi, każdego dnia w godziny poobiedne brane y sądzone być maią.

Toż samo Rozrządzenie y w Litewskiey Assessoryi.

A w Litewskiey Assessoryi taki porządek Regestrow przepisuiemy.

Pierwszy Magdeburski Spraw Mieyskich z Appellacyi, lub przez *gravamen à primis Instantiis*, albo *ex cruda Citatione* przychodzących, w ktory wszystkie takowe sprawy wpisywane będą, a za przywołaniem, podobnie iak w Koronie, z swych Wpisow nieopuszczaiąc żadnego *peremptoriè* odsądzywane.

Drugi Fisci, a do tego Sprawy wszystkie, to iest: Uznania ważności Przywileiow, bądź między Swieckiemi, bądź Duchownemi, tudzież o uznanie Granic między Dobrami Naszemi, a Ziemskiemi, albo Duchownemi należeć będą. Przypadaiące zaś z niego, ieżeli ktore Kommissyi *in Fundo* potrzebowałyby, *peremptoriè* za przywołaniem odsyłane być na nie maią; A te co ich Kommissya *in Fundo* rozsądzi, y z Appellacyi, czyli *per gravamen* do Sądu naszego Assessorskiego powrocą, bez innych wszelkich Dylacyi, iako *in Prima Instantia* drabowane,

ne, *decidentur*. Jnne zaś sprawy *Juris* co *ex cruda radice* do tego Regestru przez Pozwy wprowadzone, a na Stole bez Kommissyi rozsądzone być mogą, *circa modum* po wyżey opisanych Dylacyi Processu ordynaryinego zostawiamy.

Trzeci, *Expulsionum*, do ktorego Sprawy o gwałtowne z Dobr wybicie, o Ewokacyą do Sądu nieprzyzwoitego, o zgwałcenie Przywileiow Naszych, tudzież y Sprawy ludzi prawdziwie ubogich należą.

Czwarty, *Incarceratorum*.

Piąty Causarum Colonarium, Poddanych Naszych z Dzierżawcami, na tych tedy przywołanie y odsądzanie tym sposobem Kadencye dwie dzielemy.

W Kadencyi iak w Koronie tak y Litwie Listopadowey będzie wzięty Regestr Magdeburski y kontynuowany aż do połowy Miesiąca Grudnia; Po nim zaraz Regestr *Fisci* wzięty aż do końca Miesiąca Stycznia, w Lutym zaś Regestr *Causarum Colonarium*, przywołane y odsądzane będą.

Tym samym porządkiem odprawiać się ma y Majowa Kadencya, począwszy od dni pierwszych Maja.

Regestr iednak *Incarceratorum*, y Expulsyiny w czasie tym podczas każdey Kadencyi, iak y w Koronie, brane być maią.

Zalecenie WW. Ministrom Xięstwa Litewskiego Ułożenia Regestrow Sądowych.

ABy zaś ten porządek Regestrow był wprowadzony, y raz na zawsze ustanowiony w Naszey Assessoryi Litewskiey, Jego Exekucyą WW Kanclerzowi, y Pod-Kanclerzemu tego Narodu zalecamy.

A kiedy przez tę punktualność odsądzania nie stanie Spraw w ktorym Regestrze, to na to mieysce Sąd nieoglądaiąc się na wyznaczenie dla niego czasu, drugi po nim do sądzenia następuiący zaraz brać powinien w Koronie, y Litwie, tak aby żadne opoźnienie w uczynieniu sprawiedliwości nikomu nie działo się.

Ustanawiamy także, iż ci Wielmożni y Urodzeni Assessorowie, co *vota Activa* w Sądach Naszych Assessorskich mieć będą, ani Patronowie tamże stawáiący, na żadne Kommissye z Sądu tegoż wyznaczeni być niepowinni.

Warunek dla Xięstwa Inflantskiego.

AXięstwo Inflantskie przy ostrzeżeniu w Konstytucyi Seymu Konwokacyinego w Roku 1764 odprawionego zachowuiąc, względem rozsądzenia Spraw wszelkich z tegoż Xięstwa do Assessoryi Naszey Koronney przychodzących czyniemy dispozycyą. To iest: żeby te Sądy przez samych tylko Wielmożnych Kanclerza, lub Pod-Kanclerzego Koronnych odsądzane bywały, iako *à Pluralitate* Decyzyi innych Assessorow wyięte. Także iak na nie Urodz. Referendarz, lub Pisarz W. X. Lit. y Assessor uprzywileiowany Narodu Jnflantskiego *sub nomine* Sekretarz *ad mentem* Ordynacyi 1677. ziedzie, mieysce dla nich do zasiadania Urodz: Referendarzowi, albo Pisarzowi między Urzędnikami Koronnemi. a Assessorowi Jnflantskiemu przed Officyalistami Kancellaryi Naszych Koronnych wyznaczamy. Ktory podobny Jurament, iak y wspomnieni Officyalistowie *pro dando voto Consultivo* przed zasiadaniem

niem wykona, kreacyą zaś tego Sekretarza *juxta praxim* dotąd *usitatam* Nam y Sukcessorom Naszym, przez Przywiley dożywotni zachowuiemy

Ostrzeżenie w Sprawach Granicznych z Dobrami J. K. Mci.

W Sprawach Granicznych ostrzegaiąc *avulsionem* Dobr Rzeczypospolitey, aby te przez praktyki Dzierżawcow zaprzywileiowanych Naszych *cum Collateralibus Bonorum Terrestrium, sive Spiritualium*, mianowicie przez Kommissye z Reskryptow Naszych odprawione w swych granicach szkody nie ponosiły, y coraz nieuszczuplały się, to na zawsze ustanawiamy; żeby po kommissyi y zaszłym Dekrecie za Reskryptem każdy Dzierżawca gdy takowy Dekret *pro Re judicata* przyimie w Sądzie Naszym Assessorskim stanąwszy, zaprzysiągł, iż pod czas odprawionego Aktu tey Kommissyi wszelkiego dokładał starania, ktore tylko do uchrony Granic Dobr Krolewskich, y do obronienia Ich całości Prawo mu zażyć pozwoliło, y Akt Kommissarski *per oblatam ad Acta* Metryki Koronney ieżeli w Koronie, do Litewskiey ieżeli w Litwie to Rozgraniczenie będzie z przyłączeniem Mapp podał.

Ubespieczenie dla Miast Fori.

UBespieczaiąc na potym Jurysdykcyą Naszę Sądow Assessorskich dawnieyszemi Konstytucyami, iako to Pierwszą 1578. *Tit.* co sądzić maią, Drugą 1627. *Tit.* o Dekretach Trybunalskich. Trzecią 1611. *Tit.* Miast Koronnych *extra Forum Evocatio.* Czwartą 1633. *Tit.* o niewynoszeniu Mandatow za Dworem ostrzeżoną. Tudzież zabiegaiąc tym bezprawiom, iakowe *privati* pozywaiąc Miasta Nasze y Mieszczan bądź do Trybunałow głownych, bądź do innych Jurisdykcyi Miastom y Mieszczanom nieprzyzwoitych przestępować Opis Prawa wyraźnego zwykli, aby się dostateczniey tym przestępstwom zabieżeć mogło, a taż jurysdykcya Nasza w swey niewzruszoney Powadze ocalała (ktorą iak naydoskonaley ubespieczyć Ordynacyą teraźnieyszą w obmowie *Konstytucyi Konwokacyiney* Roku 1764. staramy się) Zaczym w mocy po wyżey cytowanych Praw waruiemy; iż gdyby odtąd ktożkolwiek czyli Magistraty Miast Naszych, czyli Mieszczan pominąwszy ich własną, y naturalną Jurisdykcyą, do Trybunału, Ziemstw, lub Grodu *Evocatoriè* mimo Praw po wyżey wyrażonych zapozwał, takowy *ad Instantiam* Instygatora, lub Vice-Instygatora Koronnych y W. X. Lit. *absque Delatore*, iako w Sprawie *Jurium Nostrorum Regalium* do tegoż Trybunału, Ziemstwa, lub Grodu *conventus pœnis Evocationis*, to iest siedzeniem wieży przez Niedziel dwanaście, y pięciu set grzywien karany być ma, pod ktory rygor *pro Evocationibus* przez Prawo *Koronne* ustanowiony y sposob Processu, Urzędy *evocatorie* otrzymane Dekreta exekwuiące, podlegać maią.

Na koniec ułożoną Tabellę *Jurium Cancellariæ*, y od WW. *Kanclerzow*, y *Pod-Kanclerzych* Oboyga Narodow podpisaną Powagą Naszą *Krolewską* stwierdzamy, y aby od wszystkich zachowana była, mieć chcemy.

Tę więc Ordynacyą Naszą Assessoryi Koronney, y W. X. Lit. ku używaniu na potomne czasy, (bez ubliżenia iednak Wolności gdyby potrzeba wyciągała iey poprawy, ktorą sobie, y Nayiaśnieyszym Sukcessorom Naszym w cale zachowuiemy) MY KROL sporządziwszy, wyraźnie y na zawsze mieć chcemy, aby ią w powyżey wzmiankowanym

kowanym

kowanym właſnym Sądzie Naſzym nie tylko zupełnie zachowano, ale podług niey wſzyſtkie Sprawy ſądowe, począwſzy od Roku 1765 po ſzczęśliwey *Koronacyi* Naſzey odprawiano.

A iżby tym rychley wſzyſtkim ku wiadomości przyiść mogła; Przeto onę podpiſem Ręki Naſzey, y czterech Oboyga Narodow WW. *Kanclerzow*, y Pod-*Kanclerzych* ztwierdzoną, z *Kancellaryi* Naſzych pod Pieczęciami wydać, *& inter Acta* Seymu *Coronationis* pomieścić rozkazaliśmy, Dań w Warſzawie pod czas Seymu ſzczęśliwey *Koronacyi* Naſzey, Dnia piętnaſtego Mieſiąca Grudnia, Roku Pańſkiego MDCCLXIV. Panowania Naſzego Pierwſzego Roku.

STANISŁAW AUGUST KROL.

Locus Sigilli Majoris Regni.	Locus Sigilli Majoris M.D Lit.
ANDRZEY ZAMOYSKI Kanclerz Wielki Koronny.	MICHAŁ XIĄZĘ CZARTORYSKI. Kanclerz Wielki W. X. Lit.
X. ANDRZEY MŁODZIEIOWSKI, Pod-Kanclerzy Koronuy.	ANTONI PRZEZDZIECKI. Pod-Kanclerzy W. X. Lit.

